הארץ

85 אג' יום ד' כ"ד אדר תשמ"ז, 25 במרץ 1987 VOL. 68/20644 MARCH 25 1987

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: לימור ליבנת, עורכת הדגלת ההסברה של תנועת החרות
על: המיתקפה נגד שמעון פרס
(עמ' 2)

★

קולה: מי שראה צילומי דמיאניוק לא יתקשה לומר שזהו אותו פרצוף
(עמ' 3)

★

שכר המינימום החדש 550 ש"ח ויעודכן לפי המדד
(עמ' 4)

★

פקיד מס הכנסה חשוד בגניבת־מחשב של 1.6 מיליון ש"ח לזכות אחיו
(עמ' 8)

★

"חשבנו שגיתית איזראלוב היא גבר", העידה השוטרת הצרפתיה
(עמ' 8)

★

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: יתכן גשם, בעיקר בצפון.
הטמפרטורות:
● ירושלים: 14–7.
● תל־אביב: 18–12.
● חיפה: 18–12.
● באר־שבע: 19–11.
הגולן 13–7, צפת 11–6, טבריה 18–12, השומרון 15–8, נתב"ג 19–10, אילת 26–14.

תוצאות הלוטו

בהגרלת הלוטו שנערכה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 4, 8, 20, 23, 28, 30. המספר הנוסף: 5.

שערי הדולר

	שער הדולר בש"ח	השינוי
יציג	1.6103	−0.0032
נוסעים	1.9146	−0.0038
שחור	1.5900	−

שער הסל

יציג	1.6863	+0.0008

בגליון זה 14 עמודים

הארגונים היהודיים בארה"ב נגד "קרן למימון הלביא"

התעשיה האווירית ניסתה לגייס את אנשי ועידת הנשיאים לטובת הלביא, ככל הנראה תוך תיאום עם משרד הבטחון

מאת ראובן פדהצור, סופר הצבאי של "הארץ"

נסיונות של התעשיה האווירית לשכנע את נציגי ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים, שביקרו בשבוע שעבר בארץ, להקים "קרן לביא" בארה"ב, לא נענו. במהלך סיורם בישראל ביקרו אנשי ועידת הנשיאים במתקני התעשיה האווירית ואף חזו בהמראה של מטוס הלביא.

(סוף בעמוד 4)

פאהד מלך סעודיה הגיע אתמול לביקור בבריטניה ונתקבל על ידי המלכה אליזבת. ראה עמוד 5. (תצלום איי־פי).

נחמקין: מנעתי יבוא בשר מהולנד ב־1.1 שקל לקילו

מחיר בשר בארץ לפני שחיטה הוא 4.5 ש"ח ● שר החקלאות מגלה: הופעל עלי לחץ לאשר היבוא כדי להוזיל הבשר בארץ, אך החלטתי למנוע יבוא כדי להגן על החקלאים בארץ

(ע). משרד החקלאות מנע יבוא בשר מהולנד ב־70 סנט (כ־1.1 ש"ח) הק"ג. שר החקלאות אריק נחמקין גילה בפגישה עם חקלאים ממרום הגליל, כי הופעל עליו לחץ לאשר את היבוא, כדי להוזיל את מוצרי הבשר. אולם הוא החליט למנוע בכל מחיר יבוא בשר זה כדי להגן על החקלאי הישראלי.

"כמעט התחמו באוצר על ההסכם לייבא את 700 טון הבשר עם אשראי ל־10 שנים בלי ריבית ב־70 סנט הק"ג, כאשר בארץ מחיר בשר חי לפני שחיטה הוא 4.5 ש"ח הק"ג. אם היינו מאשרים יבוא זה היינו ממיטים שואה על ענף הצאן, ההודים והבקר בארץ", אמר השר.

הוא גם דחה טענות, כי השר אריאל שרון אחראי לכך שאין מייבאים לארץ בשר כבש בגלל היותו בעל חווה לגידול כבשים.

עמדת רפי איתן: לא ביקשתי אישור מהדרג המדיני לגייס את פולארד ולא דיווחתי לשרים על הפעלתו

לדעתו של איתן, איפשר לו כתב הסמכות שלו כראש לק"מ לרכז מידע מודיעיני מבלי להיזקק לאישורים ספציפיים ● עמדת רבין: לא שאלתי על המקור ממנו הגיע החומר ● עמדת הרמטכ"ל משה לוי: לא מסרו לי על מטרת נסיעותיו של אביאם סלע לארה"ב

מאת עקיבא אלדר

עמדתו של ראש הלק"מ לשעבר, רפי איתן, היא, כי לא קיבל אישור מהדרג המדיני לגייס את ג'ונתן פולארד וכי לא דיווח לאיש מהשרים שהיו ממונים עליו על הפעלתו. פירושה של עמדה זו היא, כי בכך נטל על עצמו איתן למעשה את נטל האחריות העיקרית והגביר את הסיכוי שהדרג המדיני לא ייפגע ממסקנותיהן של הוועדות החוקרות את הפרשה.

מקור מהימן אמר ל"הארץ", כי איתן מעריך, שעל פי מיטב הבנתו איפשר לו כתב הסמכות של ראש הלשכה לקשרי מדע (לק"מ) שיקול דעת רחב והוא פירש זאת כסמכות ורשות לרכז מידע מודיעיני מגוון מבלי להיזקק לאישור ספציפי.

רפי איתן

ר/א משה לוי

יצחק רבין

רפי איתן העיד השבוע בפני ועדת המשנה של הכנסת, בר־אשות אבא אבן, החוקרת את פרשת פולארד.

שר הבטחון יצחק רבין, שעיין לא אחת בחומר שסיפק פולארד, גורס, כי לא התעניין במקור שממנו הגיע חומר זה, כיוון שהדרג המדיני מסתפק בקבלת הערכה על דרגת מהימנות החומר ואין מקום לשאלות בדבר מקורו.

הרמטכ"ל משה לוי גורס, כי לא נמסרה לו מטרת נסיעותיו של אביאם סלע לארה"ב. עמדתו היא, כי הוא מאשר עשרות נסיעות של קצינים לחו"ל מידי חודש ואינו יכול לחקור בפרטי הנסיעות.

פסימיות לגבי סיכויי חריש להבטיח חסיון

ליבאי דחה 3 הצעות היועץ המשפטי: מתן התחייבות בכתב על־ידי הממשלה כי העדויות לא יימסרו לגורם זר; שחומר החקירה יוכרז כחומר חסוי; או שיופעל סעיף בחוק המקנה ליועץ המשפטי סמכות להחליט שלא להעביר חומר ראיות למדינה זרה ● חריש בוחן דרכים שבהן תבטיח הממשלה עילה רצינית לדחות דרישת ארה"ב להעביר לה תוכן עדויות שרים וח"כים

מאת גדעון אלון ואילן שחורי, סופרי "הארץ"

גורמים משפטיים בכירים הביעו אמש פסימיות רבה לגבי הסיכויים שהיועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, ימצא פתרון חוקי או משפטי שיוכל להבטיח כי עדויותיהם של שלושת אנשי הלק"מ (לשכה לקשרי־מדע) בפני ועדת הבירור יישארו חסויות ולא יועברו לשלטונות התביעה בארה"ב.

פרופ' דוד ליבאי, פרקליטם של שלושת אנשי הלק"מ, דחה שלשום בפגישתו עם חריש את כל ההצעות שהעלה היועץ המשפטי, במגמה להבטיח שעדויותיהם של יגור, רכיד וארב יישארו חסויות. חריש הציע כי תינתן התחייבות בכתב על־ידי הממשלה כי העדויות לא יימסרו לגורם זר, שחומר החקירה יוכרז כחומר חסוי, או שיופעל סעיף 12 בחוק "העזרה המשפטית למדינות חוץ", המקנה ליועץ המשפטי סמכות להפעיל את שיקול דעתו ולהחליט שלא להעביר חומר ראיות למדינה זרה בשל שיקולים של אינטרס ציבורי.

מגע מלפני עם ליבאי אחרי שהוחזר לחריש ...

(סוף בעמוד 4)

טמיר בוואשינגטון; יקבל דיווח ראשוני על מקומה של ישראל בדו"ח על דרא"פ

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). אברהם טמיר, מנכ"ל משרד החוץ, החל אתמול ביקור עבודה בוואשינגטון. במהלך ביקורו שימשך שלושה ימים יפגש טמיר עם ראשי אגפי משרד החוץ כולל המשרד לענייני אפריקה בו יקבל דיווח ראשוני על הדו"ח אודות מבין הממשל על דרום אפריקה. מפי מקורות נודע כי טמיר ינסה להסביר למחברי הדו"ח כמה מן העובדות המפורסמות בו כולל סתירות בין דיווחים שהתקבלו על ידי מקורות מודיעים שונים. הדו"ח מתבסס אמנם בעיקר על דיווחי מחלקת המחקר של הסטייט דיפרטמנט ושל הסי־איי־אי, אך נתונים נוספים התקבלו גם ממקורות עצמאיים וחלקם גורמים מסווגים. נודע כי המשרד לענייני אפריקה מתקשה לאמת נתונים מסוימים וינסה להעזר באברהם טמיר.

מסע לברית המועצות

טמיר יפגש עוד עם עוזר שר החוץ לענינים פוליטיים מייקל ארמקוסט שידווח לו על מסעו לברית המועצות, עם עוזר שר החוץ ריצ'רד מרפי, עם ראש מחלקת סיוע החוץ פיטר מקפירסון, עם ראש מחלקת המזרח התיכון במועצה לבטחון לאומי רוברט אוקלי, וכן עם חברי קונגרס.

פיקוח יותר על הסיוע

תת ועדת החוץ של בית הנבחרים ממליצה לדרוש מן הממשל דו"חות מפורטים יותר באשר לדרך בה משתמשת ישראל בסיוע האמריקאי. דו"ח תת הועדה המכיל המלצות אלה מבקש בין השאר "דווח על הדרך בה מסייע סיוע החוץ למדינות המקבלות אותו להתגבר על בעייתיהן הכלכליות" וכן דורש הדו"ח "רשימת הצעות אותן העביר הממשל למדינות אלה והדרך בה ישמו מדינות אלה את ההמלצות". הדו"ח נוקט גם לשון דיפלומטית תקיפה כלפי המשך שיתוף הפעולה בין ישראל לדרום אפריקה זאת למרות שהדו"ח פורסם אחרי שישראל הודיעה על מדיניותה החדשה כלפי דרום אפריקה. הדו"ח מביע תקוה כי הפרשיות האחרונות בהם היתה ישראל מעורבת לא ישפיעו על החוק היחסים בין ישראל לארה"ב.

מקורות בקונגרס ראים בנוסח זה אזהרה לישראל. שכן הדו"ח משתמש בבטוי "תקוה" ולא במינוח חזק יותר כמו "אנו בטוחים שיחסי ישראל ארה"ב לא ישפעו".

ממשרד המשפטים נמסר אתמול כי עד כה לא הגיעה כל פניה ישירה אליו לבקש הסבר מפני העברת עדויותיהם העתידיות של מפעיליו של פולארד לארה"ב. גורמים ישראלים מסרו כי עד כה לא הגיעה גם פניה מישראל לבקש ממשרד המשפטים חסינות כזאת.

בנק לאומי מכין תביעה נגד יפת

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק לאומי הולך בהכנת תביעה משפטית נגד ארנסט יפת שעמד בראש הבנק, להחזר חלק מהפיצויים ששולמו ליפת. בשלב זה לא ברור עדיין מתי תוגש התביעה ומה יהיה הבסיס המשפטי שלה.

(סוף בעמוד 4)

הליכוד: פרס הוא שר עצוב הרוצה להיות שוב ראש ממשלה, בכל מחיר

"אין חדש תחת השמש; מי שחתר תחת ראש ממשלה אחד בהיותו שר הבטחון מוכן לחתור גם תחת ראש ממשלה שני" — נאמר בחוברת הסברה שמוציא הליכוד ערב ועידת חרות ובו התבטאויות של פרס כלפי הוועידה הבינ"ל ● "העבודה": הם מוציאים חוברות ואנו עוסקים בעשייה

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

התקפה חריפה כלפי מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס ומפלגת העבודה כלולה בחוברה נוספת של "בין השורות", שיצאה אתמול לאור על ידי אגף ההסברה בתנועת החרות, הפעם בנושא התבטאויותיו הסותרות של פרס בעניין הוועידה הבינלאומית. (ראה שיחת היום בעמוד 2).

חמישה ימים לפני כינוס של המושב השני של ועידת חרות נכתב בחוברת ההסברה של הליכוד, כי פרס פועל מתוך לחץ, מונחה על ידי יועצי התקשורת המקיפים אותו ולכן הוא משתמש בביטויי הסוגה כמו "רצח השלום" ו"הרג תהליך השלום". ודרישותיו ורצונותיו אחרי הוועידה הבינלאומית מביאות את מדינות העולם להקצנה, דוחקות את ישראל לעמדת התגוננות ומביאות לחיזוק מעמדו המדיני של אש"ף אחרי שהתערער במלחמת לבנון וקנה לעצמו איבה בגלל שיטות הטירור שלו.

שותף למחדל הנורא

בחוברת נאמר כי פרס היום, אינו ראש ממשלה. היום הוא שר חוץ עצוב והוא רוצה להיות שוב ראש ממשלה ובכל מחיר, גם במחיר טיפוח האשליה של ועידה בינלאומית. "אין חדש תחת השמש. מי שחתר תחת ראש ממשלה אחד בהיותו שר הבטחון, מוכן לחתור תחת ראש ממשלה שני, בהיותו שר חוץ", נאמר בחוברת ההסברה. פרס מוזכר כמי שהיה שותף למחדל הנורא של ממשלת המערך ב־1973 שהמיטה אסון היסטורי על מדינת ישראל בפרוץ מלחמת יום הכיפורים.

עורכת החוברת לימור ליבנת, מי שמונתה אתמול לשמש כדוברת ועידת תנועת החרות, והוציאה עד היום חמש חוברות בנושאים שונים נגד מפלגת העבודה, מביאה בחוברת החדשה, ציטוטים נבחרים של פרס בנושא הוועידה הבינלאומית, פעם דברי תמיכה ופעם דברי התנגדות נחרצים. בחוברות מובא ציטוט בו מכנה פרס ביוני 1985 את הוועידה הבינלאומית כ"תוכנית להכנעת ישראל", וכשנה לאחר מכן קורא למי שמתנגד לוועידה "רוצח השלום". בחוברות מובאים הגדרות שונות של פרס לוועידה הבינלאומית: פורום בינלאומי, מטריה בינלאומית, ליווי בינלאומי, פתיחה

(סוף בעמוד 4)

נחשפה מנהרת מים באורך 80 מ' מתחת לעיר העתיקה

מאת נדב שרגאי

משרד הדתות חשף מנהרת מים ריקה שאורכה 80 מטר וגובהה 7 מטר מתחת לעיר העתיקה בירושלים. המנהרה, שרוחבה כמטר אחד, שימשה בעבר להובלת מים אל מתחת להר הבית. היא מקשרת את קרקעית בין מנהרת הכותל, בחלקה הצפוני, ומסתיימת מתחת למנזר נוצרי ידוע בירושלים, שם היא

(סוף בעמוד 4)

שוק ההון

רוכשים מק"מ

מאת יהודה שרוני

פעילות ערה ביותר במלוות קצרי המועד עמדה במוקד הפעילות אתמול בבורסה. הסוחרים רכשו בעיקר מלוות במועד לפדיון של חודשיים ימים ומעלה. זאת מתוך הבנה כי במהלך תקופה זו תרד הריבית במשק, אך התשואה הנקובה על המלוות תמשיך ותהיה גבוהה.

קרנות הנאמנות צברו אתמול 5 מיליון שקל. חלק מכספי הצבירה הופנו לרכישת מניות כבדות, שם נרשמו עליות שערים של עד 2 אחוזים. בבורסה לא מוציאים מכלל אפשרות את ההנחה שלקראת סיום הרבעון הראשון של 1987 תבקשנה קרנות נאמנות רבות לשפר את רמות התשואה שלהן.

14 חולי איידס במצב קריטי באו עד כה מחו"ל לטיפול בתרופה הנסיונית

גורמים במערכת הבריאות מזהירים מתקוות גדולות מדי בפריצת־דרך בריפוי האיידס באמצעות התרופה שכבר נמכרה לחברה בארה"ב כפטנט ● "אקטיב ליפיד" שפותחה במכון ויצמן גורמת להורדת רמת הכולסטרול בדם ועוצרת בכך את התפשטות המחלה

מאת דן סגיר, סופר "הארץ"

גורמים במערכת הבריאות מזהירים מפני תליית תקוות גדולות מדי בפריצת־דרך בתחום מציאת התרופה למחלת האיידס. הכוונה בעיקר לתרופה שפותחה על־ידי חוקרים ישראליים ממכון ויצמן, ושנמכרה כפטנט לחברה אמריקאית. התרופה גורמת להורדת רמת הכולסטרול בדם, דבר הפוגע בווירוס האיידס ועוצר את התפשטותו.

התרופה "אקטיב ליפיד", שמכונה AL 721, פותחה על־ידי קבוצת חוקרים במכון ויצמן, ובראשם פרופ' מאיר שיניצקי וד"ר יהודה סקורניק.

התרופה, שפותחה על־ידי פרופ' מאיר שיניצקי, גורמת להריסת הכולסטרול המצוי במעטפת הוירוס וכך מונעת את המשך התרבותו. התרופה מופקת כחומר שומני צהוב, ועל החולה לקבל אותה בקביעות.

החומר התגלה לפני 6 שנים

(ע). מכון ויצמן למדע הודיע כי החומר של התרופה "אקטיב ליפיד" התגלה כבר לפני כשש שנים, כחומר המופק מחלבוני ביצים, ומשמש לטיפול בהפרעות גריאטריות שונות.

החומר פועל לדיכוי הכולסטרול העוטף את נגיפי האיידס. כולסטרול החדש כדי לאפשר להיזקק לחזור לתאי הגוף ולכלי הדם הלבנים. על ידי פירוק הכולסטרול, נמנעת פעולתו של הנגיף. אך, כאמור, השפעת התרופה על החולה טרם הוכחה.

טיפולים נסיוני בתרופה

משרד הבריאות התיר טיפול נסיוני בתרופה הישראלית החדשנית למחלת האיידס בחולים המאושפזים בישראל.

(סוף בעמוד 4)

לפני שאתם מחליטים לגור ביחד כדאי שתדעי עליו ה-כ-ל:

רק הוא יודע לעשות את זה ב־8 דרכים שונות!

1. השיטה המשולבת - שילוב של טורבו + גוף חימום עליון וגריל. לאפייה מהירה והשחמה חיצונית.
2. שיזוף מהיר - שילוב של גריל ומאוורר. מתאים לתבשילים הדורשים השחמה חיצונית תוך שמירה על הנוזלים.
3. אפייה מאווררת - אפייה בשיטה הרגילה + מנוע טורבו.
4. חמים וטעים - טורבו + גוף חימום בהספק נמוך - מתאים לשמירת מזון מחומם וחימום מזון מוכן.
5. הפשרה מאווררת - מנגנון הפשרה מהיר לקפואים למיניהם.
6. מאפיית הטורבו - פיזור שווה של החום מבטיח אפייה אחידה ועמוקה, ותוך חסכון בזמן (3 עוגות במכה אחת!).
7. גם בשיטה הרגילה - גוף חימום עליון ותחתון.
8. א-לה גריל - גוף חימום עליון (גריל) לשיזוף והשחמה, הקרמה וצליה.

זה עוד לא הכל...
מולטיסיסטם DL - הדור החדש של תנורי המולטיסיסטם. תנור חדשני ומעוצב להפליא. לבחירתך בצבעים לבן, חום וקרם.
והא אפייה קינג־סייז - בגודל 60x60 ס"מ, מתאים אפילו לסיר הענק שקיבלת לפני שלש שנים... או ל־3 תבניות בבת־אחת.
מנגנון אפייה במיקוד אוטומטי - כולל שעון ואפשרות תכנות מראש של זמן ומשך האפייה.
מבער ענק - כיריים בעלי 4 להבות, בהספקים שונים, עם הצתה אלקטרונית. קוטר המבער הגדול 10.5 ס"מ! (זוכרת, הסיר הענק שקבלת לפני שלש שנים?!).
מגירת אכסון לתבניות - בתחתית התנור מגירה לאכסון נוח של תבניות האפייה.

עכשיו את יודעת, רק תנור אחד. "מולטיסיסטם DL" של אלקטרה, החברה שהביאה אליך את שיטת מולטיסיסטם.

מולטיסיסטם DL של אלקטרה

אלקטרה – הנוחות שלך - האתגר שלנו

עידן חדש באפייה ובבישול. למענך.

את תנורי המולטיסיסטם של אלקטרה תוכלי להשיג במבחר צבעים ודגמים, כולל דגם נמתה (Built in) בחנויות אלקטרה ובחנויות החשמל המובחרות ברחבי הארץ.

هكذا من الاصل

ראיתי שמעתי

סימפוזיון בנושא "דרכה של גרמניה בשואה" באוניברסיטה העברית

עימות נוקב בין בכירי ההיסטוריונים הגרמנים והישראלים לגבי אחריותם של הגרמנים לשואה ועל הנסיון לטשטש את ייחודה של ההיסטוריה הגרמנית, הופעת הנאצים במהלכה, ייערך בימים שני ושלישי הקרובים באוניברסיטה העברית בירושלים. את הסימפוזיון בנושא "דרכה של גרמניה בהיסטוריה", מארגנת הקתדרה לחקר ההיסטוריה הגרמנית על שם קבנר שבאוניברסיטה העברית, בשיתוף מכון גתה בתל־אביב.

ההיסטוריונים הגרמנים ייוצגו בדיון על ידי הבכירים שבהם, ובראשם פרופ' כריסטיאן מאייר, יו"ר אגודת ההיסטוריונים הגרמנית. המושב כיום לנתון המוקד בנושא. הוצאתו תעסוק בשאלה, האם די בארבעים שנה כדי לטשטש מבחינה היסטורית את תנועת הנאצים ועל לבטי הגרמנים עם עברם.

פרופ' אברהארד יקל, מאוניברסיטת שטוטגרט, ידבר על משמעותו של היטלר בהיסטוריה הגרמנית והשפעתו הממשית על ההשמדה. יקל, הוא מחבר הביוגרפיה האחרונה שהתפרסמה על היטלר בגרמניה ומאנה שם אחד לפני חדשים אחדים. היא הראשונה שעוסקת בצורה מעמיקה בשאלה האם ידע היטלר כיצד נערכת ההשמדה למעשה.

את הצד הישראלי ייצגו הפרופסורים משה צימרמן, יהושע אריאלי, דב קולקה והמזבן אשוחיים מן האוניברסיטה העברית ופרופ' שולמית וולקוב מאוניברסיטת תל־אביב.

טאבה על שולחן החול

לקראת פתיחת הדיונים המעשיים בסכסוך טאבה, בחודש הבא בז'נבה, התכנסו אתמול במשרד החוץ מומחים מהארץ ומחו"ל. בין הבאים היה המשפטן אלי לאוטרפכט והערתנאי ג'ון קמחי, אחיו של המנכ"ל לשעבר, דוד קמחי, וכן משפטנים ישראלים, ובראשם היועץ המשפטי של משרד החוץ, רובי סייבל. הם הקימו שולחן חול שהוקם במיוחד כדגם לשטח המריבה בטאבה.

א. לם

ידיה ראשונה לבחירות לקונגרס

השבוע נורתה באיטליה הידיה הראשונה לקראת הבחירות לקונגרס הציוני הל"א, העומד להתקיים בחודש דצמבר. איטליה היא המדינה הראשונה בה נערכו בחירות בקהילה היהודית לקראת אותו קונגרס. על חמשת הצירים שמשגרת קהילה זו לקונגרס, התמודדו ארבע רשימות (עבודה ומפ"ם, חרות, המזרחי והקונפדרציה), תנועת העבודה זכתה בארבעה צירים והמזרחי בציר אחד. חרות לא זכתה ולא בציר אחד.

יו"ר תנועת העבודה הציונית, יחיאל לקט, הביע שביעות רצון מתוצאות הבחירות.

ג. ארם

אורח בארץ: פייר ארדיטי

"כשהמטוס עבר לטוס מעל תל אביב, בכיתי" אומר השחקן פייר ארדיטי, גיבורו של בימאי הסרטים הצרפתי הנודע אלן רנה. בשיחה שקיים אתמול לראשונה עם עיתונאים בחיפה, סיפר ארדיטי, כי הוא ממוצא יהודי מצד אביו וחלק ממשפחתו הקרובה ביותר נספתה במחנות ריכוז. הוא סבור שיש לו קרובים בארץ: "אינני יודע מדוע בכיתי, השתי שאני מגיע אל חלק מעצמי".

ארדיטי בא לישראל על פי הזמנת המכון הצרפתי לקולנוע, לרגל הקרנת הרטרוספקטיבה של סרטי רנה בארץ. סרטו החדש של רנה, "מלו", בכיכובו של פייר ארדיטי, יוקרן כאן בקרוב ואת הקרנת הבכורה החגיגית נטל תחת חסותו שגריר צרפת בישראל, אלן פיירה.

נורית כהנא

הנטראליות המפורסמת של שווייץ תקפה גם בדרא"פ

איגוד הבנקים בשווייץ דוחה תביעה לניתוק קשרים כספיים עם דרום אפריקה בטענה כי הדבר יפגע ב"עקרונות הנטראליות של שווייץ". התביעה הוגשה לאיגוד הבנקים על ידי מוסדות הכנסיה בשווייץ.

ובשוודיה, בדיון בבית הנבחרים בשטוקהולם הצדיק שר החוץ השוודי, סטן אנדרסון, את החלטת הממשלה להטיל חרם על דרום אפריקה לנוכח המדיניות הגזענית בה נוקטת. השר אמר כי שוודיה התנגדה מאז ומתמיד לשימוש בחרם כאמצעי ללחצים פוליטיים, אך בנושא דרום אפריקה החליטה הממשלה להצטרף ליתר מדינות סקנדינביה שהחליטו על צעדי החרמה.

קופנהגן אליהו חבר

בעריכת עירית רוזנבלום

ביגון וכ־20 פעילי עליה הפגינו שעה מול נשיאות הסובייט העליון

השוטרים רק דרשו לאפשר המעבר להולכי רגל בשדרות מארכס ליד הכיכר האדומה ● ביגון: אין לי תלונות על הק.ג.ב מאז ששוחררתי; הנה אנו מפגינים כאן — דבר זה לא היה בעבר

מוסקווה (ע"צ). אסיר ציון יוסף ביגון ששוחרר לא מכבר, וכעשרים יהודים סרבנים אחרים הפגינו אתמול במוסקווה משך כשעה, כדי לדרוש את שחרורם של שלושה פעילי עליה אחרים.

שוטרים, שהיו במקום, לא התערבו, והם רק דרשו מהמפגינים ומהעיתונאים המערביים לאפשר מעבר להולכי רגל בשדרות מארכס.

שם נמצאים המשרדים של נשיאות הסובייט העליון, ליד הכיכר האדומה.

מסורבי העלייה ניגשו לאחר מכן כדי למסור עצומה לנשיא ברה"מ, אנדריי גרומיקו, בה ביקשו ממנו להיפגש עמם.

שלושת פעילי העלייה האסורים עדיין הם יוסף ברנשטיין, יולי אדלשטיין ואלכסיי מגאריק. שלושה אלה נידונו למאסר בגלל ביצוע עבירות רגילות, ולא נתנו מגל החנינות והשחרורים המוקדמים. ברנשטיין, בן 50, הורשע על "חוליגניות", אדלשטיין ומגאריק על "החזקת סמים". כל השלושה עסקו בהוראת השפה העברית.

ממתין לאשרת יציאה

ביגון מסר לעיתונאים, כי הגיש בקשה לעלות ארצה, אך הוא עדיין ממתין לאשרת היציאה שלו. הוא הביע את התקווה כי ביקורה של ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, בסוף השבוע הנוכחי, יאפשר לשפר את מצבם של היהודים בברה"מ וזכויותיהם התרבותיות. הוא אמר כי "אין לי תלונות על הק.ג.ב" מאז ששוחרר לפני חודש מהכלא.

"ראו, אנו נמצאים כאן, דבר זה לא היה יתכן בעבר. מדיניות של דמוקרטיזציה מחייבת חרות גדולה יותר", אמר.

ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס הציג אתמול בפני אישים ערביים מהשטחים את הפסקת ההתנחלויות כתרומה ישראלית חשובה לתהליך השלום. בפגישה עם 16 פלשתינאים, ובהם ראשי ערים ואנשי חינוך ובריאות, אמר פרס כי הגיעה השעה שהם ישמיעו את קולם בזכות השלום והבנות הדדיות, לאחר שישראל עשתה מצידה ויתורים מהותיים ובהם הפסקת ההתנחלויות, מינוי סיני והנסיגה מלבנון. פרס הדגיש כי ויתורים ונגישות מצד מנהיגי התושבים בשטחים תסייע להסיר את הספקות הגוברות בקרב הציבור הישראלי באשר לרצונם בשלום. בין באי הפגישה היו חכמת אל־מצרי, ארמונד חמוס, עלי ג'עברי ועותמן חלק. משמאל של פרס — תא"ל אפרים סנה, ראש המינהל האזרחי ביו"ש ועזה (צילום: חנניה הרמן, לשכת העיתונות הממשלתית)

שמיר: בחירת לוי למ"מ יו"ר חרות אינה משמעותית לגבי ההנהגה בעתיד

"אותי הנושאים הפרסונליים לא מעניינים, לא מי ניצח ולא מי הפסיד; חשוב לי לשמור על שלמות התנועה" ● הוועידה עומדת לקבל החלטה חד־משמעית נגד הוועידה הבין־לאומית

מאת אילן שחורי
כתב "הארץ" לענייני מפלגות

ראש הממשלה יצחק שמיר הבהיר אתמול, ארבעה ימים לפני כינוס ועידת תנועת החרות, כי בחירתו של השר דוד לוי לתפקיד ממלא־מקום יו"ר תנועת החרות והנהלתה, אינה משמעותית כלל לגבי מי שיעמוד בראש התנועה בעתיד.

שמיר אמר כי מאבקי הכוחות וההתמודדות הגלויות בין השרים אינה מקובלת עליו, והביע תקווה כי לוי־שרון־ארנס יגיעו להסדר ביניהם על חלוקת התפקידים בראשות מוסדות התנועה, טרם פתיחתה של הוועידה.

בפגישה שקיים אתמול שמיר בלשכתו עם הכתבים לענייני מפלגות, לקראת הכינוס, אמר ראש הממשלה כי שינוי חוקת תנועת החרות ובחירתו של ממלא־מקום לתפקיד יו"ר התנועה ויו"ר ההנהלה, אינם מנויים. את הבר התנועה, שבבוא היום ישבו לבחור את הראשון ברשימת חרות. "אני לא מקבל את המונח 'ירושה'. מרכז התנועה הוא הסמכות לקבוע את מנהיג התנועה, אין מועמדים ראשונים במעלה ושניים במעלה כשמתקיימים בחירות. במצב שכזה הכל פתוח" — אמר שמיר.

התנגדות

שמיר אמר כי הוא משקיע בימים האחרונים מאמץ אדיר כדי שוועידת חרות תתנהל בצורה תרבותית, תעבור בשלום ותסתיים בקבלת החלטות. לדבריו, מגמתו היא לסלק את האווירה הקשה והעכורה שהיתה בין השרים והצירים, כתוצאה מארועי המושב הקודם של הוועידה. "האינטרס העליון של תנועת החרות הוא שהוועידה שלנו תעבור בשלום. עיני הציבור כולו נשואות אלינו.

ומנגד ניצבים יריבי תנועת החרות, המשתוקקים להוראתם של מבאות המושב האחרון של הוועידה. אלה אכן עומדים בתקווה לנצל את התבותה של תנועת החרות, על מנת לגמור את משקלנו הציבורי ולהגשים את השקפותיהם, המסכנות את עתיד ישראל. עלינו לפתוח דף חדש ביחסים בתנועה, והדבר אפשרי — אנשים עייפים ממלחמות הפנימיות", אמר שמיר.

לדברי ראש הממשלה אין לו ספק שאוהדי ועידת חרות ישפיעו על עתידה של ממשלת האחדות הלאומית והקדמת הבחירות לכנסת. "אנו חייבים לסיים את הוועידה בצורה מכובדת, להוהדו בהקמת מוסדות התנועה, ולהיות ערוכים לכל אפשרות גם להקדמת הבחירות".

בתשובה לשאלה בדבר האישים שהציגו מועמדותם נגד השרים כמו ח"כ יורם ארידור לתפקיד יו"ר מזכירות התנועה, או עוזיה עלי לתפקיד יו"ר המרכז אמר שמיר: "אותי הדברים הפרסונליים לא מעניינים, לא מי ניצח ולא מי הפסיד. אף פעם זה לא עניין אותי. חשוב לי לשמור על שלמות התנועה".

אין מחלוקת

לדברי שמיר אין כל מחלוקת בחרות בנושאים מדיניים, כלכליים וחברתיים, והוועידה עתידה לקבל החלטות בנושאים אלה. בין היתר עומדת ועידת תנועת החרות לקבל החלטה חד־משמעית נגד הוועידה הבין־לאומית. החלטה נוספת שהוועידה לקבל הוועידה הוא אישור הסכם האיחוד עם המפלגה הליברלית. שמיר אמר כי לאחר הוועידה יוקמו צוותים לביצוע הסכם האיחוד.

רבנים מסינגפור עד טוקיו קבעו: גיורים רק באישור אורתודוכסי

בבנגקוק, טאייוואן, קאלדוניה החדשה וסינגפור קוראים לסטודנטים בעלי ידע ביהדות לבוא לאזור ולשרת בקהילותיהם שישה חודשים עד שנה בקרב הנוער היהודי

הונג קונג (עסט"א). היהדות האורתודוכסית גוללה הישג בהונג קונג, כאשר רבנים מאזור האוקינוס השקט הוליטו לקבל עליהם את המרות ההלכתית של בתי־הדין האורתודוכסים במלבורן ובסידני שבאוסטרליה.

הרבנים, מקהילות רבות מסינגפור עד טוקיו, החליטו להעביר את כל הגיורים והגירושין שערכו, לאישורם ההלכתי של בתי־דין אורתודוכסיים אלה.

הרבנים, שהתכנסו בחסות התאחדות היהודית של אסיה והאוקינוס השקט, יסדו איגוד רבנים משלהם והכריזו כי הוא יהיה פתוח בפני כל הרבנים המסכימים לקבל את הסמכות של בתי־הדין האורתודוכסים באוסטרליה.

הרב מיכאל שודריך מטוקיו, מוסמך סמינר הרבנים השמרניים של אמריקה, אמר: "אני דואג למגויירים שלי. אני רוצה כי יוכרו בהכרה בין־לאומית". הוא גם הביע אמון כי תוכנית ההוראה שהוא מנהל עבור נוכרים המבקשים להתגייר, תענה על הדרישות של בתי־הדין באוסטרליה.

לא צופים בעיות

הרבנים יצחק בן זקן מסינגפור, מאיר בנשושן מהונג קונג, שודריך ורבנים אחרים אחדים שכבגו בהונג קונג, ציינו כי לא כל חברי קהילותיהם הם אורתודוכסים, אך הם מאמינים כי אם הם, בתור רבנים, יהיו דינמיים וידאגו לחברי קהילותיהם, לא יתעוררו בעיות הילכתיות.

מספר קהילות של התאחדות היהודית של אסיה והאוקינוס השקט — ביניהן בנגקוק, טאייוואן, קאלדוניה החדשה וסינגפור — פירסמו קריאה לסטודנטים או למוסמכים בעלי ידע ביהדות, לבוא לאזור ולשרת בקהילות אלה שישה חודשים או שנה, ביחוד בקרב הנוער היהודי.

הטייסים: לא עשינו עצמנו חולים; אחד שבר צלעות, שני נפגע בעין

הטייסים מאשימים את הנהלת "אל על" במצב בחברה שכן הם טרחו להודיע מספיק זמן מראש על מחלותיהם ● ההנהלה: לא נסכים לקלוט טייסים חדשים על פי דרגות השכר הקיימות

מאת זוהר בלומנקרנץ

איגוד הטייסים בישראל האשים אתמול את הנהלת חברת התעופה "אל על" במצב שנוצר בחברה והטיל עליה את האחריות לשיבושים ולעיכובים בטיסות הסדירות של החברה, שהיו שלשום ואתמול.

במפגש עם כתבי תעופה אתמול בתל־אביב אמר יו"ר האיגוד, הקברניט יצחק נתן, שהוא טייס בחברה, כי לביטול ולדחיית הטיסות על ידי הנהלת החברה אין כל קשר לצעדים בבימול שנוקטים הטייסים. לדבריו אין האחראים נוקטים בשום צעדים של לחץ לכפות על ההנהלה בגלל המשא ומתן על גובה שכרם "וכל מי שמרווח על כך לאמצעי התקשורת משקר", אמר.

לדבריו מדובר במחסור אמיתי בטייסים בחברה ולא בהתחזות כחולים מצד הטייסים. לדברי הקברניט נתן, ידעה החברה מספיק זמן מראש על מחלתם של הטייסים, כאשר טייס אחד מעד בביתו ושבר צלעות, אחר היה בביתו ולטייס שלישי התפוצץ וריד בעינו.

לדברי יו"ר האיגוד בטיסה מספר 315 ללונדון מתאריך ה־22 למארס שבוטלה, בשל מחלתו של קצין ראשון הגרמה לשיבוש לוח הזמנים הסדיר של החברה. לא היה מתכנן לאייש מלכתחילה קצין ראשון.

לדברי נתן בחודש אפריל הקרוב אין עדיין איוש ל־17 מטיסות החברה המתוכננות. לדברי יו"ר ועד הטייסים של חברת "אל על", בצלאל עופר, שהשתתף בפגישה עם העיתונאים, יש ביכולתה של החברה לקלוט 12 טייסים מבלי להגדיל את תקציבה. שכן במצב הנוכחי עושים הטייסים שעות נוספות רבות ומקבלים עבורן שכר על פי תעריף של 150 אחוז. ניתן להוסף בנקל את זה על ידי תשלומי משכורות לטייסים חדשים. לדברי הקוברים מוכנים הטייסים לקליטתם של טייסים חדשים, אולם בתנאים שכר לאלה הקיימים היום. ההנהלה היא שמבקשת לשנות את דירוג שכרם של הטייסים החדשים שיקלטו והדבר אינו מקובל על ההסתדרות.

ערך את העמוד: בועז שפירא

שיחת היום / גדעון אלון

עם: לימור ליבנת, עורכת חוברת ההסברה של תנועת החרות
על: המתקפה נגד שמעון פרס

גם המשמרת הצעירה בעבודה תוקפת את שמעון פרס

מדוע דווקא עכשיו החלטתם לצאת בהתקפה חזיתית חריפה נגד פרס?

אנו מוציאים חומר הסברה באופן שוטף, כמעט מדי חודש. עד כה כבר הוצאנו ארבע חוברות. החוברת החדשה, על הוועידה הבין־לאומית, הוצאה היום, משום שהנושא הזה הוא מאד אקטואלי.

מתקבל הרושם שבפרסום החוברת עתה יש נסיון להסיט את הזרקור מהמאבקים הפנימיים בתוך תנועת החרות למאבק נגד מפלגת העבודה.

אילו זו היתה החוברת הראשונה שלנו, יתכן שהיה לרושם הזה על מה להתבסס. אבל מכיוון שמדי חודש אנו מוציאים חוברת הסברה בנושא אחר, לא ברור לי מדוע אתה סבור שיש קשר כלשהו לבין המצב בתנועת החרות.

כי ביום ראשון מתכנסת הוועידה שלכם, כשברקע מתחוללים עדיין המאבקים בין המחנות.

אני לא אחראית לתאריך שנקבע לכינוסה של ועידת תנועת החרות. העובדה שהוועידה מתכנסת ביום ראשון הקרוב, אינה מהווה סיבה לכך שבשבוע קודם לכן על תנועת החרות להפסיק את מסע ההסברה שלה. אנחנו פשוט ממשיכים בפעילות השיגרתית.

מדוע נקטתם בחוברת בסגנון של "כמאל" כלפי פרס?

לא נראה לי שציטוט מדברי הכנסת של דברים שהשמיע פרס בעניין הוועידה הבין־לאומית ב־1984 ו־1985, ולאחר מכן דברים הפוכים בנושא זה שהוא השמיע בעצרת האו"ם — זה סגנון של "כמאל".

אבל ללא ספק יש מה נסיון ברור להציג את פרס באור בלתי־אמין שאי־אפשר לסמוך עליו.

אם אדם הקורא את החוברת מגיע למסקנה שפרס הוא אדם לא אמין, הוא עושה זאת על אחריותו האישית. אם מי שקורא את הציטוטים של פרס שואל את עצמו: מה קורה כאן, כיצד אדם שינה את עמדותיו? אני יכולה לומר שהחוברת השיגה את מטרתה.

אבל מדוע אינכם מבקרים את רבין, בר־לב ושחל, מדוע כל החיצים מופנים רק לעבר פרס?

למיטב ידיעתי גם רבין איננו מהמתלהבים הגדולים מוועידה בין־לאומית. אנחנו צריכים לתקוף את מי שמתלהב מוועידה כזו, שאם תכונס — תגרום לנו רק נזק.

איננו חוששת שפרסום כזה יעכיר בתקופה זו את היחסים המתוחים ממילא בין המערך והליכוד?

איני חוששת שביקורת או טענות ענייניות הן נחלה של צד אחד. אם המערך חושב שאנשיו יוכלו לתקוף את הליכוד בנושאים שונים, ולהשאיר את השטח הזה פרוץ לצד אחד — הוא טועה. אגב, קראתי באחרונה שגם המשמרת הצעירה וגם דור ההמשך של מפלגת העבודה תוקפים את פרס בצורה קשה מאד, וגם יחסיו עם רבין אינם כל־כך טובים, למרות שבוועידה שלהם בשבוע שעבר הופיעו כולם כשהם מחובקים ומלוכדים.

את מאמינה שפרסום החוברת נגד פרס עשוי לתרום לליכוד השורות בין הנציגים בחרות?

זו לא הסיבה לפרסום החוברת. אבל אין לי ספק שבשעה שכולם בחרות רואים את "האויב" המשותף של היריבים הפוליטיים שלנו, יש סכוי ליותר ליכוד בתוך תנועת החרות.

במשטרה אמרו לי: הסוכן בן יהודה שמת עשה לנו ולעצמו טובה גדולה

סוכן המשטרה בוקאי מסתתר: לא אעיד נגד עוד סוחרי סם

תובע לקבל דירה, עבודה ומענק ● "הפללתי עשרות סוחרי סמים ביניהם כאלה שהכרתי במשך השנים; זה ניתק אותי מהסביבה שלי והפך אותי לנרדף; אני יכול למות בכל יום ● פרצתי לחנות ונשארתי בה ארבע שעות כשהאזעקה מצלצלת עד שהגיעו שוטרים להם הסברתי: זו הפגנת מחאה נגד המשטרה"

יום טוב בוקאי (צילום: יוסי היימן, "חדשות")

מאת ראובן שפירא

יום טוב בוקאי בן 35, נרקומן, עבריין ומפיץ סמים בעבר, שבמחצית הראשונה של שנת 1986 שימש סוכן משטרתי סמוי הביא ללכידתם של כ־40 חשודים בסחר סמים באזור תל אביב (רבים מהם כבר הורשעו ונגזרו לתקופות מאסר ממושכות), מאיים כי לא ימשיך להעיד במשפטים נגד הנאשמים בסחר סמים, שעדיין לא הסתיימו. הוא תובע מהמשטרה לעמוד בהבטחות שניתנו לו, לדבריו, עם חתימת הסכם ההפעלה שלו כסוכן משטרתי סמוי.

בוקאי אמור להעיד עוד ב־10 משפטים ועדותו הבאה אמורה להשמע בבית המשפט בתל אביב ביום חמישי הקרוב. בינתיים מסתתר בוקאי מהמשטרה.

דירה לכל ימי חייו

אתמול כאשר נפגשתי איתו, לא היו לבוקאי דרישות רבות מידי מהמשטרה. הוא אמר שהוא מבקש שהמשטרה תסדיר לו דירה בצפון הארץ לכל ימי חייו, תעזור לו להשתלב בעבודה, ותיתן לו מענק כספי מסויים כדי שיוכל לפתוח דף חדש בחייו. לדבריו הוא מוכן להתחיל לעבוד מיד בכל עבודה מתאימה שיסדרו לו, אבל הוא מרגיש, כמו חברו הסוכן הסמוי לשעבר עמי בן יהודה (שבשבוע שעבר נמצא מת בנסיבות לא ברורות בדירתו בתל אביב), שהמשטרה זנחה אותו, אחרי שניצלה אותו ואחרי שסיכן עצמו וקנה לעצמו אויבים רבים בין סוחרי הסמים שנגדם פעל.

"ההרגשה שלי היא שזרקו אותי לכלבים. אין מי שיטפל בך, שישמע את הבעיות שלך שיעזור לך באופן כלכלי ונפשי. זה שהחלטתי להיות סוכן משטרתי והפללתי עשרות סוחרי סמים, ביניהם כאלה שהכרתי במשך השנים, ניתק אותי מהסביבה שלי, הפך אותי לנרדף. אני יכול למות בכל יום, גם בעוד שנה שנתיים או עשרים שנה. זה שהייתי סוכן משטרתי רודף אותך כל החיים. יש לאנשים חשבונות פתוחים איתי. רציתי להתחיל בחיים חדשים. יש לי מוטיבאציה להשתקם. לכן פעלתי נגד העולם והסביבה שהייתי בהם, אבל עכשיו אני רואה שאין לי תקווה. המשטרה הפסיקה לעזור לי. היא מתכחשת להבטחות לסדר לי דירה בצפון. גם לא נותנים לי כסף מספיק למחיה, לביגוד ולטיפול שיניים, כפי שהבטיחו.

"אין לי ממה לחיות, כבר תקופה ארוכה אני נאלץ לגנוב ולפרוץ כדי להתקיים. המפעילים שלי במשטרת תל אביב יודעים את זה. אמרתי להם שזה מה שאני עושה. אבל הם אומרים לי שאין מה לעשות. אין להם תקציב מהמטה הארצי והם עשו כבר, לדבריהם, את המקסימום בשבילי. אומרים לי: אתה רוצה לפרוץ ולגנוב תעשה את זה, רק תשתדל שלא יתפסו אותך, כי לא נוכל לחלץ אותך כל פעם. פעם אחת אפילו פרצתי לחנות ונשארתי לשבת בה לאות מחאה במשך ארבע שעות כשפעמון האזעקה מצלצל עד שהגיעו שוטרים והסברתי להם שזו הפגנת מחאה שלי על זה שהמשטרה לא עוזרת לי".

סע למגדל שלום ו...

"אם הייתי יודע לפני כן שזה מה שיקרה לי, לא הייתי מסכים להיות סוכן סמוי. הייתי מעדיף במקום זה לשבת בכלא אפילו 10 שנים. אני לא פוחד מכלא. ביליתי מאחורי הסורגים חצי מהחיים שלי. הסתדרתי שם טוב. אבל היום יש לי בעיה. אלה שהכנסתי לכלא רוצים לנקום בי. אחרי שמת או התאבד בשבוע שעבר הסוכן עמי בן יהודה, שבמשך כמה חודשים גרנו יחד באותה דירה שהמשטרה שכרה בשבילנו, אמרו לי המפעילים שלי במשטרה: הוא עשה לנו ולעצמו טובה גדולה. ממילא היה מת בסופו של דבר. גם אתה יכול לעשות לנו טובה כזאת, קח עשרה שקלים, סע למגדל שלום, תעשן סיגריה לפני (תתקפוץ), ניפטר גם ממך ומהבעיות שלך.

"במילא אם לא תתאבד אתה מת גם כבה. עוד כמה חודשים במילא תסתבך ותחזור לכלא ושם יחסלו אותך אלה שאתה דאגת להכניס אותם פנימה. הזהירו אותי גם לא לפנות לעיתונות ואיימו שזה יזיק לי. הבנתי שלאף אחד לא איכפת ממני. מזלזלים בי. אני מבקש את עזרת הציבור. אחרת הגורל שלי הוא מות ודאי. יש שוטרים שמוכנים להעיד על ההבטחות שניתנו לי. אין לי כסף לעורך דין, אחרת הייתי מגיש תביעה נגד המשטרה ופונה לבג"צ. כמוני יש עוד סוכנים לשעבר שזנחו אותם. צריך להקים איזשהו גוף במשטרה, שיטפל בנו, שיבין אותנו ויעזור לנו".

חוזה עם המשטרה

יום טוב בוקאי טוען עוד שכאשר הסכים להיות סוכן משטרתי סמוי נחתם איתו חוזה שכלל כ־10 סעיפים ובו נכללו הבטחות המשטרה בעניינו, אך החוזה הזה לא נמסר לו בידו, למרות הפצרותיו. בידיו של בוקאי מצוי כיום רק החוזה הסטנדרטי שחותמת המשטרה עם הסוכנים ושבו מפורטות המשימות שלו.

כמו כן הובטח בהסכם כי המשטרה תסגור שבעה תיקים פליליים על עבירות רכוש וסמים שהיו פתוחים נגד בוקאי.

בחודש דצמבר 1985 החל שם טוב בוקאי לעבוד כמס"ח (מקור חשאי). ניתן לו הכינוי המודיעיני "יומי" והמספר הצופן 566. נקבע לו מפעיל, איש צוות המודיעין המיוחד של משטרת מחוז תל אביב. לפני שנחתם איתו החוזה נערכו לבוקאי כמה ראיונות בעל פה עם קציני משטרה. נעשו לו "מבחנים מעשיים". הוא נשלח לשטח לבצע כמה קניות הרואין. גם החזיקו אותו סגור בחדר במלון במשך 48 שעות ללא סמים לצריכה אישית, כדי לבדוק כיצד הוא פועל בתנאי לחץ, כשאין לו סמים, אם למשל, איננו נשבר ואינו עלול לחשוף עצמו.

אחרי שעמד ב"מבחני הקבלה" מימנה לו המשטרה דירה שכורה למגורים, ושכרה לו דירה נוספת בגוש דן שבה קיים מיפגשים יומיומיים עם המפעיל שלו. בכל יום היה מקבל את רשימת היעדים לקניית סמים מהם באותו יום ומסר מבירור דיווח על פעילותו ביום הקודם ועל הוצאותיו הכספיות. אם היה צורך היה מוסר עדות על קניית הסם ביום הקודם ומוסר את הסם שקנה, לידי המפעיל. פעמים רבות היה מצטייד במכשיר הקלטה קטן שהוצמד לגופו. הוא פעל על פי תכנית מדוייקת ובמקרים רבים דאג לבצע את קניות הסמים במקומות שהמשטרה יכלה לצלם באופן סמוי את ביצוע העיסקה. לפעמים היה נפגש פעם ופעמיים עם סוחר הסמים ללא ציוד הקלטה, ורק אחרי שהיה רוכש את אמונו, היה חוזר לקניה נוספת עם מכשיר ההקלטה.

בשורות לוויתני הפשע

שם טוב בוקאי מוכר מזה שנים ברחוב תל אביב וביתו כעבריין ומפיץ סמים שעבר בעבר בשורותם של לוויתני פשע. הוא ישב בכלא שנים רבות, מהן תקופה רצופה של עשר שנים. לכן היה לסוחרי הסמים אמון רב בו. בכמה מקרים התעורר חשדם כלפיו, אך הוא הצליח להרגיע אותם ורכש מהם סמים. באחד המקרים כאשר היה עליו מכשיר הקלטה, שוחח איתו סוחר סמים על החשש מסוכנים סמויים ועל כך שברגע שיש הקלטה של סוכן על ביצוע עסקת סמים "זה הרשעה בטוחה". סוחר הסמים לא תאר לעצמו שבוקאי מקליט אותו ממש באותו רגע. כאשר התברר בעולם התחתון בתל אביב שיום טוב בוקאי היה סוכן סמוי הדבר גרם לתדהמה גדולה. היו כאלה שאיימו לפגוע בו בעקבות כך.

700 שקלים ביום

בימים שימש כסוכן סמוי היה בוקאי מקבל ממפעילו במשטרה מאות שקלים ביום לצרכי הוצאות וקניית סמים.

המשטרה: לא נגיב

במשטרה אין מוכנים להתייחס באופן רשמי לטענותיו של שם טוב בוקאי. דוברת משטרת תל אביב היא: "איננו מוכנים לדון בנושאי הפעלת הסוכנים הסמויים ובקשיים איתם מעל דפי העתונות". גם דובר המטה הארצי של המשטרה סרב להתייחס לנושא. עם זאת נראה שבעקבות מותו של הסוכן עמי בן יהודה וטענותיו של שם טוב בוקאי, הנרמזים על תחילת "מרד הסוכנים" המשטרתיים ייערך בקרוב דיון בנושא הזה בדרגים בכירים במשטרה.

באופן לא רשמי אומרים גורמים במשטרה שהמשטרה אינה יכולה להיות אומנת של כל עבריין שהפך משיקולים של טובתו האישית לסוכן חשאי לתקופה מוגבלת. כל סוכן כזה יודע לקראת מה הוא הולך ומה צפוי לו. המשטרה עושה כמיטב יכולתה לסייע לסוכנים החשאיים ולתת להם פיצוי הולם ומקיימת כלשונם את כל ההסכמים הנחתמים איתם.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

ריפיון ותנופה

קונצרט למנויים מספר 4 בסדרת "קול המקהלות" בביצוע זמרי קאמרן בניצוחו של פרופ' היינץ הניג.

בראשית היתה הנפילה. ריפיון כללי הושר בישותו, שהתבטא הן בקולישות קולית בכל הקבוצות, הן באי־תיאום וזמני בין הקבוצות, והן בדייקנות המוניות בתחום נקיון האינטונציה, שאיפיינו את מרבית הקונצרט. רק לעיתים רחוקות במחצית הראשונה, ולעיתים קרובות יותר בשנייה, נשמעה האיכות הקולית והמוסיקלית, שזמרי קאמרן פינקו אותנו בה רק לפני שנתיים־שלוש.

המנצח האורח, פרופ' היינץ הניג, הוא איש מקצוע מעולה, היודע את אשר לפניו הן כמוסיקאי והן כמדריך מקהלה. יש לציין במיוחד את השגיו בשיפור הגיית הטקסט והפיכתו למבנה מוסיקלי בזכות עצמו. הרגעים היפים ביותר בקונצרט היו פרי בקרה ושליטה שלו. דווקא משום כך יש לתלות בו גם את החולשה המרכזית של הערב: הוא "הצליח" כאילו בכוונה להפוך לחד־גונית תוכנית שהיתה בה הבטחה רבה דווקא מבחינת הגיוון הסגנוני. לא היו הבדלים של ממש — הן בטכניקה הקולית והן ב"רוח הדברים" — בין שיץ, באך, ברהמס ואפילו דיסטלר. הריפיון בין כולם היה משמים.

התעוררות, התפשרות רבה חלו בביצוע היצירות בנות זמננו (קרפן ופטראסי), ואף רגיעייה קולית מתוך המקהלה מילאה את תפקידה באיכות גבוהה ביותר. המקהלה כולה התעוררה לחיים, והשמיעה את היצירות בתנופה ובהומור, והאיכות מנוגדת לזו שאפיינה את שאר חלקי הקונצרט.

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	6	10	מעונן	5	18
אתונה	10	15	גשום	12	16
בוקרשט	10	3	גשום	−1	7
בריסל	8	12	מעונן	4	9
וינה	8	14	מעונן	4	8
ז'נבה	10	16	מעונן	1	9
לונדון	9	13	מעונן	9	13
ליסבון	10	14	גשום	8	17
מדריד	10	15	מעונן	5	20
ניו־יורק	12	19	בהיר	8	19
פאריס	8	14	מעונן	5	8
פרנקפורט	6	10	מעונן	0	6
ציריך	7	13	מעונן	2	7
קהיר	12	19	נ"ח	12	25
קופנהגן	2	6	גשום	1	4
רומא	10	14	מעונן	6	15
שטוקהולם	1	5	גשום	−2	1

הנוסע המאושר
אלעל ELAL

טוס סבנה ותגיע רענן לטורונטו.

סבנה גאה לחנוך קו תעופה חדש - לטורונטו.
ממריאים ב־17:50 אחה"צ, מגיעים לבריסל ב־21:25 בערב, לנים בבריסל
ובבוקר ממשיכים רעננים לטורונטו.
שתהיה לך טיסה נעימה. עם סבנה.

*פנה לסוכן הנסיעות שלך בדבר טיסות סבנה לצפון אמריקה, אפריקה וליפאן.

SABENA
BELGIAN WORLD AIRLINES

هكذا من الاصل

בעדותו של מי שהיה חוקר פשעי נאצים במשטרת ישראל:

קולר: מי שראה צילומי דמיאניוק לא יתקשה לומר שזהו אותו פרצוף

הסניגור או'קונור שאל כיצד הגיע העד לארה"ב וזה השיב בציניות: כיוון שאי־אפשר להגיע לארה"ב ברגל, כל אחד מהעדים קיבל כרטיס טיסה ולוח הזמנים של הטיסות

מאת דוד פרידמן
כתב "הארץ"

העד מרטין קולר, שהיה חוקר במחלקה לחקירות פשעי הנאצים במשטרת ישראל, נשאל אתמול, במהלך החקירה הנגדית במשפט דמיאניוק, על החקירות שניהל לפני משפטו של הנאשם הנאצי פיודור פדרנקו.

הסניגור, עו"ד מארק או'קונור, ביקש לדעת בפרטי־פרטים אלו עדים חקר, מה היו השיקולים בבחירת העדים והיכן חקר כל עד. העד השיב כי הזמין לחקירה את כל מי שהעיד במשפטי דיסלדורף והיתה לו נגיעה לפדרנקו. "התרגשתי עמוקות מעדותו של מנחם אפשטיין והחלטתי לחקור אותו", אמר קולר.

העד סיפר עוד כי החליט לחקור את כל העדים הנוגעים בדבר, הן לגבי פדרנקו והן לגבי דמיאניוק, כדי לא להביא את הניצולים פעמיים למצב של התרגשות. זאת מאחר שמדובר היה באותו מחנה ובאותה תקופה.

העד נשאל עוד אם הוא זוכר באלו חלקים במחנה טרבלינקה היו כל אחד מהעדים, אותם חקר. העד השיב: "סתיה לבקוביץ' עבדה מעט במטבח, ועד הצורך היתה מלטת באזור השמירה במחנה טרבלינקה". אליהו רוזנברג, לדברי קולר, היה ריק יום אחד בחלק הקבלה במחנה טרבלינקה, ואחר כך נבחר לעבוד בחלק ההשמדה, שם עסק בפינוי גוויות מתאי הגזים".

כאשר נשאל העד היכן היה פדרנקו, סיפר כי מהתעודות שמסרו העדים שאותם חקר, עולה כי פדרנקו היה בכוח מקבלי הטרנספורטים, הממונה על החלפת המשמרות.

שאלות על פדרנקו

לאחר מספר שאלות שהציג או'קונור לקולר בעניין העדויות שגבה על משפטו של פדרנקו, העיר השופט דב לוין לסניגור כי עליו לחקור בנוגע לאיוואן האיום, ולא לפדרנקו. או'קונור הבטיח לקשור בין הקצוות, בשלב מאוחר יותר בחקירה, ולאחר שקיבל את אישור בית המשפט להמשיך, שאל את העד כיצד הגיע לארה"ב להעיד במשפטו של פדרנקו, והאם הוא טס לשם.

קולר השיב בציניות: "מכיוון שאי־אפשר להגיע לארה"ב ברגל, כל אחד מהעדים קיבל כרטיס טיסה ולוח הזמנים של הטיסות". העד נשאל עוד האם כל העדים שהו באותו מלון, והוא השיב כי אכן כל העדים שהו באותו מלון, וכאשר נשאל האם סעדו כל העדים יחדיו אמר: "במלון קבלנו רק ארוחות בוקר. זה היה לגמרי מקרי מי קם מוקדם יותר או מי קם מאוחר יותר, או מי נפגש עם מי".

אווירה עכורה במשפט פדרנקו

במשך שעה ארוכה חקר או'קונור את קולר כדבר האווירה במשפט הפושע הנאצי פיודור פדרנקו בארה"ב. העד סיפר כי האווירה במקום היתה עכורה ביותר, ולטענתו "יצר" אותה השופט. בשל אווירה זו הודיעו העדים הישראלים כי לא יהיו מוכנים להופיע פעם נוספת במשפטים של פושעים נאצים בארה"ב.

קולר סיפר כי במשפט פדרנקו התראיין אב בית הדין לפני מתן פסק הדין, ואמר באותו ראיון פומבי כי העדים שהגיעו מישראל אינם מהימנים.

"לא היתה בעייה להיות שזה אותו פרצוף"

במשך החקירה הנגדית, שאל או'קונור את מרטין קולר אם ידע כי תמונתו של דמיאניוק, אותה הציג לעדים שחקר, היא מ"מסמך טרווניקי" — תעודת ההוגר שלטענת התביעה הנבאה לנאשם במחנה האימונים טרווניקי בפולין. קולר ענה כי לא ידע כלל על קיומו של מסמך טרווניקי בשעה שהגיעה אליו תמונתו של דמיאניוק.

העד הוסיף כי מסמך טרווניקי אינו רק תעודת־זהות, אלא גם מסמך מינהלי שכן צוינו פרטי הציוד והאספקה שניתנו לבעליו של המסמך.

לשאלה אם ערך פעם השוואה בין התמונה במסמך טרווניקי ובין תצלומים אחרים של הנאשם, השיב קולר: "מי שראה את הצילומים של דמיאניוק לא יתקשה לומר כי זהו אותו פרצוף. לא היתה בעייה להיות שזה אותו פרצוף".

לאחר שנשאל מדוע לא הציג את "מסמך טרווניקי" בפני הניצולים כדי שיזהו את הנאשם, העד השיב כי בלתי־אפשרי לערוך מסדר זיהוי עם תעודת טרווניקי, מאחר שהופיעו בה פרטים אישיים ושמו של בעל התעודה.

"בריה"מ רוצה להוציא את דמיאניוק להורג"

העד נשאל אם הוא מודע לכך, שלשלטונות בריה"מ מעוניינים שדמיאניוק יוצא להורג, מאחר שבגד במולדת. העד השיב כי אינו יודע על כך דבר.

הוא הוסיף ואמר כי אם שלטונות בריה"מ היו לוחצים על ארה"ב להסגיר לידיהם את דמיאניוק, היו מקבלים אותו, כשם ששלטונות בריה"מ קיבלו לידיהם את פושע המלחמה פדרנקו.

לפני העד הוצג גם עיתון אוקראיני שבו פורסם "מסמך טרווניקי", אך עם תמונה אחרת על אותו המסמך. העד אמר: "את הפרצוף שבעיתון מעולם לא ראיתי".

חקירה חוזרת

לאחר סיום החקירה הנגדית על ידי או'קונור, החל הסניגור הישראלי, עו"ד יורם שפטל, בחקירה החוזרת של העד.

שפטל שאל את קולר אם ידע כמה תמונות יש להציג במסדר זיהוי־תמונות, כדי שיהיה קביל כראייה בבתי המשפט בארץ. העד השיב כי יש להציג 10 תמונות.

העד המשיך והסביר, כי כדי שמסדר־זיהוי יהא קביל בארה"ב יש להציג רק ארבע תמונות, ומאחר שהתבקש לבצע את מסדרי הזיהוי עבור שלטונות ארה"ב, לא הוצגו 10 תמונות, אלא 8 בלבד.

בעליצות הגיב איוואן־ג'ון דמיאניוק באשר ראה את בנותיו ונכדו נכנסים לאולם המשפטים, אתמול. (צילום: אליהו הראתי)

השופטים נזפו באו'קונור לאחר עימותים קולניים עמו:

בית המשפט לסניגור: אנא, נהל את הדיון במישור העניני ואל תעכיר את האווירה

"אדוני מנסה לייחס לבית־משפט זה, לצורך הפרוטוקול, דברים שאין להם שחר, ורצוי שישקול פעמיים לפני שיעשה זאת"

מאת דוד פרידמן
כתב "הארץ"

מתח רב ניכר אתמול במשפט דמיאניוק בין הסניגוריה לבין השופטים. לא אחת העירו השופטים על התנהגותו של הסניגור מארק או'קונור, שמצידו הפגין תרעומת נגד הערות השופטים.

אב בית הדין, השופט דב לוין, ביקש מספר פעמים מאו'קונור לקצר בהצהרותיו ולהציג אך ורק שאלות מהותיות בפני העד מרטין קולר, שנחקר אתמול בחקירה הנגדית. "אני מתנגד להערת בית המשפט לקצץ את דברי. בכך בית המשפט מפר את זכות ההגנה על מרשי", אמר הסניגור בתגובה.

השופט דב לוין השיב: "אני מצטער שאדוני אינו מבין אותי. הצעתי כי יקצר. אם אדוני רוצה שנעקוב אחר טיעוניו — אותנו אתה צריך לשכנע. אנו רוצים את טובתו. אם יקצר בדבריו — נבין אותם טוב יותר. אנו לא מצווים על אדוני לחקור באופן זה או אחר. אולם... אנו מציעים כי לטובת העניין יקבל הצעתנו".

בהזדמנות אחרת, כאשר או'קונור התרעם על כך שהתובע מתנגד לשאלותיו, העיר לו השופט דב לוין: "סגנון זה אינו מתאים. אני מציע למר או'קונור להשתמש בסיגנון אותו ראינו עד עתה... אנא, נהל את הדיון במישור העניני, ואל תעכיר את האווירה".

הכנסת דברים חסרי שחר לפרוטוקול

שופטי בית המשפט המיוחד בירושלים נזפו אתמול פעמים אחדות בסניגורו של איוואן־ג'ון דמיאניוק על שהוא מנסה להכניס לפרוטוקול עובדות, מבלי שיהיה להן כל ביסוס.

מדובר בעדות של חיים שטייר מאוסטרליה, ניצול טרבלינקה, שמסר ב־1980 עדות, לפיה "איוואן האיום" הוא אדם אחר, ושמו יוליאן קאריים.

או'קונור הציג את העדות הזו לפני העד מרטין קולר, במסגרת החקירה הנגדית, שנמשכה כל יום אתמול, וביקש לדעת אם הוא מכיר את העדות. העד אמר כי אין הוא מכיר את העדות הנ"ל, והשם חיים שטייר נשמע באוזניו רק בישיבה הנוכחית של בית המשפט בירושלים. קולר הוסיף וציין כי אם העדות היתה בין מסמכי תיק החקירה של חפ"ן (היחידה לחקירת פשעי הנאצים במשטרת ישראל, שקולר נמנה על אנשיה) בעניינו של דמיאניוק, המסמך היה חייב להיות מסומן, אך סימן כזה אינו מצוי עליו.

משהחל או'קונור לקרוא בפני העד מתוך עדותו של שטייר, התנגד התובע עו"ד מיכאל שקד לכך, ולאחר שבית המשפט קיבל את התנגדותו, העיר או'קונור כי הדבר אינו צודק, וכי ישמש לטובתו בערעור שיגיש.

אב בית הדין נזף בחומרה בסניגור ואמר, בין השאר: "אדוני מנסה לייחס לבית־משפט זה, לצורך הפרוטוקול, דברים שאין להם שחר, ורצוי שישקול פעמיים לפני שיעשה זאת".

או'קונור המשיך להתווכח עם בית המשפט, וקבל כי מתייחסים אליו באפלייה, לאחר שאיפשרו לתביעה להגיש עדויות באמצעות העד מרטין קולר.

השופט דב לוין, ועם כולו, העיר לסניגור: "הרשנו להגיש את המסמכים מאחר שהעד הכיר אותם וטיפל בהם. מסמכים שהעד לא טיפל בהם, והוא אינו מכיר, לא ניתן להגיש במהלך עדותו".

לא קם טוב מהשינה

כאשר התובע עו"ד מיכאל שקד ביקש להתנגד לאחת מהשאלות שהציג הסנגור לעד, התרעם הסניגור על כך, ולאחר ששב ונזף על ידי השופט לוין, העיר אב בית הדין בבדיחות הדעת לאו'קונור: "אדוני לא קם היום טוב מהשינה. כל היום אדוני חושב מחשבות לא טובות עלינו, על בית המשפט. אני מקווה שלאחר מנוחת הצהרים תחשוב מחשבות טובות עלינו, לכן נסיים את הדיון עשר דקות לפני הזמן, כדי שאדוני יוכל להרגע בהפסקת הצהרים הארוכה".

עם התחדש הדיון בשעה 4 אחה"צ, הקפיד או'קונור להעיר כי אכן סעד את ליבו, והרגשתו השתפרה לאין ערוך.

השופט לוין לעו"ד שפטל: "תגיד תודה לבית המשפט"

חילופי דברים היו במהלך ישיבת אחר הצהריים אתמול גם בין אב בית הדין, השופט דב לוין, לבין הסניגור הישראלי, עו"ד יורם שפטל.

לאחר שהשופטים העירו בנוגע לאחת משאלות הסניגוריה, אמר שפטל: "התובע מר שקד מקבל משכורת וזה תפקידו להעיר". על כך הגיב השופט לוין: "אמירה זו לא היתה צריכה להיאמר כלל, ולא כך צריך להתבטא עורך־דין אחד כלפי חברו. מדוע אדוני צריך להתבטא בצורה כה מעליבה?"

שפטל השיב: "התכוונתי כי בנסיבות כאלו מן הראוי שיתערב התובע, ולא בית המשפט".

השופט לוין: "אני רוצה לומר לך שבמקום שתגיד תודה רבה, אני מודה מאוד לבית המשפט שחילץ אותי משגיאה, אדוני בה בכוונות להברתי המלומדת (השופטת דליה דורנר) שהעזה בכלל להפנות את שימת לבו של אדוני. מן הראוי שתתנצל".

שפטל: "אני רוצה להתנצל בפני עו"ד שקד, לא רציתי לפגוע בו, ואני נמצא איתו ביחסים הגונים. אני מקבל את המלצתו של אדוני ומתנצל בפני בית המשפט".

בנות דמיאניוק: אבא עדין, לא היכה את אמא או אותנו

(ע). "אבינו הוא כל כך עדין, איך אפשר להאשים אותו בזוועות כאלו", אמרו לעיתונאים בנותיו של איוואן־ג'ון דמיאניוק, שהגיעו שלשום ארצה, ואתמול נכחו בדיון המשפטי בבנייני האומה בירושלים.

הבנות, לידיה מראיי (37) ואיירין נישניק (27) אמרו: "אבינו אדם טוב, לא מזיק, מלא אהבה, אף פעם לא היכה אותנו ולא היכה את אמא. הוא אדם לא אלים. אנחנו משפחה קרובה ואוהבת, ולכן הגענו לכאן להיות בתומכות אבינו".

כאשר התבקשו להתייחס למשפט אמרה: "אנו לא רוצות לדבר על זה לפני שהמשפט ייגמר. אנחנו מקוות שיהיה משפט צודק. המשפט בארה"ב היה טרגדיה. אנחנו רוצות לחבק אותו ולדבר איתו".

הבנות סיפרו עוד, כי תקציבן יאפשר להן להישאר בארץ כחודש ימים בלבד.

לבנותיו של דמיאניוק לא ניתן לפגוש באביהן בבנייני האומה, ויתכן כי יורשה להן לבקרו ביום ו' בכלא איילון.

בעתירה נאמר כי הפרקליטות קיבלה את המסמך מארמנד האמר, הידוע עשרות שנים כמשתף פעולה עם הקג"ב.

בעתירה נטען כי הפרקליטות התנגדה בכל תוקף לאפשר ביצוע בדיקות במסמך, בטענה כי התחייבה להחזירו בשלמותו לשלטונות בריה"מ. רק בעיקבות התערבותו של בית המשפט, התאפשר לעד מומחה מטעם הסניגוריה לבצע בדיקת המסמך, ולקחת ממנו 58 דגימות מיקרוסקופיות מחלקיו השונים.

בעתירה נטען עוד כי בית המשפט החליט כי התביעה לא תוכל להביא ראייה כלשהי בעניין מסמך טרווניקי, עד שיתקבלו תוצאות הבדיקה מטעם הסניגוריה. למרות החלטת בית המשפט נודע לסניגוריה כי התביעה מתכוונת להעלות כבר בשבוע הקרוב עד מומחה, פרופ' שפלר, לפני קבלת תוצאות הבדיקה על־ידי הסניגוריה, וכי אב בית הדין מסר בישיבה שבעקבותיה בלשכתו את הסכמתו לכך שפרופ' שפלר יעיד. דמיאניוק טוען כי קביעת בית המשפט, בניגוד להחלטתו הקודמת, היתה בנימוק שהמשפט עולה כספי רב.

"בגין רצונה של התביעה לקיים את המשפט בבנייני האומה, לאור מצלמות הטלוויזיה, ובין ההוצאות הכבדות הכרוכות בכך, יוצא כי מקופחת הגנתו של העותר, והוא עומד להיות מופתע על־ידי עדות, שהובטח כי לא תישמע עד ליום 7.4.87".

אשר על כן מתבקש בג"ץ להוציא צו שיורה לתביעה ולבית המשפט שלא לאפשר את עדותו של פרופ' שפלר עד ליום 7.4.87.

סניגורי דמיאניוק עירערו בעליון נגד ההחלטה של בית המשפט שלא לפסול עצמו

"בית המשפט מגלה עוינות כלפי הנאשם"

הסנגוריה קובלת כי השופטים "לא מצא לנכון להפנות את שימת ליבה של התקשורת כי עליה להימנע מדיווחים על המשפט, שיש בהם משום שפיטה מראש של הנאשם"

(ע). סניגוריו של ג'ון־איוואן דמיאניוק עירערו אתמול לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים, הדן את דמיאניוק, שלא לפסול עצמו מלהמשיך לדון בעניינו של הנאשם.

בהודעת הערעור טוענים הסניגורים כי בית המשפט מגלה עוינות כלפי הנאשם. בין הנימוקים נטען כי באופן רצוף פוסל בית המשפט, ביוזמתו, שאלות רבות של הסניגורים, זאת מבלי שהתביעה התנגדה בעצמה לשאלות הסניגוריה.

עוד טוענת הסניגוריה כי בית המשפט מתערב פעמים רבות במהלך החקירה הנגדית של העדים, ובכך נפגמת הגנתו של מרשם.

ההגנה טוענת כי בית המשפט אינו נוקט עמדה סמכותית שלילית כלפי דיווחים בתקשורת שיש בהם משום שפיטה מראש של דמיאניוק. "הסניגוריה אינה באה בטרוניה על כך שבית המשפט אינו מגן על הסניגור מפני דיווחים לא־הוגנים בתקשורת, אלא על כך שבית המשפט הנכבד לא מצא לנכון להפנות את שימת ליבה של התקשורת כי עליה להימנע מדיווחים על המשפט, שיש בהם משום שפיטה מראש של הנאשם".

הסניגוריה טוענת עוד בהודעת הערעור שלה כי בית המשפט סירב לקבל קטע מפסק־דין אמריקאי.

עוד נטען כי בית המשפט לא העיר לעדה אשר פגעה קשות בסניגוריה, לאחר שהוצגה לה שאלה לגיטימית.

"סירובו של בית המשפט, לדחות — מנימוקים של עלות המשפט — את המשך הדיון, חרף הודעת הסניגוריה כי בכוונתה לערער נגד החלטת בית המשפט שלא לפסול את עצמו, גם בה יש כדי להצביע על עוינות של בית המשפט כלפי הסניגוריה.

דמיאניוק עתר לבג"ץ בעניין תעודת טרווניקי

(ע). איוואן־ג'ון דמיאניוק עתר באמצעות סניגוריו לבג"ץ נגד כוונת התביעה להעלות עדים במשפטו בכל הנוגע ל"תעודת טרווניקי", זאת מבלי שהסניגוריה סיימה לבצע את בדיקות המסמך.

בעתירה נאמר כי הפרקליטות קיבלה את המסמך מארמנד האמר, הידוע עשרות שנים כמשתף פעולה עם הקג"ב.

בעתירה נטען כי הפרקליטות התנגדה בכל תוקף לאפשר ביצוע בדיקות במסמך, בטענה כי התחייבה להחזירו בשלמותו לשלטונות בריה"מ. רק בעיקבות התערבותו של בית המשפט, התאפשר לעד מומחה מטעם הסניגוריה לבצע בדיקת המסמך, ולקחת ממנו 58 דגימות מיקרוסקופיות מחלקיו השונים.

בעתירה נטען עוד כי בית המשפט החליט כי התביעה לא תוכל להביא ראייה כלשהי בעניין מסמך טרווניקי, עד שיתקבלו תוצאות הבדיקה מטעם הסניגוריה.

אגוד הבנקים בישראל
האוניברסיטה העברית ירושלים
אוניברסיטת תל־אביב
מודיעים כי בגלל סיבות בלתי צפויות מראש הרצאותיו של פרופ' פיטר דיאמונד במסגרת **הרצאות הורביץ 1987** שעמדו להערך ביום ראשון 29.3.87 באוניברסיטה העברית בירושלים וביום ג' 31.3.87 באוניברסיטת תל־אביב
נדחות!!
על המועד החדש תבוא הודעה נפרדת.

נגנז דו"ח על סכנה רדיו־אקטיביות

"תוצרת חקלאית ישראלית שנפסלה בגרמניה בשל בדיקות כאלו, אך אזרחי ישראל מוסיפים לאכול מזון זה"

בוועדות ובסיעות / דן מרגלית

ח"כ מתי פלד (המתקדמת) קבל בפני ראש הממשלה יצחק שמיר על גניזת דו"ח מדעי על מימדי הקרינה הרדיו־אקטיבית בישראל בעקבות אסון צ'רנוביל.

"הממשלה נוטלת על עצמה אחריות, בכך שהיא מותירה את ישראל בלתי־מוכנה ובלתי־מאורגנת לטיפול באסונות גרעיניים שקורים במדינות אחרות", ציין פלד, שהדגיש כי שר החקלאות אריה נחמקין נשאל בנדון אך השיב "תשובה מטעה... הוספת אי־אמת ובורות משוועת". פלד הציג דו"ח של הוועדה לאנרגיה אטומית — המרכז למחקר גרעיני נחל־שורק, מאוקטובר 1986.

פלד ציין כי בישראל פועלת יחידת־שדה אחת לביצוע דיגום סביבתי מתמיד במשך 24 שעות ביממה. זו היחידה המוצבת על גג בית הספר לרפואה באוניברסיטת תל־אביב. היא מכסה רק את אזור ת"א. לדבריו, ישראל זקוקה לעוד ארבע יחידות כאלו, שמחיר כל אחת 2,200 דולר בלבד. פלד הוסיף כי "הדיגום של ירקות ופירות על־פי לשון הדו"ח בוצע באופן אקראי ולא על־פי תוכנית דגימה מסודרת ומבוקרת".

הוא הצביע על תוצרת חקלאית ישראלית שנפסלה בגרמניה בשל בדיקות כאלו. אך אזרחי ישראל מוסיפים לאכול מזון זה.

רבין: לא נתפס קצין צה"ל שריגל לארה"ב

שר הביטחון יצחק רבין מסר אתמול לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת כי לפי בירורו לא נתפס קצין־צה"ל שריגל לטובת ארצות הברית. רבין אמר כי אין שינוי בשיתוף הפעולה האסטרטגי עם ארצות הברית בעקבות פרשת ג'ונתן פולארד, ואפשר שהוא אף הוגבר. מקרה פולארד הוא יחיד וחריג, הדגיש רבין.

ח"כ אלעזר גרנות ממפ"ם תהה אם אין בממשלה הרהור שני שמא להקים ועדת־חקירה משפטית־ממלכתית לבדיקת פרשת פולארד. ח"כ יוסי שריד ביקש מידע על מועד חתימת החוזים האחרונים עם דרום־אפריקה ותוקפם, אך רבין סירב לעשות זאת קודם שיקבל אישור מהממשלה. שר הביטחון אמר לשריד כי ההתנחלויות בשטחים המוחזקים יוקמו רק בהתאם להחלטות הממשלה.

"אינפלציה בהצעות אי־אמון"

ועדת הכנסת בחנה הצעות לשינויי בעבודות הוועדות השונות — ובין היתר דנה בהזמנת עדים לוועדות גם בלי אישור השר הממונה, בהשבעת עדים וחקירתם על־ידי ח"כים, ובשיתוף בין ועדת הכספים לוועדות אחרות העוסקות בתקציבי משרדי הממשלה.

בדיון התריע יו"ר הכנסת, שלמה הלל, מפני אינפלציה בהצעות אי־אמון.

יו"ר ועדת הכנסת, מיכה רייסר (ליכוד), הודיע כי יש לחתור למצב שבו ח"כ יהיה חבר בוועדה אחת בלבד.

האופוזיציה התפצלה בהצבעת אי אמון על הקמת ישובים בגדה

הקואליציה היתה מלוכדת בהצבעה, אך לא בוויכוח ★ קורפו ניסה בדבריו לשכנע את אנשי "התחיה" כי הממשלה אכן עושה את הנדרש, וההתיישבות מתקדמת בקצב מהיר

באולם המליאה / עמוס בדרוד

"על־פי נאום השר הייתי צריך להצביע אי־אמון מן הצד שלי" — אמר אתמול ח"כ שבח וייס (מערך) שהיה ראשון המתדיינים על הצעת אי־אמון שהגיש ח"כ יובל נאמן מסיעת התחיה, ועליה השיב השר הממונה על הקשרים עם הכנסת — שר התחבורה חיים קורפו.

הכותרת של הצעת האי־אמון היתה כי אין הממשלה ממלאת את חובתה להקים ישובים נוספים ביהודה ושומרון, ואילו קורפו ניסה בדבריו לשכנע את אנשי "התחיה" כי הממשלה אכן עושה את הנדרש, וההתיישבות מתקדמת בקצב מהיר.

בהצבעה הסופית היתה הקואליציה מלוכדת נגד אי האמון, ואילו האופוזיציה התפצלה: מאיר כהנא (כך) ואברהם ורדיגר (פא"י) הצביעו עם התחיה, וסיעות השמאל נמנעו.

"בשטחים שעליהם ידבר מגיש אי האמון והשר, יושבים מיליון וחצי אנשים. איש אינו מעלה על הדעת שבמסגרת של הסדר שלום יישארו תחת שלטון ישראלי", אמר שבח וייס. "מי שרוצה מדינה שבה יושבו רוב־יהודי — וכך... חברי להשקעה בהבלגת העבודה — ברור לו כי לאורך ימים לא יוכל להימשך המצב של סוס ורוכב. רק בדרך זו אפשר יהיה לקיים חברה דמוקראטית ובלתי־גזענית".

עוד אמר וייס כי מפלגת העבודה תעשה "מבפנים, ובמסגרת כללי המשחק המקובלים" כל מאמץ כדי שההסכם הקואליציוני, שעל־פיו יש להקים עוד ועוד יישובים — לא יקויים. "העבודה" גם תחתור לכך שבבחירות הבאות תהיה הכרעה ברורה לקראת תהליך השלום, המבוסס על פשרה טריטוריאלית.

"מקסים יש הרבה"

בהגישו את ההצעה דרש נאמן כי הממשלה תקיים את הכתוב בקווי היסוד הקואליציוניים, בהם נאמר כי הקצב יהיה 5–6 יישובים בשנה. למעשה לא הוקמו אפילו ששת היישובים הראשונים שעליהם התחייבה הקואליציה לחוד. את רוב נאומו הקדיש נאמן לנושאים אחרים העומדים על הפרק: יוזמות פרס לוועידה בין־לאומית, הסכנות שבמהלכים למען שיפור תדמית ישראל, שני המנכ"לים במשרד החוץ, ועוד.

לגבי יישובים חדשים אמר יו"ר תנועת "התחיה" כי "מקסים יש הרבה, ולו־ישוב עצמונה כבר נערכו שלושה — אך זו אחיזת עיניים. כפי שפרס מצפצף על שמיר בהצהרות המדיניות שלו, יכולים גם שרי הליכוד לצפצף על פרס ולדאוג להקמת יישובים", הציע יובל נאמן.

השר קורפו ציין כי בשנתיים וחצי הראשונות לממשלת האחדות הלאומית נוספו יותר מ־20,000 נפש להתיישבות בשטחים, והמספרים עולה עתה על 60,000. בשנים 77'–84' התיישבו בשטחים בסך הכל 40,000 איש.

לגבי השנתיים וחצי האחרונות, ציין קורפו כי זה הישג מרשים, בהתחשב במצב הכלכלי ובקיצוצים בתקציבים. אלה הם הישגים שאין כמוהם בתולדות המדינה, ומדובר בעיבוי משמעותי ביותר. לגבי 5–6 היישובים שעמדו לקום בשנתה הראשונה של הממשלה — עד כה קמו שניים, ושניים נוספים נמצאים בתכנון.

כן הורחבו עד לבלתי־היכר התחבורה הציבורית, רשת הכבישים, הטלפונים והתעשיות, וכל היישובים מחוברים לרשת החשמל הארצית. המעשה היה רב, אמר קורפו, וההישגים גדולים.

"דג שחל"

המחשה לסקירה של שר האנרגיה והתשתית על פעולות משרדו — מאותן סקירות המוסרות לקראת אישור התקציב, ולרוב אינן מחדשות דבר — מצאה אתמול את דרכה למזנון הכנסת, בדמות דג הדניס שפותח במעבדה באילת, במסגרת פעולות התשתית של המשרד.

במליאת הכנסת, שעה ששחל מסר את סקירתו, אמר ח"כ אמנון לין כי הח"כים, שרבים מהם אכלו את הדג, השילנו לקרוא לו "שחל פיש".

בשנה האחרונה כבר יוצאו 20 טונות של הדג הזה לאיטליה. באנגלית הוא קרוי "גילטהד סי ברים". הבעייה היא רבייתו בתנאי־שבי, תזונה מתאימה, קצב גידול ומחלות. גידול אותו המעבדות של החברה לחקר הימים במימון משרד האנרגיה. בשנות ה־90 מקווים כי יבול הדג יגיע לכדי 1000 טונות.

בשאר חלקי הסקירה התייחס שחל לכמה נושאים מרכזיים, ואחר כך השיב על שאלות. בין השאר ציין את הכוונה שבמסגרת רפורמה במשק הדלק תהיה הממשלה פחות מעורבת באספקה לצרכנים.

זוהי רשת הפצה אדירה, שמחזור העסקים שלה בשנה הוא כ־1,200 מיליון דולר. משרד האנרגיה עבר לעידוד של חיפושי־נפט, לאחר שמוקד זה בעולם נרדם בשל העדר־פים. שחל ציין כי משרדו, ביחד עם בתי הזיקוק ומפעלים אחרים בחיפה, עושה לשיפור איכות האוויר. בבתי הזיקוק מעבדים פרטי תכנית־אב למניעת זיהום. כן ינסו לרכוש יותר דלקים דלי־גפרית בחו"ל. עוד נעשים צעדים להורדת כמות העופרת בבנזין, תוך הוספת חומרים אחרים במקומה.

לגבי חברת החשמל המחודשת ושלמות לא חידש השר דבר, ואמר ש"בזמן הקרוב" תתקבל החלטה ביחס להיערכות הרצויה.

קח למשרד
"אמרלד"
תדיראן
והמרכזיה על חשבוננו!

מערכת תקשורת מודולרית
המתאימה במחיר ובגודל
לעסקים בעלי עומס
עבודה גבוה.
מ־2 עד 16 קווי חוץ,
מ־4 עד 32 שלוחות פנים
• במסלול תשלומים גמיש
החל מ־6 תשלומים.
• אפשרות לשכר מכר.
בונוס 2x
כל הרוכש מערכת אמרלד יקבל חינם מזכירה אלקטרונית או טלפון אלחוטי משוכלל לפי בחירתו.
המבצע בתוקף החל מ־22/3/87.
אינטרפון
מערכות תקשורת בע"מ
החברה המובילה ביישום, שיווק והתקנה ל"אמרלד" ולמערכות תקשורת מתקדמות
משרד ראשי ומעבדה: רח' נגבה 10 ר"ג 52348 טל. 748034; 03-7540333.
משרד מכירות: שד' רוטשילד 134 ת"א 65272 טל. 225570; 03-223576.

هكذا من الاصل

חדשות המשק

אמוראי: הרפורמה בשוק ההון כבר השיגה חלק גדול מיעדיה

מאת צבי זרחיה

סגן שר האוצר עדי אמוראי אמר כי הרפורמה בשוק ההון, השיגה חלק גדול מיעדיה, עוד לפני שהופעלה רשמית וזאת בתחום מחירות החוב הפנימי וביחס לעלותו. בדבריו אתמול, בכנס בנושאי ביטוח חיים בירושלים, אמר כי עלות גיוס ההון לממשלה ירדה באחרונה ל־4.3% באג"ח צמודות מדד ל־5 שנים ול־5% באג"ח ל־10 שנים. גם עבור הממשלה וגם עבור הסקטור הפרטי וזו ירידה של כ־40% במחיר גיוס ההון לטווח בינוני וארוך.

הוא ציין כי חברה תעשייתית מהגדולות בארץ, גייסה באחרונה 30 מיליון ש"ח בעלות של 6.75%.

יגדל שכר הנטו

בהתייחסו לרפורמה במס ליחידים, הנדונה כעת בועדת הכספים טען כי הפעלת הרפורמה תגדיל את רמת שכר הנטו הממוצעת ב־3%, אילו נטל המס ירד מרמה ממוצעת של 26.5% לרמה של 23.5%.

בעניין הריכוז על רווחיות היצוא, כתוצאה מקיבוע שער החליפין לתקופה ארוכה, הסביר שאם מתבוננים בשער סל המטבעות, מנוכה מדד המחירים הסיטונאי לתעשיה, מתברר שמאז ינואר '85 ועד סוף פברואר '87, שעור השחיקה הוא 2% בלבד.

הוא סבור שלאחר הפיחות האחרון ובהתייחס לשער החליפין של הסל ולמחירי חו"ל, טוב אין כלל שחיקה בתמורה לתוצרת התעשייתית הישראלית.

שכר המינימום החדש 550 ש"ח ויעודכן בהתאם לעליית המדד

מאת עדנה אירידור

שכר המינימום במשק כ־1 ב־אפריל יהיה 550 ש"ח, והוא יעודכן בשנתיים הבאות בהתאם לעליית מדד המחירים לצרכן. אחת לשנתיים יעודכן לשיעור 45% מהשכר הממוצע במשק. על כך הוסכם אתמול בין הנהלת הקואליציה ושר האוצר.

בישיבה שהתקיימה אתמול ב־לשכת שר האוצר בהשתתפות יו"ר הנהלת הקואליציה וסיעת המערך, רפי אדרי, יו"ר סיעת הליכוד חיים קופמן, יו"ר ועדת העבודה והרווחה אורה נמיר והשר שחל, הוסכם לאמץ עקרונית את הצעת החוק הממשלתית.

הוועדה קיבלה את הצעת יו"ר סיעת הליכוד ח"כ קופמן לקביעת סכום בסיסי בשקלים ולא בשיעור־שכר. בכך דחתה לתקופה של השנתיים הבאות את הצמדת השכר המינימום, לשכר הממוצע במשק, כפי שביקשו שבעה חברי כנסת מסיעות השמאל.

הוסכם כי ועדה משותפת למעסיקים ולהסתדרות תציע שיטה הצמדת השכר שתאפשר לנטרל את הגרירה של שאר המשכורות במשק בעתיד.

ועדת העבודה והרווחה מתכוונת להשלים היום את הניסוח הסופי כדי להגיש בשבוע הבא את הצעת החוק לקריאה שניה ושלישית.

מחלוקת על בניית מלונות בבירה

מאת זהר בלומנקרנץ

התאחדות המלונות בירושלים פנתה למשרד התיירות ולעיריית י־רושלים בתביעה שלא לאשר הקמת בתי מלון חדשים בשנים הקרובות בשל השפל בתפוסת המלונות בבירה.

יו"ר הנהלת התאחדות המלונות בבירה, יהודה גרינבאום תובע במכתב לשקול מחדש את האישור למלון כבר ציון. גרינבאום הדגיש במכתבו, כי גם אם יתממשו התקוות, כי התפוסה בשנת '87 תהיה זהה לזו של שנת '85, עדיין תגיע התפוסה השנתית בבתי המלון בבירה ל־50 אחוז בלבד.

המלונות בעיר מסוגלים להכפיל את שיעורי התפוסה ללא כל תוספת חדרים חדשים. תוספת חדרים תגביר את הבעיה בצורה חמורה ביותר, תגביר את התחרות הפרועה ואת לחצי סוכני התיירות להוריד מ־חירים.

מנכ"ל משרד התיירות, רפאל פרבר אמר אתמול בתגובה, כי הגאות הצפויה בתנועת התיירות ארצה מחייבת הערכות לקליטתה בין השאר על ידי הקמת בתי מלון חדשים בירושלים. לדבריו השנה האחרונה היתה אמנם שנה קשה למלונות הבירה, אולם "יש להמשיך ולצפות קדימה".

השר שרון מריח טבק במפעל דובק לפני הדיון על הזלת הסיגריות. למורת רוחם של פועלי המיפעל (צילום: ישראל סאו)

הבורסה תדון מחר בבקשות לגיוס הון של 150 מ' ד'

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הוועד הפועל של הבורסה יתבקש לאשר בישיבתו מחר גיוס הון בהיקף 150 מיליון ש"ח. חלק הארי של גיוס ההון יתבצע באגרות חוב, על ידי הבנקים להנפקות, ותמורתו תועבר למפעלי תעשיה.

חברת ההנפקות של בנק לאומי מבקשת לגייס 75.3 מיליון ש"ח באמצעות שלוש סדרות של אגרות חוב. תמורת ההנפקה מיועדת למתן הלוואות לקיבוץ הארצי, לארגונים חקלאיים ולחברת מילואות. חברת ההנפקות של בנק הפועלים מבקשת לגייס 34.6 מיליון ש"ח. תמורת ההנפקה מיועדת למתן הלוואות לחברת עלית ולחברה להשקעות של בנק הפועלים. "משאבים" שהיא חברת ההנפקות של בנק המזרחי, מבקשת לגייס 19.2 מיליון ש"ח, למתן הלוואות למפעלי התעשיה הקיבוצית.

הבורסה גם תתבקש לאשר מחר את גיוס ההון של חברות מהדרין וקליל. מהדרין מבקשת לגייס 6.5 מיליון ש"ח. חלק הארי של תמורת ההנפקה מיועד להקמת מרכז קירור חדש. חברת קליל מבקשת לגייס 4 מיליון ש"ח, שאותם היא מבקשת להשקיע בחידוש הציוד וההון החוזר.

בחודש האחרון הגבירו הבנקים להנפקות את מאמצי גיוס ההון, בידעם כי בעקבות הרפורמה בשוק ההון, יוגבלו ביותר אפשרויות גיוס ההון עבור מפעלי התעשיה, לסכום של 250 מיליון דולר לשנת התקציב 1987 כולה.

בנק ישראל יצמצם את היקף גיוס ההון בבורסה, על מנת לאפשר לבנקים להנפקות לעמוד בהצלחה בתכניות גיוס ההון.

עלייה ניכרת בתיירות פנים

מאת זהר בלומנקרנץ

עליה של 30 אחוז בתנועת תיירות הפנים היתה ב־1986, מסרה עדנה רוזנבלום, האחראית על הנושא במשרד התיירות.

בעת פתיחת יריד תיירות הפנים, בגני התערוכה בתל־אביב, מסרה רוזנבלום כי בשנת '86 נרשמו 5 מי־ליון לינות ישראלים בבתי מלון לעומת 4 מיליון ב־1985.

פשרה: המדינה תשלם לסו"ב 1,775,000 ד'

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בהסכם פשרה שעליו הוסכם בין פרקליטות מחוז הדרום ופרקליטיה של חברת "סולל בונה", יעביר משרד האוצר ל"סולל בונה" 1,775,000 דולר.

מדובר בתביעה שהוגשה על ידי "סולל בונה" נגד המדינה לבית המשפט המחוזי בבאר שבע לפני שש שנים, על הפרת חוזה.

"סולל בונה" בנתה את בית החולים הפסיכיאטרי בבאר שבע, ולטענתה אחרה המדינה במתן אישור חוזה הבנייה, דבר שהאריך את משך הבנייה וגרם ל"סולל בונה" הוצאות כספיות בגין האיחור. החברה תבעה 6 מליון דולר, וכאמור עתה הגיעו הצדדים לפשרה.

"צים הובילה חינם כדי לפגוע בחברה מתחרה"

מאת נורית כהנא

אחד מבעלי חברת הספנות הפרטית "וגה", המקיימת קו ל־הובלת מטענים ממערב אירופה לישראל, טען כי חברת צים מאיימת על לקוחותיו. לטענתו הדבר חמור במיוחד על רקע הסדר פריסת ההובלות ממנו נהנית צים. כך מבט־יחה המדינה בסובסידיה תחרותה בחברות קטנות.

עמוס כהן, לשעבר רב חובל בחברה הימית להובלת פרי, הקים עם אהרן כרמי, איש צים לשעבר, את חברת "וגה" לפני שנה והחברה הציעה הובלת מטענים ממערב אירופה במחיר הנמוך ב־10% ממחירי צים. לדברי כהן החלה צים להוזיל מחירים בצורה דרסטית בקו, עד כדי מחירי הפסד, כדי להוציא את חברתו מן התמונה. במקרה אחד, טען כהן, הציעה צים להוביל מטען בחינם, ובלבד ש־המטען לא יישלח באמצעות חברתו.

ראש מינהל הספנות בצים ד"ר יורם זבה אמר בתגובה כי אין לצים מדיניות של הפעלת סנקציות על לקוחות שאינם משתמשים בלעדית בשירותיה. דובר צים אליהו שרגאי, אמר, כי צים אינה נסמכת, ומעולם לא נסמכה על כספי הממשלה.

הריבית הגבוהה לא הפחיתה הביקוש הרב לאשראי החופשי

מאת [illegible] לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הביקוש לאשראי החופשי נמשך למרות שיעורי הריבית הריאליים הגבוהים במשק, ובטרם התקבלה החלטה של בנק ישראל על הפחתת הריבית.

הנתונים המעודכנים של בנק ישראל לגבי פעילותם של שלשת הבנקים הגדולים קובעים שהאשראי החופשי הגיע ל־6.63 מיליארד ש"ח בשבוע שהסתיים ב־18 בח.ז.— גי־דול של 180 מיליון ש"ח לעומת האשראי לציבור בשבוע הקודם שה־גיע ל־6.45 מיליארד ש"ח.

בראשית השנה הגיע האשראי ל־5.66 מיליארד ש"ח. מאז, בפחות משלושה חודשים גדל האשראי ב־13 אחוז. כל זאת כאשר המדד עלה ב־5.7 אחוזים. בהנחה שמדד מארס יעלה בכ־2.5 אחוזים. בקרוב, עם תום חודש מארס, צפוי גידול נוסף באשראי מאחר שהבנקים יחייבו את הלקוחות בריבית המוערכת בכ־300 מיליון ש"ח.

מי שחייב למס הכנסה לא יקבל פטור אוטומטי מניכוי במקור

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

נציבות מס ההכנסה החליטה באחרונה שלא לתת באופן אוטומטי פטורים מניכוי מס במ־קור, לגבי נישומים שיש להם חובות למס ההכנסה. החלטה זו סותרת הבטחה קודמת של הנציבות שלפיה נקבע כי תוקפם של הפטורים מניכוי מס במקור יוארך לסוף אפריל, ואחר כך יחודש באופן אוטומטי לגבי כל הנישומים גם לשנת המס 1987/88.

החלטת נציבות מס ההכנסה מעוררת תרעומת רבה בלישכת רואי החשבון. גורמים בלישכה מסרו כי לחלק הארי של ציבור הנישומים יש חובות למס ההכנסה, ולכן כמעט ואף נישום לא יוכל להנות מהקלה שעליה הודיעה נציבות המס. עוד מסרו בלישכה כי העובדה שנישומים רבים יצטרכו לגשת ולהוציא אישורים שלא באופן אוטומטי, תסרבל את כל התהליך, ותכביד שלא לצורך על הנישומים.

באוצר מתיאשים ממכירת פז

מאת צבי זרחיה

משרד האוצר שוקל להציע לוועדת השרים לענייני מכירת חברות ממשלתיות, להפסיק את תהליכי המכירה של חברת "פז", אם עד סוף מאי '87, לא תתקבל הצעה רצינית לרכישת החברה.

זאב רפאה מנהל רשות החברות הממשלתיות, מסר אתמול כי דחיית ביצועה הרפורמה במשק הדלק, ואי הוד־ראות בכל הקשור להפעלת הרפורמה. מעכבים את מכירתה של החברה, כיוון שהמשקיעים אינם יכולים להגיש הצעות מכירה.

שיעורי הארנונה לא ייקבעו בחוק

מאת עדנה אירידור

שיעורי העלאת מסי ה־ארנונות ברשויות המקומיות לא יעוגנו בחוק ויוכפפו להחלטה של שר הפנים וראשי השלטון המקומי. גרמה לכך החלטת הנהלת הקואליציה אתמול לב־טל את החלטת ועדת הכספים לעגן בחוק יציבות המשק הרשאה לרשויות המקומיות ל־העלות את שיעורי הארנונה לשנת 1987 ב־22%, ולכפוף כל העלאה חריגה ברשות מקומית לאישורה.

לדברי יו"ר הנהלת הקו־אליציה ח"כ אדרי הגיעה הקו־אליציה להסכם עם שר הפנים ויו"ר המרכז לשלטון מקומי לאמץ את מסקנות "ועדת דדיי" על העלאה בשיעורי הארנונות בשיעור של 22% . כל העלאה חריגה יקבע משרד הפנים. ח"כ אדרי קובע כי חברי ועדת הכספים לא יכולים לעקוף החלטת הנהלת הקואליציה, לשים עצמם כדיין יחיד מעל הממשלה, ולהפקיע סמכויות שרים.

בנק הפועלים מצטרף לאיגוד הבנקים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

בנק הפועלים החליט ל־הצטרף, בראשונה בתולדותיו, לאיגוד הבנקים. עד כה היה מעמדו באיגוד כמשקיף. חרף כניסת בנק הפועלים לאיגוד ימשיך לפעול בנפרד מהבנקים האחרים בנושאי עבודה. גם עובדי בנק הפועלים אינם חברים בהסתדרות עובדי ה־בנקים.

יו"ר בנק הפועלים פרופ' איתן ברגלס כבר השתתף בישיבות הועד הפועל של איגוד הבנקים. שם הסביר את החלטת ההצטרפות של הבנק.

ד"ר באייר חת נבחר ליו"ר איגוד הבנקים, בעוד פרופ' ברגלס מיועד להיבחר, כנראה בישיבה הקרובה, לנשיא האיגוד.

עד כה היו שני התפקידים, באופן מסורתי, בידי מי שעומד בראש בנק לאומי. יוסף צ'חנובר, יו"ר מועצת המנהלים של בנק דיסקונט ימשיך לכהן כממ"מ ליו"ר ולנשיא איגוד הבנקים.

בל"ל מנהיג "חשבון פתוח ויזהב"

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק לאומי ינהיג השבוע "חשבון פתוח ויזהב", המתנהל ללא שימוש בהמחאות, ומיועד לשימוש בכרטיס האשראי "ויזהב" ולניהול תיק ההשקעות של הלקוח.

עובד בבל"ל שיסרב ששכרו יקוצץ ב־8% יידרש לעבוד שעות נוספות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועד עובדי בנק לאומי הוציא השבוע חוזר לעובדי הבנק לפיו יש להפסיק את עבודת השעות הנוס־פות, עד להסדר נושא התשלום עבור שעות נוספות. ועד העובדים הלין על כך שהנהלת הבנק סירבה לשלם במזומן עבור עבודת שעות נוספות, אך התירה עם זאת לעובדים לקבל עבור השעות התוספת שווה ערך בימי חופשה.

אתמול התקיימה פגישה בין הנהלת הבנק לנציגי העובדים. בפ־גישה הסתמנה הושגה פשרה, לפיה מה־1 לאפריל יאסר על עובדי המטות בבנק (הנהלה ראשית והנה־לות האיזוריות), לעבוד שעות נוס־פות למעט מקרים חריגים. במקרים אלה תותר יוכלו העובדים לבחור בין קבלת חופש לבין קבלת התמורה הכספית עבור שעות אלה.

בפגישה אתמול נדון גם הויתור על 8 אחוז משכר העובדים. על פי המסתמן, עובד אשר לא ירצה לוותר על תוספת של 8 אחוזים כפי שסוכם עם ההנהלה, יצטרך לעבוד שעות עבודה נוספות בתמורה.

ההסתדרות נוטה לא לפסול את הבחירות להסתדרות המהנדסים

סיעת "שחר" של יצחק רז זכתה ב־80%; הסיעה המשותפת לעבודה מפ"ם רצ — 11%; הסיעות הדתיות — 7%; רק"ח — 2%

מאת יהודית וינקלר
כתבת "הארץ"

הנהגת ההסתדרות השלימה עם השתתפות מהנדסים שאינם חברי ההסתדרות בבחירות בהם זכתה רשימת "שחר" ב־80% מהקולות, למרות שיומיים קודם לכן אסרה רשות השיפוט של ההסתדרות על מי שאינם חברי הסתדרות להשתתף בבחירות. אפרים דילוני, ראש סיעת מפ"ם בהסתדרות, הגיב על הודעת ההסתדרות, כאילו הבחירות התנהלו על פי החוקה — "שקר גמור". לפני שלושה ימים פסקה רשות השיפוט ההסתדרותית, שאין להתיר השתת־פות בבחירות למי שאינם חברי ההסתדרות. אולם בבחירות השתתפו מהנדסים על יסוד פנקס בוחרים שלא הבדיל בין חברי ההסתדרות לבין אחרים.

כ־9000 מהנדסים הצביעו מבין 32 אלף בעלי זכות בחירה. "שחר", סיעתו של יצחק רז, מזכיר הסתדרות המהנדסים, זכתה ב־80% מהקולות: סיעת ר.מ.ו. המשותפת למפ"ם רצ ומפלגת העבודה 11%; הסיעות הדתיות — 7%; רק"ח — 2%.

אפרים דילוני מתכוון למצות במסגרת רשות השיפוט ההסתדרותית את הבירור בתביעה העיקרית לפסול את הבחירות משום שלא התנהלו על פי חוקת ההסתדרות. אך נראה כי ההסתדרות אינה נוטה לעשות כן.

בחוגי הסתדרות המהנדסים העריכו אמש כי צמרת ההסתדרות פועלת עתה "לרדת מהעץ הגבוה" ולאשר בדיעבד את הבחירות אף על פי שהתנהלו בניגוד לחוקת ההסתדרות. קיסר הודיע במליאת הועד הפועל שהבחירות יערכו על פי החוקה ועתה עושים מאמץ לשוות לבחירות את החוקיות שנגזרה? התקנות רק יומיים קודם לכן.

קובלים על בלימת המיזוג של הרכבת ורשות הנמלים

מאת נורית כהנא

ראשי איגוד המשתמשים בהובלה ימית מסרו כי אין התקדמות בתה־ליך מיזוג הרכבת עם רשות הנמלים. לטענתם עברה שנה מאז הקים שר התחבורה חיים קורפו מועצה לרכבת ישראל. השר כינס את 11 חברי המועצה והטיל עליהם לגבש תכנית למיזוג הרכבת עם רשות הנמלים, תוך הכנת עקרונות ניהול ותפעול חדשים.

מועצת הרכבת קיימה במשך השנה דיונים רבים ואישרה כשלב ראשון להבראת הרכבת תקציב פי־תוח לשנת 88־1987 בסכום של 23 דולר. בתקציב החדש, עוד טרם בכללו התכניות המתוכננות של מעבר הרכבת לשירות יעיל ומודרני. יעדי התקציב שנקבע היו לדבריהם, מתמיר: שיקום תשתית המסילות הקיימות, החלפת מערכות האיתות הנושנות, רכישת קרונות חדשים ותכנון ראשוני לרכבות הפרברים.

אולם משרד האוצר אינו משתף פעולה עם שר התחבורה: לטענתם אישר האוצר רק 3 מליון דולר מתוך הצעת תקציב הפיתוח של 23 מליון דולר. בכך ניתן לראות הקפאה נוספת של מערך הרכבת המיושן, לפחות עד אפריל 1988.

יו"ר מועצת הרכבת צבי קינן פנה לשר התחבורה תבע החשת הקמת התאגיד המשולב החדש לרכבת ולרשות הנמלים, ואישור הקצאת המשאבים הראשונים הנדרשים מיד.

חוברת ההסברה של חרות

(סוף מעמוד 1)

בידלאומית, ותמיכה בידלאומית. "כל אלה מלים נרדפות לכניעה בידלאומית, אותה גברת בשינוי אדרת. אין זה אלא אמון נסיון סרק להסוות, להסתיר, ולבלבל את הציבור", נאמר בחוברת.

הגניב את העניין

פרס מואשם כמי שהגניב את עניין הוועידה הבידלאומית לנאום התשובה שלו להצעת אי האמון שהוגשה בכנסת. "העובדה שהכנסת רשמה את הודעתו, אין בה כדי ליצור החלטה מחייבת כלשהי בעניין הוועידה הבידלאומית. ופרס אמר בכנסת גם דברים אחרים והפוכים" הודגש בחוברת. הליכוד יוצאים גם נגד האשמה של פרס כאילו הממשלה בראשות הליכוד אישרה בעבר את קיומה של הוועידה: "ההאחזות בהחלטות ממשלה והחלטות כנסת בידנשות, אין לה עוד מריני או מוסרי. החלטות ממשלה בנושא ועידה בידלאומית מלפני נובמבר 1977 שנתקבלו לפני בואו של סאדאת, מתו ועברו מן העולם, לאחר ביקור סאדאת והסכמי קמפ דיוויד, שהיוו את מדיניותה הברורה של ישראל: מו"מ ישיר".

"הליכוד יכול להמשיך"

בתגובה להוצאתה של החוברת מסרה אמש מיכל כהן, דוברת מפלגת העבודה את התגובה הבאה: "הליכוד יכול להמשיך ולהתעסק בהוצאות של חוברות ואילו במפלגת העבודה, ימשיכו לעסוק בעשייה אמיתית של דברים. פרס ימשיך לקדם את תהליך השלום כפי שעשה בשנתיים שהיה ראש ממשלה, וגם עתה ימשיך לעסוק בכך. באמצעותה של הוועידה הבידלאומית. שום חוברת הסתה והסברה של הליכוד, לא ימנעו ממנו מלעסוק בדברים הנבונים והאמיתיים".

מינהרה

(סוף מעמוד 1)

מתחברת עם בריכות מים, הקשורות לאותו מוסד. שר הדתות זבולון המר עומד לכנס היום מסיבת עיתונאים ולהודיע על התגלית, במקביל יב־שר השר המר על סיום עבודות חשיפת מנהרת הכותל, שנמשכו 19 שנה.

מנהרת המים הגבוהה בסלע המער־ליה נמצא כיסוד אבן. ארכיאולוגים בירושלים מגלים התרגשות רבה בעקבות חשיפת המנהרה. הם ציינו כי על אף שדבר קיומה היה ידוע זה 100 שנה, הרי שמעולם לא נראה המבנה בעין. עד כה נשמר דבר גי־לוי המנהרה בסוד, בשל הרגישות הרבה של מיקומה — איזור הסמוך להר הבית.

השר המר מתכוון להדגיש היום בדבריו, שלחשיפת המנהרה אין כל משמעות פוליטית. אמש אמורים היו פקידים ישראלים להפגש עם ראשי המוסד הנוצרי הידוע, כדי להכניסם בסוד העניין, קודם הפרסום בעי־תונות.

יפת

(סוף מעמוד 1)

התביעה תוגש בהמשך על חוות הדעת המשפטית של עו"ד חיים צדוק, שקבעה שיש מקום להגיש תביעה כזו. המחלקה המשפטית של הבנק, שבראשה עומד זאב שר, לא הצליחה ליצור קשר ישיר עם יפת, המתגורר כעת בניו יורק, אלא רק עם פרקליטו, עו"ד יגאל ארנון. הבנק קבע ליפת מועד בניסיון להגיע להסכם על מנת למנוע תביעה משפטית. המועד שנתן הבנק ליפת עומד לפוג אך הרושם שנוצר בבנק הוא שיפת ימתין כדי לראות את התביעה המשפטית ולא ינהל כעת מגעים עם הבנק.

היועץ המשפטי של הבנק זאב שר כבר בישיבה האחרונה של הדירקטוריון, בתשובה לשאלת אחד הדירקטורים, כי בבנק מכינים כעת כתב תביעה נגד מי שעמד בראש הבנק.

הננו מצטערים להודיע על פטירתה של
גוסטה גולוגורסקי ז"ל
הלוויה תתקיים בכ"ד אדר תשמ"ז 25.3.87 בשעה 14.00. נפגשים בבית העלמין החדש ליד השער בשכונת גורדון בראשון לציון
בתה חתנה, נכדיה ונינה

עברה שנה לפטירתו של יקירנו
דן ירושלמי ז"ל
נעלה לקברו ביום שישי כ' אדר תשמ"ז 27.3.87 בשעה 12.00 בבית העלמין בהרצליה
המשפחה

אנו מודיעים בצער על פטירתו של חברנו הותיק
יעקב קנדל
(ממעלות)
ומשתתפים בצער המשפחה
א ג ד ההנהלה
החברים והשכירים
ארגון גימלאי אגד
קרן גימלאות של חברי אגד

להלינה גוטר
השתתפותנו הכנה באבלך הכבד במות
אביך ז"ל
בידרמן חברה לביטוח בע"מ

מינהלת המוסד לביטוח לאומי ועובדי סניף ירושלים
משתתפים באבלה של
אילנה סופר
במות **אביה** ז"ל

אנו משתתפים באבלו של חברנו לעבודה
יוסי פרחי
במות **אביו** ז"ל
ומביעים תנחומים לו ולמשפחתו
פז חברת נפט בע"מ
ההנהלה והעובדים

לברוך מגריסו ומשפחתו
אתכם אנו באבלכם במות האם
סניורה ז"ל
קואופ' "הגמל החדש"
חיפה

המשכים מעמוד 1

14 חולי "איידס"

(סוף מעמוד 1)

ראש אגף הרוקחות, פרופ' אפרים מנצל, מסר אתמול כי יש איסור לטיפול תנסיוני בארץ. הוא הביע תקוה כי בתוך שישה חודשים ניתן יהיה לוודא אם אכן יסכנו תוצאות ממשיות. לדעתו, אכן מדובר בפרי־צת דרך, אולם אין מדובר בתרופה שתכחיד את מחלת האיידס.

לדברי פרופ' אברהם מורג, מנהל המחלקה לווירולוגיה קלינית בביה"ח "הדסה" בירושלים, והחבר בוועדה העליונה לאישור תרופות של משרד הבריאות, עדיין מוקדם להעריך בשלב זה את חשיבות הפר־צות. מורג אישר את העובדה כי בכמה מקרים אכן ניכרה השפעה טובה על החולים שלהם ניתן התכשיר, אך ציין כי אין זו עדיין סוף הדרך. לדברי פרופ' מורג יש לבדוק את התכשיר על קבוצות ביקורת מתאימות, לפרסם את ה במחקר — דבר שעדיין לא נעשה — ולבסוף לקבל אישורים מהרשויות המוסמכות, בעיקר האמריקאית, מכיוון שהפטנט נמכר לחברה מארה"ב, ורק שם ינתן ההיתר לייצר אותה לשי־מוש המוני.

פרופ' מורג סיפר כי באחד שלתרופה החדשה אין כל תופעות־לוואי, והיא אינה מסכנת את החולה. החולים לגביהם אותה בטיפול בחולה איידס המאושפז בביה"ח "הדסה" במצב קריטי. מדובר בחולה, שהור פיע בתכנית הטלוויזיה "מבט שני" בעילום שם. לפני שבועיים וסיפר בה על מצבו.

רופאו של החולה בבתיתים שמצבו ישתפר. מאחר שכיום אין הוא מסוגל לאכול, התרופה החדשה ניתנת דרך הפה.

רופאו של החולה, ד"ר שלמה בעיין, אמר כי עדיין לא ברור מה תהיה השפעתה של התרופה על חולה זה. ובכל מקרה יחלפו לפחות חודשים עד שיהיו סימנים ראשונים להשפעתה. לדבריו קיבל בית החו־לים כמות מוגבלת של התרופה.

14 חולים בחו"ל מטופלים

14 חולי איידס מחו"ל כבר טופלו בחולה זו בתל־אביב. מדובר בחולים שהיו במצב קריטי, אשר הגיעו לשם טיפול בתרופה הנסיונית. התרופה גרמה לכך שהחולים התאוששו, אולם טרם ברור אם אכן החלימו מהמחלה.

ביום קיים מחסור בחומר בישראל, שכן הייצור מותנה באישור החברה האמריקאית שרכשה את הזכויות עליה. את הטיפול בארץ מבצע ד"ר יהודה סקורניק מהמרכז הרפואי בתל־אביב, ובקרוב יחל הטיפול בתרופה גם בביה"ח קפלן וכן בירושלים. בירושלים ניתנה התרופה באופן נסיוני לחולה אחד שמצבו הידרדר.

פרופ' בנטוריץ על התרופה

פרופ' צבי בנטוריץ, המרכז את הטיפול בחולי האיידס בישראל ואת המחקר בנושא זה, שב אתמול מארה"ב. שם נועד עם נציגי החברה האמריקאית שרכשה ממכון ויצמן את הזכויות לייצור התרופה החדשה לטיפול במחלה.

לדבריו, נציגי החברה מוכנים לגשת לניסויים קליניים מבוקרים בשימוש בחומר על חולי איידס בשל־בים שונים של המחלה, בארה"ב, בבריטניה ובישראל. פרופ' בנטוריץ ביקש להבהיר, כי עדיין לא ידוע מתי יחלו ניסויים אלה, ודאי שלא מדובר במחר. זה יקח מספר חו־דשים, ויהיה כפוף למיגבלות המאד חמורות של הפ.ד.א., רשות התרופות והסמים של ממשלת ארה"ב ופרוטוקולים שונים.

פרופ' בנטוריץ הסביר שידיה של ישראל כבולות, כאשר שמכון ויצמן התחייב שלא לייצר את התרופה, וגם במקרה שיתחילו הניסויים — תסופק התרופה על ידי החברה האמריקאית.

תרופה נוספת

ביום לתרופה אחרת שנקראת לפרסום רב בימים האחרונים, ה רטרוביר, שמקורה בארה"ב, ומשם נמסר כי היא מצליחה לבלום את קצב התפתחות המחלה — טרם החל השימוש בה בבתי החולים בישראל.

מפיצי התרופה האמריקאית. שאושרה לשימוש בארה"ב, הגישו בקשה רשמית לאשר את השימוש בה בישראל, ובכל הנראה בתוך שבועיים יותר השימוש בתרופה גם כאן.

יתכן, עם זאת, כי במקרה של חולה על ערש דווי, ינתן אישור מוקדם יותר לשימוש בתרופה זו באופן חריג ומוקדם יותר. רטרוביר, יש להדגיש, אינה תרופה המרפאת את מחלת האיידס, אלא בולמת ומאיטה את קצב התפתחות המחלה, ויש לה תופעות לוואי קשות.

פסימיות לגבי הסיכויים

(סוף מעמוד 1)

אחת מההצעות איננה מקובלת על ליבאי. הוא קיים התייעצות ממושכת בנושא זה עם המשנה לפרקליט המדינה, דורית ביניש, עו"ד יצחק אליאסף ועו"ד יהודית צור, במאמץ למצוא פתרון משפטי או חוקי אחר. אולם גם בהתייעצות זו לא הושגה שום התקדמות. גם אתמול המשיך חריש במאמצים להגיע למוצא משפטי שיבטיח את חסיון עדויותיהם של שלושת אנשי הלק"ם וקיים מגעים טלפוניים עם פרופ' ליבאי.

בפגישת חריש עם הצוות המשפ־טי במשרדו נידונה לא רק שאלת שמירת החסיון עדויותיהם של שלושת בעלי פולארד, אלא גם הדרכים שבהן יש לנקוט כדי להב־טיח שלממשלה תהיה עילה משפ־טית או חוקית רצינית להבטיח שגם אם תבוא דרישה בתביעה מארה"ב להעביר לידיהם את תוכן עדויותיהם של שרים, ח"כים ואישים אחרים שיופיעו (או הופיעו כבר) בפני ועדת הבירור, תוכל הממשלה לסרב לבקשה זו.

הממשלה לא התחייבה

ממשלת ישראל לא התחייבה להעביר לידי האמריקאים את כל החומר הקשור לחקירת פרשת פולארד. הולקים מוקדוה זאת ישארו בידי ישראל ולא יעברו לארה"ב. זאת הודיע אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר בפגישתו עם העתונאים לענייני מפלגות לקראת ועידתה של תנועת החרות.

לדברי ראש הממשלה, מדינת ישראל התחייבה לשתף פעולה עם האמריקאים בפרשה, אך לא התחייבה להעביר לידיהם את כל חומר החקירה. "אמרנו להם כי יהיו הגבלות בשיתוף הפעולה הזה" — אמר שמיר. לדברי ראש הממשלה ניתן יהיה להתגבר לפיכך על המכ־שול בפעילותה של ועדת הבירור, ולאחר סיום השיחות בין חריש לליבאי ניתן יהיה להמשיך באורח סדיר בפעולת הועדה. "ניתן יהיה להמשיך בפעולת ועדת הבירור בבלי פיתוק עניין לקשיותיו של ליבאי", אמר שמיר.

(ע.) ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול בהופעתו בפני באי כינוס היסוד של קרן החינוך להנצחת הילדים שניספו בשואה, שהתקיים במלון המלך דוד בירוש־לים, כי דרישתו של ח"כ דוד ליבאי להיסטן הדעותיהם של שלושת מרשיו היא למעשה מיותרת. "לא חשבנו ולא עלה ברעתנו למסור את החומר למישהו".

עתירה בקשר לחקירה

תושב תל־אביב, יהורם אליעז, שב ועתר אתמול לבג"ץ בבקשה שיורה לראש הממשלה לנמק מדוע לא יקים ועדת חקירה בפרשת פולארד. העותר טוען כי ועדת הבירור שהוקמה לא תצליח להגיע לחקר האמת.

עוד מבקש העותר מבג"ץ כי יורה לנשיא המדינה להימנע מלהעניק חנינה למעורבים בפרשת פולארד. דוגמת החנינה שנתנה לאנשי השב"כ. עד שידון בג"ץ בעתירתו להקים את ועדת החקירה.

עתירתו הקודמת של אליעז בפרשת פולארד נדחתה על הסף. עתירתו הנוכחית הועברה בשעות הצהריים אתמול לעיון של שופט בית המשפט העליון, שטרם נתן את החלטתו.

אליעז עוסק בבבירות נוער מחוץ בתל־אביב ואת העתירה הגיש בעצמו ללא סיוע משפטי כלשהו.

הלביא

(סוף מעמוד 1)

בשיחות שנערכו עם המנהיגים היהודיים, במהלך הסיור, נרמז להם כי אם יתנו ידם להקמת "קרן" מיוחדת להתרמת יהדות ארה"ב למען פרויקט הלביא, תהיה בכך משום עזרה רבה להבטחת עתידו של הפרויקט, הנמצא כעת בבעיית מימון קשות.

אולם, נראה כי המנהיגים מארה"ב סירבו להיענות לרמזים, ולא התייחסו אליהם כלל. בשיחות שלא לפרסום, הביעו חלק מהמנהיגים האמריקאים את עמדתם השלילית לרעיון הקמת "קרן לביא".

לפני כשבועיים הכחיש משרד הבטחון ידיעה, לפיה מתגבש רעיון דומה לזה במערכת הבטחון. אך ספק אם היו אנשי התעשיה האווירית מב־קשים לגייס את יהדות ארה"ב לטובת הלביא, בבלי לתאם זאת עם מערכת הבטחון.

ערך את העמוד: אריאל [illegible]

ספורט
בעריכת יחיאל ארזי

ביקוביץ' מסביר את התקרית עם המאמן שרף

"צעקתי מפני שחרה לי והייתי מאוד פגוע"

"בירור משמעתי" במכבי לפני האימון

אותות הכישלון בודדי ניבריים הוטב על פניהם של מיקי ביסקוביץ' והמאמנים צבי שרף ויאיר שרון (משמאל), בפני שנגלמו אמש באימון מכבי תל־אביב ביד־אליהו. (צילום: עוזי קרן).

בינתיים כינס היו"ר את צבא העיתונאים והצלמים שנכחו באולם ומסר הודעה: "נערך בירור מישמעתי לגבי התנהגותו של מיקי במישחק שלשום. הוצאו מסקנות. השלכות זה תוצאות של הבירור אינן לפרסום". בתשובה לשאלות הבהיר מזרחי כי מיקי לא נכנס למישחק בלא נטילת רשות המאמן וחוסלה אי ההבנה שנבעה מהתנהגות השחקן. היו"ר הביע אמון מלא בקבוצה, בצוות השחקנים והמאמנים.

סוף סוף יצא גם מיקי מחדר ההלבשה. גם הוא כינס את העיתונאים, שיחלו למוצא פיו ואמר: "הכל בא לי מתוך לחץ ואהבה. זה לא היה עוד מישחק. הרגשתי שאני יכול עוד לתרום ואחרי הפתיחה המצויינת שלי כעסתי. הרבה דברים סלחו. אני לא קובע מי נכנס ומי יוצא. זה קובע רק המאמן. צביקה אמר לי להכנס. קשה היה להציל את המולדת בשלוש דקות".

מיקי נשמע נרגש כששפך את רגשותיו: "זה קרה מאהבה ומתחושה של 17 שנה למועדון. זו אימבתנה. בלילה לא יכולתי להרדם. לא היתה בעיה ואם היתה — חוסלה. צעקתי מפני שחרה לי. הייתי מאוד פגוע. המשפחה שלי נותנה לי גב. אני חלק ממערכת גדולה של מכבי. אני מקווה שביום המישחק ניתן המאמן ואני — גב זה לזה".

בינתיים כבר שכחנו בדיוק מה היתה הבעייה והפועל יוצא לא נודע בוודאי את פתרונה. ככה זה במכבי. גם על המישחה, גם מחנה לו, גם בחדרי חדרים. כמו אפוף בסודי סודות.

באימון של אמש לא השתתף שרון מגי, הסובל מיחושים בקרסולו הפגוע, ויינברג הבוקר אצל רופאו לשם קבלת טיפול מגוון.

גמר־סל

מאת שמואל קליגר
סופר "ספורט הארץ"

לבאודה עוד אימון של מכבי תל־אביב. כבר היו אימונים כאלה אפילו לאחר הפסדים צורבים ליריב העירוני המושבע הפועל תל־אביב. אלא שהאימון של אמש היה שונה — אולי בגלל הפרשה משלהי מישחק הדרבי שלשום הקשורה בקפטן מיקי ביסקוביץ'.

היתור הספורטיבי של אלוף הכדורסל הינו מן המפורסמות — קבוצה של מנצחים, שלא אוהבים להפסיד. אבל המקורבים לקבוצה לעולם לא יגלו קבל עם את "הכביסה המלוכלכת". הכל ישאר בחדרי חדרים וכל אשר יהיה עליך לעשות רק לנחש. וזה יהיה לא יותר מטוב בהרבה מספקולציה סולה.

כבר בבוקר ידענו, שמה שקרה ביום שני לא יוכל לעבור לסדר היום וכנראה שגם מיקי ידע זאת. ואכן בשעה היעודה לאימון של אמש (18.00) כינס היו"ר שמעון מזרחי את השחקנים, המאמן וחברי ההנהלה, למה שהוגדר על ידו מאוחר יותר כ"בירור משמעתי". הצוות הזה נשאר בחדרי ההלבשה עד לשעה 18.40. מה בדיוק עשו שם 40 דקות לעולם לא נדע.

על כן נמשיך עם העובדות של אמש. לפתע גילינו, שבין השחקנים שעלו לאימון קליעות קל עם עוזר המאמן יאיר שרון, נפקד מקומם של הקפטן ביסקוביץ' המאמן שרף. התברר שהשניים המשיכו להתבודד בחדר ההלבשה ונשארו עד לשעה 19.00.

המאמן ויינקרנץ מבקש לשמור על "פרופורציות מתאימות"

שחקני הפועל נחו אתמול ★ הגומלין ביד־אליהו

מאת שמואל קליגר
סופר "ספורט הארץ"

"לשמור על הפרופורציות המתאימות", התבטא אמש משה ויינקרנץ מאמן הפועל תל־אביב באשר לסיכויי קבוצתו להבטיח כבר מחר בערב במישחק הגומלין עם מכבי תל־אביב (בהיכל הספורט ביד־אליהו) זכיה באליפות הכדורסל.

אתמול נחו שחקני הפועל ושבתו מכל פעילות. למעט קשר טלפוני עם השחקנים לא ערך המאמן שום הכנות מיוחדות. "בסך הכל מדובר בספורט", אמר ויינקרנץ, המבקש לשמור על פרופיל נמוך לפני הגומלין.

בינתיים נמסר כי נמכרו כבר אלפי כרטיסים לדרבי הגומלין והתחזית היא, שהיציעים יהיו מאוכלסים עד אפס מקום. היו"ר דני קורן הגן בלהט על ההחלטה לערוך את המישחק בהיכל הספורט ולא באולם אוסישקין כששפטן דווקא על הנימוק המקצועי: "מסתבר שדווקא ביד־אליהו הבוגרים מרבים לשחק. באוסישקין, אילו היה מתקיים המישחק היה הדבר מביא את שחקני מכבי לאכסביציה והיה שכרנו יוצא בהפסדנו", הוא אמר.

היום יתאמנו שחקני הפועל בהיכל כהכנה אחרונה למה שנראה עד שלשום כחלום בהקיץ.

טעות שלנו

בסיקור מישחק הדרבי אתמול נפלה טעות בפירוט הסטטיסטי של אחוזי הקליעה הקבוצתיים מהשורה. התבססנו על פירוט סטטיסטי שהוכן ע"י מחשב בשביל גלי־צה"ל. אבל מסתבר כי מן הסך־הכל הכללי הושמט אלמנט אחד, כך שהתקבלה תמונה לא מדוייקת.

אחוזי הקליעה של הפועל מהשורה הם, איפוא, 55 (31 ניסיונות מוצלחים מ־56) ושל מכבי 55 אחוזים (26 ניסיונות מוצלחים מ־47).

גביע קוראץ'

לימוז' — ברצלונה הערב בגמר חוזר

לימוז' (שירות "ספורט הארץ"). המישחק החוזר בגמר גביע קוראץ' בכדורסל יתקיים כאן הערב בין לימוז' וברצלונה. במישחק הראשון, שנערך בשבוע שעבר, ניצחו הספרדים 106–85 ונראה כי בכך הבטיחו את זכייתם בגביע.

טוריסר הערב נגד פזארו בגמר הגביע

בולוניה (שירות "ספורט הארץ"). מישחק הגמר על הגביע האיטלקי בכדורסל יתקיים כאן הערב ויפגיש את טוריסר מילאנו וסקוליני פזארו.

לקבוצה ממילאנו זהו מיבחן אחרון לפני מישחק הגמר על גביע אירופה לאלופות נגד מכבי תל־אביב, בשבוע הבא בלוזאן.

ליגה ארצית

הפועל מרמורק — הפועל טבריה 1–0 (0–0)

במישחק השלמה יחיד בליגה הארצית גבר אתמול ברחובות הפועל מרמורק על הפועל טבריה 1–0. יתרונה של מרמורק בא לידי ביטוי בדקה ה־63: כדור של פנחס שבטר פגע במשקוף שער טבריה ונותז לראשו של בן־ציון פינקס, המצטיין במישחק, שנגח לרשת.

שפט רחמים דינאבי, 200 צופים ברחובות.

כה לחי!
לנבחרת, לאיגוד, ולמרכז הטניס
על הניצחון נגד צ'כיה
רפאלי מאמן טניס
BEN-HAIM בן־חיים

סגנית אלופת העולם — אתגר לגל החדש של נבחרת ישראל

סיני גופה, עובדיה ותקווה בהרכב ★ בקנבאואר: רק לנו יש מה להפסיד

כוכב באיירן מינכן, לותאר מתיאוס, ישמש הערב ברמת־גן קפטן נבחרת מערב גרמניה — במקום קלאוס אלופס שנפצע וחזר הביתה. (צילום: עוזי קרן).

ביזארצי

מאת משה הר־געש

לפחות בתחום אחד, אין להתאחדות הכדורגל בישראל כל סיבה להתבייש — איזהו נבחרות ברמה עולמית, ההיפך הוא הנכון. אמנם לרוב אלה רק מישחקי ידידות, אך נגד יריבות מהצמרת העולמית. ב־1986 היו אלה אנגליה וארגנטינה, שהביסה את ישראל 7–2 במיבחן אחרון לפני צאתה לטורניר הגמר העולמי במכסיקו, בו זכתה בפעם השניה בכתר אליפות העולם. הערב מגיע תורה של נבחרת מערב גרמניה, סגנית אלופת העולם, שגם היא זכתה פעמיים בכתר העולמי.

המישחק בין ישראל למערב גרמניה, שיוחל באיצטדיון רמת־גן ב־20.15, הוא בעל חשיבות היסטורית גם בגלל יחסי הגומלין המורכבים בין שתי המדינות, החורגים במידה לא מבוטלת מתחום הספורטיבי. ואם היו שסברו, כי המישחק הצפוי הערב לא יהיה שונה ממישחקי רעים קודמים, שאיכזבו לא פעם את הקהל הישראלי, מן הסתם היו משנים דעתם לאחר מסיבת העיתונאים שהיתה אתמול במלון הילטון בתל־אביב.

אלופס חזר הביתה

עשרות עיתונאים, רובם מגרמניה, ציפו למוצא פיהם של מאמני הנבחרות, פרנץ בקנבאואר ומרדכי (ליינקו) מיהיץ'. הייגוסלבי שהחל לאמן את ישראל בראשית העונה. בעוד הכל דרוכים והמצלמות מתקתקות, הטילו המאמנים פצצה וזמא על אנשי התקשורת. למעשה החל בכך בקנבאואר, שהודיע כי אין בכוונתו למסור את ההרכב הפותח אלא רק בשעות הערב. המאמן מיהיץ' לא נשאר חייב והודיע גם הוא, כי לא יסמוך לפני שעה את ההרכב. כמוהו נהג גם שלמה שרף, מאמן נבחרת המישנה של ישראל, שתתמודד במישחק מוקדם עם הנבחרת האולימפית של גרמניה (ראה ידיעה נפרדת).

לרגע קט נשתכחה העובדה, שהזו בסך הכל מישחק בלתי מחייב ונוצר רושם מוזר של מלחמת מוחות לפני התמודדות גורלית. אותות האכזבה, אולי גם כעס, ניכרו היטב על פניהם של העיתונאים. שני המאמנים נטלו אמנם את העוקץ ממסיבת העיתונאים, אך לא לפני שבקנבאואר העניק "טיפ" שכולם היו מוכנים לוותר עליו. קלאוס אלופס, הקפטן של גרמניה, יחמיץ הערב את מישחקו הבינלאומי ה־50, בשל פציעה שבגללה כבר חזר הביתה. לעומת זאת אישר המנג'ר הגרמני כי הקשר לותאר מתיאוס ישחק, וישמש גם קפטן במישחקו ה־52 בנבחרת.

אלא שלא היתה זו ההפתעה היחידה שציפתה לעיתונאים הישראליים. המאמן מיהיץ' כינס אותם באחת מפינות האולם ומסר את ההרכב הפותח:

בשער — אבי רן; חוליה אחורית: אבינועם עובדיה, אבי כהן, מנשה שמעונוב, ציון מריליה; קשרים: ניר קלינגר, דניאל ברייליבסקי, אורי מלמיליאן, שלום תקוה; בחוד: אלי אוחנה ואלי דריקס.

מבט חטוף הספיק לגלות, כי מהפכת מיהיץ' נמשכת. זה החל כבר במישחק נגד צפון־אירלנד בחודש שעבר, כאשר שוחררו מהסגל שני ותיקים, זאהי ארמלי ויעקב אקוויה. ההרכב הפעם לא כולל ותיק אחד, הקשר משה סיני, בגלל כושרו המאכזב. לעומת זאת, תהיה בהרכב הפותח בכורה בינלאומית לאבינועם עובדיה ולשלום תקוה, וצעירים כמו ניר קלינגר ואלי דריקס מוסיפים לייצג את הגל החדש בנבחרת הלאומית.

לשחק פתוח ולהפתיע

"ציפיתי שנה לרגע הזה", הודה עובדיה, הכדורגלן המצויין של שמשון. "אני מרגש אך מאמין, שבריצות החימום זה יעבור". צעיר אחר, הבלם מנשה שמעונוב, אמר כי אין לייחס חשיבות יתר לכושר הירוד של כמה מהשחקנים במישחקי הליגה. "הנבחרת זו אופרה אחרת. דווקא שחקנים שאינם בולטים לאחרונה בליגה, עשויים להתעלות במישחק מהסוג הזה".

ההרכב מלמד על המגמה של מיהיץ', האומר בגלוי: "אסור לנו להתגונן, כי אנחנו עלולים לספוג שערים רבים. עלינו לשחק פתוח ולנסות להפתיע". מיהיץ' התייחס גם לאבינועם עובדיה, ואמר כי "הפגין כושר טוב במישחקי הליגה".

הגרמנים ערכו אתמול אחר הצהריים אימון אחרון, שלאחריו החליט על ההרכב הפותח. די במבט חטוף בו כדי להיווכח, שבקנבאואר יריץ פעם נוספת סגל צעיר. בו תהיה למגן השמאלי האנס פליגלר מבאיירן הופעת בכורה. מלבד מתיאוס, נכללים בהרכב רק עוד שני שחקנים בעלי ניסיון בינלאומי עשיר, הלוץ הודר ברמן רודי פלר במישחקו ה־40 והקשר אנדריאס ברמה מבאיירן, במישחקו ה־32. המגן גידו בוכוואלד משטוטגארט הוחלף הרכש ואנס מלוורקוזן שיזוק נגד ישראל במדי הנבחרת האולימפית של גרמניה.

• ההרכב הגרמני: שוער — אימל; חולית הגנה — בוכוואלד, הרסטר, קולה, פליגלר; קשרים — טון, ראן, ברמה, מתיאוס; בחוד — פלר, ואס.

עד כמה מתייחסים הגרמנים ברצינות למישחק אפשר היה ללמוד ממשפט קצר של פרנץ בקנבאואר: "רק לנו יש מה להפסיד. אם יסתיים המישחק בתיקו נישטף בגל של ביקורת, אך אם נפסיד זו כבר תהיה קטסטרופה, כך שאין לנו ברירה אלא לנצח".

מעניין, אילו ברירות יהיו הערב לנבחרת ישראל.

אבינועם עובדיה

שלום תקוה

סיבה טובה להקדים לרמת־גן: נבחרות מישנה בהילוך גבוה

כוכבי העתיד של ישראל והאולימפיים של מערב גרמניה יבקשו להוכיח שהם שווים יותר ★ בכורה לסמי מלכה, ד. אולאי ועמר

כדורגל

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

המיפגש ההיסטורי בין הנבחרות הלאומיות של ישראל ומערב גרמניה הוא, כמובן, העיקר; אולם מומלץ להקדים לאיצטדיון רמת־גן כדי לחזות בנבחרת המישנה של ישראל והאולימפית של גרמניה. ויש לזה לפחות סיבה טובה אחת: לשחקנים תינתן הזדמנות להפגין כישוריהם ולהוכיח, שהם ראויים להימנות גם עם הסגל הבכיר. הסיטואציה הזאת עשויה להוליך למאבק מעניין.

אתמול, בשפיים, שררה אווירה רגועה בקרב השחקנים. אולם אין בזה כדי להטעות. הם נכונים למשימה והם חדורי רצון להצליח. לקשר בית"ר ירושלים סמי מלכה תהיה זו הופעה ראשונה בסגל לאומי. יכולתו הטובה בליגה סללה בפניו את הדרך לנבחרת המישנה. אבל למלכה אין אשליות: "מצפה לנו מישחק קשה נגד הגרמנים".

להפעיל את הראש

במישחקי הליגה האחרונים מגלה מגן מכבי תל־אביב, דוד אולאי, יכולת טובה במשימות ההגנה וההתקפה. הוא מודע לרמת הכדורגל הגרמני. "מכבי תל אביב שיחק לא מכבר נגד בורוסיה מנשנגלאדבך, ואפשר היה להיווכח במהירות ובחוסן הגופני של הגרמנים. אך אם נדע להפעיל את הראש ולהפגין שליטה בכדור, נצליח". יהודה עמר (שישחק לראשונה במסגרת זו, כמו מלכה ואולאי) עובר כעת תקופה לא נעימה, לו ולקבוצתו, הפועל תל־אביב. הזימון לנבחרת והשינוי באווירה עשויים לעודד אותו.

חוסר העניין שמגלות רוב הקבוצות במישחקי הליגה גורר שורה ארוכה של מישחקים מאכזבים המשפיעים על השחקנים — בכללם שחקני הנבחרות. קשר מכבי תל־אביב אלון נתן אינו מסתיר, שהוא יורגש במישחק היום. "כרגע ששחקן נבחרת עומד בפני מישחק כל כך חשוב, הוא יפגין כל מה שהוא יודע. המישחק נגד הגרמנים ידרבן את כולנו".

את נבחרת המישנה הישראלית ידריך כאמור מאמן מכבי חיפה, שלמה שרף. מיהיץ' יהיה עסוק באותה שעה בתידרוך שחקני נבחרת ישראל. למרות שלא שהה איתם תקופה ארוכה, מכיר שרף את השחקנים ואינו צופה לבעיות מיוחדות.

• הרכב נבחרת המישנה של ישראל: בשער — אריה אלטר. ההגנה: אבי כהן (בית"ר ים), חגן אולאי, יהודה עמר, דוד אולאי; הקישור וההתקפה: אלי יאני, נסים כהן, אלון נתן, סמי מלכה, ניר לוין, יגאל מנחם.

הנבחרת האולימפית של מערב גרמניה לא זכתה להיות תחת אור הזרקורים בביקורה בארץ, אולם בהרכבה אחדים מכוכבי הבונדס ליגה, כמו הלוץ הנס־יורג קרינס, שכבש בשבת צמד שערים בניצחון הסוחף (7–1 (1–1)) של בורוסיה מנשנגלאדבך על הודר ברמן. מדריך הנבחרת האנס לאנר, שערך אתמול להציבו אימון נוסף, לפני קביעת ההרכב.

שוער — צומריק; חוליה עורפית — רייטאנדרס, פנקל, קמפה, בודר — לימנה, שרייה, דרפנר, גראהאמר; חוד: קרינס, אקשטיין.

טניס

עמוס — גלעד היום בשמינית הגמר בבריסל

בריסל (שרות "ספורט הארץ"). מיפגש כלישראלי יתקיים כאן היום בשלב שמינית הגמר של טורניר "הפרס הגדול" המציע פרסים כספיים בסך כולל של 315 אלף דולאר. זאת לאחר שבלום ניצח אתמול בתוך פחות משעה את הבלגי כריסטוף בייקנס 6–3, 6–2. בלום וירדן נכנסו לטורניר זה אחרי שעברו שלושה סיבובים בתחרויות המוקדמות.

לעומת זאת נכשל שחקן נבחרת צ'כוסלובקיה קארל נובאצ'ק בסיבוב הראשון כשנכנע לאיטלקי סימונה קולומבו 2–6, 6–4, 6–4.

תוצאות אחרות: יארייד (שוודיה) — פימק (צ'כיה) 6–3, 6–3, לאסק (שוויץ) — קאנטר (ארה"ב) 6–2, 4–6, לימברגר (אוסטרליה) — רוזינק (בלגיה) 7–5, 6–2, 6–4.

דניאלה בלנקה הפתיעה בסבב־פיליפס בחיפה

הפתעה נפלה אתמול בסבב פיליפס לנשים בחיפה, כאשר הישראלית דניאלה בלנקה בת ה־14 ניצחה את ג'ניפר תרנטון, אלופת אירלנד 7–5, 6–2. ישראליות נוספות שהעפילו לשלב רבע הגמר: יעל שביט שניצחה סמית (בריטניה) 6–1, 6–1 ואילנה ברגר שגברה על פנטר (בריטניה) 6–2, 6–4.

בסבב פרנקל לגברים עלה לרבע הגמר הישראלי עמית נאור, שגבר על הוק מהולנד 7–6, 6–3.

קינגסטון ומנצ'סטר יונייטד בגמר הפליי־אוף האנגלי

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). קבוצות קינגסטון ומנצ'סטר יונייטד יתמודדו במישחק הגמר על אליפות אנגליה בכדורסל.

בחצי הגמר גברה קינגסטון על פורטסמות 107–103 ומנצ'סטר ניצחה את ליווינגסטון 95–89.

ליגה א'

תוצאות במישחקי השלמה:

• מחוז המפרץ: מכבי טמרה — מכבי עספיא 1–0 (0–1), הפועל קרית־שמונה — מכבי אור־עקיבא 0–0.

• מחוז הדרום: מכבי לוד — הפועל רמת־השרון 1–0 (1–0), הפועל אור־יהודה — הפועל אשקלון 0–0.

אן.בי.איי

ניצחון בכורה לדלאס בפילדלפיה

ניו־יורק (איי.פי). לראשונה מאז הצטרפה לליגה המקצוענית ניצחה אתמול דאלאס מאווריקס בפילדלפיה — 103–100. רולאנדו בלקמן קלע 38 נקודות לדאלאס וצ'ארלס בארקלי 24 לפילדלפיה.

ניו־יורק ניקס הפצועה והמוכה, כפתה הארכה בבית על סיאטל אבל נוצחה 121–126. זאוויר מקדניאל 40 נק' וטום צ'יימברס 33 הירבו לקלוע לסיאטל וג'רלד ווילקינס 32 נקודות לניקס. אקים אולאג'ואן קלע 38 נקודות וקטף 14 ריבאונדים אבל לא מנע הפסד 110–114 של יוסטון רוקטס לדטרויט.

מאמן נבחרת איטליה בא "לרגל" ברמת־גן

מאת שמואל קליגר
סופר "ספורט הארץ"

אזגליו ויציני, מאמן נבחרת איטליה, הגיע אמש כדי לחזות הערב במישחק בין גרמניה לישראל. המאמן האורח בא לעקוב במיוחד אחר שחקני גרמניה, עימה תתמודד הנבחרת האיטלקית ב־14 באפריל. אמש עמד להגיע גם מאמן נבחרת רומניה האולימפית, גם הוא לשימת "ריגול".

מישחקי הפועל

גרמניה תשגר את גרוס, אנגליה ואיטליה — אתלטים מצטיינים

בגלל קיצוץ תקציבי תשגר מערב גרמניה משלחת מצומצמת למישחקי הפועל ה־13, שתמנה כ־60 ספורטאים. הבולט שבהם יהיה השיאן העולמי בשחיה מיכאל גרוס, שילווה על ידי נשיא הועד האולימפי הגרמני ווילי דאומה. כן יבואו נציגים בענפי השיט, הקליעה, טניס השולחן, הסיף, משקולות, האבקות, ג'ודו ומתעמלים.

מנהל נבחרת אנגליה באתלטיקה, אנדי נורמן, הודיע על שיגור 20 אתלטים מצטיינים. גם איטליה תשגר קבוצה חזקה באתלטיקה, ותעשה מאמץ לכלול בה את רביעיית השליחים המצטיינת שלה ל־4x100 מטר. כן תבוא האלופה האיטלקית בקרב שבעה.

שואפים לניצחון — אבל יסתפקו בתיקו עם בלגיה

אימון בבוץ טובעני מעורר חששות בקרב המאמן אמנון רז וחניכיו הצעירים לפני הגומלין היום

נוערים

סייני, בלגיה (שרות "ספורט הארץ"). לפחות תיקו, ואם הפסד — רצוי בתוצאה של 1–2. זו המשימה העומדת כאן היום (16.00 שעון ישראל) בפני נבחרת הנערים של ישראל, שתתמודד עם נבחרת בלגיה במישחק הגומלין, בניסיון להגן על ניצחון ה־1–0 שהושג בהרצליה לפני שלושה שבועות משערו של גיל ספסורטס.

אם יצליחו הנערים שלנו במשימתם, יבטיחו השתתפותם בגמר אליפות אירופה במאי בצרפת, ממנה יעלו ארבע נבחרות לשלב הגמר העולמי.

הכנות הישראלים למיפגש נפגמו בגלל המיגרש הבוצי, שנראה כביצה עמוקה ועורר חרדה בקרב הצעירים ומאמנם אמנון רז. הם חששו מהחלקה ומפציעה בבוץ הטובעני, שיאלץ את הנערים שלנו להסתגל לתנאים בלתי מקובלים מבחינתנו.

שוער סמיליה ישחק בקישור במקום אלון יצחקי — זה יהיה השינוי היחיד שעליו הצביע רז בהשוואה להרכב ששיחק בארץ. ההרכב הישראלי: טלבי, פוטשניק, בן־שבת, הדר, אלסיס, אהרונוב, בנין, סמיליה, בן־עורא, מוחרר, ספסורטס.

"רק ניצחון" — תובע המאמן הישראלי מחניכיו. "תיקו נחשב אולי רק ב־10 הדקות האחרונות, כי אם נחשוב על זה למן ההתחלה — נפסיד שני שערים".

גם מעט ציונות לא תזיק. כאשר הטיף רז לנערים על דגל ישראל שיתנוסס במיגרש ועל השאיפה להציב את ישראל על המפה האירופית — גם בכדורגל.

חדשות חוץ

יום אחד לאחר התפטרותו מתפקיד יושב ראש מפלגת האופוזיציה הסוציאל דמוקרטית סירב אתמול וילי בראנדט להשיב על שאלות בלשון של עיתונאים, ונראה זעף ומסוגר. הסיבה המיידית להתפטרותו של בראנדט היתה הצעתו למנות את מרגריטה מתיופולוס, אזרחית יוון שאינה חברה במפלגה, לתפקיד דוברת המפלגה הסוציאל דמוקרטית. מתיופולוס, בת 30, מיודדת עם בני הזוג בראנדט. ווילי בראנדט הכיר אותה באמצעות אשתו בריגיטה, הצעירה ממנו בשלושים שנים. זהו צילום נדיר בו נראה בראנדט עם מרגריטה, לאחר התפטרותו. (כתב: דניאל דגן, בון; צילום: איי־פי)

פאהד יבקש להחיות בבריטניה תוכנית השלום הנקראת על שמו

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). המלך פאהד של סעודיה, אשר הגיע אתמול לקבלת פנים מלכותית בלונדון המקושטת, עתיד להחיות את תוכנית השלום הנקראת על שמו ולבקש היום ממרגרט תאצ'ר להאיץ את תהליך השלום במזרח התיכון על ידי הנהגתה של יוזמה אירופית באותה רוח.

בהתבטאות ראשונה טרם עזב את ריאד, אמר מלך ערב הסעודית, כי תוכניתו נתקבלה על ידי הפיסגה הערבית בפאס ב־1982 והיא תקפה להלוטין גם היום. "אם יאומצו עיקריה, הרי שהתוצאות תהיינה מעשיות וחיוביות".

הסכסוך הישראלי־ערבי יתפוש מקום נכבד בשיחותיו של פאהד עם ראש הממשלה ומלבד בקשתו לעיין מחדש בשאלת היחסים שבין בריטניה לסוריה, ישוחחו שני המנהיגים על המשך המלחמה במפרץ, תוך דגש על חשיבות הפעלתה של השפעה בינלאומית על איראן המסרבת לשים קץ, לדעת פאהד, למעשי האיבה. הוא גם יבקש מתאצ'ר לפעול יחד עם ארה"ב למען פתיחתם של מיצרי הורמוז, במקרה ואלה ייחסמו על ידי משטרו של חומייני.

המפלייה הסעודית הגיעה לנמל התעופה "גאטוויק" שליד לונדון אתמול בשעה 2 לפי שעון ישראל, שם המתינו להם הנסיכים צ'ארלס ודיאנה. בתחנת הרכבת של ויקטוריה, אליה הגיע באיחור קל בעקבות הודעת שוא על פצצה, קיבלה את פאהד המלכה לקול נגינתם של התזמורות. אליזבט ופאהד הגיעו לארמון באקינגהאם, בו ילון המלך, במרכבה רתומה לסוסים, אליה נכנס המלך על גבי מדרגות מיוחדות שבנו לכבודו בשל משקלו הכבד.

ישראל מכחישה כל מעורבות בנסיון הקשר בליבריה ב־1985

מונרוביה, (ע"צ). שגרירות ישראל בליבריה הכחישה אתמול בתוקף, ידיעות שלפיהן תמכו חיילים ישראלים בקשר הנפל שנערך בליבריה ב־12 בנובמבר 1985, נגד הנשיא סאמואל דו.

בהודעה שפירסם המזכיר השני של השגרירות, אילן מור, נאמר כי מאז חידוש הקשרים הדיפלומטיים בין ליבריה וישראל ב־1983, לא ביקר אף חייל ישראלי אחד במדינה זו.

הוא הדגיש כי ישראל מכבדת את ריבונותן של מדינות אחרות ואינה מתערבת בענייניהן הפנימיים.

הדיפלומט הישראלי הכחיש כי ארצו העניקה סיוע צבאי לליבריה, אך אישר כי עזרה למדינה זו "במספר תחומים", ביניהם במשטרה.

870 ק"ג קוקאין בשווי 325 מ' דולר תפסה משטרת לוס אנג'לס

לוס־אנג'לס (ע"ד). משטרת לוס אנג'לס תפסה יותר מ־870 קילו קוקאין, בשווי קימעונאי של 325 מיליון דולר, ועצרה שני קולומביאנים וקובני. זוהי הכמות הגדולה ביותר של קוקאין שנתפסה בקורות קליפורניה.

קולומביאני וקובני נעצרו ביום שני, כאשר לקחו מתוך מכונית מוחזה ובה 30 קילו קוקאין. המכונית הוסעה מבית שבו נמצאו לאחר מכן 840 קילו קוקאין נוספים. בבית זה נעצר קולומביאני שני.

השלושה נעצרו והמשטרה דרשה לקבוע ערבות של חמישה מיליון דולר לכל אחד מהם.

מראשית השנה החרימה משטרת לוס־אנג'לס 670 קילו קוקאין, בשווי של 628 מיליון דולר.

הדו"ח המקיף ביותר בנושא זה שפורסם עד כה:

3690 הרוגים ו־7790 פצועים ב־5175 פיגועי טרור בעשור

מאז 1980 עלה ב־20% מספר הפיגועים שבהם נהרגו אנשים ★ בחמש השנים האחרונות היתה מערב־אירופה הזירה העיקרית של פיגועי הטרור

בריסל, (ע"צ) 5175 פעולות טרור בוצעו בעולם מ־1973 עד 1983, והן גרמו ל־3690 הרוגים ו־7790 פצועים — נאמר בדו"ח הראשון על הטרור הבינלאומי שפורסם אתמול בבריסל, על ידי "האסיפה הצפון אטלנטית", בה משתתפים 186 חברי פרלמנט מ־16 המדינות החברות בנאט"ו.

זהו הדו"ח המקיף ביותר על נושא זה שפורסם עד היום.

חברי הפרלמנט מגנים את המדינות המעניקות "גושפנקא לטרור", כגון לוב, "שאיננה מנסה אפילו להסתיר את התמיכה שהיא מעניקה ל־40 אירגוני טרור".

20 בסיסי טרור בלוב לפי הדו"ח זה, אימנה לוב בעשרים בסיסים כ־7000 אנשים בשיטות טרור.

גם סוריה מוזכרת בדו"ח, בעקבות פרשת הינדאווי (שניסה לפוצץ מטוס "אל־על" בלונדון) גם האייתוללה חומייני מוגדר בדו"ח זה כ"שושבין של הטרור" בהיקף עולמי.

מאז 1980, עלה מדי שנה בשנה ב־20% אחוז מספר הפיגועים שבהם נהרגו אנשים. בחמש השנים האחרונות היתה מערב־אירופה הזירה העיקרית של פיגועי הטרור, ובוצעו בה 36 עד 53 אחוז מהפיגועים בעולם.

הדו"ח מציין כי "למרות שמספר הפיגועים המבוצעים על אדמת ארה"ב מהווה פחות מאחוז אחד מהסך הכולל העולמי, הרי 30 עד 35 אחוז מהפיגועים המבוצעים בעולם, מכוונים נגד ארה"ב". חברי הפרלמנט של מדינות נאט"ו מזהירים בדו"ח, כי קיימת סכנה שפעולות הטרור יתרבו עוד יותר בשנים הקרובות, והמדינות הדמוקרטיות צריכות להתכונן למאבק ממושך ויקר.

צבא צ'אד תפס נשק מתוחכם בהביסו 5000 חיילים לובים

כוחות הנשיא האברה לכדו מטוסים ומסוקים, טנקים, נגמ"שים ותותחים

ואשינגטון (ע"ד וע"צ). כוחות צ'אד תפסו כמויות ניכרות של נשק מתוחכם, כאשר הביסו 5000 חיילים לובים וכבשו את הבסיס האווירי הראשי של לוב בצפון צ'אד, מסרו אתמול פקידי ממשל אמריקאיים.

הפקידים מסרו, כי כוחות צ'אד נזקקו רק לשעות ספורות כדי להשתלט על הבסיס האווירי ואדי דום, שנבנה על ידי לוב במדבר הצפוני, ובו היו כ־5000 חיילים.

"הלובים פשוט מתפוררים". אחד הפקידים האמריקאים אמר "הלובים פשוט מתפרדים. יש להם ציוד רב. אך הם אינם מיטיבים כלל להילחם".

הפקידים מסרו לכתב רויטר, כי הכוחות של הנשיא האברה לכדו מטוסים ומסוקים, טנקים, נגמ"שים ותותחים.

לוואשינגטון עדיין אין פרטים על הנשק שנתפס, אך ידוע, כי בבסיס ואדי דום היו בדרך כלל מטוסי מיג־25, מפציצי סוחוי ומטוסי תובלה אנטונוב, כולם מתוצרת בריה"מ.

לוב שוב הכחישה אתמול, כי היא מחזיקה כוחות כלשהם בסודאן, זאת לאחר שראש ממשלת סודאן האשים את לוב, כי חלק מכוחותיה חדרו לשטח סודאן במהלך הקרבות עם צבא צ'אד.

בראשונה: שירי אנה אחמאטובה בביטאון הסופרים של בריה"מ

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). בגליון מארס של ביטאון סופרי בריה"מ "אוקטובר" פורסמה בפעם הראשונה סדרת השירים של המשוררת אנה אחמאטובה (1889־1966) "רקוויאם". אחמאטובה כתבה את הסדרה לאחר מאסר בנה ליובה גומילוב שישב במחנות הגלות בסיביר 16 שנים, ששוחרר רק בשנת 1956, עם גל המשוחררים לאחר נאום כרושצ'וב.

וויינברגר: אין שינוי במדיניות הצבאית הסובייטית

בריסל (ע"ד). שר ההגנה האמריקאי, קאספר וויינברגר, אמר אתמול כי הוא אינו מבחין בסימן כלשהו שיעיד על כך שמיכאיל גורבאצ'וב ילך בדרך הרפורמה גם באשר למדיניות הצבאית של בריה"מ.

ליגאצ'וב מזהיר עיתונאים: בל תשחירו עברה של בריה"מ

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). יגור ליגאצ'וב, חבר הפוליטביורו ומזכיר הועד המרכזי, המוגדר כ"מספר שניים" בצמרת הסובייטית, הזהיר בכנס הסטודיונים (עיתונאים), מפני תיאור עברה של בריה"מ בצבעים שחורים.

את דברי ליגאצ'וב פרסמה אתמול סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית "טאס". "אין אנו מנסים להסתיר, כי היו בתולדות בריה"מ כשלונות ומצבים מסובכים. אולם הדבר החשוב ביותר היא הצלחתה של מהפכת אוקטובר (1917) בבניית חברה חדשה. תודות למהפכה זו הפכה בריה"מ לכח המוביל בעולם.

עורך את המדור: חיים מל.

כלכלה ועסקים

שלדות: עלייה פי שלושה תוך פחות משלושה חודשים

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

חברת שלדות עוסקת בייצור גרורים למשאיות, וכן בהרכבת מרכבים ומערבלי בטון. עד לשנה האחרונה היתה החברה אלמונית למדי בבורסה, כאשר בעלת המניות החיצונית העיקרית בה היא לאומי פיא, שהחזיקה לפני שנה ב־26 אחוז מהון המניות של החברה וב־15.8 אחוז מזכויות ההצבעה.

בשנה האחרונה, וביתר שאת בשלושת החודשים האחרונים, חלה התעוררות יוצאת דופן במניות החברה, ומניית שלדות היתה לאחת המניות המרוויחות. היכרות נוספת עם החברה נעשתה בשידורי פרסומת ברדיו. מה הביא להתעוררות?

על כך יש כמה גרסאות: הנפקה נוספת של מניות בבורסה, הצגת רווחיות יוצאת דופן במאזנים שיפורסמו בימים הקרובים, או שילוב של השתיים.

שלדות נוסדה בשנת 1978 על־ידי יזמים מספר בראשות חיים פר־רנוח, שהינו כיום בעל המניות העיקרי בחברה. מאז הקמתה חלו בחברה כמה התפתחויות, ובהן הרחבת שיתוף פעולה עם גופים עסקיים מחו"ל בנושא הטכניקה לייצור גרורים, גיוס הון בבורסה באמצעות הנפקה ראשונה לציבור, והעתקת מפעל החברה למקומו החדש במפרץ חיפה.

בשנים הראשונות לפעילותה צברה החברה הפסדים, שבחלקם (כתוצ[illegible] מיליון שקל) היו חיסכון במס, בהיותם הוצאה לצורך מס. בשנה האחרונה חלה תפנית עסקית, והחברה התחילה להרוויח. את השנה שהסתיימה במרס 1986 סיימה ברווח של 414 אלף שקל, ובמחצית השנה שהסתיימה בספטמבר 1986 הרוויחה שלדות 178 אלף שקל.

תנופה עסקית מהותית קיבלה שלדות כשזכתה במכרז לעבודות גשרים במסוע [illegible] שליד ים המלח. לפני חודשים מספר הגדילה החברה את חלקה בפרויקט ב־4 מיליוני שקל. גורמים בבורסה מעריכים כי פרויקט זה יקנה לחברה רווח חד־פעמי גדול, שיביא לשיפור מהותי בתוצאותיה העסקיות שיפורסמו בקרוב.

שיפור עסקי זה גם יקל עליה את גיוס ההון הנוסף שמתכוננת שלדות להוציא אל הפועל. נתונים אלה לא נעלמו מעיניהם של כמה מנהלי תיקים, שחברו יחדיו והפכו את מניית שלדות ל"פרויקט". העובדה שהון המניות של החברה מורכב משני סוגים, אך למסחר בבורסה רשומות המניות הבחירות בלבד, הקלה את עבודת מנהלי התיקים.

השיטה פעלה כך: עלייה בשיעור של 10 אחוזים במחיר המניה, ולאחריה פסק זמן שבו נקלטים ההיצעים ללא שינוי שער. לאחר מכן שוב עלייה של 10 אחוזים, וחוזר חלילה. הפעילות נעשית באמצעות בנק המזרחי, אך גם גופים הפעילים באמצעות בנק לאומי קשורים לעניין. שווי השוק של מניית שלדות נסק מ־936 אלף דולר במרס 1986 ל־6.4 מיליוני דולר כיום. ההון העצמי של החברה מוערך ב־2 מיליוני דולר בלבד.

רכישת המניה במחירי הבורסה הנוכחיים כמוה כמשחק ברולטה רוסית: אפשר שהמניה תוסיף לעלות, אך ביום הנפילה ישלם מי שייתפס גם בגין הרווחים שעשו קודמיו.

בני משפחת פריינוח לא ניצלו עד כה את עליות השערים, והם מחזיקים עדיין ב־60 אחוז מההון וב־75.1 אחוז מזכויות ההצבעה. לאומי פיא ניצלה לעומת זאת את עליית השערים וירדה מהחזקה של 26 אחוז להחזקה של 10 אחוזים כיום.

הגרף של "מיטב" מראה כי מניית שלדות עלתה ממחיר של 3.7 סנטים למניה בתחילת 1987 למחיר של 10.2 סנטים למניה כיום.

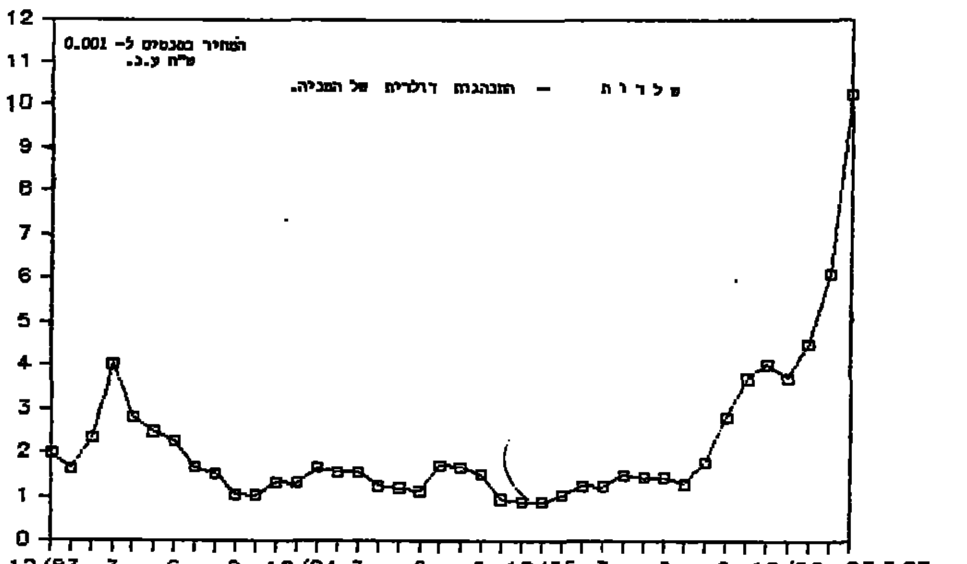

החברות הממשלתיות רוצות להשאיר הדיווידנדים בקופתן

ההחלטה בנושא זה צריכה להתקבל עד סוף מארס

מאת יונתן שרמן

רשות החברות הממשלתיות תמליץ בפני השרים הממונים על נושא גביית הדיווידנדים — האוצר והכלכלה, השרים הממונים על החברות, שלא לגבות השנה דיווידנדים מהחברות הממשלתיות.

ההחלטה בעניין זה צריכה להתקבל עד סוף החודש, שכן אז פוקעים צווי החירום שהוצאו לפני שלוש שנים ואשר איפשרו את גביית הדיווידנדים בשנתיים האחרונות.

זאב רפאה, מנהל רשות החברות הממשלתיות, מסר ל"הארץ", כי הסיבה העיקרית להמלצת הרשות היא, שאין היא רוצה שבתשקיפי החברות הממשלתיות המגייסות הון בארץ ובחו"ל, יופיע סעיף ובו פירוט העובדה, שגביית דיווידנדים נעשתה על ידי הממשלה בתוקף תקנות שעת חירום.

המדינה גבתה באמצעות צווים אלו 80 מיליון דולר לפני שנתיים ו־55 מיליון דולר בשנה שעברה. הסיבה לגבייה הנמוכה יחסית אשתקד, נבעה מערעורים של חברות שונות, אשר הביאו להורדת סכום היעד בגביית דיווידנדים — מ־70 מיליון דולר ל־55 מיליון דולר.

ההחלטה על גביית דיווידנדים עוררה בזמנו סערה בחברות ממשלתיות רבות ובעיקר בחברות המבצעות כעיקר תוכניות השקעה גדולות ובכלל זה התעשייה האווירית וכימיקלים לישראל.

רווח והפסד / אריה לביא

עודפי הנזילות במערכת הבנקאות מגיעים ל־50–100 מיליון שקל

מערכת הבנקאות נהנית כעת מעודפי נזילות של 50–100 מיליון שקל, אף שהמגזר העסקי כבר העביר את התשלומים למע"מ ולמוסד לביטוח לאומי. בבנקים מציינים שעודפים אלה נוצרים בתקופה זו של החודש, ולכן צפויה ירידה בריבית הזכות.

עודפי הנזילות נובעים מכמה גורמים, ובכלל זה הרגשה שהממשלה "פתחה מעט את הברזים" לקראת מרס. כך נוצרת הזרמה שאת היקפה קשה לאמוד בשלב זה. כמו כן היתה הקטנה של כ־100 מיליון שקל בהעברת תשלומים למוסד לביטוח לאומי, עקב ההחלטה שהאוצר יעביר במקום המעסיקים חלק מתשלומי הביטוח, ומ[illegible] המרה של מט"ח מצד יצואנים.

בבנקים צופים שמגמה זו תימשך, משום שבסוף החודש צפויים פדיונות של איגרות חוב בסך של כ־800 מיליון שקל. בנק ישראל אינו מתכוון לספוג בחזרה את כל הסכום.

הבנקים נמנעים מהפקדות ג'מבו מסוג פק"מ

הציפייה להפחתה קרובה של הריבית, הן משום עודפי הנזילות והן משום ציפייה שבנק ישראל יוריד בצדו את הריבית, גרמה לכך שהבנקים נמנעים בימים אלה מלקבל הפקדות לתקופות של [illegible] של סכומים גדולים — ג'מבו. מפקידים גדולים שביקשו לנצל את שערי הריבית הקיימים ולערוך הפקדות כאלה לתקופות של שבועות מספר, נדחו.

עם זאת הסכימו הבנקים בכמה מקרים לערוך הסכמים ג'נטלמניים, שלפיהם יתבצע הפיקדון, אך תוקפו יפוג כאשר ישתנה שער הריבית.

הריבית על פיקדונות ג'מבו ממשיכה להיות יציבה, ומגיעה לרמה של 27 אחוז. רק במקרים מעטים מסכימים הבנקים לשלם יותר.

הילדסהיימר ימשיך במדיניות בלומברג בבנק מימון וסחר

אהרן הילדסהיימר, המנכ"ל החדש של בנק מימון וסחר מקבוצת בנק המזרחי, ימשיך במדיניות קודמו, דוד בלומברג, שמונה לסגן מנהל כללי בכיר בבנק המזרחי ולממונה על הפעילות הבינלאומית.

בנק מימון וסחר יתרכז במהלך השנה בניסיון להרחיב את הפעילות עם עסקים קטנים־ובינוניים, והרחבת הפעילות בתחום הליסינג יבוא[illegible]

ריבית בפקדונות פק"מ על בסיס תקופתי — (באחוזים)

ימי הפקדה	בל"ל 7	בל"ל 14	בל"ל 30	פועלים 7	פועלים 14	פועלים 30	דיסקונט 7	דיסקונט 14	דיסקונט 30	מזרחי 7	מזרחי 14	מזרחי 30	בינלאומי 7	בינלאומי 14	בינלאומי 30
500–40	0.21	0.46	1.23	0.21	0.46	1.23	0.21	0.46	1.23	0.25	0.46	0.85	0.29	0.58	1.25
1000–500	0.21	0.46	1.23	0.21	0.46	1.23	0.21	0.46	1.23	0.25	0.46	0.85	0.29	0.58	1.25
10,000–1000	0.46	0.82	1.85	0.43	0.88	2.22	0.42	0.86	1.73	0.38	0.73	1.44	0.43	0.85	1.75
50,000–10,000	0.48	0.86	1.91	0.48	0.96	2.20	0.46	0.92	1.93	0.46	0.88	1.78	0.45	0.88	1.85
מעל 50,000	0.49	0.88	1.95	0.49	0.98	2.38	0.47	0.96	1.97	0.50	0.96	1.95	0.48	0.92	1.92

הריבית היומית בפיקדונות תפ"ס — (באחוזים)

	לאומי	פועלים	דיסקונט	מזרחי	בינלאומי
מ־50 עד 500	0.027	0.027	0.027	0.036	0.047
מ־500 עד 1,000	0.027	0.027	0.027	0.036	0.047
מ־1,000 עד 10,000	0.066	0.062	0.060	0.052	0.063
מ־10,000 עד 50,000	0.070	0.068	0.066	0.063	0.066
מעל 50,000	0.071	0.070	0.067	0.068	0.068

בית המשפט /צבי הראל

טובת הנאה שמקבל חבר ועד עובדים ממעביד — אינה שוחד

הלכה חדשנית ניתנה בשבוע שעבר על־ידי שופט בית־המשפט המחוזי בירושלים ד"ר צבי כהן. הוא קבע, כי נציגי ועד עובדים שמקבלים טובת הנאה ממעבידם באופן אישי — אין לראות בכך משום שוחד.

הלכתו של השופט ניתנה במשפטם של נציגי ועד עובדי עיריית ירושלים שהואשמו בקבלת שוחד בכספים שניתנו להם מהעירייה ומקופת "[illegible]" לצורך נסיעה לארצות הברית. ארבעת הנאשמים הם אברהם [illegible], חיים כהן, משה [illegible] ורפאל [illegible]. התביעה האשימה אותם, כי כנציגי ועד העובדים ניהלו משא ומתן עם הנהלת העירייה לצמצום 250 משרות, [illegible] 400 עובדים. התביעה טוענת, כי הנאשמים הביעו את הסכמתם לפיטור ובסמוך לכך פנו למנכ"ל עיריית ירושלים כדי לקבל 1250 דולר לאחד לצורך הנסיעה לארצות הברית. השופט כהן מזכיר בהחלטתו פסק־דין שניתן בעניינו של יו"ר ועד העובדים של התעשייה האווירית לשעבר, שמואל קישלס. קישלס הורשע בקבלת שוחד מאלי טרסונה מבעלי חברת "חימפי ישראל בע"מ", שסיפקה מוצרי מזון לעובדי התעשייה האווירית — ומיסטנה הורשע במתן השוחד. השופט מבחין את ההבדל בין שני המקרים. שכן במקרה של קישלס הוא קיבל טובת הנאה מגורם שמחוץ לתעשייה האווירית ולא ממעבידו.

החלטתו של השופט כהן ניתנה לאחר שמיעת טענות מקדמיות של סניגורי הנאשמים. כיוון שכך, החליט השופט למחוק את עבירת השוחד בשני אישומים הנוגעים לקבלת טובת הנאה.

"דיסקין בע"מ" מבקשת לעקל 1.5 מיליון

בית־המשפט המחוזי בתל־אביב ידון היום בבקשתה של חברת "יצחק דיסקין" בע"מ לעקל 1.5 מיליון ש"ח מכספי חברת "עלית".

חברת "יצחק דיסקין" העוסקת בשיווק ובהפצה של משקאות מסוגים שונים, הגישה בשבוע שעבר תביעה על סך 1.5 מיליון ש"ח נגד ארבעה נתבעים: חברת "עלית", החברה־הבת שלה "[illegible] בע"מ", מנהלה הכללי של "עלית" דוד מושביץ, וחברה זרה מאמסטרדם המייצרת משקאות שונים לרבות בירה "אמסטל". עילת התביעה, לטענת פרקליט התובעים עו"ד יוסי אברהם, היא נזקים שגרמו הנתבעים עקב הפרת הסכם בין התובעת לבין יצרני בירה "אמסטל" בדבר שיווק הבירה בישראל.

בין השאר נטען בכתב התביעה, כי התובעת שימשה בישראל נציגה בלעדית של בירה "אמסטל" והחברה הצליחה מאוד בשיווק מוצר זה בשנים 1982/3. מנהל השיווק של "עלית" ישראל [illegible], נטען בכתב התביעה, הודיע למנהלי התובעת כי "עלית" מתעניינת באפשרות של רכישת החברה, ובין הצדדים התנהל משא ומתן שבמהלכו נמסרו לנציגי [illegible] נתונים חסויים על החברה. אולם בנובמבר 1984 נדהמה התובעת לגלות, כי "אמסטל" הודיעה לה שההסכם איתה מבוטל והיא עוברת לעבוד עם "עלית". עוד מציינת התובעת, כי הנתבעים גרמו לה נזק של 15 מיליון ש"ח, אולם לצורכי אגרה היא מעמידה את סכום התביעה על סך של 1.5 מיליון ש"ח.

[illegible]

שלמה לורנץ יעמוד בראש הוועדה המייעצת בבנק ישראל

בקרוב תכונן ועדה מייעצת חדשה לבנק ישראל. בראש הוועדה יעמוד הח"כ לשעבר שלמה לורנץ וכסגנו יכהן פרופ' איתן ברגלס. המכהן כיו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים. כך סיכמו שר האוצר משה נסים ושר הכלכלה גד יעקבי. בימים הקרובים יסכמו השניים את ההרכב המלא של גופים אלה.

בנק ישראל פועל זה שנתיים ללא ועדה ומועצה מייעצת. עד כה התנגד המערך למינוי גופים אלה, כל עוד אין הליכוד מסכים למנות את מרדכי הוד ליו"ר התעשייה האווירית.

במשרדים הכלכליים מקווים, כי לנוכח מינויה הצפוי של הוועדה המייעצת אפשר יהיה להפעיל את הרפורמה בשוק ההון, שכן חלקים ברפורמה יוכלו להתבצע רק באישור הוועדה המייעצת.

צבי זרחיה

מפעלי נייר יקיימו את האסיפה השנתית בארץ

הנהלת מפעלי נייר החליטה לשנות את המסורת ארוכת־השנים שלפיה האסיפה הכללית של בעלי המניות מתקיימת פעם בשנה בניו־יורק ולקיים השנה את האסיפה הכללית בארץ.

בנו גינזר יו"ר הדירקטוריון אמר בהקשר זה, כי מפעלי נייר כחברה ישראלית צריכה לקיים את האסיפה הכללית בארץ ולא בחו"ל. הקשר עם בעלי המניות האמריקאים יישמר בפגישות שיקיימו עמם ראשי החברה בארה"ב, במסגרת אירועים מיוחדים.

גינזר ציין עוד, כי ההחלטה כיום היא שאסיפה כללית אחת לארבע שנים תיערך בניו־יורק ולא בארץ.

יצוין, כי לבד מהסיבה הלאומית, ההכרעה בנושא זה נפלה גם מפני שמספר בעלי המניות האמריקאים קטן כשאים האחרונות.

יונתן שרמן

סוכני הביטוח ידונו בהשלכות האיידס על הענף

הידיעות על ירידה ברווחיותם של סוכני הביטוח [illegible] המקצוע הן ככל הנראה מוגזמות. בימים אלה עורכים סוכני הביטוח ועידה מקצועית שנפתחה אתמול (יום ב') בירושלים, ולצורך פתיחת הדיונים בהשתתפות סגן שר האוצר עדי אמוראי הם שכרו את בנייני האומה. בדיונים ישתתפו גם כמה סוכני ביטוח מחו"ל.

אגב, אחד הנושאים שיידונו הוא ההשלכות האפשריות של מחלת האיידס על ענף הביטוח.

כור תציג תוכנית העבודה עם רווחיות נמוכה וגידול מתון במכירות

מאת יונתן שרמן

"כור" תשלים את הכנת תוכנית העבודה שלה בימים הקרובים, לאחר שעידכנה מחדש את כל תוכניות העבודה של המפעלים בעקבות הפיחות שהתבצע בתחילת חודש ינואר.

אישור תוכניות העבודה של המפעלים מתבצע על־פי־רוב בחודשי דצמבר וינואר, והתוויית המדיניות של "כור" מגובשת בדרך־כלל בחודש פברואר. אשתקד התעכבה הכנתה של תוכנית העבודה של הקונצרן עד חודשי הקיץ, בגלל חוסר הוראות במשק והציפייה לפיחות. שנתבררות, ואילו השנה התעכבה השלמת תוכנית העבודה בגלל עדכון התקציבים של המפעלים בעקבות הפיחות.

גורמים ב"כור" מציינים, כי אף שמנכ"ל הקונצרן, ישעיהו גביש, הוציא הוראה חד־משמעית שלא יוצגו תוכניות עבודה הכוללות בתוכן הפסדים, הרי תמונת המצב לשנת 87' אינה ורודה. במרוצת שנה זו צפוי המשך ההגמה של רווחיות נמוכה יחסית וגידול מתון במכירות.

התוכנית עצמה עדיין לא הוצגה בפני הנהלת "כור".

2.5 מיליון דולר — עלות השי לחג הפסח בכור

מאת יונתן שרמן

"כור" תוציא בחודש הבא כ־2.5 מיליוני דולר על רכישות שי לחג הפסח. לעובדי הקונצרן הוצעו בימים אלה כמה אפשרויות כשי לחג, מרביתן מתוצרת עצמית של מפעלי "כור", כמו מערכות כלי אוכל מתוצרת מפעלי הקרמיקה, וכן מוצרים המיובאים על־ידי "איסכור".

כל עובד בקונצרן יקבל שי בשווי של 125 שקלים, וב"כור" ציינו כי שי זה צנוע יחסית למפעלים אחרים, המעניקים לעובדיהם מענקים או מוצרים בשווי כספי גבוה יותר.

יצוין, כי בימים אלה ממשיכה "כור" בניהול משא ומתן עם ועד הפקידים של הקונצרן על קיצוץ או דחיית הטבות שכר מסוימות, כדי להקל את מצבו של הקונצרן בתחום הוצאות השכר.

יצחק שרם אינו מכהן כדירקטור בחילן

בבדיקה נוספת שנעשתה במערכת "הארץ" התברר שיצחק שרם, המשנה למנכ"ל כלל, אינו מכהן כיום כדירקטור בחילן.

כמו כן התברר, שבוויכוח בדירקטוריון הבורסה בנושא מחיקת מניות חילן, לא נאמרו דברים מכיוונו של שרם אל מר ברונפלד שהיה בהם משום איום כלשהו.

GMX 616
קשר טוב
מחיר מצוין
מערכת GMX/COMPACT
– 3 קווי חוץ + ארבע שלוחות כולל התקנה וכבלים.
במחיר מדהים
המבצע עד 31.3.87 או עד גמר המלאי
א. צודקביץ בע"מ
ת"א: רח' שמריה לוין 16, טל: 03-295218, 284945

מבצע לפסח
10 תשלומים שווים
טורבו-גל
brother
חינם! הדרכה בהפעלה ובישול בכל עת במרכזי ההדרכה של BROTHER אביזרים וספר מתכונים מהודר הכולל תרגום עברי

אושר ע"י מכון התקנים האמריקאי והישראלי
חינם! * עלון אינפורמטיבי * מועדון וחוגים ללקוחות
לבעלי כרטיס אשראי ויזה, ישראכרט, דיינרס קלאב.
brother
נציגים בלעדיים: אמפיסל ישראל בע"מ. אפעל 3 קרית אריה, פ"ת, טל' 9225921
מרכזי הדרכה: תל־אביב: רח' אלנבי 98, טל' 03-612994. ירושלים: רח' המלך ג'ורג' 6, טל' 02-249773. חיפה: רח' הבנקים 16, טל' 04-638629. באר־שבע: פסג' אוניקו, רח' ההסתדרות טל' 057-36633.
להשיג בחנויות מוצרי החשמל המובחרות

פלרום מחפשת
עבור משקיע
בית משרדים מודרני מושכר
מבנה תעשייה מודרני מושכר
עד 5 מיליון דולר כ"א; בגוש דן
נא להתקשר לטלפון 03-264625

"קרט" גאה להציג את החידושים האחרונים בציוד למשרד המתקדם
מבצע!
במבצע הנחות חסר תקדים!
מכונת העתקה MINOLTA EP50
מדפסת לייזר Canon LBP-8A1

המעתיקה האיכותית והקומפקטית
עד 25000 העתקים ראשונים (או שנתיים לפי המוקדם) כלולים במחיר.
הזמן הדגמה במשרדך ללא התחייבות
אפשרות ל־12 תשלומים ע"י ישראכרט-ויזה-דיינרס
הפתרון להדפסות בשנות האלפיים
הדפסה שקטה באיכות מעולה
מהירות – 8 עמודים לדקה
חיבור למחשבי יבמ פי.סי. ותואמיו ויתר המחשבים הנפוצים
חיבור מיוחד ל־וורדמיל, א־ב ולשאר מעבדי התמלילים
קרט שווק (1984) בע"מ KARAT MARKETING(1984)LTD.
מגדל-שלום, רח' מונטיפיורי 10, תל-אביב טלפון: 663721
סוכנים ומפיצים בלעדיים של: PENTAX MINOLTA Canon

סוף סוף
יש כרטיסיות
בכל אוטובוס
הנהלת "דן" שמחה להודיע לציבור הנוסעים, כי במאמצים משותפים של משרד התחבורה ו"דן" נמצא ההסדר למכבר כרטיסיות נסיעה בכל אוטובוס.
מיום ב' 25.3 נמכרות הכרטיסיות באוטובוסים ונפסקת מכירתן בסוכנויות.
בכל אוטובוס אפשר לרכוש כרטיסיות רגילות, כרטיסיות לקשישים וכרטיסיות לנוער המיועדות לאותו קו.
הכל הוכן לביצוע שיטה זו, אבל אם יקרו בזמן הראשון תקלות לא צפויות (כגון מחסור זמני בכרטיסיות) — הציבור מתבקש לגלות הבנה וסבלנות.
"דן" שמח על שעלה בידו להיענות לדרישת הציבור ולהקל עליו.
הנסיעה באמצעות כרטיסיה חוסכת לנוסע בין 20 ל־50% אחוזים ממחיר הכרטיס והוסכת גם טורח לנהג.

שערי מטבע חוץ

24.3.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי
1 דולר	1.57	1.64	1.6010	1.6210	1.57	1.64	1.6000	1.6200	1.57	1.64	[illegible]	1.6201	1.6151	-0.0032
1 לי"ש	2.54	2.66	2.5984	2.6309	2.54	2.67	2.5904	2.6228	2.55	2.67	2.5970	2.6463	2.6113	0.0105
1 מארק גרמני	0.87	0.91	0.8845	0.8956	0.87	0.91	0.8837	0.8948	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.0020
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.2655	0.2688	0.25	0.27	0.2655	0.2688	0.26	0.27	0.2649	0.2683	[illegible]	0.0007
1 גילדן הולנדי	0.77	0.80	0.7819	0.7917	0.76	0.80	0.7807	0.7904	0.76	[illegible]	0.7814	0.7912	0.7865	0.0020
1 פרנק שוויצרי	1.04	1.08	1.0585	1.0717	1.04	1.09	1.0554	1.0686	1.04	1.09	1.0580	[illegible]	[illegible]	0.0061
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.2527	0.2558	0.25	0.26	0.2528	0.2559	0.24	0.26	0.2525	0.2557	0.2541	0.0006
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.2339	0.2368	0.23	0.24	0.2336	0.2365	0.22	0.24	0.2336	0.2365	0.2352	0.0069
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2350	0.2379	0.23	0.24	0.2349	0.2378	0.24	0.24	0.2350	0.2379	[illegible]	[illegible]
1 מרק פיני	0.35	0.37	0.3602	0.3647	0.35	0.37	0.3600	0.3645	0.35	0.37	0.3598	0.3644	[illegible]	[illegible]
1 דולר קנדי	1.20	1.26	1.2254	1.2407	1.20	1.26	1.2250	1.2403	[illegible]	1.26	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1 דולר אוסטרלי	1.03	1.13	1.1143	1.1282	1.07	1.16	1.1135	1.1274	[illegible]	1.16	1.1125	1.1262	1.1204	0.0115
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7770	0.7867	0.53	0.79	0.7778	0.7676	[illegible]	[illegible]	0.7784	0.7861	[illegible]	0.0045
10 פרנק בלגיים	–	–	0.4265	0.4318	–	–	0.4266	0.4317	–	–	0.4265	0.4318	[illegible]	0.0012
10 שילינג אוסטריים	1.23	1.29	1.2571	1.2728	1.23	1.29	1.2565	1.2722	1.23	1.29	[illegible]	1.2733	[illegible]	0.0037
1000 לירות איטלקיות	1.21	1.28	1.2425	1.2581	1.22	1.29	1.2424	1.2580	1.21	[illegible]	1.2427	1.2578	[illegible]	[illegible]
100 ינים יפניים	1.06	1.10	1.0778	1.0912	1.06	1.11	1.0774	1.0909	1.05	1.11	1.0751	[illegible]	[illegible]	0.0116

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

הכבדות מתחילות להתעורר

יום המסחר בבורסה עמד אתמול בסימן התנודות מגמת ירידות השערים בניירות הערך דלי הס־חירות. במניות הכבדות, לעומת זאת, הוחלה מורגשת התעוררות מסויימת. ההתעוררות מוסברת ב־עובדת סיום הקרב של הרבעון הראשון של 1987, ובעובדה שקר־נות נאמנות רבות מבקשות לשפר את התשואות שלהן לקראת מועד זה. הקרנות צברו אתמול 5 מיליוני שקלים, והזרימו חלק מהכספים לקניית מניות. ירידות השערים החורות יחסית במניות דלות הס־חירות נבעו מהעובדה שמניות אלה גם עלה, באחרונה, בצורה תלולה. מחזור המסחר במניות המופשיות ירד, לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב־19.2 מיליון שקל.

מדד		שינוי ב־%
מדד מניות כללי	124.81	-0.10
כללי ללא בנקים	150.18	-0.11
מדד אג"ח כללי	109.69	+0.09
אג"ח צמוד מדד	109.77	+0.09
אג"ח צמוד מט"ח	108.82	+0.12

פי.בי. ממשיך לעלות

ביקוש גדול מהרגיל למניית פי.בי. סופק בעלייה של 5 אחוזים, ובמחזור מסחר של למטה ממחצית הביקוש הראשוני. הביקוש הורם נוכח הידיעות על רווחיות משופרת שהחברה צפויה להציג.

שערי המניות הבנקאיות שבהסדר המשיכו גם אתמול לרדת, ומחזור המסחר בהן הסתכם ב־2.4 מיליוני שקלים.

	תשואה שנתית חולית ב־%
בל"ל 0.1	16.36
הפועלים ש	16.68
אי.די.בי. רג	16.44
דיסקונט א	16.42
המזרחי ש	16.44

מניות קרנות "פיא" עולות

לניירות הערך המנוהלים עם קבוצת לאומי "פיא" הוזרמו אתמול ביקושים גדולים מהרגיל, שסופקו בעליית שערים של עד 3 אחוזים. דלתא גליל 3 עלתה 2 אחוזים, פולגת ב' עלתה 2.2 אחוזים וכור עלתה 5 אחוזים. פעילות יוצאת דופן נרשמה במניית דלק, שם סופק ביקוש גדול מהרגיל בעלייה של 3.9 אחוז (נוכח ההערכות כי החברה תציג לשנת 1986 רווח של 10.7 מיליון דולר).

נחמף הוצע ב"תים"

היצע בינוני בהיקפו למניית תים נחמף אתמול במהירות וללא שינוי שער. בעוד שהוצע בתים נחמף במהירות, ביקוש למניית לרינשטיין 5 סופק במהירות גדולה לא פחות.

פעילות ווירה נרשמה במניות אוניקו וויקה, שם סופקו הביקושים בעליה של 10 אחוז. לאחר מספר ימים של שחיקת שער במניית דשנים 0.1, הורם אתמול ביקוש גדול למניה, שסופק בעליה של 9.3 אחוזים.

ביטוח משנה יורדת

מניית ביטוח משנה 0.5 ספגה אתמול היצע גדול מהרגיל, שנקלט רק לאחר ירידת שער של 5.4 אחוזים. והיצע למנייה הורם נוכח ידיעות בעיתונות לפיהם חברת "מישן", שאיתה עומדת החברה בקשרים עסקיים עשתה פעולות החורגות מההסכמים אתה. לטענת הנהלת ביטוח משנה, אין לחברה חובות פתוחים ל"מישן", והתביעות התלויות רשומות בהתאם לכללים.

יציבות באג"ח

שוק אגרות החוב היה אתמול יציב. שערי האגרות צמודות המדד עלו, בדרך כלל, אך באגרות הדולריות נרשמו היצעים קלים. מחזור המסחר באג"ח עלה, לעומת שלשום, והסתכם ב־10 מיליון שקל.

מסחר פומבי במק"מ

בסדרה 624 של המלוות קצרי המועד נערך אתמול מסחר פומבי, וזאת לאחר אזילת מלאי המלוות שבידי בנק ישראל. המלוות למועד פדיון של חודשיים ומעלה זוכים לביקושים גדולים מהרגיל, נוכח רמת התשואה לפדיון הגבוהה יחסית בהן, ולנוכח ההערכות כי בנק ישראל יוריד את הריבית, ואז תרד גם ריבית הזכות על פקדונות שקליים. היקף הפעילות במק"מ הסתכם אתמול ב־60 מיליון שקל.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
417	7	99.51	2.16
427	14	99.00	2.21
437	21	98.55	2.14
447	28	98.10	2.11
457	35	97.64	2.10
517	42	97.21	2.07
527	49	96.79	2.05
537	56	96.35	2.04

תן למומחי מיטב לנהל את תיק ההשקעות שלך

ניהול באמצעות פקדונך בסניף הבנק שלך
יפוי הכח למיטב מוגבל לקניה ומכירה של נ"ע

מיטב יועצי השקעות ומי"ע בע"מ. בניהול צבי סטפק ושלמה סימנובסקי
רמת-גן - ביאליק 51 א' טלפון: 727506 תל-אביב - נחמני 9 טלפון: 290251

שערי המניות 24.3.87

בנקים שאינם כלולים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
אגוד ש	23138		2	-40	-0.2	-4
המסחר 0.1	2000		1738			
המסחר א 0.5	1186		2518	-25	-2.1	-3382
המסחר אות 2	1770		1068	-37	-2.1	-1637
כללי לא בהסדר	27680		234	+1000	+3.8	+506
בנק צאפי 1.0	—		הפסקת	מסחר		—
בנק צאפי 5.0	—		הפסקת	מסחר		—
בנק בינלאומי 05	5300		3281			+316
טרבה 0.5	6920	תב	9488	+330	+5	+24028

בנקים הכלולים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
אידיבי רג 100.0	91250		439	-50	-0.1	-234
אידיבי ב 100.0	91200		10	-200	-0.2	-50
אידיבי בכ א	550500		1	+600	+0.1	+3
אגוד 0.1	67000		29	-440	-0.6	-29
דיסקונט ב	117000	בה	10	-1200	-1	-21
דיסקונט א	116500		149	-100	-0.1	-76
דיסקונט שה ב	13735		12			-20
המזרחי ש	37560		336	+30	+0.1	+364
המזרחי ב	37520		1	-30	-0.1	-1
המזרחי שה ף	17140		2			-2
הפועלים מבכ	96997					
הפועלים ש	61780		1789	-180	-0.3	-1079
הפועלים ב	61780		152	-310	-0.5	-149
כללי א 1.0	158500		2	-1000	-0.6	-3
כללי שה 7	7573		12			-12
בל"ל 0.1	39430		1252	-10		-479
בל"ל שה 11	14900		145	-100	-0.7	-545
מימון המזר 1.0	52500	קב				
מימון המזר 5.0	27150			-150	-0.6	-6

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
אדנים 0.1	34800		3	+350	+1	+49
לאומשכנ' ש	9640		25	-20	-0.2	-18
לאומשכנ' ב	9700		38	+25	+0.3	+38
כרמל ש	5090		125	-5	-0.1	-125
כרמל שה 1	3915		500	+120	+3.2	+691
בנין ב' 5.0	12890		68.5	-110	-0.9	-1497
מת משכ ש	3770		1200	+40	+1.1	+1162
משכן ב ש	3624		581	-36	-1	-999
עצמאות 0.1	17360		117			+95
טפחות מבכ ש	25400		4	-80	-0.1	-4
טפחות רג ש	24610		224	-220	-0.9	-500
טפחות שה 1	10100		200	+85	+0.9	+200
טפחות שה 2	4940		201			+499
ישמר 1.0	1850		356	-10	-0.5	-358
ישמר 5.0	1120		367	-10	-0.9	-382
בדב 1.0	8400	תב	721	-800	-8.7	-915

מוסדות מימון

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
שלמון אש	970		4307			-3781
הקלאות מבכ א	364401	תב	19	+33127	+10	+45
הקלאות מבכ ב	165550	בה	2	+15050	+10	+3
לאומי תעש א ש	13600		428	+300	+2.3	+575
פתוח תעש מבכ	193540	קב		+9216	+5	+88
פת תעש בב 1	380000			+15000	+5.3	+15
פת תעש בב גג	182000		16			-6
פת תעש בב גג	192000		1			+9
פת תעש בב ד	181000	תב	1	-20000	-10	-1
פת תעש בב דר	69043			-471	-0.7	-2
פיבי קבלנים 5.0	1340		3307			-908
חירות בב	192000	תב	1	+15000	+8.5	+1
כלל ליסינג א0.1	29000		24			
כלל ליסינג ב0.5	24750		374	-60	-0.3	-461
כלל ליסינג אגח	20350		70	+50	+0.3	+89

ביטוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
איתן	290		17168	+4	+1.4	+10821
ארדס 0.1	1690	בה	361	-60	-3.4	-628
ארדס א 0.5	937		184			
ביטוח משנה 0.1	870		1406			+739
ביטוח משנה 0.5	331	תב	16750	-20	-5.4	-56608
הדר 1.0	410		25521	+2	+0.5	+17505
הדר 5.0	280		14473			-822
הדר אש 2.0	227		14230	-4	-1.7	-24806
המגן ש	420		49708	-14	-3.2	-84802
הסנה 0.1	777		6846			-1349
[illegible]	712		[illegible]			[illegible]
[illegible] 1.0	[illegible]		[illegible]			[illegible]
[illegible] 5.0	[illegible]		[illegible]			[illegible]
מנורה 1.0	2730	בה	98	+80	+1.1	+10
מנורה 5.0	1301		711	-59	-4.3	-1743
סהר 1 1.0	7390		2171	+110	+1.5	+2053
סקוריטס 0.1	1410		864			-619
צור ש	400		8092	+9	+2.3	+13482
ציון השקעה 1.0	12600		5	-240	-1.9	-161
ציון השקעה 5.0	3950		55	+45	+1.2	+46

מסחר

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
אינטר גאס 1 ש	9000		147	-100	-1.1	-150
אינטר גאס 5 ש	6830		734	-70	-1	-1934
מאיר עזרא 1.0	1340		1555	+40	+3.1	+2436
כלל סחר	410		33674	-5	-1.2	-24866
אמ 4	325		27677	-3	-0.9	-10424
אמ 2	143.5		35759	-2	-1.4	-55146
קריסטל 1.0	908	תב	3155	-52	-5.4	-5258
רפק 0.1	38380		1.2	+380	+1	+1
רפק 0.5	19390		142	-6		-103
שופרסל א 2.0	12790		847			-380
שופרסל ב 10.0	10580		1205	+60	+0.6	+521

שירותים

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
דלק ג ש	6230		5817	+231	+3.9	+8267
הראל 1.0	2850		446	+100	+3.6	+526
הראל 5.0	2400		242	+80	+3.3	+235
ספנות הספקה 0.1	29300		48	-1100	-3.6	-211
ספנות הספקה 0.5	13300	תב	388	-900	-6.3	-2028
קידר 0.1	1500		4391	-5	-0.3	-3127
קידר 1.0	568	תב	74746	-32	-6	-265183
חברת החשמל 0.1	—		הפסקת	מסחר		—
כתר עיבוד 0.1	3425		1004			
כתר עיבוד 0.5	1692		13208			+1946
קונסורטיום 0.1	3950		487			+294
קונסורטיום 0.5	3000		404	-70	-2.3	-298

מלונות ושירותי תיירות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
קופל 1.0	4900		172	+100	+2.1	+398
קופל אש 1	3100	קב				
גלי זהר 1.0	5000		21.6	-200	-3.3	-25.9
גלי זהר 5.0	4111		30	-189	-4.4	-16
מלונות דן 1.0	1950		860			+362
מלונות דן 5.0	1499		500	-31	-2	-705
חוף האלמוג 1.0	6535		195	-320	-4.7	-570
כנס מר 1 ש	2340		569.8	+1		+2354
מלונות הירדן	2400	בה	487	-259	-9.7	-948

מחשבים ושירותי מחשבים

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
ארכה מחשבים	1625		2352			+309
דטה מימון 1.0	14000	תב	1331	+1000	+7.7	+1587
ת.י.ג. 1.0	—		הפסקת	מסחר		—
יעבא 1.0	11700		55			+15
כלל מחשבים 1.0	13700		53	-500	-3.5	-126
מ.ל.ל. 1.0	15000					
מ.ל.ל. 5.0	4450		233	-50	-1.1	-548
משוב מחשבים 1.0	720		1735	-16	-2.2	-2781
משוב אש	582		700	-8	-1.4	-426
ניקוב מחשבים 1	2293		712	-7	-0.3	-829
ניקוב מחשב 5	1165		2571	+32	+2.8	+2707
ניקוב אש סר 2	5200		130			-75
תים מחשבים 1.0	1337		21639			-9153

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
אברהם בינוי רש	—		הפסקת	מסחר		—
אברהם בינוי 05	—		הפסקת	מסחר		—
אורן 1.0	749		709	-1	-0.1	-496
אורן 5.0	366		2316	-6	-1.6	-5309
אזורים 1.0	1280		14350			-10211
אזורים אש	883		1518			+499
אזורים אגח	153.5		41941	-1.5	-1	-6410
אילון 1.0	486		3116	-4	-0.8	-1003
אל-רוב 1.0	1835		2564	-70	-3.7	-7156
אמונים 1.0	3760		313			+228
אפריקה 0.1	57900		273	+850	+1.5	+561
אפריקה 1.0	50150		361	+1000	+2	+799
אפריקה אש	35999		116	-1501	-4	-159
ארזים	2620		551			-571
אלרן 0.1	4230		1642			+315
אלרן 0.5	2935		2515			-2649
בן-יקר גת 1.0	11779		208	+120	+1	+63
ברונפין 1.0	3990		420			-487
ברונפין 5.0	3150		1511			-3094
דורטר 1.0	7150		294			+377
דוסק 1.0	531		695			-285
דוסק 5.0	401		1391			-1531
רוזי 0.1	475		2320	+6	+1.3	+739
רוזי 0.5	370		7090			
חשמלל 1.0	1470		340			+333
חשמלל 5.0	1259		771	-11	-0.9	-624
תלב 0.1	—		הפסקת	מסחר		—
תלב 0.5	—		הפסקת	מסחר		—
נכסים ובנין	3795		2090	+55	+1.5	+1655
גבים 0.1	4800		2040	+100	+2.1	+1164
גבים 0.5	4370		419	-30	-0.7	-551
הכשרת הישוב ש	88750		98	+200	+0.2	+105
ישפרו 0.1	5330		1634	-200	-3.6	-2024
ישראלום 1.0	1690		2625	-40	-2.4	-1716
ישרס 10.0	21750		306	-1150	-5	-650
כתן פיתוח 1.0	11650		38	+100	+0.9	+19
כלל נדל"ן	732		10849	-8	-1.1	-15485
לוסד 1.0	5900		482	-48	-0.8	-714
לוסד 5.0	3050		2621	-60	-1.9	-2235
מתב 1.0	555		9040	-5	-0.9	-14377
מתב אש 2	367		7589			-180
מ.ת.ב. אגח	130.5		61763			+23532
מגורי ביזה 1.0	885	תב	12989	-98	-10	-19179
מישכל 5.0	471		7611	+5	+1.1	+6866
מנרב 5.0	3090	תב	3348	-200	-6.1	-3586
מריל 1.0	895	בה	4284	-15	-1.7	-2103
ליכמן 1.0	570		654			+347
ליכמן 5.0	226		82054			+28813
ליפשיץ 1.0	2500		3442			-1511
ליפשיץ 5.0	1859		8827	+16	+0.9	+7963
סות אביב 0.5	—		הפסקת	מסחר		—
נכסי ארזים	1375		2655	+12	+0.9	+2699
סור השקעות 1.0	28300		107	+700	+2.5	+82
סור השקעות 5.0	20800		214	+660	+3.4	+222
סופי 1.0	8100	בה	2	+300	+3.9	+5
סופי 5.0	3484		5	-112	-3.1	-5
שפר ולעס בר 1 ש	745	בה	1749	+10	+1.4	+207
פרד 3.0	1750	תב	2668	-140	-7.4	-3314
קימרה 0.1	4842	קב		-255	-5	-1298
קימרה 0.5	2370	קב		-125	-5	-2631
ראסקו 1.0	500	תב	2106	+27	+5.7	+5737
ראסקו 5.0	287	תב	11625	+20	+7.5	+21131
ראסקו אש	1455		687	+50	+3.6	+1118
ראסקו אגח	133		53158			-53818
רסקו מבכל	5370		380	+90	+1.7	+285
רסקו רג	4960		234			+147

חקלאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
מטעי הדר 0.1	3645		955	-150	-4	-3165
מטעי הדר 0.5	3270		772	-128	-3.8	-2325
מהדרין 0.1	6680	בה	1497	-400	-5.7	-763
נכסי הדרים 1.0	1880		2061			-808
פרי אור 0.5	2700		916	-85	-3.1	-602
שגיר 5.0	4826		865			

מזון וטבק

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
אסם	1667	בה	775	+17	+1	+235
טלפרוסט 1.0	3120		70	-150	-4	-145
טלפרוסט 5.0	2620	תב	461	+200	+8.3	+3126
טלפרוסט אש 1	1380		79	-10	-0.7	-34
דובק בב ש	6480		935	-60	-0.9	-883
דובק בב ב	6480		1200	-120	-1.8	-1280
זגלול 1.0	1195		1555	-15	-1.2	-684
זגלול 5.0	845	בה	900	-30	-3.4	-553
פרי-הו 1.0	—		הפסקת	מסחר		—
פרי-הו 5.0	—		הפסקת	מסחר		—
ממר ביזה 1.0	35880		99	-100	-0.3	-64
ממר ביזה 5.0	30200		75			
יטור 1.0	1650		845	+49	+3.1	+1062
יטור א 5.0	939		3537	+19	+2.1	+3874
יטור אש 2	621		1635	+2	+0.3	+118
כן 1.0	870		9589	+25	+3	+10965
כן 5.0	504	קב		+24	+5	+26476
מגדנות 1.0	15920		210			-227
עלית	24900		724	-170	-0.6	-1131
עסיס ב 0.5	538		15246			
אגל שקל 1	3524	בה	179	-36	-1	-255
שמן מבכ א	7200	תב	2196	+637	+9.7	+2892

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
אטוד 1 ש	835		5398			
אופים 1.0	1740		422	+50	+3	+1622
אשמה בגד 1.0	710		1069	+8	+1.1	+467
אשמה בגד 5.0	500		1448	-5	-1	-1279
אתא K	498		2875	+2	+0.4	+60
[illegible]	18400		124			
דלתא-גליל 1.0	3950		1537	+197	+3.4	+2117
דלתא-גליל א 5.0	[illegible]		[illegible]			
סריגות מכור 1	4800		2782	+101	+2.2	+5556
סריגות מכור 5	2150		912	+32	+1.5	+1026
רסלגו 1.0	2220		1016			-56
רסלגו 5.0	1690		1083			-343
חדירן 1.0	9650		118			-95
ויקה 1.0	2900		1402	+90	+3.1	+2271
ויקה 5.0	2100		4074			-881
לודזיה 0.1	3450		102	+100	+3	+102
לודזיה 0.4	2590		1306	-20	-0.8	-1475
לינת 1.0	1152		2873			-87
מיס גליקו	866	קב		+41	+5	+2993
מקס 0.1	4790		123	-1		-54
מקס 0.5	2920		320	+60	+2.1	+1083
עים 1.0	739		1944	-15	-1.7	-2324
עים 5.0	364		3704	-2	-0.6	-3608
עסק סריגה 1 ש	496		12113			-9874
פולגת א 1	4840		354	+20	+0.4	+346
פולגת ב 4	3680		2590	+80	+2.2	+1776
פלינון א 0.5	14250		193			-19
פינוח	5380		168			
גיבור סבריגה	19100		247	-399	-2.1	-268
תעש וגמון 1.0	3000		365			-274

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
אקסמן 5.0	2894		230	+73	+2.6	+247
אורדן 0.1	10450		288			-55
אורדן 0.5	9130		439	-11	-0.1	-380

תעשיות שונות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
אלומית 1.0	7000					
אלומית 5.0	5269			-21	-0.4	-20
כבלים ש	43200		4			-14
זהבוף 1.0	11000		259			+1
זהבוף 5.0	6820	בה	821	+120	+1.8	+126
זהבוף אש	6640		432	-200	-2.9	-313
דיקה 1.0	6270	תב	255.7	+570	+10	+263
דיקה 5.0	2650		283.3			
קסטמות מו 1.0	4790		1942	-60	-1.2	-3165
קסטמות מו 5.0	4650		424	-50	-1.1	-382
מוצב סרום 1.0	3450		1279	+150	+4.6	+1017
כבלי ציון 1.0	2850		1028			+492
כבלי ציון 5.0	1850		4143			-1579
כבלי ציון אש	695		2906			
מודן 1.0	1100		781	-50	-4.4	-194
קרמני 1.0	400		7739	+6	+1.5	+7749
קרמני 5.0	217		13487			+5309
מעשתן 0.1	55000	בה	20	+1270	+2.4	+10
מעשתן 0.5	22350	תב	84	+2050	+10	+75
ספר פלדה 1.0	25800		75			+3
קיבר 1.0	1180		806	+12	+1	+3731
קיבר 5.0	677		1910	+12	+1.8	+5283
קליל 1.0	2968		1869			-5
קליל 5.0	2350		952	+80	+3.5	+791
שלדות 5.0	16500		191			-228
תעשיות לכיש 1.0	1210		1103			+214
תעשיות לכיש 5.0	842		1815			-308

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
אלביט 5.0	617500		38			-11
אלקו 0.1	9300		159			
אלקו 0.25 ש	5735		2120	-50	-0.9	-1436
אלקו 0.25 ב	5311	בה	62	-590	-10	-162
אלקטרה 0.1	2175		2786	+45	+2.1	+1665
אלקטרה א 0.5	1380		2073	+10	+0.7	+1566
אמ 5	1135		4783	-15	-1.3	-3738
אמ 3	135.5		28690	-4	-2.9	-88990
אלרון 5.0	502500		38	-9500	-1.9	-28
אורית 1.0	35872		286	+472	+1.5	+153
כלל תעש אלק	2700		2311			-1135
ספקטרוניקס 1.0	3430		1678	-60	-1.7	-1694
ספקטרוניקס 5.0	2640		1213	-30	-1.1	-2066
מיכמנר 1.0	790		4967	+7	+0.9	+3622
מיכמנר 5.0	650		6748	+6	+1	+6381
ציקלון 1.0	2499		272	+4	+0.2	+115
ציקלון 5.0	1380		1236	+49	+3.9	+1558
קנמקן ארלד 1	6005		133	-110	-1.8	-273
קנמקן ארלד 5	5160		164			+64
ת.א.ת. 1.0	2109		1006			-176
ת.א.ת. 5.0	995		21671			-1842
ת.א.ת. אש 1	26200		100			+30
תדיראן	975		6531	+10	+1	+1113

מוצרי בניה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
א.י.א. תעשיה 1	1315		1046	+16	+1.2	+1232
א.י.א. אש	764		2281	-26	-3.3	-4816
א.י.א. אגח	128		17000	-3	-2.3	-28277
אלקל 5.0	9500		319	-300	-3.1	-285
אקרשטיין 1.0	1160		3137	-40	-3.3	-3242
אקרשטיין 5.0	899		2304			+739
אקרשטיין אש	586		3176			
אקרשטיין אגח	135		19614			-2414
באגן תדיר 1.0	—		הפסקת	מסחר		—
באגן תדיר 5.0	—		הפסקת	מסחר		—
בר-כן 1.0	1790		92			
בר-כן 5.0	714		4874	-6	-0.8	-3232
ברוגאמפ 1.0	18000		45	-500	-4.8	-95
ברוגאמפ 5.0	5850	תב	496	+350	+6.4	+520
ג.ל.ב. 1.0	861		401	+1	+0.1	+79
ג.ל.ב. 5.0	695	בה	167	+45	+6.9	+400
מודל השק בונים	758	תב	688	+8	+1.1	+601
מוסקה ולבנן 1	21366	תב	6	+1942	+10	+23
מוסקה ולבנן 5	16400	תב	12.9	+1000	+6.5	+66

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
אבן 5.0	23350		248	+150	+0.7	+225
אליאנס ב	2460		550	-30	-1.2	-675
גל תעשיות 1.0	22050		96			-21
גל תעשיות 5.0	19350		122	+450	+2.4	+256
וקסטר 1.0	3276	קב		+156	+5	+1027
דשנים 0.1	5249	תב	377	+448	+9.3	+748
דשנים 0.5	1576		2127			-1275
חיפה כימי 10.0	891		10941	-24	-2.6	-19213
טבע ש	12000		1017			-202
ליפסקי 1.0	3440		783	-100	-2.8	-1035
ים המלח	3059		9438	+29	+1	+8874
מכתשים 10.0	610	תב	17885	-34	-5.3	-34862
מקסימה 1.0	8400		91			+37
מקסימה 5.0	5850		234			-26
מקה כימיקל 1.0	9536		651			+41
סנו 1.0	28200		236	+400	+1.4	+373
סנו 5.0	24100		249			+112
פריקלאס	627		8094			-1297
פריקלאס אש	249		13756			-2983
קום כימיקל 1.0	7650		1142	+240	+3.2	+855
ת.ג.ל. 1.0	4336		100	+200	+4.8	+78
ת.ג.ל. 5.0	3519		334	-170	-4.6	-334
תיא 5.0	17950		40	-500	-2.7	-87
פרוטארום 10.0	20220		57			
תרו א 5.0	14700		185			-46

עץ, נייר ודפוס

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
כתר	279	תב	29807	-20	-6.7	-152246
דפרון 1.0	11900		81	+100	+0.9	+96
דפרון 5.0	8480		183	+350	+4.3	+353
תבגד 1.0	8471		83	-129	-1.5	-236
יער 1.0	6250		90	+30	+0.5	+48
לבידי אשקלון 1	770	תב	7117	-80	-9.4	-7880
לבידי אשקלון אגח	1420		1206			+3448
מולט ב 0.5	62681	תב	148	+5698	+10	+189
מפעלי נייר 10.0	447000		102	-1498	-0.3	-146
סקנדיה 1.0	4600		401			-49
רים 0.1	2800		521			+607
רים 0.4	2170		1668	+50	+2.4	+3049
תעל ב 0.2	21000		203	+500	+2.4	+122
אמרין 1.0	15000		53	-56	-0.4	-60
אמרין 5.0	6522		293	+70	+1.1	+651
חמישה יוד	11550		198	+150	+1.3	+96
הגוזלק 1.0	2855		1167	-55	-1.9	-2124
הגוזלק 5.0	1950	תב	2689	+100	+5.4	+2160

שף נאמנות
בטחה
כלל

השקעות בתעשיה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
מרכזית ב 0.1	13280		527	+80	+0.6	+482
כור בכ ש	1502000		1.5	+71500	+5	+3.1
כלל תעש 1.0	2713		14027			-6285
מאגר טכנולוגיה	586		4853	-5	-0.8	-3288

חברות השקעה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
[illegible]	[illegible]	תב	3423	+900	+10	+1666
אידיבי פתוח 2.0	9000		1340			-579
ארנקה 0.1	91		34687	-1	-1.1	-60712
אלגר ש	17970		184	+180	+1	+156
אלגר ב	17955		50	+300	+1.7	+73
אלון ש	5950		1962	-100	-1.7	-2512
אלון ב	5950		336	-100	-1.7	-287
אמישר בכ	2800		296			
אפיק 1.0	459		29482			+17752
אפיק 5.0	401		16021			
גהלת 1.0	1610	תב	1235	-101	-5.9	-1636
צאנוריסט 1.0	796		2854	+31	+4.1	+1734
צאנוריסט 5.0	566		4267	+1	+0.2	+1320
חברה לישראל 1.0	22350		2312	-350	-1.5	-1288
חברה לישראל 5.0	19000		1350			-206
הלפמן 0.1	136000		4.5	-1000	-0.7	-45
הלפמן 1.0 ש	30100		55	+100	+0.5	+14
אבגא 0.5	29000		120			-51
מעלים השק ש	11190		655	-200	-1.8	-2826
דיסקונט השק ש	5825		3519	-90	-1.5	-4811
מזרחי השק ש	37380		190	+180	+0.5	+187
כור השקעות 1241	15897	קב				
חירון 1.0	4075	תב	1461	+301	+8	+4119
חירון 5.0	1845		2253			-704
ישפם השקעות	279		64161			-27417
יצוא ש	17215		204			-64
ירדן א 0.1	2880	תב	1183	-320	-10	-3080
כלל 10.0	1594		14639			
כלל 50.0	1430	תב	1656	-89	-5.9	-2087
לנדקו 0.1	3350		1422			+716
לנדקו 0.1	1375		1066	-25	-1.8	-411
מטר 0.1	753		2697			-117
מטר א 0.5	496		625	-2	-0.4	-1447
אמר 1	125		4500			-3700
עז השק ב 0.1	5700	קב		-300	-5	-1491
עז השק ב 0.5	3990	בה	774	-270	-6.5	-802
ס השק ש	4640		3570	-20	-0.4	-348
פמה א 0.1	13000		217			
פמה 0.5	9135		446			+2
פריון ב 2.5	10450	תב	456	-750	-6.7	-2242
קרדן 1.0	211		23817			-8354
קרדן 5.0	180		33927			+7049
גליל טכנולוגיות	—		הפסקת	מסחר		—

חיפושי נפט

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי נקודות	השינוי ב־%	הצעת/ביקוש
דלק חיפושים 1.0	5733	קב		+275	+5	+3249
דלק חיפושים 5.0	3968	תב	2199	+350	+9.7	+2175
דלק חיפ אש 2	2895		3262	+140	+5.1	+4515
סו חיפושי נפט	35200		184	+1200	+3.5	+95
יגאל 5.0	7585		3501			+1266
מ.ב.ג. 1.0	11101		1244			-439
מ.ב.ג. 5.0	4345		2994	+50	+1.2	+3274
פראייל ב 0.5	9800		226			-119
נפטא ש	3378000		8	08000	+3.1	+15

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער אתמול
גיון ב	210

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5609.68	5531.27	-33.18	-0.60
אבוקה	559.32	548.66	-1.94	-0.35
אגוז	239.63	235.03	1.00	0.43
אדיר	1583.28	1552.20	3.66	0.24
אדום	2904.90	2849.06	17.20	0.61
אופיר	1819.19	1805.45	0.96	0.05
אור	419.39	410.57	0.26	0.06
אוריון	153.40	150.82	0.55	0.37
אורי-לי	258.47	256.65	-0.03	-0.01
אורן	782.26	767.24	3.39	0.44
אייל	3787.63	3713.49	-37.07	-0.99
אירוס	5203.87	5180.19	3.16	0.06
איתן	701.76	687.56	0.96	0.14
אלון	571.53	559.77	1.59	0.28
אלמות	658.67	650.63	1.20	0.18
ארז	766.33	751.70	-0.77	-0.10
אש	192.66	191.75	-0.10	-0.05
אשל	181.60	178.05	0.12	0.07
אתרוג	227.94	225.78	0.39	0.17
בדולח	2845.59	2792.31	12.98	0.47
ברוש	546.81	536.40	1.34	0.25
ברק	557.89	550.30	-3.51	-0.63
ברקת	838.88	834.88	-1.64	-0.20
גביש	1478.93	1468.94	1.56	0.11
גבע	1044.43	1029.38	1.08	0.11
גורן	734.44	720.40	1.84	0.26
גיא	9595.02	9452.79	-24.09	-0.25
גיל	3276.48	3215.13	16.44	0.51
גלית	599.63	592.50	-0.11	-0.02
דובדבן	431.42	427.39	1.53	0.36
דוכיפת	742.84	728.58	0.82	0.11
דולב	221.01	216.33	0.54	0.25
דורון	1463.46	1441.84	4.83	0.34
דותן	255.36	250.49	0.03	0.01
דליה	550.28	540.21	-1.06	-0.20
דרור	451.08	442.79	-0.96	-0.22
דקל	467.39	458.44	0.69	0.15
הדס	446.78	445.37	0.71	0.16
הדר	510.40	501.02	0.48	0.10
זהבית	2813.13	2754.40	-0.86	-0.03
זהר	19930.71	19640.41	-9.92	-0.05
זיו	18288.30	18021.40	-16.07	-0.09
זמיר	1165.97	1143.92	-0.39	-0.03
חוחית	148.12	144.84	0.18	0.12
חליפין	128.21	127.65	0.08	0.06
חלמיש	625.72	622.73	0.09	0.01
חן	135.24	134.70	0.27	0.20
טופז	1334.98	1304.39	-1.28	-0.10
טל	5695.91	5631.16	-3.27	-0.06
יובל	825.18	809.49	1.43	0.18
יהלום	2631.73	2582.50	15.83	0.62
יסודות	442.46	438.33	-0.60	-0.14
יערה	664.54	650.09	1.01	0.16
כוכב	1325.32	1299.89	-1.58	-0.12
כחל	131.15	128.58	-0.12	-0.09
כלנית	607.14	595.90	1.19	0.20
כספית	721.73	718.10	-1.89	-0.26
כרמל	146.93	144.02	0.27	0.19
כתר	1134.86	1112.57	2.69	0.24
לוטם	4654.13	4566.19	14.98	0.33
למשקיע	115767.13	113614.19	-216.76	-0.19
לפיד	459.40	450.49	-1.37	-0.30
לקט	1722.27	1687.58	3.92	0.23
לשם	971.32	966.91	1.58	0.16
מבחר	1230.52	1207.03	2.18	0.18
מבטח	3567.48	3535.39	3.21	0.09
מגד	236.59	233.18	0.62	0.27
מגוון	3582.03	3548.64	4.89	0.14
מגל	758.96	752.45	1.31	0.17
מור	2159.07	2129.19	0.38	0.02
מורן	979.66	976.10	-0.99	-0.10
מטה	28216.86	27702.00	497.39	1.83
מיטר	932.62	914.47	-0.49	-0.05
מעוף	4668.85	4582.14	26.59	0.58
מעיין	763.11	748.71	1.01	0.14
מקשה	1002.88	998.46	1.00	0.10
מרגלית	1508.78	1479.99	0.08	0.01
מבטח	114.67	114.27	-0.06	-0.05
מרום	1214.99	1191.66	1.69	0.14
נוגה	27785.30	27389.19	24.56	0.09
נטיף	1060.49	1056.20	1.56	0.15
נמש	532.71	522.29	1.91	0.37
נילי	7339.58	7236.57	-21.72	-0.30
סביון	653.35	641.11	0.46	0.07
סגולה	131.48	128.89	-0.07	-0.05
סלע	978.08	973.67	1.00	0.10
סנונית	718.45	704.50	0.56	0.08
סער	855.37	839.55	0.31	0.04
ספיר	536.52	536.52	-1.43	-0.27
עוף	952.13	934.44	-0.09	-0.01
עידית	2685.63	2674.20	5.41	0.20
עידן	465.93	462.86	1.05	0.23
ענבר	1194.42	1168.86	-0.83	-0.07
ענת	2796.86	2770.24	-10.78	-0.39
עפרוני	672.44	657.81	1.05	0.16
ערמון	138.69	136.04	0.02	0.01
פיא	1672.74	1660.92	2.00	0.12
צבר	552.55	541.56	0.63	0.12
צופית	740.73	726.40	1.43	0.20
צוק	116.34	116.34	-0.01	-0.01
צמיד	1006.25	985.31	1.57	0.16
צמיחה	550.03	546.29	1.97	0.36
צמרת	1750.19	1715.57	-1.05	-0.06
קלע	2327.82	2316.20	4.71	0.20
רונית	19840.95	19654.04	-74.85	-0.38
רימון	118.62	118.39	0.11	0.09
רקפת	751.82	738.34	0.24	0.03
רשף	756.44	740.15	1.56	0.21
שביט	807.88	792.38	1.18	0.15
שהם	929.18	919.91	2.85	0.31
שירה	442.71	439.63	-0.74	-0.17
שמיר	363.03	360.41	0.35	0.10
שנהב	1017.51	1003.10	-1.87	-0.19
שסק	979.30	955.69	1.59	0.17
שקד	177.79	174.29	0.11	0.06
תאנה	254.32	252.04	-0.38	-0.15
תדהר	603.65	600.65	1.44	0.24
תירוש	506.34	500.33	0.24	0.05
תמר	217.73	213.60	0.46	0.22
תמה	179.80	178.44	0.50	0.28
תרשיש	1429.85	1419.79	3.27	0.23
תשרי	488.13	481.42	0.83	0.17

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמודה 100%)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	38354	-592
3602	35298	-547
3603	32852	-523
3604	29272	+23
3605	26719	+21
3606	25172	+20
3607	23582	+18
3608	22086	+18
3609	21106	-181
3610	19470	+88
3611	19022	+109
3612	18592	+316
3613	17427	+82
3614	16638	+80
3615	15365	+76
3616	14883	+58
3617	13254	-47
3618	12577	-46
3619	11568	-45
3620	10938	-92
3621	10391	-89
3622	9371	-82
3623	8973	-56
3624	8451	-54
3625	7737	+6
3626	7158	+6
3627	6639	+5
3628	6084	+5
3629	5701	+5
3630	5390	+4
3631	4987	+1
3632	4699	+1
3633	4440	+1
3634	3866	+3
3635	3730	+3
3636	3595	+3
3637	3370	+3
3638	3138	+3
3639	2872	+2
3640	2383	-5
3641	2066	-4
3642	1832	+1
3643	1590	+2
3644	1422	+1
3645	1282	+1
3701	1113	+1
3702	871.6	+0.7
3705	767.2	+22.4
3704	657.6	+19.5
3751	335.2	+0.2
3752	136.5	+0.1
3753	131.2	+0.1

סדרה	שער	שינוי
3901	127	+0.7
3902	121	+0.7
3903	120.1	+0.6
3904	118.2	+0.6
3754	118.3	+0.5
3755	113.9	+0.4
3756	113.2	+0.5
3757	111	+0.4
3758	108.8	+0.5
3759	108.4	+0.4
3760	107	+0.5
3761	104.7	+0.5
3762	101.9	+0.4
3763	98.8	+0.4
3764	96.6	+0.3
3765	94.3	+0.3
3766	93.3	+0.5
3791	100.5	+1.4
3792	98.7	+1.3
3826	118.3	+1.2
3827	115.9	+1
3828	115.1	+1.1
3829	112.9	+1
3830	110.2	+0.1
3831	109.9	+0.1
3832	108.4	+0.1
3833	106.1	+0.1
3834	103.3	+0.1
4.25% שגיא		
4101	354.8	+0.3
4102	144.3	+1.6
4103	158.7	+1.5
4104	134.4	+1.5
4301	134.4	+1.5
4302	127.1	+0.4
4303	126.5	+0.4
4304	124.3	+0.3
4105	110.7	-0.3
4106	107.9	-0.2
4107	104.6	-0.3
4108	102.8	-0.3
4109	99.9	+0.2
4110	98.9	+0.3
4201	124.1	--
4204	118.7	-0.1
4205	116.5	-0.1
4206	114.4	--
4207	114.1	--
4208	112.6	--
4209	110.2	--
4210	107.4	--
4211	104.2	--
4212	102.2	-0.2
4213	99.8	-0.2
3206	210000	--

סדרה	שער	שינוי
3210	204700	--
3211	201900	--
3212	197500	--
3213	189000	+62
3214	182145	--
3501	179100	+200
3502	177550	+550
3503	165574	--
3504	158500	--
3505	154700	--
3521	150900	--
3522	146000	--
3523	138500	--
3524	145100	--
3525	142500	+100
3526	141150	--
3527	139300	--
3528	135600	+300
3529	134900	+100
3530	131650	+150
3531	131400	+700
3532	127600	--
3533	127200	+700
3534	128300	--
3535	128100	+600
3536	120000	--
3537	119900	--
3538	112800	+200
3539	112850	--
3540	112400	+200
3541	108700	+500
3542	108350	--
3543	103100	--
3544	103500	+300
3545	101109	+165
3549	95641	+160
3552	87916	+147
3554	91649	+157
3555	91649	+157
3546	101354	+262
3547	101047	+262
3548	100894	+263
3550	95860	+256
3551	95352	+252
3553	87085	+320
3556	87441	+99
3558	87488	+100
3559	84366	+96
3560	88004	+93
3557	88165	-93
3572	80345	-99
3561	79382	+59
3571	79083	+59
3573	79497	+94
3574	73293	+87
3577	73373	+88
3578	67733	+82
3575	73091	+87
3576	72815	+87

סדרה	שער	שינוי
3579	67295	+81
3580	63104	+46
3581	57493	+43
3582	53092	+39
3583	49187	+62
3584	46857	+60
3585	44466	+57
3586	40391	+28
3588	42089	+31
3589	38422	+29
3587	40658	-329
3591	38646	-308
3592	38588	-308
3593	38500	-309
3590	38252	+157
3595	36496	+134
3594	36620	+27
5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)		
2001	149500	--
2002	150000	--
2003	143400	--
2004	145500	--
2005	135300	--
2006	141000	--
2007	138600	--
2008	136050	--
2009	137900	--
2010	137800	--
2011	134550	--
2012	132800	--
2013	135200	--
2014	132500	-100
2015	130800	--
2016	132500	--
2017	129700	--
2018	128000	+600
2019	127500	--
2020	123000	+400
2021	123600	--
2022	116100	--
2023	117150	--
2024	109300	+500
2025	110000	+600
2026	109600	+500
2027	105000	+600
2028	106000	+200
2029	100800	--
2030	103000	--
2031	97700	--
2032	100538	+815
2034	95134	+801
2033	93790	+1209
2035	86233	+1155
2036	86261	+60
2038	84824	+65
2040	81757	+62
2037	85877	+61

סדרה	שער	שינוי
2039	82918	+59
2041	77498	+57
2052	71446	+52
2051	79173	+56
2053	71780	+53
2055	66395	+49
2054	65137	+49
2056	60334	+46
2057	61517	+46
2059	56002	+41
2058	55361	+41
2060	51119	+38
2061	40451	+30
2062	36975	+27
2063	35283	+26
רמון		
7001	245	-1.7
7002	237.4	-1.6
7003	225.6	-4.1
7004	207.7	-3.9
7005	198.3	-1.1
7006	186.7	-0.8
7007	174	+0.8
7008	165.2	+0.7
7009	159.6	+2.3
7010	153.6	-0.3
7011	146.4	+1.4
7012	141.2	+1.4
7013	133.5	+0.1
7014	115.6	+1.4
7015	95.6	+1.1
7016	97.8	+1.2
7017	96.8	+1.2
7018	96.6	+1.2
7019	97	+1.2
7020	96.8	+1.3
7021	95.9	+1.3
7201	92.2	+0.5
גלבוע		
6101	12982	-236
6102	7565	-15
6103	6874	+24
6104	6299	-28
6105	5967	-26
6106	5812	+43
6107	5598	+42
6108	3944	+58
6109	3749	+56
6110	3683	+55
6111	3028	-23
6112	2934	-23
6113	1947	+14
6151	767.5	+1.4
6152	734.9	+1.4
6153	643.6	-1.2
6154	631.7	-1.2
6155	407.4	+2
6156	327.6	-0.6

סדרה	שער	שינוי
6157	244.2	+0.3
6158	233.2	+0.4
6159	196.8	+2.3
6160	183.4	-0.1
6161	177.2	-0.1
6162	159.6	-2.5
6163	149.3	+1.8
6164	143.5	+1.7
6165	135.1	-0.3
6166	127.3	-0.1
6167	124.5	--
6168	123.5	-0.1
6169	116.1	+0.3
6170	109.2	+0.6
6171	76.9	-0.2
6172	75.7	-0.2
6801	86.1	-0.1
ארמון		
2501	172.6	--
2502	169	--
2503	163.7	-1.3
2504	162	--
2505	155.5	--
2506	149.1	--
2507	142.5	-1
2508	108	-1.5
צמודות זהב		
5 יור	110.1	+1.5
100% מט"ח		
אל אתא	1067	--
אלביט	188.7	--
אלתא	1159	--
אלסינט	1936	+1
סאיטקס	785	--
תורד 84	97.2	+0.6
תורד 85	362	-1
הכ היש	212	--
דיס הש	156	+1
כור	142.7	--
כלל	429	+1
מ'צפ ד	210.1	--
מ'צפ ם	286.2	--
מ'צפ י	335	--
רן	102.5	+0.5
סול בת	150.9	--
תיעוש	200.1	+0.6
מדד/מט"ח		
ב.ל.ת.	131.6	-0.2
דיס הש	138.8	-1
כור	155.6	+0.5
כלל	170.2	+1.5
לאומי	127.4	-2.2
מ. דיס	135.6	+0.1
משא מ	130	--
משא מ	131.1	--
משא מ	119	+1

שערים בין־בנקאיים

אתמול, צהריים, 24.3.1987 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

ל־1 שטרלינג	$ ארצות הברית	1.6225/1.6235
ל־1 $ ארה"ב	מרקים גרמניים	1.8105/1.8115
	פלורינים הולנדיים	2.0475/2.0485
	פרנקים שוויצריים	1.5123/1.5133
	פרנקים בלגיים	37.5150/37.5450
	פרנקים צרפתיים	6.0350/6.0385
	לירטות איטלקיות	1288.00/1289.00
	ינים יפניים	148.72/148.82
ל־מ.ב.ר.	$ ארצות הברית	1.2603/1.2608

שער הזהב 410.30 $ ארה"ב אונקיה לזהב פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ל"ש/$	פ"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.6178/1.6190	1.5087/1.5100	1.8062/1.8075
3 ח'	1.6104/1.6117	1.5021/1.5035	1.7989/1.8002
6 ח'	1.6008/1.6025	1.4912/1.4932	1.7878/1.7892

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

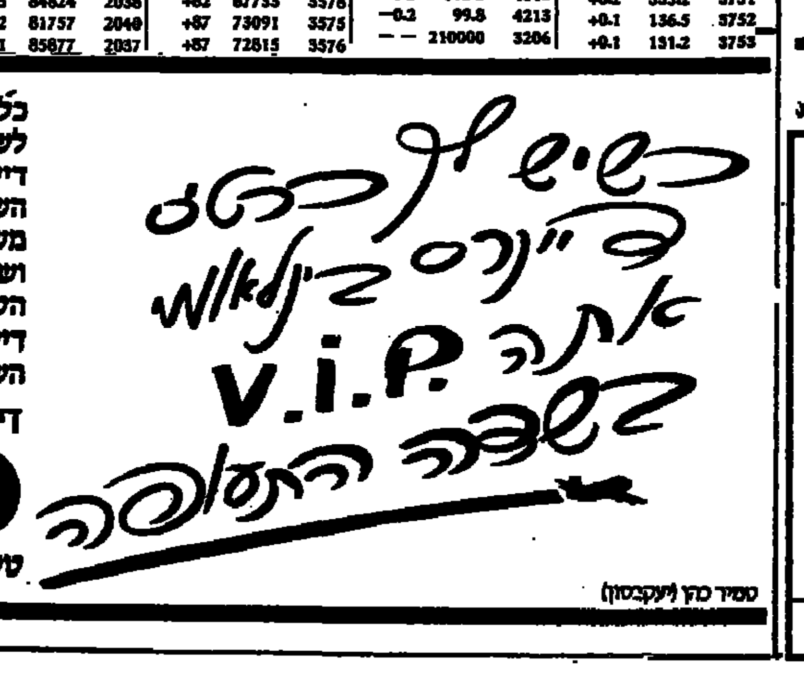

כל מה שעליך לעשות בהגיעך לשדה התעופה הוא לשלוף כרטיס דיינרס בינלאומי בפתח טרקלין השטיח האדום ומרגע זה, תהנה משורה של הטבות, פינוקים ושרותים המנעימים לך את הזמן עד הטיסה. אקסקלוסיבי לבעלי כרטיס דיינרס הבינלאומי.
השרות ניתן רק בשעות 18:00 – 06:00.

דיינרס קלוב — התשלום 18 ש"ח מחוייב ישירות באמצעות כרטיס דיינרס

טלפון 03-295858

סמיר כהן (יעקבסון)

هكذا من الاصل

הופיע גיליון

פקיד מס הכנסה חשוד ב"גניבת מחשב" ממס הכנסה של 1.6 מיליון למען אחיו

מאת צבי הראל וצבי זרחיה

אמרכ"ל מס הכנסה באשקלון חשוד כי הזין במרמה את מחשב מס הכנסה שהורה לזכות את חשבון הבנק של אחיו בסכום של 1.6 מיליון ש"ח.

האמרכ"ל דוד ארביב (32) נעצר אתמול ל־11 יום, ואילו אחיו הרצל ארביב (39) מאשדוד לשישה ימים. מעצרם של שני החשודים הוארך בהסכמה בין נציגי המשטרה וסני־גורם עו"ד יהודה רסלר. זיכוי חשבון הבנק של הרצל ארביב היה ב־8.3.87.

אנשי המשטרה מסרו עוד, כי מעשה המרמה נחשף לאחר שמנהל סניף בנק באשקלון, שם מתנהל חשבונו של הרצל ארביב, הופתע לגלות את הסכום הגבוה, ופנה לפקיד השומה לאחר שסבר כי המדובר בטעות. עוד מציינים אנשי המשטרה, כי בחיפוש שעשתה המשטרה לא נמצא תיקו של הרצל ארביב במס הכנסה.

נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ, אמר אתמול ל"הארץ", כי הוא בודק כיצד קרה שתיקו של האח נבאר בטיפול פקיד השומה אשקלון, למרות הנחיות ברורות להעביר תיקים של קרובי עובדים בנציבות, לפקידי שומה שבמשרדיהם אין להם קרובים.

על העוררים לאמרכלות במשרדי השומה לבדוק את רשימות העובדים בכרטסת משרדם, במגמה לבדוק אם נפתח תיק נישום לאחד העובדים או לקרוב משפחתו. תיק שכזה יועבר לטיפול פקיד שומה אחר. לאחר הפסקת עבודתו של העובד במשרד פקיד השומה, יוחזר תיקו והתיק של קרוב משפחתו לטיפול אצל פקיד השומה באיזור מגוריו הקבוע.

שוטרת צרפתיה סיפרה בעדותה במשפט גיתית איזראלוב

כשעצרנו אותה חשבנו בהתחלה שהיא גבר בגלל השם שהיה רשום בדרכונה

(ע). פרשת מעצרה של גיתית איזראלוב בנמל התעופה אורלי, לאחר שלטענת התביעה התגלו אצלה שני דרכונים מזויפים, כי שהאחד מהם מוסתר בין רגליה, נגוללה אתמול בהמשך משפטה של איזראלוב הנאשמת ברצח בעלה יוסף איזראלוב ע"י הטבעתו באגם המלאכותי של פארק הירקון בינואר 1986.

אתמול העידה השוטרת הצרפתיה מוזס סבין, אשר שירתה בינואר אשתקד במחלקה לביקורת גבולות בנמל התעופה אורלי בפאריס.

בתשובה לשאלות התובע, עו"ד אברהם טל, והחקירה הנגדית של הסניגור מאיר זיו, סיפרה השוטרת: "תחילה לא ידענו אם מדובר באשה או בגבר, כיוון שבדרכון הזה היה שם של גבר, "אלף". אבל היא נראתה יותר כאשה, ולכן הוטל עלי לערוך חיפוש על גופה. לקחתי את החשודה לאחד החדרים במהלך הביקשתיה והתחלתי לבדוק מן הרגליים למעלה. לפתע הבחנתי משהו בולט למעלה בין רגליה. ברגע הראשון חשבתי שמא זה באמת גבר. אבל כשבדקתי ומצאתי שבין רגליה מוחבא דרכון – נרגעתי. הדרכון לא היה בולט מאד, כיוון שהיה צמוד היטב בין הרגליים, והרגשתי בו רק בעת המישוש שערכתי בידי בגופה".

לא ראיתי כלום

במהלך החקירה הנגדית היו חד־לופי דברים קשים בין הסנגור לנשיאת בית המשפט, השופטת חנה אבנור, שהודיעה לו, כי היא מגבילה את החקירה בעניין מהימנות העדה לחמש דקות בלבד, ועל כך הגיב עו"ד זיו בטרוניה: "אני מבקש לא להגביל אותי בזמן. לאן אצה כאן הדרך, להרשעה ברצח? זה לא צודק להגביל את חקירתי בעניין כה חשוב."

הסנגור: האם ראית עליה סימנים מיוחדים בולטים – צלקות, סימני ניתוח?

העדה: היא לבשה חזיה, ואף שהיתה שקופה – לא ראיתי דבר מתחתיה. לא שמתי לב אם היו צל־קות בגופה.

בחקירה החוזרת נשאלה השוטרת, מדוע היא זוכרת במיוחד את המקרה הזה. "בגלל התנאים המיוחדים בהם נעצרה. כולם אצלנו זכרו אותה, כי היא לא היתה אשה רגילה".

עד נוסף, שהעיד קצרות, היה קצין משטרה אנגלי, חוקר ב"סקוט־לנד יארד", גורדון הצ'ינס, אשר חקר את גיתית איזראלוב לאחר מעצרה בלונדון ביוני 1986. כזכור, נעצרה תחילה הנאשמת בפאריס, שם שוחררה בערובה ומאוחר יותר, כשעברה לאנגליה, נעצרה שם בעקבות בקשת הסגרתה לארץ.

העד האנגלי סיפר, כי כאשר חקר את גיתית, היא דיברה אתו בשטף ובהתלהבות. "הבנתי שהיא מנסה להוציא ממני מידע שיש לישראל נגדה. סיפר, אבל לא אמרתי לה דבר, כי לא ידעתי כלום בעניין זה".

הודעותיהם של חוקר זה, וכן חוקר בריטי נוסף בפרשת הסגרתה של הנאשמת, התקבלו כראיות בהסכמת שני הצדדים. המשך ה־משפט ביום א'.

ליד בנייני האומה בהם נערך משפט דמיאניוק הפגינו ניצולי שואה נגד נסיעת הנשיא לגרמניה (צילום: י.פ.א.)

רב פקד (לשעבר) פרידמן לא שם לב לתעודות הפיקדון של בלאס

הסביר: היו לי כיווני חקירה אחרים ונתתי אמון בגירסת בלאס

מאת צבי הראל
סופר "הארץ" בבית המשפט

תעודות הפיקדון, שכן סלע המחלוקת במשפטם של דוד בלאס וצבי אהרוני, לא עניינו במיוחד את רב פקד (לשעבר) עו"ד משה פרידמן. על כך העיד אתמול פרידמן עצמו כשהשיב לשאלת התובעת עו"ד פנינה דבורין. פרידמן המשיך אתמול וסיים את חקירתו הנגדית על־ידי התובעת.

גרסת התביעה היא כי ל"אשת כספים" של התק"ם נתן תנאים תעודות פיקדון (תפ"סים) שהיוו כביטחונות להלוואות שקיבל בלאס ב"אשת". עוד טוענת התביעה, כי בלאס ריקן את הפיקדונות מיד לאחר שהופקדו בבנק. בתשובה לשאלת התובעת מדוע לא התעניין בתעודות הפיקדון, שהיו בהתחלת מאוד בחקירה זו, אמר פרידמן, בין היתר, כי באותה עת ניהל חקירות נוספות, וכי נתן אמון בגירסה שמסר לו בלאס בבכטחה, ובאותו שלב חקירה היו לו כיווני חקירה אחרים. בנושא תעודות הפיקדון אישר העד, כי החוקר הפרטי, בני פרלמן, שנשכר על־ידי "אשת כספים" של התק"ם הביא לו כמה תעודות פיק־דון מתוך סדרה של תעודות כאלה שהובאו בשעתו במסגרת הקשרים בין בלאס ל"אשת כספים".

עוד סיפר אתמול העד, כי בת־חילת החקירה נפגש עם אהרון ידלין, מראשי התק"ם, וזה סירב להגיש תלונה נגד בלאס בפרשת "אשת כספים". אולם הסכים להגיש תלונה נגד אלעזר שבל ודוד פז בהמר לקבלת טובות הנאה מבלאס.

בתשובה לשאלת הסניגור, עו"ד יהודה וינשטיין, אמר העד, כי גם אחרי שנגוף על־ידי ניצב יחזקאל קרתי, לאחר שנתן לעמנואל דוראי הופשה בעת שהיה נתון במעצר, הוא קודם וקיבל דרגת רב־פקד.

מנהלים מונעים מאנשי בריאות הנפש להיכנס לתוך בתי ספר

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

תלמידי תיכון רבים סובלים מדיכאון ובבדידות, המתבטאים בירידה דרסטית בלימודים ובאיומי התאבדות. מנהלים ומורים אינם מאפשרים, בדרך כלל, למומחים לבריאות הנפש, להיכנס לבתי הספר, לצורך אבחון וטיפול, מחשש מן הדבק בילדים המטופלים סטיגמה של "פסיכי" או "מופרע", או שלמוסד כולו ייצא שם של "בית כפר לפסי־כים".

דברים אלה נאמרו אתמול בכינוס באוניברסיטת תל אביב, מטעם החברה לפסיכיאטריה של הילד והמתבגר. שעסק בבעיות שביחסי הגומלין בין מערכת החינוך ואנשי בריאות הנפש. ד"ר יחזקאל כהן, פסיכולוג קליני, מנהל פנימיה טיפולית בירושלים, אמר כי מנהלים ומורים מעדיפים, במקרים רבים, להיפטר מתלמיד עם בעיה פסיכיאטרית ול־העבירו לבית ספר מיוחד או להפנותו לטיפול נפשי מחוץ לכתלי בית הספר. בשל חוסר בנוכחות של מומחים לבריאות הנפש בבתי הספר, קורה לעתים קרובות שמורה תגדיר ילד הזקוק לטיפול, "בלתי נסבל" או "מתפרע".

יורי משולם, מנהל התיכון המקיף יהוד, סיפר על מקרה התאבדות של תלמידת י"א, שאירע השנה בבית ספרו. הוא אמר כי בשל הבעיות הפסיכיאטריות של תלמידים, הוא "זקוק בחרדה" ומבקש להסתייע במומחים לבריאות הנפש. משולם הוסיף, כי מומחים רואים עצמם אחראים בכל סרגני שקורה לתלמיד ואפילו קרה מחוץ לבית הספר. עם זאת ציין, כי הוא מעדיף שהטיפול לא יינתן במוסד. את המורות־היועצות האמורות, כביכול, לפתור בעיות קשות במערכת החינוך, הגדיר "פרגיות צעירות" ואמר, כי הן אינן מקובלות על המורים.

פרופ' זאב קליין, ראש בית הספר לחינוך באוניברסיטה העברית, אמר כי הקצבות הדרושות בבחינות הבגרות, פירוקה הגבות התנודות בקרב התלמידים והדרכת המלמדים שהם נתונים בהם. הבשבעות לכך הוא לא רק חינוכית אלא יש לה השלכות על בריאות הנפש של התלמידים, ציין.

"חרם" על מכון להכשרת דיינים בגלל קובלנות על הרב הראשי

מאת נדב שרגאי סופר "הארץ"

הרבנות הראשית מחרימה בפועל כנסים שמארגן מכון אריאל, ואיר־ועים ואישים הקשורים למכון להכשרת דיינים – הרי פישל (שני המכונים קשורים). מכון הרי פישל הוא המכון הוותיק הידוע ביותר להכשרת דיינים בארץ. 50% מהדיינים בישראל נמנים עם בוגריו, והוא נוסד לפני למעלה מ־50 שנה.

הרקע לחרם הלא רשמי – פער־לות של כמה מבוגרי המכון נגד הרב הראשי, הרב אברהם שפירא, על רקע הכוונה לאו סדרים חדשים לסמוה בבחינות לדיינות שהוני־קימו לפני שנה וחצי. בבחינות אלו עבר את הבחינות רק תלמיד אחד ממכון הרי פישל, קרוב משפחתו של הרב שפירא.

בעבר היה אחוז המצליחים בב־חינות מבין תלמידי המכון גבוה בהרבה. אנשי המכון יחד עם פעילים נוספים כינסו לפני כמספר ימים התייעצות, שבמהלכה העלו אפשר־ויות של פניה לבג"ץ והגשת תלונה למבקרת מבקר המדינה. לאחרונה, ח"כ הרי צוקר פנה אתמול לשר הדתות ולמבקר המדינה בבקשה לבדוק הודעות קרובי משפחה של הרב שפירא.

ישיבת ועדת הבחינות לדיינים התפזרה לפני כמה ימים ללא קבלת החלטות, מפני שמזכירת חברי הוועדה סירב לאשר את המינויים, על פי תוצאות הבחינות לדיינות, כפי שביקש הרב הראשי שפירא. לטענתו כל עוד נמצא הנושא בב־דיקה אצל מבקר המדינה, בעקבות תלונתו של ח"כ צוקר.

עקב נספי הקשר לפרשה בב־חינות הראשית שוררת אי בהירות בכל הקשור לגורלם של הערעורים שהגישו רבים מהנכשלים בבחינות לדיינות על רקע חבריו של הרב הראשי הרב שפירא לאחר מעמדי הרבנות הראשית. לפיהם יש לבטל ציונים אלו, ולא לדון בהם כלל.

עיריית ת"א גבתה 35 מיליון ש"ח מעל תקציבה

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

בשנת התקציב המסתיימת החודש גבתה עיריית תל אביב מתושבי העיר כ־35 מיליון ש"ח מעבר לתקציב, כך נודע לסופר "הארץ".

סכומים עודפים אלה נגבו באמצעות מיסי הארנונה. כסף זה איפשר לעירייה לבצע השקעות בנושאי פיתוח בעיר. יצויין כי זה זמן תוקפים אנשי האופוזיציה בעיר־ייה על כי ראש העיר שלמה להט מוציא סכומי עתק בנושאים רבים וזאת עקב השיעורים הגבוהים של הארנונה. המדובר בשיפוץ בתי ספר, שיפור חזות העיר, הקצבות כספים למוסדות שונים ועוד. עתה, כששנת התקציב מסתיימת, התברר, כי הגביה מארנונה אכן היתה גדולה.

יצויין, כי בשנת הכספים החדשה תגדל הארנונה בתל אביב ב־22 אחוזים נוספים. על פי הערכות גם שנה זו תהיה שנה טובה לקופתה של עיריית תל אביב.

נציגי דרא"פ ישתתפו בכנס טייסים בת"א

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

נציגים של דרום אפריקה יבואו לישראל כדי להשתתף בכנס ה־12 של המועצה הבין־לאומית של אגו־דות הטייסים ובעלי המטוסים של התעופה הכללית (איי־או־פי־איי) שייפתח בתל־אביב ב־30 במארס.

במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול בבית סוקולוב בת"א, מסר יו"ר האגודה בארץ, אבנר ישפה, מוותיקי טייסי חיל האוויר, כי בכנס ישתתפו כמאה נציגים מ־18 מדינות, בכללן משלחת ישראל, מבין 28 המדינות החברות בארגון הבינ־לאומי. לדבריו המדינות אשר לא תבואנה לכינוס בארץ הן בעיקר מדינות מדרום אמריקה.

תפוזר מועצת המנהלים של רשת העיתונות הלועזית

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם החליט לפזר את מועצת המנהלים של רשת העיתונות הלוע־זית, הנמצאת בשליטת מפלגת העבודה, ולמנות מועצת מנהלים חדשה בה יהיו נציגים לעיתונאי הרשת. עוד החליט ברעם למנות בודק מיוחד שיברר הגורמים ל־מערכת היחסים העכורה בין המנכ"ל והעורך ויו"ר מועצת המנהלים של הרשת, שבתאי הימלפרב לבין העי־תונאים, והוא יקבע אם מן הראוי שגם הימלפרב ימשיך לכהן ב־תפקידיו.

ברעם הודיע על החלטתו זו בפ־גישה שקיים עם נציגי אגודת העי־תונאים ויו"ר ועדת העיתונות הלוע־זית. הוא התחייב כי הבודק יסיים עבודתו בתוך שלושה שבועות. נציגי העיתונאים הודיעו כי בתוך פרק זמן זה לא ימשיכו בהפגנותיהם ואף לא יפתחו, כפי שתכננו, בעיצו־מים בכל אמצעי התקשורת.

פיתות ברובע היהודי – בתוך החנות בלבד

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

עיריית ירושלים מחפשת מוצא שיאפשר לה להשאיר את שתי מאפיות הפיתות ברובע היהודי ביר־ושלים פתוחות בתוך הפסח. מנכ"ל העירייה, אהרון שריג, הודיע אתמול למנכ"ל משרד הפנים, אריה דרעי, כי בכל הנראה תאכוף העירייה את חוק החמץ במקום, כפי שהיא מבינה אותו. שריג הסביר לדרעי שהחוק אוסר רק על הצגת חמץ בפומבי, אך מתיר הפעלת עסק המוכר חמץ.

לפי כך תאסור עיריית ירושלים על בעלי המאפיות הערבים להציג את מרכולתם לראווה, אך תתיר להם למכור את הפיתות, גם בתוך הפסח, בתוך חנותם.

בעקבות מות התלמיד ממערבל בטון

ועדה: לא ברורה האחריות לטיפול במיפגעי בטיחות

(עש"ת למ"מ). ועדת בדיקה, שמונתה בעקבות מותו של התלמיד לירן טויטו מבית־הספר "רמת־שרת" בירושלים, כתוצאה מנפילת מערבל בטון, מצאה כי קיימת אי בהירות בנוגע לגורם האחראי לטיפול במיפ־געי בטיחות באתרי בנייה ובמיפ־געים נוספים הסמוכים למוסדות החינוך, וממליצה למשרד החינוך לבדוק את הנושא עם הרשויות הנו־געות בדבר: הרשויות המקומיות, משרד הפנים ומשרד העבודה והר־ווחה. כך נמסר בהודעת דובר משרד החינוך.

יחד עם זאת מצאה הוועדה שבית־הספר "רמת־שרת" פעל בדרך הנכונה בנושא הבטיחות הן באופן שוטף (התראות על מיפגעי הבטי־חות והסברים לתלמידים) והן ביום המקרה והטיפול שלאחר האסון.

ועדת הבדיקה מציינת, כי בית־הספר קיים את ההוראות והנהלים בנושא הבטיחות. בין השאר התריע בית הספר על המיפגעים מסביב ודאג לטיפול באותם מיפגעים שהיו בתחום אחריותו. כן נקט בית הספר פעולות הסברה בעניין הבטי־חות בקרב התלמידים.

קו פתוח למומחי ההשקעות של בנק הפועלים

היום 25.3.87 בין השעות 16.00-19.00

פועלים טוב יותר בשבילך גם בטלפון

אג"ח או מט"ח? קופות גמל או תכניות חסכון? קרנות נאמנות או מניות? מתלבט? מומחי ההשקעות של בנק הפועלים ישמחו לענות לך על כל שאלה המטרידה אותך בנושאי השקעות וחסכון.

היום 25.3.87 משעה 16.00 עד 19.00 יעמדו לשרות הציבור בכירי היועצים של בנק הפועלים, ביניהם:
מנהל המחלקה למטבע חוץ
מנהל המחלקה לתכניות חסכון
מנהל המחלקה לישוק ומכירות של תכניות חסכון וקופות גמל
מנהל המחלקה לפקדונות בשקלים
מנכ"ל "הפועלים" לניהול קרנות נאמנות
מ"מ מנהל המחלקה לניירות ערך, יעוץ וביצוע

אתה מוזמן להתקשר לטל. 03-291563 (7 קווים). להשתמע.

בנק הפועלים

ועדת הכספים סירבה להעלות אגרות הרכב

מאת עוזנה אריזוד

ועדת הכספים של הכנסת דחתה את בקשת משרדי האוצר והתחבורה להעלות ב־60% את שיעורי אגרות הרכב (אגרות בדיקות רפואיות, רישוי לרכב, רשיונות נהיגה, ועוד). ההכנסות מאגרות הרכב הדרושות נועדו בין השאר למימון 135 מליון ש"ח מעלות הרפורמה המוצעת במס.

תוקף רישיונות רכב ונהיגה יוארך עד סוף אפריל

מאת יוספת נבו
סופרת "הארץ"

תוקף רשיונות הנהיגה האישיים ורשיונות הרכב, שתוקפם עמד לפוג בסוף חודש זה, יוארך עד לסוף חודש אפריל. על כך מסר אתמול שר התחבורה, חיים קורפו, בפגישה עם תא כתבי תחבורה בבית סוקולוב בתל אביב.

השר הסביר, כי משרדי הרישוי עיכבו את משלוח טפסי חידוש הרישיונות בכוונה, כי תעריפי אגרות הרישוי יועלו. עקב העיכוב לא יכלו בעלי הרשיונות לחדשם, ומשרד התחבורה החליט להאריך את תוקף הרשיונות הקיימים עד 30 באפריל.

אשה נדרסה למוות בראשון לציון

(ע). בטי בריק (48), אם לשניים, נדרסה למוות אתמול בבוקר, בעת שביקשה לחצות את הרחוב בצומת שמריהו לוין – אוסישקין בראשון לציון. מערבל בטון מורכב על משאית פגע בה והרגה במקום. נהג המשאית, תושב ראשון לציון, לא נעצר.

הצעה לא להחתים דרכוני תיירים ממזרח אירופה

מאת זוהר בלומנקרנץ

הצעה לעניין תיירים ממדינות הגוש הקומוניסטי המבקרים במצרים לבוא לביקור בישראל, על ידי כך שיובטח להם שדרכונם לא יוחתמו במעבר הגבול, כלולה בתוך תכנית האב לתיירות של משרד התיירות שתידון היום בירושלים.

אפשרות "שידוך" בין בן המלך חוסיין לבת הגדה

(ע"כ). העיתון "אלביאדר אלסיאסי" מוסר כי נעשים נסיונות להביא לידי "שידוך" בין תושבת הגדה למשפחת המלוכה הירדנית.

העיתון מוסר, כי מספר אישים בגדה מקיימים התייעצויות עם אחת המשפחות כדי לשכנע אותה, שאחת מבנותיה תתחתן עם משפחת המלוכה הירדנית ותישא את אחד מבניו של המלך חוסיין. העצירה הכוויתית. אבל האם ייענו נשואים אלה? – שואל העתון.

תעריפים חדשים באוטובוסים ובמוניות

מאת יוספת נבו
סופרת "הארץ"

תעריפי הנסיעה באוטובוסים, בנ־סיעות עירוניות ובין־עירוניות, וב־מוניות שירות, יועלו בשיעור ממוצע של 20%. תעריפי הנסיעה באוטובוסים עולים החל מהיום, ואילו תעריפי הנסיעה במוניות שירות יועלו החל ממחר. תעריפי הנסיעה במוניות מיוחדות יועלו בשיעור של 10% בלבד. זאת, על פי צו שנחתם על ידי שרי התחבורה והאוצר.

דובר משרד התחבורה שמסר על כך ציין, כי החל ממחר יהיה התעריף ההתחלתי בנסיעה מיוחדת במונית ("ספיישל") 2.40 ש"ח (לעומת 2.10 ש"ח קודם לכן) – לבעס איזור אילת – ואילו כל פעימת מונה תישאר ללא שינוי ותסתכם ב־10 אגורות. באיזור אילת יהיה התעריף ההתחלתי 2 ש"ח.

להלן מחירים מיבחרים בקווי שירות במוניות:

קו 4 בתל־אביב: ביום – 0.6 ש"ח (לעומת 0.55 קודם לכן) בלילה – 0.75 ש"ח (לעומת 0.70); קו 5 בתל־אביב: ביום – 0.07 ש"ח (לעומת 0.60); בלילה – 0.85 ש"ח (לעומת 0.75); ירושלים – חיפה: ביום – 8.80 ש"ח (לעומת 8.00); בלילה – 11 ש"ח (לעומת 10.00); ירושלים – תל־אביב: ביום – 4.70 ש"ח (לעומת 4.00) בלילה – 5.80 ש"ח (לעומת 5.00); ירושלים – אשקלון: ביום – 5.00 ש"ח (לעומת 4.50); בלילה – 6.20 ש"ח (לעומת 5.40); ירושלים – באר־שבע: ביום – 5.70 ש"ח (לעומת 5.00); בלילה – 7.00 ש"ח (לעומת 6.30); תל־אביב – רמלה: ביום – 1.60 ש"ח (לעומת 1.30); תל־אביב – לוד: בלילה – 2.00 ש"ח (לעומת 1.60); תל־אביב – ראשון־לציון: ביום – 1.40 ש"ח (לעומת 1.20); בלילה – 1.70 ש"ח (לעומת 1.50); תל־אביב – רחובות: ביום – 1.70 ש"ח (לעומת 1.40); בלילה – 2.10 ש"ח (לעומת 1.80); תל אביב – באר־שבע: ביום – 6.90 ש"ח (לעומת 5.40); בלילה – 7.50 ש"ח (לעומת 6.80); תל־אביב – הרצליה: ביום – 1.40 ש"ח (לעומת 1.20); בלילה – 1.70 ש"ח (לעומת 1.50); תל־אביב – חיפה: ביום – 5.50 ש"ח (לעומת 5.30); בלילה – 6.90 (לעומת 6.30); תל־אביב – רמת־גן: ביום – 1.00 ש"ח (לעומת 0.80); בלילה – 1.25 ש"ח (לעומת 1.00); חיפה – חדרה: ביום – 3.00 ש"ח (לעומת 2.50); בלילה – 3.70 ש"ח (לעומת 3.10); חיפה – עכו: ביום – 1.80 ש"ח (לעומת 1.50); בלילה – 2.20 ש"ח (לעומת 1.90); חיפה – נהריה: ביום – 2.40 ש"ח (לעומת 2.00); בלילה – 3.00 ש"ח (לעומת 2.50); ירושלים – נמל תעופה בן־גוריון (שירות מיוחד): ביום ובלילה – 12.50 ש"ח לעומת 11.20 ש"ח קודם לכן.

ערך את העמוד: אוריאל רייכמן

52 מתו ב־1986 מסמים

(ע). 52 מקרי מוות עקב שימוש בסמים אובחנו בישראל ב־1986. נתון זה מסרה שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, בסימפוזיון אגודת "אל סם" שפתח את שבוע אל סם.

אלמוזלינו אמרה שבאותה שנה הוגשו אלף טיפולי עזרה ראשונה למשתמשים בסמים, מאות אושפזו בבתי חולים וכמה אלפים מקבלים טיפול רפואי במערכות הבריאות השונות. אלפים כלואים בבתי סוהר בשל עבירות סמים וסובלים מהתמכרות להם, ועוד אלפים תובעים גימלאות נכות וביטוח לאומי כתוצאה מהתמכרות. רק מעטים זוכים בשיקום.

ד"ר דוד גרין יו"ר הוועדה המייעצת של אל סם, אמר שילדים ובני נוער מהווים את האוכלוסיה המגיעה ביותר לשימוש בסמים. לדעתו המאבק נגד הסמים צריך להתחיל במאבק נגד עישון ושתיית אלכוהול.

עונש זמני: לא להיכנס לאף בנק בתחומי המדינה

(ע). תושב הכפר בענה ליד נצרת נותק מ"התמכון של המדינה", לאחר ששופט בית המשפט המחוזי בנצרת אסר עליו אתמול להיכנס לבנק כלשהו במדינת ישראל, כל עוד לא יסתיים המשפט שהוגש נגדו על משיכת המחאות ללא כיסוי.

איסמעיל אינג'דאת (43) נ־עצר בתחילת השבוע בפקודת בית־משפט השלום בנצרת עד לתום ההליכים המשפטיים נג־דו. על החלטה זו הגיש סניגורו, עורך הדין האשם ולאשה, ערר לבית המשפט המחוזי בנצרת.

השופט קיבל את הערר, ושיחרר את אינג'דאת בערבות של 12 אלף ש"ח, אך אסר עליו להיכנס או לגשת לכל בנק שהוא, כדי להוציא או להפקיד בו כסף.

כעסה על נהג – וזרקה תינוק אל גלגלי רכבו

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

"זהו נס משמים שהתינוק שלי לא מת". אמרה אתמול במשטרה זהבה ברוך. אם לתינוק בן 6 חודשים שנחטף מידיה על ידי תושבת אשדוד, אשר זרקה אותו בחוזקה לעבר גלגליו של אוטובוס שעמד בתחנה. התינוק נפצע ולקה בזעזוע מוח.

מירי בן יוסף (35), תושבת איזור ג' באשדוד, כעסה מאוד כשהנהג ליקה אתמול בזמן נסיעה באוטובוס בעיר. כאשר עצר האוטובוס באחת התחנות, היא ירדה, ניגשה לאחת הנשים שעמדה בתחנה וילד בזרועותיה, חטפה את הילד מידי אמו וזרקה אותו בחוזקה על הארץ, מתחת לגלגלי האוטובוס.

המשטרה עצרה את בן יוסף, שתקפה אישה נוספת ושוטר בתחנת המשטרה. היא נעצרה לחקירה ותובא הבוקר להארכת מעצרה.

המשטרה תחקור את השישה שהוכרזו עדים עוינים במשפטו של רפי לוי

מאת נדב שרגאי סופר "הארץ"

פרקליט מחוז ירושלים במשרד המשפטים, ד"ר יוסף בן־אור, הורה למשטרה לפתוח בחקירה נגד ששה אנשים, שהוכרזו כעדים עויינים במשפטו של הממונה על מחוז ירושלים במשרד הפנים, רפי לוי.

הששה חשודים במתן עדויות סותרות במשטרה ובבית המשפט, לפי סעיף 240 לחוק העונשין.

במהלך משפטו של לוי סתרו ששה מעדי התביעה את עדויותיהם במשטרה בנקודות מהותיות, ועקב כך הוכרזו כעדים עויינים. העדים הם שושנה חזוני, יוסף בכר, סימון מסרפרו, אליאס מאשוחוח, איבונה קנדו וויליאם קנדו.

הבוקר יסכמו שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, שמואל פינקלמן, את החלטתו אם להעתר לבקשתו של לוי לשחררו ממעצר עוד לפני שיסתיים המשפט.

חובש קרבי שלקה ביתר לחץ דם הוכר כנכה צה"ל

(ע). חובש קרבי שלקה בתקופת שרותו במלחמת לבנון ביתר לחץ דם מסוג קשה נפשי, בהיותו חשוף לסכנות בתנאי החזית, הוכר כנכה צה"ל על ידי בית משפט השלום בחיפה, בשבתו כוועדת ערעורים לפי חוק הנכים.

העניין הובא לבית המשפט לאחר שקצין התגמולים בצה"ל סירב להכיר בלחץ דם גבוה כמחלה שנגרמה לו מחמת היותו חשוף לסכנות המלחמה.

התובע, חייל מילואים בן 33 שירת ביחידת שריון, בעת מלחמת לבנון.

פרופ' אורי בתר מהמרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, קבע, כי יש לראות בהשתתפות בקרבות כגורם תומך למחלה זו. הטענה הועברה על ידי קצין התגמולים להכרעתם של 3 פרופסורים אחרים, שקבעו כי אין בעולם הרפואה אסכולה מוכחת בעלת משקל הקושרת גורמי לחץ נפשי או פיזי עם היווצרות יתר לחץ הדם. יחד עם זאת לא שללו שלושת הפרופסורים אפשרות שכזאת. בסיכום דחה קצין התגמולים את התביעה וטען כי חייל המילואים לקה ביתר לחץ דם על רקע תורשתי, ללא כל קשר עם שירותו בצבא.

בית הדין, בראשותו של נשיא בית משפט השלום השופט חם סגיב, אימץ את חוות דעתו של פרופ' אורי בתר, אף כי זו אינה מעוגנת באסכולה מוכחת ברפואה.

עובדי מבט יפגינו בביתר

מאת איתן רבין

בית הדין האזורי לעבודה בבאר שבע ידון הבוקר בעתירת ההסתדרות וועד עובדי מבט נגיה בשדרות לבטל פיטורי 62 עובדי החברה.

המפעל לייצור מבנים טרומיים שבשנת 1981 העסיק 750 עובדים, פיטר את רובם וכיום נותרו בו 17 עובדים בלבד.

היום יפגינו העובדים עם בני משפחותיהם בכיכר הבית אבי המרכז לעיר ביתר ביהודה בהשתתפות השר דוד לוי.

13 נפצעו בהתהפך מיניבוס

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

13 נפצעו, חמישה מהם קשה, כאשר אתמול בבוקר התהפך מיניבוס שהוביל פועלים למפעל באשדוד. הסבכית התהפכה תפלה להעלה בנוסף ליד צומת אשדוד.

למקום התאונה הגיעו שבעה אמבולנסים וחמש ניידות משטרה, אשר פינו את הכבים והחלו בפינוי הפצועים לבתי החולים באיזור.

הציבור נקרא לעזור לחפש נערה שנעלמה ממבשרת ירושלים

(ע). משטרת ישראל מבקשת את עזרת הציבור בחיפושים אחרי מלכה דוון, בת 15, שיצאה ביום א' מביתה במבשרת ירושלים ומאז נעלמו עקבותיה.

להלן תיאורה: גובהה 1.50 מ'. מיבנה גוף רזה, שיער שחור, קצר ומתולתל. לבשה חצאית וחולצה שחורות ונעלה נעליים. הנערה דוברת עברית.

הנער הנעדר, ראובן סרבן, הגיע במוצאי שבת לבית החייל בחיפה. הנער סיפר, כי במשך ארבעת ימי היעדרותו שוטט במקומות שונים, וכלל לא היה מודע לכך שמחפשים אחריו.

אישה שהחליקה על מידרכה תובעת פיצוי מעיריית חיפה

(ע). פקידה חיפאית שהחליקה על לכלוך השמן בעת שצעדה על מדרכה סמוך לדוכני מיצור הפלאפל ברחוב הנביאים בחיפה, תובעת מהעירייה פיצויי נזיקין.

התובעת טוענת כי העירייה רשלנית והפרה הוראות שבחוק, בכך שלא דאגה לנקיון המדרכה ואיפשרה הצטברות של לכלוך השמן.

התובעת נחבלה קשות ברגלה הימנית שנשברה, והיא מבקשת עתה מבית המשפט למנות מומחה רפואי שיקבע את אחוזי נכותה כתוצאה מתאונה זו. על תביעה זו ידון השופט הנס בגבה.

לרחל ומכאל דוד

רמת־גן, תל־בנימין

שפע ברכות ליום נישואיכם

מאחלים

משפחת דוד
לוס אנג'לס

משפחת דוד
ירושלים

הארץ

יום ד', כ"ד באדר, תשמ"ז
25 במרץ 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 מבק' 610012 — טלקס 33748

ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, [illegible] לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בתכניהן
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B 233, Tel. 5121212

הלביא: למה ממתין רבין

מבקר המדינה חוקר את נסיבות הפיכתו של הלביא ממטוס "קטן, ממורי חול" למטוס גדול, מתוחכם ויקר מאד, וזאת בלי שמקבלי ההחלטות עמדו על מלוא המשמעות של החלטותיהם. למסקנותיו של מבקר המדינה תהיה חשיבות באשר לקביעת האחראים לתהליכי ההחלטה המשובשים ולהפקת לקחים מהכשלונות. אולם ככל שחוקר העבר הוא חשוב, השאלה המיידית והדחופה העומדת על סדר היום עניינה בהווה ובעתיד הקרוב.

עד כה לא נתנה תשובה מספקת לשאלה מנין ילקחו מאות המיליונים הדרושים כדי להמשיך ולהשלים את פרוייקט הלביא. המחסור במשאבים אינו עניין לעתיד הרחוק: כבר השנה יחסרו עשרות מליוני שקלים לביצוע תכנית העבודה של התעשייה האווירית. מערכת הביטחון איננה מוכנה להקצות סכומים אלה מתקציב הביטחון השוטף; האוצר אינו יכול להקצותם מתוך התקציב הכללי; התעשייה האווירית איננה מסוגלת ככל הנראה, לגייסם ממקורותיה היא: כיצד איפוא תבוצע תכנית העבודה השנה?

המצב לא ישתפר בשנים הבאות. להיפך, הוא יחמיר יותר. הסכומים שיידרשו להעסקת מנגנון הייצור ילכו ויגדלו, ולעומת זאת המשאבים שניתן להעמיד לרשות הלביא לא יגדלו ואף עלולים לקטון. האם יש לשר הביטחון צל של מושג כיצד ימומן המשך הפרוייקט בשנים הבאות? האם הוא רואה מקור מימון הנסתר מעינינו? האם נרמז לו מחוגי הממשל או הקונגרס שארה"ב תהיה מוכנה להגדיל את הסיוע הבטחוני כדי כיסוי עלויות הפיתוח והייצור של הלביא?

יותר ויותר מתקבל הרושם שגם רבין ממשיך להתחמק מהכרעה קשה ולא נעימה בפרשת הלביא, ללא כל סיבה עניינית מוצדקת, אלא בתקוה סמויה, תקוה שהפרוייקט יסתבך איכשהו עוד זמן מה — עד שיתמוטט מאליו "במשמרתו" של שר ביטחון אחר.

מאות אלפי השקלים המושקעים בינתיים, יום יום, בהמשך המפעל, עלולים להתבדר בעליל, ככספים שירדו לטמיון.

כך בלביא וכך גם במפעל מנועי בית שמש, שהמו"מ על עתידו מתמשך לאין קץ. הכספים המוצאים במגזרים אלה אינם נעדרי שימוש חלופי; הם חיוניים בצה"ל, בתעשיות בטחוניות בריאות — ובתקציב הכללי. כל יום שחולף ללא החלטה פירושו שלילת אמצעים מיעדים מוצדקים וחיוניים לטובת יעדים חסרי תוחלת ותועלת.

ארה"ב מתגברת כוחותיה במפרץ

ארה"ב שיגרה למפרץ הפרסי כוח ימי הכולל את נושאת המטוסים "קיטי הוק", כאזהרה גלויה לאיראן שלא להגביר את התנכלותה לשיט הבינלאומי. הצעד בא בעקבות ידיעות שאיראן רכשה בסין טילים שמסוגלים לחסום את מיצרי הורמוז, שדרכם עוברות רוב המכליות המובילות את הנפט מהמפרץ.

את שיגור הספינות והיכר האזהרה יקבלו בוודאי בסיפוק גם מדינות ערב באיזור אשר עושות בזמן האחרון מאמצים להפגין יותר ביטחון עצמי כלפי האיום הצפון בניצחון איראני אפשרי במלחמה. קשה לומר כמה מהאופטימיות החדשה הזאת הוא אמיתי וכמה — לצורכי הרגעה עצמית והדדית. אך האופטימיות מושתתת על שתי הנחות משולבות. ראשית, שגם אם תצא איראן כשידה על העליונה, היא תהיה מותשת ומלקקת פצעיה מכדי לפתוח בהרפתקה צבאית חדשה. שנית, גם אם בלהט הניצחון על עיראק תמשיך איראן במתקפתה, יהיה כוחה חלש מכדי לגבור על אויבים נוספים.

באשר לשתי ההנחות עומד, כמובן, סימן שאלה גדול. ממשית יותר היא אולי, התקווה של סעודיה ונסיכויות המפרץ שמעצמות העל לא ירשו לאיראנים להרחיב את המלחמה מחשש שהתרחבותה עלולה לסבך גם את המעצמות.

למוסקבה ולוואשינגטון יש במפרץ הפרסי לא רק ניגודי אינטרסים אלא גם אינטרסים משותפים ולכן האפשרות שהן יפעלו יחד למניעת התפשטות המלחמה אינה כה דמיונית כפי שנראה במבט ראשון.

כולם בפנים

תפקידן, ההיסטורי כמעט, של ועדות הבירור בפרשת פולארד להוכיח שאינן נרתעות משום סכנה פוליטית, אפילו תהיה טרמינאלית בשביל פוליטיקאים אחרים

מאת גדעון סאמט

גם בהיסטוריה עשירת־ההפתעות שלנו, יתייחד החקירה של פרשת פולארד והלק"ם. בפעם הראשונה עומדת לבירור כל הצמרת הפוליטית. ועדת אגרנט היתה האינקוויזיציה של מנהיגות העבודה, כהן — של הליכוד. [illegible], של שניהם. הבירור המיוחד הזה נוגע, כמובן, לכך שאינטרסים נרחבים ללא־תקדים ניצבים הפעם מאחורי שאיפתם הרגילה של פוליטיקאים לצמצם חקירות בכל שיק אפשר. באותה מידה, כגודל הקופה הפוליטית, עשוי להיות גודל הפיצוץ. לא כדאי להמר היום שהעסק הזה יעבור בשלום.

במסדרונות הפוליטיים, כמי שמכנים אותם, אפשר לשמוע בימים אלה אפולוגטיקה חדשה: לא זו בלבד שצמרת שני הגושים ידעה על מעשי הלק"ם באמריקה (בלי שמו של פולארד), כולם ידעו. שר בכיר מוכיח, למשל, שלפני כמה שנים קיבלה ועדת החוץ והביטחון דיווח [illegible] על פעולות הלשכה. הדיווח סוכם — יש, כמובן, פרוטוקול — בדברי הוקרה חמים של חברי הוועדה על תושייתו המבצעית של הארגון החשאי. היו"ר היה אבא אבן.

ומפקד אחר אתה שומע את הקושייה האירונית הזאת: מה יאמר צבי צור כאשר יישאל, אולי, על־ידי פרקליטו של אחד הנחקרים האם הוא עצמו, כלומר רב־אלוף (מיל') ועוזר־שר־הביטחון לשעבר, ידע על פעולות הלק"ם לפרטיהן. במשך שבע שנים, עד 1974, היה צור במעמד סגן־שר (תואר שנבע ממעמד רק מכיוון שלא היה חבר כנסת). הלקסיקון לביטחון ישראל מאת זאב שיף ואיתן הבר מגדיר את תפקידיו או "אחראי למערכת הסבוכה של הכספים, הרכש, הפיתוח המדעי והייצור העצמי".

האם הפרקליט לא יוכל להציע לו לפסול את עצמו? מקורבי צור אומרים שלא ידע על המעורבות באמריקה. הם מתכוונים בוודאי לפולארד. על רשת־המודיעין בארה"ב קשה להאמין שלא ידע.

* * *

ויש רמיזות פה ושם על שיחות בשנים האחרונות, פרי סקרנות טבעית, שבהן שאלו ראשי ממשלות ושרי ביטחון פקידים בכירים על "מה שקורה באמריקה". הרי הכירו, לעתים בוודאי, הגיע לשולחנם. חלקם התעניינו לדעת, כהתרבנויות שונות, מה מקורו.

כולם מתוך הקלחת, הבכירים ביותר רשמו באופן פומבי הכחשות, במידות שונות של נחרצות, כאילו ידעו. ראש הממשלה הרחיק לכת: לדבריו, פולארד לא הופעל כלל על־ידי ישראל. ואילו מן הצד השני, של גירסה מנוחה זאת, מתגלגלת לה הטענה הנ"ל, על־פי מסורת יום־הכיפורים, בנוסח של מעין "כולנו אשמים".

בין שני הקצוות הללו יגיעו ועדות הבירור למסקנותיהן. המיטור הנבון עכשיו, לדעתי, הוא כי בחקירה — ספק אם היא תוכל להישמר במתכונתה המוגבלת והנוכחית — האמת תתגלה שוכנת סמוך מאוד לקצה המחמיר. אחד המבכרים המרכזיים רמז לכך השבוע, כאילו כאוקראי, כאשר טען בפני ידידיו שמסגרת־החקירה הדוקה מדי ולו רק מהטעם שכתפי ועדת הבירור צרות בשביל מסקנות פוליטיות קשות שעשויות לנבוע ממנה.

אין זה מקרה שמעל המחזה המבולבל הזה מרחפת התחושה שהפרשה עשויה להיגמר הפעם רע מאד בשביל כמה וכמה פוליטיקאים. כבר מדברים על חיסולה של שכבת מנהיגים שלמה, ויש לא מעטים שאף ממליצים על כך בתום.

לכרות הכל, אני מסופק אם כך יקרה. כאשר יש יותר מדי אשמים, הם מגוננים אלה על אלה. החיפוי ההדדי בפרשת השב"כ חזר ומסתמן לעינינו מראשיתו של הסיפור הנוכחי. לפי רכילות הפרוזדורים, רפי איתן עצמו לא יקל על מלאכת האישום. אחד השרים הנוגעים בדבר כינה אותו השבוע, לאחר עדות רב־המרגלים בפני ועדת הכנסת, "ההגון מכולם". האיש זכה כשבח לא מחמת תכונותיו הסגוליות, בדרך־כלל, אלא מכיוון שנטל בעוזות את האחריות הבלעדית לפעילות הריגול בארה"ב.

אבל אם שורדת אווירת־דמדומים פוליטית, הרי זה משום שמכבר הבשילה אצל רבים התחושה — אז, כנראה, לאחר הרוטציה — שהמשחק הפוליטי אצלנו לא ראוי שיימשך במתכונתו הנוכחית. יותר מדי הסתבכויות. יותר מדי מעשי איוולת ומאמצים לטשטשם נולדו אצלנו בממשלת־האחדות.

* * *

הג'נטלמנים בצמרת נראים כבר היום חבורה הולכת וגוברת במבוכה המנהלת מלחמת־מאסף נגד זיהום האוויר הקשה שגרמה שרשרת פאשלות, מלבנון הבנקים דרך השב"כ ועד איראן ופולארד. המשותף לכולם הוא הזנחת הכלל של מתן דין וחשבון.

אקאונטאביליטי קוראים לזה בדמוקרטיות המערביות. המושג, שבעקבותיו הודחו או הסתלקו מרצונם עשרות אישי־צמרת בדור האחרון — מסקנדינאוויה, צרפת ובריטניה ועד ארה"ב ויפן — לא יכול לאורך ימים להישאר אות מתה אצלנו. באוסטרליה נפלו שתי ממשלות על שערוריות כספיות סביב בניית היכל התרבות של סידני. כאן, לכל היותר, זזים למיניסטריון סמוך, או — בצעד דיפלומטי חריף — נחבאים בבית מתחת לשמיכה.

כדי למנוע את המפולת נאחזים כל־כך פוליטיקאי הצמרת בוועדות הבירור המוסדרות. האם זה, כדבריהם, מפני שוועדת חקירה ממלכתית מסובכת וגוזלת הרבה זמן? שטויות במיץ. רק מפני שסכנתה הפוליטית גדולה יותר. תפקידן, ההיסטורי כמעט — אכן, נטל כבד — של שתי הוועדות להוכיח שאינן נרתעות מהסכנה הזאת, אפילו תהיה טרמינאלית בשביל פוליטיקאים אחרים.

דרום־אפריקה בעקבות פולארד

דו"ח תת ועדת החוץ של הסנאט הממליץ על המשך הסיוע לישראל, כולל הערות ביקורתיות ומגלה סדקים במבנה היחסים בין ארה"ב לישראל

מאת צבי בראל

וואשינגטון

ביום רביעי שעבר נפגשו שר החוץ ג'ורג' שולץ ועוזרו לעניינים צבאיים אד דרווינסקי עם קבוצה של סנאטורים. מטרת הפגישה, כך אומרים המקורות, היתה "לדווח לאן נושבת הרוח בנושא של מכירות נשק למדינות ערב". לשולץ ציפתה הפתעה נעימה. הסנאטורים אמרו לו כי אם ישימו שני פריטי נשק מן התבילה, תוכל העיסקה בת כ־400 מיליון הדולרים לעבור ללא קושי. אף שהסנאטורים נקבו בשמם של הפריטים (ציוד טילי החוק הידרניים ומכירת פגזי ארטילריה עשויים אורניום בלתי מועשר), נראה היה כי לא איכפת להם על אילו מן הפריטים יוותר הממשל, ובלבד שיוותר במשהו.

ימים מספר לפני פגישה זו, וכחשש מפני הרוח הרעה הנושבת בגבעה, נפגשו נציגים ישראליים עם הסנאטורים ואמרו להם פחות או יותר כזו הלשון: "אנו חוששים כי הממשל ינסה לרכוב על מעמדה השפוף של ישראל. עיסקת הנשק שהוא מציע למדינות ערב היא אחת התוצאות של אווירה זאת. אנא, כדי למנוע סוף נוסף יש לדאוג שלפחות פריט אחד יוצא מתוך הרשימה".

היה בשיחה זו יותר מרמז לכך שלא מכירת נשק כשלעצמה היא שמסכנת את ישראל, אלא התחושה שבעקבות פרשת פולארד, הפרשה האיראנית, מינויים של סלע ואיתן ויחסיה של ישראל עם דרום־אפריקה, חש הממשל כי הוא יכול סוף־סוף להשתחרר מן הצבת של ישראל האוהדה בקונגרס.

תחושה זו באה לביטוי בעוד מבצר ישראלי. ביום שני הגישה תת־ועדת־החוץ לענייני המזה"ת את הדו"ח הכולל את המלצותיה למליאת ועדת החוץ של בית הנבחרים. המלצות אלה הן חלק בלתי נפרד מדו"ח ההסבר המלווה כל חוק ומשקפות את הלך הרוחות השורר באותה תת־ועדה. בין השאר קובע הדו"ח המלווה את הצעת חוק הסיוע לישראל, כי "על האחראים בישראל להבין את הרגישות של עניינים אלה בעיני האזרחים האמריקאים. חברים רבים בקונגרס מאמינים בצורך להגיע לפתרון שישביע את רצונם של שני הצדדים".

הניסוח המאופק אינו צריך להטעות

אף כי דו"ח זה שונה ברגע האחרון, בעקבות הודעת הממשלה בדבר הטלת עיצומים מוגבלים על דרום־אפריקה, מצאו מחבריו לנכון לא להשמיט את הפיסקה הבאה: "תת־הוועדה ממשיכה לחוש דאגה לנוכח האופי והיקף של יחסי ישראל — דרום־אפריקה". הניסוח המאופק אינו צריך להטעות. זו דרכם של מנסחי דו"חות אמריקאים להביע כעס, אי נחת, ודאגה אמיתית. גם כלפי ברית־המועצות משתמש הממשל והקונגרס בלשון המעטה, וכך גם יש להבין זאת. וכדי להסיר ספקות, מוסיף הדו"ח: "התקווה היא שטיבם של יחסי ישראל־ארה"ב יאפשר לארה"ב לפתור, יחד עם ישראל, את אי ההבנות הנוכחיות ולהפיג את המתחים". ומשום שמדובר בתת־ועדה, ביקשה להבחין שהדו"ח משתמש במלה "תקווה" ולא במלים ברורות יותר כמו "אנו בטוחים ש...".

וכשמתחיל סדק קשה לראות לאן הוא מוביל. עוד התבוננות קצרה בדו"ח מלמדת, למשל, כי תת־הוועדה, שמרוכזים בה מיטב תומכי ישראל, מודאגת מאוד מן המצב הכלכלי בישראל. "על ישראל לערוך שינויים במבנה המשק כדי למנוע משבר כלכלי בישראל, שיגרום לתלות אינסופית בסיוע האמריקאי". קביעה זו איננה חדשה אמנם, אך פיסקה אחרת מצביעה בעליל על כך שתת־הוועדה אינה מאמינה ביכולתה של ישראל לבצע את השינויים הללו. היא דורשת מן הממשל לערוך שינויים בדו"ח השנתי על כלכלת ישראל, באופן שיהיה מפורט יותר ויראה כיצד עוזר הסיוע הניתן לה להתגבר על בעיותיה הכלכליות.

הוועדה דורשת עוד מן הממשל להציג בפניה "אותם צעדים שהוצעו על־ידי ארה"ב לכל מדינה המקבלת סיוע אמריקאי, ובאיזו מידה אימצו מדינות אלה את הצעדים הללו". הדרישה מופנית אמנם כלפי כל מדינה המקבלת סיוע, אך כשמדובר בישראל אין מקום לפרשנות יתר. יש כאן דרישה ברורה מן הממשל להטיל פיקוח נרחב יותר, והצגת כוונות מצד הוועדה לבדוק בציציות הסיוע.

מבחר הפרשיות שבהן מעורבת ישראל עלול לבקוע סדקים בעוד חומת מגן אחת. זה שנים קובע הקונגרס במדויק כמה כסף יקבלו ישראל, מצרים, ועוד שלושים־ארבע מדינות. אשר לשאר המדינות, מתיר הקונגרס לממשל לקבוע כמה כסף מכלל עוגת הסיוע תקבל כל מדינה. בשנות רווחה "הסתדר" הממשל עם הכלל הזה. אך בשנות קיצוץ, כמו בשנה שעברה וביתר שאת השנה ובשנה הבאה, מוצא הממשל את עצמו במצב שבו ישראל ומצרים מקבלות למעלה ממחצית הסיוע ואילו שאר 30 המדינות נאלצות להסתפק בפירורים שנותרו.

עד כה נזהר הממשל מלומר שהוא תומך בביטול עקרון "הקביעה מראש". אך השבוע, בעת דיון בתת־ועדת־החוץ של הסנאט, אמר עוזר שר החוץ ריצ'ארד מרפי, כי עקרונית הוא מתנגד ל"קביעה מראש". דבריו של מרפי מצאו להם בת־קול גם בדו"ח תת־הוועדה. "תת־הוועדה סבורה שאם עליה לדבוק בהמלצות התקציביות, ולהעמיד את רמת הסיוע של שנת 88' על אלה של שנת 87', לפניה שתי אפשרויות. האחת, לשבור את עקרון "הקביעה מראש" המופעל על מדינות כמו ישראל, מצרים ואירלנד שאינן בעלות הסכם החזקת בסיסים אמריקאיים, ולהפחית את רמת הסיוע הניתנת להן כדי להגדיל את הסיוע הניתן למדינות המקיימות הסכם החזקת בסיסים. האפשרות השנייה היא להקפיא את הסיוע ברמה הנוכחית בעבור כולם. הבחירה קשה. אך תת־הוועדה בוחרת לדבוק באפשרות השנייה".

תומכי ישראל מזכירים אמנם, כי דיבורים דומים היו גם בעבר, "אבל אז לא היתה להם קרקע פוריה להתפתח עליה. יכולנו מיד לצקת בטון מזוין בכל אותם סדקים שעמדו להבקע. היום, לנוכח תגובתה החלושה של ממשלת ישראל, המשך קיומו של סלע, האי־אמון בהצהרות כלפי דרום־אפריקה ופרשת איראן, נראה לנו כי נותר בידינו רק טיח לסתום בו את הפרצות".

דו"ח הביקורת: קצה הקרחון

הדו"ח הראשון של מבקר ההסתדרות החדש, נפתלי בלומנטל, הוא מצד אחד אנמי ואנונימי, אך מצד שני הוא ניסיון ראשון של ביקורת התוקפת את הפוליטרוקים ההסתדרותיים

נפתלי בלומנטל

מאת יהודית וינקלר

גילויי השחיתות בבנק לאומי סללו את הדרך בפני נפתלי בלומנטל, מבקרה החדש של ההסתדרות, להפנות אצבע מאשימה לעבר קודש הקודשים של תנועת העבודה הישראלית — חברת העובדים. נתגלו התנאים בדעת הקהל לחשוף את מעשיהם של הבכירים שבבכירים ולגלות ברבים את קיטור הזיהום שנועדו להעניק לעצמם טובות הנאה מעל לכל נורמה. בלומנטל, שצמח מתוך המערכה המשקית של ההסתדרות והיה יו"ר מועצת המנהלים ב"כור", הוציא בדו"ח הראשון שלו את קצה הקרחון שמתחתיו מסתתרת מערכת מסואבת הנשלטת בידי היררכיה מינהלית־פוליטית, שיצרה לעצמה מעמד חסין מפני ביקורת וענישה.

בלומנטל הכיר היטב את שדה המוקשים עליו הוא עולה ומשום כך, בהביאו ממצאים ראשונים על השחיתות של הדרג הניהולי במשק בעל אופי ציבורי, נמנע מלנקוב בשמם של מנהלים, מפעלים או קונצרנים. ממצאיו הם בבחינת אזהרה בלבד, שכן אין כל ראיה לכוונתו לנקוט בהליכים נגד החוטאים או נגד אלה שלא דאגו במשך עשרות בשנים לקבוע נורמות המחייבות את הבוסים במפעלי העסק של ההסתדרות.

גילוייו מפתיעים כשם שהם אינם מפתיעים: מפה לאוזן עברו במשך שנים שמועות על רמות שכר ותנאים הגאה, על זכויות שהבכירים נטלו לעצמם ועל הנהגה שהעדיפה לעצום עין ובלבד שלא יגרום זעזוע למערכת משקית שהיא גם בסיסה של מערכת פוליטית מרכזית במדינה. בהסתדרות פעלה מערכת ביקורת מזה שנים אחדות, אך יש הגורסים כי בעיקר בשנות שלטונו של הליכוד במדינה, בשנים בהן ההסתדרות היתה מקלט לנפלטי מפלגת העבודה ממערכות שלטוניות, התרבו מעשים הגובלים במינהל בלתי תקין, רבו מינויים פוליטיים לתפקידים שבצידם טובות הנאה סמויות, הונצחו דפוסי התנהגות שנשמרו כסוד משפחתי כדי להבטיח את רווחתם ופרנסתם של אנ"ש בלא שים לב לכישוריהם ותרומתם המקצועית.

הוועד הפועל נמנה עם מקבלי השכר מקופת ההסתדרות ומכאן לא נשמעו מקרבו ביקורת אמיתית או תביעה לתיקונים של מחדלים. לעומת זאת קולה של האופוזיציה היה נשאר קולה של אופוזיציה, והרוב המאסיבי של המערך לא התייחס ברצינות לביקורתה גם אם היתה מבוססת על ממצאים או על חשדות לכאורה שחובה לבדוק אותם לעומק.

נפתלי בלומנטל הודיע במליאת הוועד הפועל השבוע כי בעתיד ממצאיו יהיו מקיפים ומפורטים, בניגוד לדו"ח האנונימי שפרסם הפעם. מהדו"ח שלו מתברר כי אי הסדרים במערכות ההסתדרותיות הם בהיקף של מאות מיליוני שקלים, לא רק בתחומי השכר וההטבות, כי אם גם בתחומי הנכסים והמקרקעין. בעבר היו כבר ביקורות על הפסדי הכנסות שנגרמו להסתדרות כתוצאה מאי סדרים ברישום, תחזוקה והתפעול של נכסיה, האמורים בסכומי עתק, אך ההנהגה כמעט ולא עשתה דבר לתיקון המעוות. יתירה מזאת, גם כאשר ראש אגף הנכסים נמצא אשם בהתנהגות הפסולה אותו לתפקיד, והמליץ להדיחו, ההנהגה סחבה במשך למעלה משנה את הכינוע ועשתה הכל להסתיר את הפרשה מעיני הציבור. עד היום האיש מכהן בתפקידו אף על פי שבלומנטל וקיסר חותרים ומרבים על הדחתו בטענה של החשיפה כורע מרכזית של מערכת הבקרה.

בלומנטל מצביע על העדר הפיקוח העיקבי בחברת העובדים בכל הנושא המסובך של ניהול ורומז לכך שאולי ניתן היה להציל את סולל בונה בעוד מועד אילו התקינו מנהלי [illegible]. אולם בכל ממצאיו אין המלצה אופרטיבית אחת להחליף אחראים למחדלים, לא בחברת העובדים, לא באגף הנכסים ולא באגודת "הפועל" שאי הסדרים בשורותיה הפכו זה מכבר לסוד גלוי.

בדו"ח הנוכחי המבקר מדגיש כי ממצאיו הם בבחינת חזרה על גדיים מהעבר, אך האחראים לא נענשו עד כה ולא הופעלו כל סנקציות נגדם. עתה עושה משרד המבקר נסיון להפעיל ביקורת תוך כדי אירוע, כלומר הוא מלווה את ההכנות לכינוס "הפועל" וכבר הוציא שמונה דו"חות ביניים. יתכן כי ביחס לאירועים מסוג זה ליווי צמוד של משרד המבקר, בדומה לליווי משטרתי, הוא פתרון יעיל, אך המערכת ההסתדרותית המסועפת אינה יכולה להתנהל באורח שוטף מלווה בשוטרי הביקורת. הסיכוי למנוע שחיתות ולהרתיע פוליטרוקים העושים במערכת ככל העולה על דעתם הוא בקביעת מערכת הרתעה וענישה. בלומנטל וקיסר מצביעים על הסכנות האורבות למעשי שחיתות בוועדי עובדים המגלגלים סכומי עתק לרכישות מרוכזות וממליצים לקבוע נהלים ומסגרות ארגוניות כדי למנוע אותם בעתיד. מבקר ההסתדרות צירף למימצאיו המלצות אופרטיביות. הוועדה המרכזת והוועדה המנהלת של חברת העובדים אמורים להפוך את ההמלצות מאות מתה לפעולות בשטח.

בשולי הדיון בוועד הפועל על ממצאי הביקורת היה ויכוח חריף בין מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו לבין המבקר. רוזוליו חש כמי שנשלף מחוץ לתוך המשפחה ומנסה לטעון כאילו הוא והבכירים בחברת העובדים נקטו צעדים בבקרה וריווח לפני שבלומנטל עלה על המחדלים. אך עובדה היא שסולל בונה כמעט התמוטט תחת הנהגתו ורק יוזמתו של נתן אלמוזלינו וקיסר הביאו להעמקת הביקורת בחברת העובדים ולהגבלת הכהונות והשלטון של דירקטורים במפעלים הסתדרותיים.

יתכן וטוב היה עושה המבקר בלומנטל אילו בדו"ח הראשון שלו היה מטפל דווקא בחלק הארגוני של ההסתדרות, דהיינו הוועד הפועל על צמרתו, כדי להמחיש את נחישותה של הביקורת להיאבק בכל השחיתות הציבורית, בהסתאבות המערכות ואולי אף בנסיונות להעלים מעיני הציבור מחדלים בתחום המינהל.

אין ספק שהדו"ח הראשון של בלומנטל מהווה חידוש בעצם הניסיון שלא לחוס עוד על הפוליטרוקים והמנהלים במערכות ההסתדרותיות, אף כי הוא אנמי ואנונימי. הוא מבטיח לפרסם ביוני ובאוקטובר דו"חות מפורטים על אחרים מהמיגזרים ההסתדרותיים המרכזיים. כאשר אלה יראו אור אפשר יהיה לעמוד על טיבה של הביקורת החדשה ולקבוע אם פניה של ההסתדרות לשינוי של ממש או שהמסיבות לבחירות תחזור ותטרוף את הקלפים ואת כוונותיו הטובות של נפתלי בלומנטל. מבחן הביניים יהיה עד אז ביישום המלצות המבקר על ידי המוסדות הנבחרים, הוועד הפועל, הוועדה המרכזת והמוסדות המנהלים של חברת העובדים.

חללית בלתי מאויישת

או: הרהורי ליבו הכמוסים של אוהד מערך מתוסכל

מאת אברהם טל

למה יש לי מצב רוח היום? אנחנו כבר לא בנים על ועידת "חירות". היו תקוות אחרי המושב הקודם. הבלגן, המהומות והמכות. אבל פיצוץ הממשלה והתכנסות לתנועה שלום כבר לא יצא מזה.

נכון, שוב בשמעות נחשת המחאה של לוי ויהיה מאבק פתוח על שלושה תפקידי מפתח. אבל מעמדו של שמיר בטוח כ־100 אחוז עד לבחירות. וה־70 אחוז גם בבחירות. לוי לא יצליח לגבור על הברית הבולמת של שמיר־שרון־ארנס.

כמובן, הכל יכול להשתנות אם שמיר וארנס יצטרכו להסתלק. לא בטוח שזה מה שיצא מהוועדות שהתמנו ומהוועדה החקירה שאולי עוד תקום, אבל זו אפשרות. שרון יעמוד מול לוי, אחד־על־אחד כמו שאומרים. אני לא יודע מי יקח — אבל מי שיקח, יקח את כל הקופה. השני יזרוק שנים, אבל יקבל את ההכרעה. מה יכול לעשות מול הברית ועידה של 2000 חירותניקים לליכוד יהיה שוב מנהיג אחד ומקובל.

לוי הוא טיפוס מנופח ודר מבסטי, שבוחן כל מהלך לפי מבחן אחד: האם זה יוסיף לפופולריות ולקריירה שלו. ועל שרון אני לא מדבר — סכנה לאומית. אבל מה לעשות? אני ואתה — זה לא עם ישראל. לוי ושרון מקובלים על חלק גדול מהעם. דוד מלך ישראל. אריק מלך ישראל. שני מלכים. שלא נשלה את עצמנו.

מאבק הירושה ב"חירות" מוכיח דבר חשוב: יש יורשים. אף אחד לא מוצא חן בעיני. אבל יש. לפי המבחנים של חצי עם ישראל — אלה יורשים אלף אלף.

יש גם עתודה. תסתכל מי עומד שם בשורה שלישית. מרידור הקטן, לבנאי, אולמרט, קצב, שיטרית, עובדיה עלי ועוד אחרים. כולם חירותניקים עם דעות שנראות לנו מטורפות. אבל אף אחד מהם לא נראה מטורף. הם מביעים דעות מטורפות בשיא ישוב הדעת. באלגנטיות, באופן הכי שכלתני.

שים לב, אין ביניהם הבדלים אידיאולוגיים. כולם חירותניקים אסלי, עם סמל מכון התקינה. זה הצד השני של מלחמת הירושה. כולם אומרים שמפלגה נקרעת בגלל יריבויות אישיות — אבל מבחינה אידיאולוגית היא גוש אחד.

עכשיו תעבור להסתכל עלינו. גם לנו היתה ועידה, ולא מזמן גם מין "היערכות". תענוג. לאז מבוקר־עד־ערב ויכוחים תיישר קים. שירה בציבור. אידיליה.

אבל מה נעשה בפנים? אל תשאל. מאז שהוחלט כי המרכז והמוסדות יבחרו ויציבו את המועמדים ברשימה לכנסת, חוץ משבעה מיוחסים־משוריינים, עובר מן העולם הכבוד לצמרת. מתחילות שוב ההתארגנויות וההתגוששויות.

אבל העיקר זה השנאות העוראות שהם עשו. במה להתהלל? לא נדבר על המישלים הגדולים — שב"כ, איראן, פולארד. נדבר על הדברים הקטנים. למשל הבדיחה הזאת, המינוי של פרס במשרד החוץ. כל הבוחרים האלה אתה יודע איך מגיב הבבאים בבית כשהוא רואה את המלוקק הזה בטלוויזיה מדבר על בעיות השטח כן. המנכ"ל המדיני וכל המנופים מהסידורה.

הבריאות. בעיית־שנים מספר אחד אחרי הכלכלה. צרה לאומית. צריך היה לשים שם את האיש הטוב ביותר שאפשר להשיג, אפילו שר־מכבי"ל לשעבר נשבר התקפל. את מי שמו את שושנה. פרה לאומית.

ועידה בינלאומית. אני לא יודע אם הוועידה הבינלאומית היא מפתח לשלום. אם תשאל באופן ברור מפתח של מה זה — שלושה מאריכה יגידו: "מפתח לפיצוץ ממשלת האחדות בידי שמעון פרס; למה — למה לא מפרקן לשמיר".

תראה, עכשיו כולם יוצאים מהחורים. קראת? יעקובי, באון רודינה, מודיע בפורשן מהלילי הממשלה שהוא חבר בה. "טעות בשיקול דעת, תהליך קבלת החלטות משובש, מינוי אנשים שלא מתאימים לתפקידיהם". רד אים את הדיר שגולל לה.

דוד ליבאי, איש בצוע ובכוע בדרך כלל, מנסה לפוצץ את ועדת הבירור שהוקמה בהחלטת ממשלה.

למה יעקובי, ליבאי ואחרים רוצים ועדת חקירה? תן לי לנחש: זו הדרך הטובה ביותר לסילוק "הדרג המדיני". כל הדרג המדיני הבכיר, שלנו ושלהם. ואז יהיו בחירות, יהיה פרישמיש, תיפנה מקום בשביל הדרג המדיני הזוטר.

מי זה, אתה שואל? אולי יעקבי, המסתובב כאן כבר 10 ו־15 שנים ומצפה שהעולם עדיין לא הכיר בכשרונותיו? אולי שחל, עורך דין מצליח, שיפתור את הבעיות באחיזת קסמים? גור — האיש שרצה לנהל מדינה אך לא הצליח לנהל משרד בריאות? אורי המפשלו? עוזי ברעם? נכון, יש ישראל קיסר. התקווה הדרה שלנו. אבל אני עדיין לא רואה שההסתדרות נותנת בסיס תמיכה מספיק ושקיסר נעשה פיגורה לאומית.

בקיצור, אם פרס ורבין ייאלצו להסתלק בטרם עת, המערך יהיה כמו חללית בלתי מאוישת. או מאוישת באיזה טכנאי־סים, לכל היותר.

למה אני מספר לך את כל זה? אלה שחושבים ש"חירות" במצב רע ושנגמר עידן הליכוד — טועים. ל"חירות" יש מנהיגות צעירה רעננה מן הסוג שלנו אין. להם יש עתודה בקו השלישי; לנו יש חיים רמון ויוסי ביילין. כן, יש פה ושם פוטנציאל, או כדי להדריך אותו עושים ג'וסטינג: הילל, אלי דיין וכאלה.

הם, בליכוד, מגובשים אידיאולוגית. אחרי שיפתרו את הבעיות האישיות — יציגו חזית אחידה. קמפ־דייוויד, מו"מ ישיר, בלי ויתורים טריטוריאליים, והתנחלויות. ואנחנו? בעד מה אנחנו? תכנית אלון? קווי 67? משהו בין לבין? בעד התנחלויות? נגד התנחלויות? כן אש"ף? לא אש"ף? לוותר לדתיים? לא לוותר? לכל דעה תמצא אצלנו "חוג". זה לא סופרמרקט. זה שוק.

שלא יטעו אותך האידיליה בכנס ה"היערכות" ולא המהומה אם תהיה בוועידת "חירות". הדברים לא כפי שהם נראים. האמונות שהמיט הליכוד הולכים ונשכחים. יש להם אנשים. יש להם קו. ואנחנו מוכיחים יום־יום שאין משהו לבנות עליו. לא אנשים משכנעים ולא קו ברור. במוקדם או במאוחר "העם" יתחיל לתפוס את זה.

ואתה שואל למה יש לי מצב רוח?

8 סיבות טובות מדוע כדאי לרכוש דווקא עתה מחשב אישי מקורי של יבמ

כשאתה שוקל איזה מחשב אישי לרכוש, אל תתן להבטחות "תואמות" לחסכון כספי לטווח קצר ולמראה חיצוני דומה, להטעות אותך. שכן, אף "תואם" אינו יבם.
כדי להבטיח את פעילותו התקינה של עסקך ולוודא שנתונים חיוניים יהיו בהישג ידך כשתזדקק להם - דרוש רק מחשב אישי של יבם עם האיפיונים הבלעדיים שאינם ניתנים לחיקוי.

1 שרות ואחריות יבמ — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ מובטחים לך שרות ואחריות יבמ. פירוש הדבר זמינות מידית של הציוד ואספקת חלפים מקוריים בעת הצורך. כך מובטחות פעילות רצופה ורמת ביצועים מקורית של המחשב לאורך זמן והפסד זמן מינימלי במקרה של תקלה.

2 מערכת מקיפה לתמיכה מקצועית — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ גם אתה נהנה ממערך התמיכה המקיף שניתן למשווקים המורשים: יש לך גיבוי מקצועי של מומחי יבמ ישראל, שלרשותם מידע נרחב ביותר על הנעשה בתחום זה בארץ ובחו"ל.

3 יעוץ אישי וסיוע בכל עת — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ יש לך כתובת לקבלת הדרכה ויעוץ בכל בעיה הקשורה למחשב האישי: החל מטיפול בתוכנה וכלה באיתורן של בעיות תוכנה וסיוע לפתרונן. כתובת זאת תהיה כאן גם בעוד שנים רבות.

4 עברית מא'-ת' — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ אתה נהנה מאפשרות עבודה מלאה בעברית הודות לתמיכה מקיפה והתאמת כל חלקי המערכת - פיתוח ישראלי מקורי של יבם ישראל בע"מ.

5 אפשרויות שימוש נרחבות — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ אתה נהנה מכך שמערכתך תוכל לגדול כאשר תזדקק לכך וכאשר יפתחו רכיבים והתכנות חדישות עבודה. מגוון עצום של אביזרים ויחידות הרחבה כבר מיוצר ע"י יבמ וע"י יצרנים אחרים עבור המחשב האישי של יבמ, והם מאפשרים ניצול מכסימלי של פוטנציאל ההרחבה הטמון באבזור המיוחד.

6 ספריית תוכנה גדולה ורבגונית — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ תוכל מיד כי פותח עבורו מגוון התוכנה הגדול ביותר. אלפי חברות בעולם מפתחות תוכנה למחשב האישי של יבמ. כך תוכל ליהנות משימושים רבים ומיישומים מגוונים כגון: הדפסה, טלקס, שרטוט, חישוב, חיוק, ניהול מלאי, שיווק ראשי ועוד.

7 מחשב מתחדש ומתפתח — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ אתה זוכה בכלי עבודה לשנים רבות ולישומים רבים ומתחדשים ללא הרף. החידושים והפיתוחים המרשים נעשים קודם כל עבורו וקובעים סטאנדרטים בתחום המחשב.
כבעל מחשב אישי של יבמ אתה תהיה, לכן, הראשון לקצור את הפירות של חידושים אלה.

8 איכות ותקנים — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ אתה מקבל מוצר באיכות ללא פשרות. מוצר שעמד בסבבי איכות ועמידות מסוגים שונים בתהליך בדיקה קפדני. יתרה מזאת, המחשבים האישיים של יבמ עומדים בתקנים בינלאומיים מקובלים לבטיחות, למניעת הפרעות לציוד אלקטרוני וכו'.

הכנס עוד היום אל אחד המשווקים המורשים של יבמ, והוא ישמח להציג בפניך את המחשב של יבמ ופרטים על המבצעים וההצעות המיוחדות שלו.

לפרטים על המשווקים המורשים טל' 03-618500.

דרוש מחשב אישי מקורי של יבמ
יבמ IBM

هكذا من الأصل

כשירושלים היתה באמת של זהב

מאת עדנה לוינשטיין

עודד בורלא, סופר, צייר, פסל, מורה, גרפיקאי ועוד, מציג תערוכה רטרוספקטיווית, מנופי ירושלים של אז, ומעלה זכרונות

בשבוע שעבר נפתחה בכפר שמריהו תערוכת ציורים של עודד בורלא, המוכר יותר כמחבר ילדים פורה, שכתב 54 ספרים פופולאריים לגילאים הרכים. ציורי השמן של בורלא מתמקדים בעיקר בירושלים של אז, שהיתה באמת "ירושלים של זהב", לדבריו. הצבעים הדומיננטים הם צהוב, אוקר וחום, אך אפשר למצוא בתערוכה גם ציורי פורטרטים וטבע דומם. הציור המופשט הוא מחוץ לתחומו.

עודד בורלא הוא מסוג האנשים שאומנותם משתנה בהתאם להלך רוחם: תרצה — הוא צייר, תרצה — הוא סופר ומשורר, לעיתים הוא מורה, כותב תוכניות לרדיו, מוסיקאי וקריין, ולעיתים — גרפיקאי, פסל ומעצב אריזים ("משכית" שי משה כץ נרתם לדמיונו הפורה בשנותיה הראשונות).

"אני מצייר מדי פעם, אך אינני צייר מקצועי", אומר עודד. "צייר מקצועי יכול להגיד 'נגמר לי הגוש' והוא שוקע בתיסכולים בשל כך. אני, לעומתו, יכול לעשות הפסקות. יש לי כל מיני מוצאים ליצירה שלי ואני מצייר רק כשבא לי".

עודד בורלא, דור 12 לילידי הארץ, הוא בנו הבכור של הסופר יהודה בורלא, יליד העיר העתיקה בירושלים, שהרומאנים הידועים שלו על הווי החיים המזרחי בארץ ישראל העמידו להם דורות של מעריצים. עודד הוא מודל טוב לתסמונת היהודי הנודד: ילדותו עברה עליו בירושלים, לאחר מכן עקר עם הוריו לזכרון־יעקב, שבה שימש אביו כמנהל בית ספר. ומשם לחיפה, לבית־אלפא, למקוה ישראל, לירושלים, לארה"ב — וחזרה לתל־אביב, מקום מושבו היום.

בשנת 1935 החל את לימודיו ב"בצלאל" בירושלים (אמו, הלונה מאודסה, שעלתה ארצה ב־1911, היתה התלמידה הראשונה ב"בצלאל"). הוא הרבה לצייר את נופי ירושלים "בתקופה שכיפת מסגד הסלע היתה עדיין כחולה ולא מוזהבת", ולימים, כששהה בארה"ב, הציג תערוכות רבות, והוא מעיד על עצמו כי היה הצייר הישראלי הראשון שהציג בחו"ל.

הכישרון לציור בלט אצלו כבר בגיל צעיר ועודד קיבל, במקביל ללימודי הגימנזיה, גם שעורים בציור. "אבי הבין שהבן הזה לא יהיה כבר פקיד בנק ונהג בי בשיטה של 'חנוך לנער על פי דרכו' — העיקר שלא ייצא לתרבות רעה", הוא מתבדח. בבית הספר הריאלי בחיפה המשיך להשתלם בציור ומאז לא חדל לצייר. מכיון שאהב חקלאות — היה השלב הבא בחייו לימודים במקוה־ישראל, במשך שלוש שנים. בגיל 20 הגיע לבית הספר "בצלאל" והשלים בו את חוק לימודיו.

לראות את העולם

"לאמריקה נסעתי בשנת 1940, כי רציתי לראות את העולם", מספר עודד בורלא. "מלחמת העולם השנייה לא איפשרה לי לחזור ורק בשנת 1947 הגעתי ארצה והצטרפתי ללוחמי הפלמ"ח במלחמת השחרור. כשהשתחררתי הייתי מתוסכל ולא ידעתי מה אעשה עם עצמי. החלטתי לחזור לארה"ב, כי קסמו לי שם דברים. נשארתי בארה"ב שבע שנים נוספות, שבהן כתבתי תוכניות ל'קול אמריקה'. הייתי קריין ומורה לעברית".

עודד נשוי בשלישית. לאשה הצעירה ממנו ב־30 שנה, גיטאריסטית קלאסית במקצועה ואשת קריירה, המנהלת את עיתונותה באוסטריה, שם היא לומדת ואף קיבלה דיפלומה לפני שלושה חודשים. "אנחנו עושים הלוך וחזור", אומר עודד, "בקיץ אני נוסע אליה לאוסטריה ובחורף היא באה לחופשה לכאן". אשתו השנייה נפטרה מ־מחלה ואילו מהראשונה התגרש עוד בהיותו בארה"ב. ממנה יש לו בת כבת 30, אף היא בוגרת "בצלאל" ברישום, ציור ועיצוב מוצרים, המתגוררת כיום בלונדון. בנו, כיום בן 26, מתגורר בארה"ב ולומד לתואר שני.

ב־20 השנים האחרונות מכהן עודד בורלא כמורה לציור וממשיך לכתוב בקצב ספרי ילדים יפהפיים, מלאי הומור, אגדות לעתים, ודווי תיזוכום ודמיון. ספרו האחרון — "בית יתומים לפילים", מספר על פילים בציילון, שאבדו את אמותיהם והם נאספים על ידי אנשים ומכניסים במקום מיוחד שבו הם מקבלים טיפול הולם — זהו סיפור אמיתי שאת הגרעין שלו שמע מפי ידיד שראה וסיפר, והשאר, כמובן, נתוך שלו.

עודד מרבה להתארח בבתי ספר ובגני ילדים ברחבי הארץ ומספר על יצירתו. הילדים הסקרנים שואלים ועודד מוצא את הדרך לליבם בתשובות מבדחות ובקריאה מתוך ספריו בהטעמה מיוחדת, הגורמת שהקרח יישבר ביניהם. בפגישות הללו, שהילדים מתכוננים לקראתן מראש, הם מראים לו דברים שהם עצמם כתבו ועודד זוכר מכתב שקיבל ממעריץ צעיר שכתב לו: "אני אוהב את ספריך ומאחל לך שתחייה עד סוף ימי"...

עודד משתמש הרבה בהומור בכתיבתו: "אני לוקח את כל הבעיות של הילדים ומעביר אותן לחיות", הוא אומר, "עם בעיות של חיות אני מרשה לעצמי להשתולל, להוסיף מוסר, להעביר מסרים ולהשתמש בהרבה משחקי מילים". ספרי ילדים ידועים כ"פו הדוב" או "הרוח בערבי הנחל" לא קרא מעולם, כי אינו רוצה להיות מושפע ולחקות אחרים. עודד "מאמין" [illegible] לאסית, מריצת סממים על ברי־איננו ציור [illegible] נשילות [illegible] והרכבתם יחד איננה פיסול לטעמו ודפיקות וצקצוקים אינם מוסיקה, שהרי מוסיקה צריכה להיות הרמונית וערבה לאוזן. בהיותו בארה"ב הוציא תקליט, שאת מילותיו שאב מן התנ"ך ואת לחניו חיבר בעצמו, וקרא לו — "יא, הלילי". המבצעים היו אילקה ואביבה הזכורים לטוב. באותה הזדמנות, לפני 30 שנה, אמר לו ליאונרד ברנשטיין הגדול: "כי שהמוסיקה של ישראל תגיע לשיאה — יבואו המוסיקולוגים את השירים האלה ויקבעו את השיכתם הראשונית".

"בסך הכל אין לי על מה לבכות", אומר עודד בורלא, "אני אדם מאושר. אוהב לשבת בבית, לכתוב, לפסל ולצייר ואין לי שום שאיפה לעמוד על במה מול קהל". גם התערוכה בגלריה של הכט בכפר שמריהו לא היתה ללכת. היתה זו היוזמה המבורכת של אשתו, עופרה בורלא, אשת יחסי ציבור במקצועה, שהביאה להצגת התערוכה.

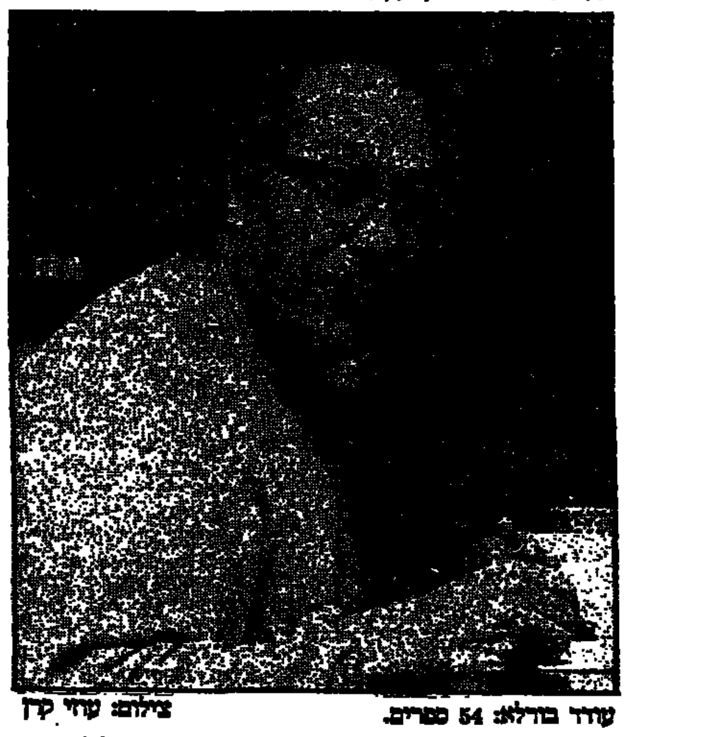

עודד בורלא: 54 ספרים. צילום: עודי קרן

כותבים לנו

עניין של טעם

הרשו לי להגיב על התמונה של "מערכת חגיגית לגבר החתיך" במדורה של יהודית מולגראבי ("חוג בית" מ־9 בחודש).

אין טעם להרבות דברים על "החתיך" עצמו שכן אין מקשים כידוע על טעמן של נשים. לי הוא נראה כאחד הטיפוסים שאתה עלול לפגוש במסדר זיהוי, אבל ייתכן כמובן שדווקא זה מה שמוצא חן בעיני מולגראבי.

ה"מערכת החגיגית" היא סיפור אחר. כל מי שעיניו בראשו רואה מיד מהיכן שאבה ההשראה ליצירה זו. ורסאצ'ה, סאן לורן, ג'יבנשי, קארדן ואחרים כבר מזמן חדלו ליצור ולהפיק רעיונות מקוריים. מקורות האופנה של היום כבר אינם רומא, מילאנו ופאריס אלא הסוהו, הארלם ואולי גם התחנה המרכזית בתל־אביב.

למרבה האירוניה, ה"אופנות" האלה נולדו כביטוי של מרי, זלזול וחריצת לשון לנהגי הלבוש המקובלים של החברה המהוגנת. כך הופיעו, לראשונה אצל זמרי הפופ ה"מתקדמים", התסרוקות המפלצתיות, האיפור המוקיוני, ריבוי השכבות של סחבות וגב הכתובות הגסות מאחור, הכתפים המגושמות, המעילים הענקיים וכו'. כיום נשים אלגנטיות מתקשות לעבור בפתח הדלת מפאת רוחב כתפיהן ו"מלכי האופנה" ממשיכים להעתיק בשקיקה את המבאותיו הפרועות ביותר של הפאנק המודרני.

מעניין מה יעשו עכשיו זמרי הפופ ומוקיוני הקרקס. הרי אינם יכולים להרשות לעצמם להידמות למהוגנים.

נחמן גבעולי
תל אביב

אשת הקריירה ומלתחתה הקייצית

הצעקה האחרונה

קולקציית הקיץ של סאבי מעוצבת בגזרת יוניסקס, הוא והיא בחולצות בפסים עבים וכהים על רקע לבן. המכנסיים בגזרה רחבה בשחור ולבן. מעיל בלייזרים בצבעים נהדרים. (צילום: מנחם עוז)

מאת שולמית קיסרי

אוסף נחמד לקיץ הוא האוסף שעיצבה אילנה כרמלי עבור "ראש אינדיאני". הוא מושך עין, נכון מבחינה עיצובית, מתאים לצרכים ולאקלים הישראלי, אך נפגם, בסגנון התצוגה. ה"פיספס" לא פעם בשל עשייה־יתר. [illegible] מקסים היה אוסף [illegible] חולצות חושפות בטן, מבחר עליז של בגדי נופש, קיץ וים ובגדי יום יום. הצבעים מעושנים ושקטים.

האוסף השני שהוצג בקוארטנים היה אוסף בדי כותנה וקנבאס, במטרה לפנות אל "אשת הקריירה", שהכל חפצים ביקרה כיום. מורגשת ההשפעה של רלף לורן, האמריקאי, מקור השראה מצוין, שממנו שאבה אילנה כרמלי את השילובים של לבן, בז', קוניאק ומוקה. הוצעו מקטורנים מעניינים ותפורים יפה בשילוב עם חצאיות ומכנסיים בשלל גזרות. סך הכל — מראה נקי.

בתשואות מיוחדות זכו הג'ינסים בצבע אפור, עם חולצות די מקסימות, מעוטרות בהדפסות מודרניות. בדי הג'ינס האפורים נראו בחצאיות מיני, במכנסיים ובמכנס שורט עם ובלי "שלייקעס", בשלל בסלודוסים והמקטורנים עליונים. כן מציג "ראש אינדיאני" חליפות גברים יפות במבחר צבעים לגבר המסורתי להתלבש בסגנון "בגירי". כאשר ראינו את המראה הגברי בהשראה איטלקית קיווינו, מכל הלב, כי הביצוע במאסות יהיה מוצלח ומעובד יפה.

הליקוי של האוסף והתצוגה הוא ב"עשייה־יתר": הבושים החיים, שהופיעו יחד עם הדוגמנים, גימיק שנוצל כבר בעבר, לא תרמו למראה האופטימי או למצב הרוח. אחרי הכל, אוסף טוב דורש תצוגה עשירה, מוסיקה, תאורה ואווירה. לאדרוהקא בחשיבה. עם הבושים החלו להגיע בגדי ערב שהצטיינו בחוסר טעם ופגמו באווירה היפה שנוצרה בראשית התצוגה. גם נערי "המאפיה הסיציליאנית", שליוו את דגמי הערב (בחליפות גברים שחורות ויפות למדי), לא שיפרו את המצב. אולי התכוונו ב"ראש אינדיאני" להציג קטע של המוד עליו ואנחנו, בשל המוסיקה והבימוי הרציני לא הבנו את הפאנטה.

העקרונות של דייל קארנגי

חברת "יסמין קוסמטיקס", המייבאת את האיפור האמריקאי "סטייליסט", הביאה הפעם, לתצוגת הקיץ, את סגנית הנשיא של החברה, מקימת המכירות המודרנית הראשית מברידוניק — מרי אלן קד־אליני. לאחר שהציגה את עצמה ואת מוצרי החברה בצורה המרתקת המשכנעת ביותר שראיתי עד היום, בתחום זה, החלטתי לפגוש אותה אישית.

האשה היפהפייה האנרגטית בת השלושים פלוס סיפרה לי כי שאבה ללמה, בנעוריה בברידג'פורט, הוהלה את הקריירה שלה "בקטך". היא עבדה בבית מרקחת מקומי כמוכרת מוצרים קוסמטיים, ומאוחר יותר למדה בכל קורס אפשרי בתחום האיפור: קולנוע, תיאטרון, באלט, צילום וכו'. עשר שנים במקצוע האיפור ומכירת מוצרי איפור בחברות הביאו אותה כיום למשרת סגנית נשיא חברת "סטייליסט" בארה"ב.

מרי אלן גילתה לי בלי היסוס כי היא משתמשת בעקרונות דייל קארנגי: להיות חיובית, משכנעת וכנה; לעבוד עוד יותר קשה בימים ובתקופות קשות בחייה; לזכור כל שם פרטי של האנשים שאותם היא מדריכה, כדי לתת לכל אחד מהם יחס אישי; להקרין חום ולהיות מוכנה לעשות כל עבודה קשה ולא להרגיש "בוסית"; להכין קפה לכולם בלי להרגיש פחיתות כבוד ועוד. כהנה וכהנה עקרונות של שיטת קארנגי.

הכרזים נשמעים רגילים, אך לא כולנו משתמשים בעקרונות האלה. אצל מרי אלן הכל נראה טבעי וטוב, ללא שמץ "הצגה".

מוצריה של "סטייליסט" הם אטרקטיוויים במיוחד: עפרונות שרמק, שפתונים, איפור עיניים במבחר עצום ובשלל צבעים מתנפים לפנים. בארץ, אגב, מצליחים למכור את מוצרי החברה בסכום של 150 אלף דולר לחודש, וללא כל קשר מרי אלן קוליטי משתכרת 5000 דולר לחודש, וזו רק תחילת דרכה. בחברות גדולות יותר מרוויחים הרבה יותר בתפקידים מקבילים לשלה.

אוסף קיץ רענן

כמו בכל תצוגה העסק המשפחתי הכלינר בעולם כולו, התחיל גם בארץ למכור אופנה בהיפרכל. מה שעשו במשביר ובשקם חברות לייצור אופנה בלבנדוה, עשה הפעם חנות כל בו למוצרי מזון בתחום האופנה לכל המשפחה. העיקרון לפיו משפחה שבאה לקניות תצא גם עם מלתחה נוצל כבר בהצלחה בעולם כולו. לפי האוסף שראינו יש סיכוי רב להצלחה בהיפרכל. הקניין, חנוך רייכלסון, בחר כמיטב יכולתו אוסף קיץ רענן. מקצת המוצרים אכן זולים במיוחד ומקצתם נראו לי מוגזמים.

אופנת הקיץ לכל המשפחה כוללת בגדי ים, בגדי חוף, בגדי ספורט פעיל, בגדים לשעות היום וגם בגדים לשעות הערב. מצליחים במיוחד היו בגדי הים, חולצות טריקו וג'ינסים, וחולצות גברים ושמלות לילדות. שאר הבגדים היו מוצלחים פחות, אך ייתכן שיתקבלו בהתלהבות על ידי הלקוחות. המחירים מ־29 שקל לבגד ים עד 80 שקל למערכת ערב.

עצור! כאן מתקנים חור!

חור בכיס

הסיפור שמאחורי הקלעים על אודות עובדי העיריה החרוצים והחלטתם לסתום את המהמורה בשדרות רוטשילד פינת שינקין, לשמחת הנהגים התקועים בפקק

מאת אברהם טל

לא מכבר התכנסו לישיבה אחדים מעובדיה המסורים של מדור בורות חורים, מחלקת תחזוקת כבישים, אגף התעבורה. אחרי שלגמו מכוסות הקפה פתח מנהל המדור הורונסקי ואמר: התכנסנו כאן כדי להחליט איפה ומתי לבצע תיקונים של מהמורות, או בעברית מפשטה חורים בכבישים. יש לנו חורים בכמה וכמה כבישים בעיר, ומאידך יש לנו צוות תיקון של חמישה פועלים חרוצים, עם טנדר, חבית זפת ומיני־מכבש חמוד. למה שלא נתקן כמה חורים בכבישים? למי יש הצעות.

קפץ חורון, הממונה על התכנון, ואמר: יש לי רעיון: נתקן את החורים ברחוב היהומה. השתררה שתיקה מעיקה. כל הנוכחים הסתכלו על חורון בפה פעור. אמר הורונסקי: חורון חורון, מתפלא אני עליך. בחייך מה, מי נוסע בהיהומה? זה כביש נידח ועלוב.

אולי בהתושיה, הפליט חורון בהיסוס, בניסיון נואש להשיב את כבודו.

מה אתך, אמר חוריאל, האחראי על סקר הכבישים, התושיה זה כמעט אותו דבר כמו היהומה. אם נעבוד שם, לא ירגישו בכלל שאנחנו קיימים. אנחנו צריכים כביש עם הרבה תנועה, כדי שירגישו שאנחנו עושים משהו.

יש לי רעיון קרא בן חור, הממונה על הגומרים. שמעתי שיש חור בשדרות רוטשילד פינת שינקין. אמנם זה לא חור מייוחד מה, אבל אתם יודעים — התנועה שם רבה מאד. אם נעמיד את הטנדר, המיני־מכבש, שתי חביות זפת עם חמישה פועלים — ירגישו שאנחנו עושים משהו.

אמר הורונסקי: רוטשילד פינת שינקין — זה רעיון. אתה בטוח, בן חור, שיש שם חור בכביש? חור של ממש?

יש, אמר בן חור בהתלהבות גדולה הולכת, כי נוכח לדעת שלהצעתו יש סיכוי להתקבל. העיקר, הוסיף בן חור, שימו לב: החור נמצא בדיוק בהצטלבות של רוטשילד/שינקין. אם אנחנו נעבוד שם, ירגישו בנו ועוד איך ירגישו. נסתום את התנועה בארבעה כיוונים!

טוב, אמר הורונסקי, אז נחליט על שדרות רוטשילד פינת שינקין. מתי נבצע את התיקון?

לא בלילה, אמר חוריאל, הממונה על התנועה, שעד עכשיו ישב בשקט. בלילה התנועה שם דלילה ביותר. אם נעבוד בלילה, לא ירגישו שאנחנו עובדים בשטח. כמו לא בלילה, אמרו הנוכחים זה לזה, מי ישים לב אם נעבוד שם בלילה? רק ביום, רק ביום.

ברור שברוטשילד פינת שינקין הזמן האידיאלי הוא בשעות היום, אמר הורונסקי, השאלה היא מתי ביום. מתי שם התנועה בשיאה? לפני הצהריים או אחרי הצהריים? יש סקר על זה?

יש סקר, אמר חורון, שהוא כזכור הממונה על התכנון. הממצאים מראים, שהתנועה ברוטשילד פינת שינקין היא בשיאה בשעות 8 בבוקר עד 2 אחרי הצהריים. האם נוכל למשוך את התיקון על פני 6 שעות לפחות? הוסיף ושאל, ומשך מבט זועף מהורונסקי, שהרי זו היתה שאלה, שלפי טיבה היתה צריכה להישאל מפי המנהל.

בלי בעיות, אמר הממונה על הביצוע חורני, שעד כה ישב בשקט, בלי בעיות. עד שמנקים את החור, עד שמבינים את הזפת, עד שעושים את המילוי ועד ועד ועד ועד ש...ממילא עובר חצי יום.

מצוין, אמר חוריאל, שהוא כזכור הממונה לתחבורה, לפי דעתי עוברות את ההצטלבות בשעות האלה כמה אלפי מכוניות, יהיה שם פקק כביר!

יהיה שמח! אמרו הנוכחים איש לרעהו, יהיה פקק כביר ויהיה שמח מאד.

אז הוחלט, קבע הורונסקי המנהל, מתקנים את החור בשינקין פינת רוטשילד ביום חמישי בין 0800 ל־1400. אני מקווה שירגישו שאנחנו בשטח אמר בטון המינורי האופייני לו, אבל נשמת היהודה בחולש ניכרה בקולו. לבסוף לא יכול היה להתאפק, והוסיף: הגיע הזמן להכיר לקהל מי מתקן את החורים בעיר הזאת!

ולמשמע הדברים הנאים הללו, כל הנאספים — הורונסקי, חורוני, חורון, חוריאל, חורון ובן חור עמדו על רגליהם והניפו את הכוסות עם שארית הקפה מעלה־מעלה: מן הסתם נזכרו בימים שהם בעצמם תקנו כבישים והיו מניפים מעלה־מעלה תמרורי "עצור" למכוניות המתקרבות לאתרי התיקונים. לחיי המדור לתיקון חורים, קראו פה־אחד.

כך התקבלה ההחלטה. מי שלא מאמין — שלא יאמין. אבל מי שנתקע כמוני ביום חמישי, בשעות לפני הצהריים, בפקק הכביר שנוצר בשדרות רוטשילד פינת שינקין ושנמשך עד לפינת אלנבי, וראה לאחר שזכה סוף־סוף להגיע להצטלבות את עובדי מדור תיקון חורים בעבודתם המסורה, מוכרח להאמין שהישיבה אכן התקיימה ואינה כלל וכלל פרי דימיון קודח של נהג מתוסכל.

שיכחה טבעית ונסלחת

בשבוע שעבר עסקתי כאן בזכאים לקבלת הנחות בתשלום דמי מרשם תרופה בקופ"ח כללית: ילדים עד גיל 3 זכאים לפטור וחולים כרוניים זכאים להנחה. דובר קופת חולים שכח לדבריו למסור לי כאשר שאלתיו בעניין, שגם עובדי קופת חולים פטורים מתשלום זה.

שיכחה טבעית ונסלחת, כמובן, שהרי בתוך שלנו לא יתואר אחרת.

שארית היום פשטידה מחר

בחברת השפע שלנו, כשכל ארוחה מורכבת ממנות מרובות, כמעט בכל יום נותרות שאריות מן הארוחה. במקרים רבים מונחות שאריות אלה במקרר, כשדוחים את השימוש בהן מיום ליום, עד שלב סופי שבו אינן ראויות למאכל ואפשר להשליכן לפח בלב קל.

מי שסבור שחשוב וכדאי לדעת שכמעט כל עודף מזון אפשר לשחזר ולמחזר, הוא השף חיים כהן מבית הספר למלונאות תדמור, שהרצה על הנושא ואף הדגים, במסגרת פיתוח אחד מהאמרים על נושא ניצול ומיחזור המזון במסגרת החרשה של "מזון ומטבח", בעריכת אסתר שלו.

שף חיים כהן מדגים ניצול ומיחזור עודפי מזון

השף כהן הדגים כיצד שאריות של אורז, פרוסות חצילים וכבד מאתמול הופכים למאפה בצק עלים מהודר, והעוף מן המרק של אתמול עובר הסבה ל"צ'יקן קרי". הכוונה היא, כמובן, להשתמש בשאריות מבלי להוסיף להן לבבות חרטפים ומיני מרכיבים שייקרו את המאכל החדש פי כמה, כי אם להוסיף תבלינים וחומרי טעם אחרים שישנו את טעמם המקורי של השאריות. לדברי השף שהוא בן קיבוץ נען, אין פריט או מצרך שמבחינה תזונתית אינו ניתן למיחזור. לדוגמה, את עלי החסה הנבללים מסלט החסה של אתמול אפשר לסנן ולארוז עם גוד האפונה ומשאריות בצק העלים של הפשטידה שהוזכרה לעיל, מכין השף מקלות מלוחים.

עירית רוזנבלום

בחנות ובשוק

מראה מאופק

חנות ושמה "סטודיו", ברחוב בן יהודה פינת ירמיהו, נפתחה על ידי נוגה מיקל, לשעבר אשת הפעילות הראשית בוויצו. נוגה, אשה נמרצת ובעלת יוזמה, מייבאת בגדים של לאגון (בית האופנה הצרפתי הנודע בסידרת בגדי ה"קפטה" — לא אופנה עילית), וחברות גרמניות כ"סמאקסי" ו"ראולר". המגוון שנבחר על ידי נוגה מיקל נועד לאשה המבוגרת, האוהבת מראה מאופק ואפשתי. הבחירה לקיץ — אופנה נשית צמודה ולא חושפנית, לאשת קריירה או לאשה המבקשת להיות נאה אך לא בולטת במיוחד. המחירים בין 150 ל־400 שקל.

תיקים שהפכו ללהיטים

חברת "מודן" לייצור תיקים הגיעה במשך שנתיים להישגים מרשימים ופתחה עכשיו בייצוא. מחזור העסקים של חברת מודן ב־1986, כלומר בשנה השנייה לקיום החברה, היה שלשה מיליוני שקלים. תיקי מודן נמכרים ב־700 נקודות מכירה והם הפכו ללהיטים. בפרט תיקי בית הספר, תיקי גן ילדים, תיקי נסיעות וקמפינג ותיקי סטודנטים. ייצור תיקי אופנה איננו הצד החזק של "מודן", אך העיצוב היעיל, השימושי והצעיר מסבירים את סוד ההצלחה.

שני האנשים שמאחורי ההצלחה הם דנה בגרול המעצבת ודן ששון האחראי לתחום הטכני ובעיקר אנשי השיווק והבעלים. החומרים הם ניילון, קאנואס וחומרים דמויי עור. כל החומרים מצופים שכבה דוחה מים. שלל צבעים והדפסות בתבניות נבללים באוסף הגן ובית הספר. מוצר חדש של החברה — תיקים לים. הייצוא הראשון של מודן הוא לרשת הכלבו הגרמנית "קאופהוף" בסך 700,000 דולר. החברה מפתחת עתה מוצרי אריזה לחברות קוסמטיקה העשויים פי.וי.סי. שקוף או צבעוני והיא רואה בכך סיכוי נוסף לפיתוח בתחום העסקי השיווקי.

מאה אחוז מיץ ענבים

יקבי רמת הגולן שהספיקו לרכוש לעצמם מוניטין תוך תקופה קצרה יחסית (היקבים הוקמו ב־1983) באזור התעשייה קצרין יוצאים לקראת חג הפסח במוצר חדש וחד־פעמי. תחת השם "גמלא": מיץ ענבים טהור, כלומר, לא משוחזר, לא משומר וללא תוספת של צבעי מאכל וסוכר. כפי שסיפרו לי, מיץ הענבים נשמר בטמפרטורה של אפס מעלות מאז הבציר ולקראת השיווק הוא עובר פיסטור. המיץ הוכן מזנים פרנץ קולומבר, ווייט ריזלינג ושרדונה. כל הזנים גדלים ברמת הגולן. המיץ הצלול כיין ארוז בבקבוקים שקופים ופקוק בפקק שעם, בדיוק כמו יין מעולה. הסיבה — מכונות היקבים ערוכות רק למילוי יין. טעמנו את המיץ ומצאנו שגם טעמו מעולה.

בגלל הכמות המוגבלת, 2001 קרטונים שבכל אחד מהם 12 בקבוקים, יהיה מיץ הענבים בבחינת מוצר חד־פעמי, לפסח בלבד.

יש לקוות שלקראת פסח הבא יוציאו שוב מיץ ענבים. המחיר לבקבוק יהיה בין 6 ל־6.5 ש"ח, בערך פי שניים ממחירו של מיץ הענבים המשוחזר שמשווקים היקבים האחרים. מיץ הענבים "גמלא" יימכר במעדניות ובכל רשתות השיווק.

(לאה פורת)

הגנה מפני השמש

לאכה לציפוי ולחידוש וחיפוי עץ, ארונות קיר ודלתות מתכת, המתאימה לתנאי האקלים הישראלי ומוצעת במחיר נמוך ממחירו של מוצר מיובא מתחרה — יצאה בימים אלה לשוק על ידי מפעלי "טמבור". הלאכה החדשה, הנקראת "זוגית לעץ", היא פרי פיתוח של מעבדות המחקר של החברה והיא מספקת הגנה מפני השמש בקיץ ומפני הרטיבות בחורף. הלאכה מיוצרת באריזות בנות רבע ליטר, ליטר, שני ליטר וחצי ו־ליטר, היא מיוצרת בשמונה גוונים ובשני גוונים שקופים — מבריק ומאט. המחיר לליטר אחד — 13.86 שקל.

מדינת צעצועים

החידושים של חברת הצעצועים "פישר פרייס" שחלקם כבר בשוק וחלקם ייצאו לקראת פסח, כוללים סדרת משחקי הרכבה בשם "קונסטרקט" לגיל 5 ומעלה, האמורים לפתח קואורדינציה בין העין והיד, מיומנות טכנית, זכרון ודימיון וגירויים טכנולוגיים.

סוג אחר של מוצרים הם הרהיטים והאביזרים לתינוקות בשם "ג'ובנייל פישר פרייס" הכוללים כיסא בטיחות, נדנדה לתינוק, לול מתקפל לפיקניק, אמבטיית תינוקות.

לפעוטות מוצעים צעצועים ופשים, כגון דרח מבגן למיטה וקוביות פעלתניות. לילדי הגן יש דגמי מטבח, שואב אבק, מכסחת דשא, כלים לגנן צעיר ועוד.

המחירים של סדרת "קונסטרקט" נעים מ־21 שקל ועד 400 שקל, לפי הדגם. צעצועי תינוקות יש החל מ־7 שקלים. מערכת מטבח לילדי גן — כ־70 שקל, הגנן הצעיר — כ־80 שקל, מטוס סופרג'ט — 38 שקל.

בישראל צורכים לגולגולת יותר צעצועים מאשר במדינות אירופיות רבות, והצריכה דומה לזו של ארה"ב, טוענים אנשי "פישר פרייס".

(מרים נתן)

אמהות אינה מכשילה בעשיית קריירה

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן

בגיל 42 אנהמריה קרוזה־מלר עומדת בראש חברה לייעוץ כלכלי, אם לחמישה ילדים בגילאי 9 עד 21. שם המשפחה המשולש שהיא נושאת מעיד על כך שנישאה שלוש פעמים במהלך חייה.

לא מכבר הגישה אנהמריה עבודת מחקר לצורך קבלת תואר אקדמאי על הנושא: השילוב האידיאלי של אמהות וקריירה. על אף שראיינה 15 אמהות עובדות במשרות בכירות מחוץ לביתן, מתבסס מחקרה בעיקר על ניסיונה האישי.

"לנשים שהן אמהות יש תכונות חשובות ביותר להצלחה במקצועות התובעים אחריות ומנהיגות", אומרת אנהמריה במחקרה. "לא צריך להתנהג 'כגבר' כדי להצליח. על האשה לשמור על תכונותיה הנשיות".

על חייה הפרטיים אומרת אנהמריה: "גירושין היו התשלום שהכרחי לזכות בקריירה. התפקיד הכפול של אמהות ועיסוק מחוץ לבית גרר קונפליקטים עם הבעל. רק בפעם השלישית הצלחתי למצוא את הבעל האידיאלי".

לדעתה, אשה בתפקיד בכיר, חייבת לנהל מגעים עם אנשים, להפגין הרבה סמכותיות והדרך בה היא מקיימת קשרים עם ילדיה. יש לאשה תכונה אחת חשובה: אינטואיציה, הדרך לחשוף את הבעיות בטרם יתגלו.

אשה אינה יכולה לפתח את מלוא כשרונה לפני שהיא הופכת לאם. אשה עקרה, למשל — בין אם בגלל רווקותה או בגלל חששות מפני הפער שבין תפקידי עקרת בית לעיסוקה הקריירסטי, לא תצליח בתפקידי ניהול. הבריות יראו בה אדם "חסר תכונות" — לא אשה וגם לא גבר. לאשה שהיתה לאם יש שקט פנימי והיא אינה חיה בתחושה של החמצה הגורמת לא אחת ל"התמצמצמות" — סיבה טובה לאי־הבנות בין הבעל לצוות.

"תארים, לשכת מנהלים ומכונית־שרד — אלה הדברים החשובים לגברים", טוענת החוקרת. "לאשה אין צורך להעניק מתנות לגבר המתלווה אליה, אך הגברים זקוקים לאשה מקושטת בתכשיטים יקרים כבתלויות. לי חשוב יותר להשקיע את כספי בעזרה לסידור הבית והשגחה על הילדים. לעתים קורה כי אנשי עסקים המוזמנים אלי לשיחה מופיעים ותמהים כי אני מזכירתו של הבוס. זהו אחד התענוגות הקטנים שלי — להפתיע אותם".

המרכז הישראלי לניהול
מלן מרכז ללימודי ניהול

השתלמות מנהלים
שיווק - מתאוריה למעשה

תכנית הלימודים תכלול בין השאר את הנושאים הבאים:
* מחקרי שוק, פוטנציאל שוק
* בניית תכנית שווק
* תקשורת ופרסום
* ניהול מוכרים ומכירות
* יצוא ושווק בינלאומי
* התנהגות צרכנים
* פיתוח מוצרים חדשים
ועוד.

רשימת המרצים:
דר' חזי אופיר * גב' רות ברנדמן * דר' חיים לביא
מר יעקב לוי * דר' איתן מילר * פרופ' דב פקלמן
פרופ' מיכאל פרי * מר אברי רביב

מבנה הקורס: 8 מפגשים - יום לימודים בשבוע
מועד פתיחה: 29.3.87
מקום: מלון רמת אביב

פרטים והרשמה:
המרכז ללימודי ניהול, ת.ד. 33033 ת"א 61330
טל' 03-429895/6; 03-257202

מועדון הברידג' "מיטינג פוינט"
קורסים לברידג' בכל הרמות.
מתחילים, ביניים ומתקדמים.
חוגים לברידג' ★ ייעוץ והדרכה לשחקנים ★ ארגון תחרויות ★ מיזוג אויר מלא.
רח' דיזנגוף 96 ת"א (ליד הככר) טל: 231228
הרצאה ב: יום ה', 26.3 בשעה 20.00 TRIAL BIDS

בנק אמריקאי ישראלי

הודעה ללקוחותינו

עידכון שיעורי הריבית בתפ"ס

1. החל מיום ה', 26.3.87 ישתנו שיעורי הריבית בתפ"ס לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

היתרה בשקלים חדשים	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית מתואמת
מ־50 עד 999	10.00	10.51
מ־1,000 עד 9,999	21.00	23.32
מ־10,000 עד 49,999	23.50	26.42
מ־50,000 ומעלה	24.00	27.05

2. שינוי ביתרת התפ"ס (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

הופיע
ביטוח ימי ותביעות
מאת
כדורי חכם־אהרון, עו"ד
מהדורה חמישית מורחבת ומעודכנת עם כל החידושים
המפיצים: בורסי בית מסחר לספרי משפט אחד העם 20, ת"א, טל' 658171, 03-657610

תיקון טעות

במוסף יקירי התעשיה שהופרסם נפלה טעות: ביום ה' 11.3.87 חברת מסקי סבנולר ביות נוסדה בשנת 1951 ע"י מר יוסף גרינבלט ולא גרינבלט כמו שפורסם. בית הארץ מצטרף לברכות לרגל קבלת אות יקיר התעשיה.

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

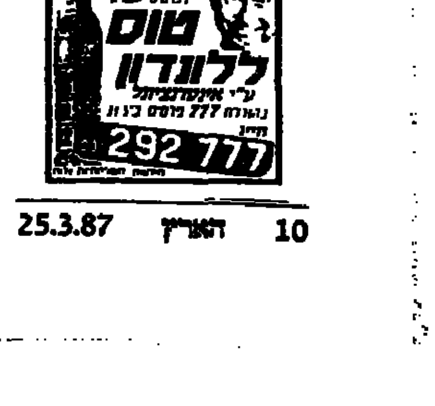

בדין ובצדק / צבי הראל

זיכוי וגינוי לחוקר הבכיר

לפני שבועות מספר ניתנה הכרעת־הדין במשפטו של אריה גרינשטיין (50) מפתח־תקווה, חוקר בכיר במכס שהואשם בקבלת הספק מעבירה של קבלת שוחד. בית־המשפט מתח עליו ביקורת חריפה וכינה את התנהגותו "התנהגות פסולה". בגלל פרשה זו הושעה בשעתו גרינשטיין מהמכס ולאחר זיכויו חזר לעבודה. בעקבות הביקורת החריפה עליו המליצה פרקליטות המדינה לפתוח נגדו בהליכים משמעתיים.

בזמן הרלוונטי לכתב האישום שימש גרינשטיין ממלא מקום ראש מדור חקירות ב' במחלקת החקירות של המכס ביפו. בתקופה זו ניהלה יחידתו חקירה בחשד להברחות כלי רכב לישראל על־ידי תושבים חוזרים ועולים חדשים. גרינשטיין היה אחראי לחקירה, והינחה את החוקרים. יחידתו של גרינשטיין חקרה, בין השאר, את העסק "רכב דיפלומטי" ברחוב דרך פתח־תקווה 45 בתל־אביב העוסק במכירה, תיווך ויבוא של רכב אישי.

בכתב האישום נטען, כי ביוני 1982 ניזוק רכבו של גרינשטיין מסוג "אאודי 100" ואנשי "רכב דיפלומטי", אשר לוק (33) וגדי ליכטנשטיין (39), שניהם מרמת־גן, דאגו לתיקון הרכב במוסך אשר אמור היה להמתין לתשלום עד לאחר שהחוקר הבכיר יקבל את התשלום מחברת הביטוח. שני הנאשמים — לוק וליכטנשטיין — נענו לבקשתו של גרינשטיין והעבירו את המכונית לתיקון במוסך "תושיה" ובמוסך "מגי" בתל־אביב. בעוד החוקר הבכיר הנאשם בקבלת שוחד הואשמו לוק וליכטנשטיין בנתינתו.

המחיר הכולל בעבור תיקון הרכב היה 65 אלף שקלים (ישנים), ואנשי "רכב דיפלומטי" שילמו למוסך 20 אלף שקלים על החשבון. עד לפתיחת החקירה — כך איפוא החוקר כבית־המשפט — הוא לא שילם למוסך או ל"רכב דיפלומטי" אגורה שחוקה אחת.

התובע עו"ד אורי עיטם האשים את גרינשטיין, כי פנה לשני הנאשמים בעניין תיקון הרכב וקיבל מהם את השירותים ביודעו שהם ייעצו לו בחזרה בהתחשב בתפקידו ובקיום החקירה נגד העסק שבו הם עובדים. במשפט טען גרינשטיין, כי פנה כמה פעמים למוסך "תושיה" (לפני פתיחת החקירה) כאשר הרכב היה בטיפולו. השופט איתמר פלפל קבע כי הוא אינו מאמין לו.

גירסתו של החוקר הבכיר היתה, כי אנשי "רכב דיפלומטי" שילמו את אותם 20 אלף שקלים מבלי ידיעתו. כך כתב השופט על גירסתו של הנאשם: "לא זו בלבד שגירסה זו מעוררת תמיהה ונשמעת מופרכת על פניה בנסיבות העניין, אלא שעירוב בשני היתה מכלול של התמקמקויות ותשובות בלתי מתקבלות על הדעת בנושאים השונים עליהם נחקר... אי אפשר להעלות על הדעת שלא הודע לנאשם 1 (גרינשטיין — צ"ה) כי "דיפלומטי" שילמו עבורו ל"תושיה" עד שנעצר לחקירה... אני קובע שהנאשם ידע והתכוון מצדו לקבל מהם (משני הנאשמים האחרים — צ"ה) הלוואה בסכום ששולם".

השופט פלפל מסכים, כי ההלכה הפסוקה היא שהלוואה היא בגדר שוחד כאשר מתקיימים התנאים הנוספים. עוד קבע השופט, כי לא הובאה ראיה ואף לא נשמעה טענה שהנאשם עשה או ביצע מחדל או סטייה מן השורה בחקירה שנוהלה על־ידי המכס נגד "רכב דיפלומטי" (תיק החקירה נגד "רכב דיפלומטי" נסגר). עם זאת קבע השופט, כי ההלוואה שקיבל גרינשטיין חורגת מגדר מעוט ומקובל בין חברים, וכן שהיחסים בין החוקר הבכיר לשני הנאשמים האחרים לא היו על רקע ידידות.

מדוע הוא אם כך, לזכות את הנאשמים? השופט פלפל קבע "בשורה האחרונה" של הכרעת־הדין, כי הוא מזכה את הנאשמים בגלל הספק הסביר שהתעורר אצלו. השופט כתב, כי אין להוציא מכלל אפשרות, כפי שהעיד על כך החוקר הבכיר, כי לפני התאונה ניהל מו"מ עם "רכב דיפלומטי" על מכירת מכוניתו (גם הנאשם לוק הכיר את המו"מ לרכישת המכונית על־ידי "רכב דיפלומטי"). השופט מגדיר את התנהגותו של גרינשטיין פסולה, אולם אין בכך כאמור כדי להרשיע אותו ואת האחרים בעבירת שוחד.

קביעותיו של השופט מעוררות תמיהות הנובעות מניסיון החיים: האם סוחרי מכוניות ישתדלו כל־כך בעבור לקוח ואף ישלמו חלק מתיקונו. מבוססת זאת הערה: אנשי "רכב דיפלומטי" לא ערכו זיכרון דברים כלשהו עם החוקר הבכיר. האם כך מתנהגים סוחרי מכוניות עם לקוחותיו?

פרקליטות המדינה החליטה שלא להגיש ערעור על הכרעת־הדין זו, בגלל האמון החלקי שנתן השופט בעדותו של גרינשטיין באשר למו"מ למכירת המכונית. ותיעותה של הפרקליטות מהגשת ערעור בתיק זה נבעה מכך שערכאת ערעור (בדרך־כלל) אינה מתערבת בנושא מהימנותם של העדים, מפני ששופטי הערעור אינם יכולים להתרשם בשירות מהעדים (העדים אינם מופיעים בפני ערכאת הערעור). על רקע קביעות אחרות של השופט פלפל, שבנושאים מסוימים קיבל למעשה את עמדת התביעה, אפשר לתמוה על פרקליטות המדינה מדוע לא הגישה ערעור לבית־המשפט העליון.

משהו בשולי הפרשה: בעדותו אמר גרינשטיין כי בכירים באגף המכס רכשו מכוניות באמצעות "רכב דיפלומטי" ואף הבטיח שהם יבואו להעיד על כך. גרינשטיין החליט לבסוף שלא להביאם להעיד.

על החוקר הגן עו"ד רפאל שרון ועל שני הנאשמים האחרים עו"ד אלכסנדר טל.

שופט פלפל: ביקורת על החוקר

תצהירי העיתונאים

ביום רביעי לפני שבוע קיבל בית־הדין הארצי לעבודה בתל־אביב את תביעתה של הנהלת רשת העיתונים השבועונים בשפת הזרות בניהולו של שבתאי הימלפרב. בית־הדין לעבודה ביטל את ההודעה על סכסוך העבודה, שעליו הכריזה אגודת העיתונאים בתל־אביב (אגודת העיתונאים בתל־אביב ייצגה את עיתונאי הרשת נגד ההנהלה), ואימץ את טענת פרקליטה של הנהלת רשת העיתונים, עו"ד נחום פיינברג. בית־הדין קבע, כי ההודעה על סכסוך העבודה נוגדת את ההסכם הקיבוצי שנחתם בין הצדדים.

באותה הישיבה הוצגו לבית־הדין תצהירים של קבוצת עיתונאים העובדים ברשת העיתונים בניהולו של הימלפרב. בתצהירים נאמרו דברים קשים על תנאי עבודתם של העיתונאים ברשת, בין השאר — על הגבלות בשימוש בטלפון, הגבלות ביציאה מהמשרדים, איסור השתתפות במסיבות עיתונאים והגבלות מקומיות אחרות שבגללן אין נוקלים עיתונאים בעיתונים אחרים. העיתונאים תיארו את מנהלם ועורכם כ"עריץ" ואת תנאי עבודתם כ"עבדות בחברה מודרנית". כמו כן הוגשו תצהירים נגדיים, שבהם העלתה הנהלת החברה את גירסתה תוך דחיית הטענות על תנאים מחפירים. באשר לטענות אחרות, נטען כי החברה נוהגת כפי שהיא נוהגת בגלל מצוקה כלכלית אובייקטיבית של העיתונים הללו.

פרקליטות האגודה עו"ד גלילה הורנשטיין צפתה כבר בתחילת הישיבה, את התוצאה של פסק־דין זה. היא הרגישה כי קבלת תביעתה של הנהלת רשת העיתונים על־ידי בית־הדין לעבודה לא תפתור את הבעיה. האגודה תמשיך ללחום כדי לתקן את המציאות הקשה מהתצהירים — ואת בהודעות הראשונה. ואכן, בפסק־הדין מציינים השופטים את ההזדמנות העתידה ליפול בקרוב לידי אגודת העיתונאים כדי לשפר את מצבם של עמיתיהם: תוקפו של ההסכם הקיבוצי עומד לפוג בימים הקרובים.

כתבו השופטים, ועל אגודת העיתונאים להתאגד בסבלנות עד לסוף חודש זה. אז יוכלו אנשיה להעלות תביעות כלכליות וינהלו משא ומתן חדש.

אחרי מותו של הסוכן המשטרתי

בשבוע שעבר הודיעה משטרת מחוז תל־אביב על מציאת גופתו של סוכן המשטרה הסמוי עמי בן־יהודה (37) מתל־אביב.

בן־יהודה, שהושתל על־ידי המשטרה, היה אחד הגורמים העיקריים להגשת כתב אישום נגד 26 אנשים. נגד חלקם העיד כבר בבית־המשפט, נגד החלק האחר טרם העיד. בהתחשב בנסיבות הרשעה, מותו של עד התביעה, יבקשו כנראה הנאשמים לזכותם, ובשלב ראשון לשחרר ממעצר עד לתום ההליכים. זאת בהנחה שעדותו של בן־יהודה היא ראיה יחידה נגד אותם נאשמים המבקשים לצאת עתה לחופשי.

לאחר מותו של הסוכן המשטרתי מתעוררת השאלה: מה "שוות" הודעות שמסר בן־יהודה במשטרה נגד אותם נאשמים שטרם העיד נגדם בבית־המשפט? סעיף 10 א לפקודת הראיות קובע, כי בית־המשפט רשאי לקבל הודעת עד במשטרה כאילו נאמרו הדברים בבית־המשפט. התביעה משתמשת לעתים תכופות בסעיף זה כאשר עדים בבית־המשפט מתכחשים להודעה שמסרו במשטרה. אולם המקרה של בן־יהודה, באותם כתבי אישום שבהם טרם העיד, הוא שונה: הוא הרי טרם העיד כלל בבית־המשפט.

אחד מסעיפי המשנה של 10 א — סעיף 10 א (ב) לפקודת הראיות — עונה על שאלה זו. סעיף זה קובע, כי ניתן לאמץ את ההודעה במשטרה אם הוכח שאמצעי פסול שימש להניא או למנוע את נותן ההודעה מלתת עדות בבית־המשפט.

בסוף השבוע שעבר הודיעה המשטרה, כי בן־יהודה התאבד. השבוע נמסר מהמשטרה כי הדבר אינו ודאי ויתכן שיש סיבה אחרת למותו. הבדיקה הנוכחית שעורכת המשטרה באשר לנסיבות מותו של בן־יהודה עשויה להשפיע על המשך השימוש בסעיף 10 א (ב). אם יוכח למשל, כי בן־יהודה נרצח כדי למנוע את עדותו, תוכל התביעה להשתמש בבית־המשפט בהודעות שמסר במשטרה.

על מה עוצרים נאשמים?

המקרה שלהלן מקפל בתוכו לא רק ביקורת על התביעה אלא גם ביקורת עקיפה על בית משפט השלום, שנעתר לבקשה לעצור שני נאשמים עד לתום ההליכים. הסיפור היה אולי מבדח, אילולא נעצרו שני הנאשמים למשך שלושה חודשים. להלן סיפור המעשה: ערבי תושב יפו התייצב בתחנת המשטרה והודיע כי ליד מקום מגוריו וטען כי זיהה את סוסו, הנמצא בחזקת האחים לוי ושמעון אביבור ברחוב מיקס ביפו.

השוטר התלווה למתלונן. שני האחים הגנו לשוטר וטענו כי הסוס הוא שלהם. מחיבוה מילולי התנצחות מתחממת... הגיע למקום תגבורת. שני האחים תקפו את השוטרים ולבסוף נעצרו על־ידי הכוח המתגבר. בית משפט השלום בתל־אביב נעתר לבקשת התביעה לעצור את השניים עד לתום ההליכים. בין הטענות שהעלתה התביעה למעצר עד לתום ההליכים היתה הרשעות קודמות של הנאשמים.

בשבוע שעבר הגיש עו"ד דוד יפתח ערר בשם הנאשמים. השופט איתמר פלפל הורה לשחררם ממעצר. השופט קבע, כי זהו אחד המקרים הבודדים שבהם האנשים המופקדים על פניות לבית־המשפט לעצור נאשמים עד לתום ההליכים "נוהגים לפעמים בקלות יתרה בעניין זה". במישור אחר קבע השופט פלפל, כי שני הנאשמים היו רשאים להתנגד, אפילו בכוח סביר, למסירת הסוס לידי המתלונן ורק לבית־המשפט הסמכות להורות על כך.

ספרים ומחברות / נילי מנדלר

שמואלי־נבון: חילופי מחמאות

כינוס של רשת אורט בנהריה מלמד מה ניתן לעשות במערכת־החינוך כאשר משקיעים בה משאבים בדרך נכונה ● זה לקח מאלף במיוחד על רקע חצי הביקורת ששילחו באחרונה זה בזה שר החינוך ומנהל משרדו לשעבר

יצחק נבון

אליעזר שמואלי

זאת היתה רק שאלה של זמן. לא התקבל על הדעת, שמערכת היחסים העכורה בין שר החינוך יצחק נבון ובין המנכ"ל לשעבר של המשרד, אליעזר שמואלי, תיותם בפרישת המנכ"ל מן התפקיד, לפני כשבעה חודשים, בקול דממה דקה. עתה, עקב הרצאה באירוע שולי כמעט במערכת החינוך — כינוס מנהלי רשת אורט — נחלץ הפקק ולציבור ניתנה ההזדמנות ללמוד משהו על המובילים את מערכת החינוך. לא רק מערכת יחסים אישיים נחשפה כאן. נחשף — וזה חשוב הרבה יותר — תולשר תיו של המנגנון הניהולי במשרד החינוך. המנכ"ל לשעבר והשר, המסתייע במערכת משומנת היטב של יחסי־ציבור, מסרו, איש איש על־פי דרכו, תמונה עגומה מאוד על המשרד ועל המסורים המנגנונים הפוליטיים המתבשלים במטבחו. שמואלי אמר בכינוס המנהלים של אורט, שנערך בנהריה, כי למנהיגות הנוכחית של משרד החינוך אין העוצמה הדרושה להעברת מסרים למערכת ולביצוע החלטות. כרב־אמן באמירות רבות־משמעות ועם זאת מעורפלות ולא־מחייבות, לא נקב שמואלי בשמו המפורש של נבון. אולם המסר בכל זאת היה ברור: נבון חלש. תיפקודו כשר — צולע. מן הראוי לשים לב לדוגמה אחת, לפחות, שהביא המנכ"ל לשעבר לאישוש ביקורתו, משום שיש בהם גרעין גדול של אמת.

לא ייתכן, אמר שמואלי, שמשרד החינוך יצהיר כי הוא רוצה לקדם תלמידים משכבות חלשות, שרבים מהם לומדים בבתי־ספר מקצועיים, ולאפשר להם להגיע לאוניברסיטה, ובד־בבד יקשיח את רמת הדרישות בבחינות הבגרות באנגלית. משום שהקשחה מירושה, שאותם תלמידים לא יצליחו לעמוד בתנאי הקבלה של המוסדות להשכלה גבוהה. דברי שמואלי שנבו אך על ריבוה מרעה, שיטלטל את משרד החינוך חדשים ארוכים והרגיז הגיעו גם אל כלי התקשורת.

נבון נגרר בעניין זה, כהיותו בראשית כהונתו כשר חינוך, אחר תביעת נציגי האוניברסיטאות, דהיינו: הקשחת הדרישות בבחינות הבגרות. לימים חזר בו, חלקית לפחות. לאולם עתה הוא שבוי בהתחייבות שנתן לראשי האוניברסיטאות. אם שופטים את תיפקודו של נבון לאור סוגיה זו, למשל, אין ספק כי מעשיו בפועל אינם עולים בקנה אחד עם המדיניות המוצהרת שלו.

ביקורת וביקורת־נגדית

אותה תשומת־לב שיש להקדיש לביקורתו של שמואלי לתיפקודו של נבון, יש להקדיש לביקורת הנגדית של דוברי המשרד. המנכ"ל לשעבר, טען הדובר, התיר אחריו מערכת נוהלית כושלת, תוהו ובוהו. הוא הכשיל את נבון על כל צעד ושעל. אכן, עדות ממקור ראשון על תיפקודו הלוקי של משרד החינוך. אין ספק, בתחומים לא מעטים הכשיל שמואלי את נבון בראשית דרכו. בין שהיה זה במסגרת הויכוחים הנצחיים עם האוצר על תקציב החינוך, בין שהיה מדובר במינוי של בכיר, שלא נשא חן בעיני המנכ"ל. אשר לתוהו ובוהו הניהולי — לשמואלי היה חלק בהיווצרותו, אולם הוא לא היה אחראי בלעדי לו. הדובר שכח לציין, כי הגורם העיקרי שהתיש את משרד החינוך, וגרם למעשה לשיתוקו, היו מאבקי הכוח בקרב הפקידות הבכירה. במאבקים אלה, התגוששו חובשי הכיפות, שמונו למשרות מפתח על־ידי השר הקודם, זבולון המר, עם בכירים חילונים, בראשותו של המנכ"ל הקודם. הדובר ציין בהודעתו לעיתונות, כי שמואלי פוטר על־ידי נבון משום שנכשל בתפקידו. בלי להיכנס לוויכוח אם אכן פוטר שמואלי או התפטר, הצגתו כמי שנכשל בקריירה שלו — אינה נכונה. די להתבונן ברוב הפקידים, האפורים והבינוניים, השולטים היום על אגפים ועל מחלקות במשרד החינוך, כדי ששמואלי יצטייר לא רק כאישיות צבעונית, אלא במעט כאיש־חזון. תרומתו למערכת החינוך ראויה לכתובה נפרדת. ואילו כאן יצוין, על קצה המזלג, כי הוא — אולי יותר מאחרים במשרד החינוך — יישם את מדיניותו של מי שהיה שר חינוך, זלמן ארן, לקידום תלמידים משכבות חלשות, לפתיחת בתי־ספר מקיפים (בתם בבר מסלולים עיוניים, לתלמידים מבוססים ומצליחים, ולמורים תלמידים חלשים, במסלולים מקצועיים ללא בגרות) והקמתה, לצמצום פערים בחברה הישראלית.

פינוק במלון קרלטון

כמו שקורה, לא אחת, האפילה השערוריה הזוטא שנגזרה בעקבות הביקורת שהשמיע שמואלי, בכינוס מנהלי אורט, על הכינוס עצמו. זה היה אירוע, בו למד הצופה מן הצד, שכדאי לעובדי הוראה להשתייך לרשת עשירה וגדולה מסוגה של אורט. כך יזכו לפינוקים, להם לא זוכים, למשל, עובדי הוראה בבתי־ספר עירוניים. אורט אירחה את מנהליה, במשך יומיים, בהושפה מלאה, במלון קרלטון בנהריה. הפתיחה עליהם ארוחות כיד המלך והעצימה להם את הזמן בהרצאות בנושאים המעניינים שונים ומגוונים. אין פלא, שמנהלי תיכונים נופלים ברשתה של אורט, תרתי משמע, ועומדים בתור להצטרף אליה. הרשת חולשת היום על 63 אלף תלמידים (בתוכם 18 אלף תלמידים אחרי שירות צבאי), ולמעלה מ־5,000 עובדי הוראה ומינהל.

השקעה במורים — לא הכיבודים החומריים — עושה את ההבדל. לנוכח דלות המשאבים של המערכת, ממלאה רשת אורט פונקציות בהן נכשל משרד החינוך, ומעניקה למורים ולמנהלים שלה את התחושה, שיש להם גב כלכלי ופדגוגי מבחינת העבודה בשטח (לא מבחינת השכר). מנכ"ל אורט, ישראל גורלניק, סיפר לעיתונאים על עליתם של מורי הספר הטכנולוגיים, באשר לציוד ולמיכשור המצויים ברשותם, בעת הצורכים לרשת, ועל ההשקעה הנדרשת כדי להעמידם על הרגליים.

לנוכח המחסור של מורים במקצועות טכנולוגיים נדרשים, מכשירה הרשת בעצמה את המורים הדרושים לה. כיצד פועלות, למשל, שתי כיתות ובהן 56 תלמידי הוראה לאלקטרוניקה ומחשבים. התלמידים האלה נבחרו מתוך 180, וההשקעה בהם היא 600 אלף שקל בשנה. האוניברסיטאות והסמינרים, אמר גורלניק, מתעלמים מהצרכים של החינוך הטכנולוגי, בו לומדת מחצית מאוכלוסיית התלמידים בעל־יסודיים. להתעלמות זו, או אולי לחוסר הבנה זה, שותפים גם חלק מהבכירים במשרד החינוך, המחזירים את המערכת 25 שנה אחורה. בתגובה לשאלה, למי הוא מתכוון, כלל גורלניק בקטיגוריה של הלא־מבינים, גם את המדען הראשי של משרד החינוך, הפרופ' יוסף באשי.

כתבים ושרתים

באחד הבקרים, שבוע לפני הכינוס, טילפנה אלי אשת יחסי־הציבור של אורט. היא שמעה — כך אמרה לי — מפי אחד ממנהלי בתי־הספר, שאני מתעניינת בכינוס, ואולי אפשר לעזור לי. כעבור ימים מספר צלצל מנהל משרד נוסף ליחסי־ציבור, הקשור גם הוא לרשת. אשת יחסי־הציבור סיפרה לו, שאני מתעניינת בכינוס, והוא ממילא התכוון לנסוע לשם. מדוע לא אבצל את המרצפ?

הנקודה המכריעת, כמובן, אינה במה שמוכנים לעשות גופים שונים, כדי שעיתונאי יסקר אירוע שהם עורכים, אלא בתופעה מעניינת כשלעצמה: זה רק ניכר ממערכת החינוך, נשלט היום בידי רשתות רבות־עוצמה (עמל, ויצ"ו, נעמ"ת, אליאנס ואחרות), שיש להן המשאבים, גם במצב הכלכלי של היום, להסתייע באנשי יחסי־ציבור. מכאן ועד יריד בתי־ספר, בהם כל מוסד ינסה לרכוש לקוחות, באמצעות אנשי פירסום, המרחק קטן.

בכינוס התברר, שלא רק את המנהלים, ואף לא רק את העיתונאים, מפנקים באורט, אלא גם את השרתים. דווקא עובדה זו ראויה להרגשה, משום שהיא מעידה על גישה כללית. השרתים בבתי־הספר של אורט, עוברים — זו השנה השלישית — השתלמות המשכת ימים מספר. מזמינים אותם לשמוע הרצאות על תפקידם בבית־הספר, כמחנכים. הסביר מנהל הרשת, גורלניק: "שרת שמסתובב בחצר, זה לא פונקציה שמטאטאה. אנחנו חושבים שהמערכה כלפיו צריכה להיות מלאה. כל אחד מאתנו למד בבית־ספר. והשרת היה לפעמים הדמות המרכזית שהזר הינו והתיידדנו אתה. אנחנו חושבים, שצריך ללמד אותם ואת הכתובות ואת עובדי המינהל, שהם עובדים במערכת פדגוגית ואת אכן אנחנו עושים".

הטור שלי / נתן דונביץ'

מנוחת אחה"צ של הגאון

בשתיים וכמה דקות, הוא קם משולחנו במסעדה, מתנצל בין שיניו, מבקש את החשבון, מוציא כרטיס אשראי או חבילת שטרות, משלם, ומתחיל לנוע אל משרדו. כמו קטר החוזר לתחנה מדרך ארוכה, נע בכבדות, כרסו מפלסת לו את הדרך, צופר לכל הכיוונים, מכל הכלים. הגאון הישראלי המצוי חוזר מארוחת־הצהרים שלו. גיגב צלחת חומוס, או לקח כמנה ראשונה פשטידה שמנה, ביקש למען הדיאטה בשרים על האש, והוסיף פיתה וצ'יפס. לגם בירה ו/או קולה, שירד המזון למקומו, קינח במוס שוקולד. ביום שישי, יחסל צלחת צ'ולנט לאחר דג ממולא, כבד קצוץ, וכמה פרוסות חלה טריה. עם שתייה, כמובן. מיץ.

במצב עניינים זה הוא חוזר למשרדו, להמשך יום העבודה. נרגן מן הלוהטים בקיבתו, הוא נועם על הסובבים אותו, פולט אש וגופרית. כמו פסלו של אגם בכיכר דיזנגוף, אש בכל חצי שעה. או שהוא נרדם בכורסת המנהלים.

לגבר הישראלי חסרה מנוחת אחרי־הצהרים. התרופ, משום שהוא עובר "דגוף" (זה המינוח), אך הארוחה ותוצאותיה מכסלות. בכל זאת, את העבודה. אני שומע על עוד ועוד משפחות החוזרות, או מבקשות לחזור, מן הפרברים ועיירות הלוויין, אל לב העיר. התנועה הזאת יוצרה מחסור בדירות מגורים בלב תל־אביב, ובתים קטנים וישנים נהרסים בזה אחר זה, כדי שיקום במקומם בית־מגורים של ארבע־חמש קומות.

הנעתי לעיסוק בנושא זה לא במקרה, ולא בגלל מבעיקססים של פיה. הסיבה אחרת. בארצות־הברית יצא זה עתה ספר ושמו "שינת אחרי־הצהרים של וינסטון צ'רצ'יל" (בהוצאת סיימון אנד שוסטר, ניו־יורק, 432 עמודים). מחברו, הפסיכולוג ג'רמי קאמפבל, מנתח בהרחבה את משמעות הצורך של האדם להוסיף תנומת אחרי־הצהרים.

קאמפבל טוען, על סמך מיסמכים, כי וינסטון צ'רצ'יל, ראש ממשלת בריטניה בשנים הקריטיות הקשות של מלחמת העולם השנייה, נהג לפרוש לתנומת אחר הצהריים. בכל יום, גם בימים רווסים וקשים במיוחד. היה סוגר את ארוחת־צהרים, מעשן סיגר, והולך לישון. אולי חשב לעצמו: שיישרף כל העולם. העולם אמנם עלה בלהבות באותם ימים, וצ'רצ'יל הלך לישון. לדעת קאמפבל, זאת לא היתה תולטה של צ'רצ'יל, אלא צורך ביולוגי, שיש לרוב הבריות. הוא נענה בכך לקצב ביולוגי קדום, שריד מעידן קדום באבולוציה שלנו. אז, לפני אלפי שנים, כנראה, סייעה שינת אחרי־הצהריים לאדם, ואולי לא רק לו, להתקיים ולהשרד.

ספרו של קאמפבל עוסק בשני נושאים מרכזיים: הרחבת הרתע של האדם משלטונו הצייד של הזמן, ושיעבודנו המתמשך לכבלי הזמן. יותר מבעלי־חיים אחרים, כפופים ומשועבדים בני אדם למיגבלות ולמתחים שכופים עליהם שעונים ולוחות־שנה.

"לתפוס תרוף"

על רקע זה הוא עוסק גם בתנומת אחרי־הצהריים. בריאים מרגישים רעננים יותר, חופשיים יותר, לאחר ש"תפסו תרוף" של שעה, פחות או יותר, לאחר ארוחת־צהריים. אלא שהכבלים שמטיה עליהם לוח הפגישות או השעון, כופה עליהם לחיות בניגוד לצרכיהם. מכאן חלק מן התחלואים והמשברים הגופניים והנפשיים בחיינו. בניגוד למינהגו של צ'רצ'יל, שהיה דוחה ישיבות חשובות ביותר עד לאחר שנם את שנתו, רובנו נתונים בלחצי הזמן. כתוצאה מכך חלה ירידה ניכרת בריכוז, ואנו עושים שגיאות ועושים מעשים שלא היינו עושים אילמלא העייפות היורדת עלינו משום שלא הלכנו לישון, או לפחות לנוח.

יתר על כן, בעלי־חיים נחותים מן האדם פורשים לשנת הלילה עם רדת החשכה. האדם ממשיך לשמור על עירנותו, לעתים בכוחות אחרונים, כדי לעמוד בהתחייבויות חברתיות, או להמשיך בעבודה ובעסקים. מה גורם לו חוסר־השינה הזה, שממנו נהנים בעלי־החיים אחרים? בעלי־החיים מתעוררים לבוקר, עם אור ראשון, ומתחילים יום חדש. האדם נזקק לשעון־מעורר, לצלצולי יקיצה, שמישהו אחר יעיר אותו, ואז הוא מתהפך מצד אל צד, מכביס ראשו תחת השמיכה, מבקש, לעתים מתחנן, "לישון עוד קצת". הכל שבכש, משום שלא נענה לצרכים הביולוגיים הטבעיים. הנזקים הנגרמים כתוצאה מכך למערכות־הגוף השונות, עוד לא נלמדו לעומקם.

432 עמודי הספר אינם עוסקים רק בשינת אחר הצהריים. המחבר מביא עשרות סיפורים ופיסות־מידע מדעיות בכל הנושא הזה, שלא הואר עד היום בהרחבה. אבל, אם נלמד ממנו רק לקח אחד בלבד, כדאי שיהא זה הלקח הבא: לתפוס שינה אחרי הצהרים, בכל מחיר. והאמת, לא רק שלא יהיה לכך מחיר שלילי, אלא תצמח מכך תועלת.

הישראלי, נוסף לכל, גם אוכל בצהרים כל מה שיכביד עליו אחר־כך. ארוחה כבדה, מנפחת, ומה שלא ניפח האוכל, יעשו הבירה, הסודה והקולה. מדוע לא ללמוד מעמים אחרים, ולהעביר את הארוחה החמה לשעות הערב? בצהריים יספיק סנדוויץ' עם ספל קפה. אולי שתיה קלה. צמחונים וטבעונים טוענים כי קל להם. לעולם אינם מתמלאים ואינם מנפחים את כרסם כמו היה כדורגל. התחושה הקלה מקלה גם על תיפקודם ועבודתם.

אבותנו מוציאים ממון רב על אמבולנסים, ועל יחידות של טיפול נמרץ, שלא לדבר על ניתוחי־לב וצינתורים. רופאים בבתי החולים יספרו לכם כי לאחר סעודה דשנה בערב שבת, או ארוחת־השבת אצל אמא, עוברים האמבולנסים שעות נוספות. מקרי לב, בעיקר. מדוע לא יקדישו משרד הבריאות וקופת־החולים תשדירים ומאמצי־הסברה לציבור, כיצד ומתי לאכול, מתי לנוח, מתי לישון. מביעה עולה. בסופו של דבר, הרבה יותר זול מן הטיפול הרפואי. מה גם, שהאוהרון לא תמיד עוזר. או עוזר חלקית.

ראו את האורחים הצעירים או המבוגרים כשהם עושים את דרכם מן המסעדה. בשתיים או שלוש אחרי הצהרים, בדרכם למשרד או לעסק. הגאון הישראלי המצוי מפוהק לכל עבר, נסחב אחרי כרסו הנפוחה. לימדו מצ'רצ'יל, רבותי. היה אדם גדול, וגם האריך ימים ושנים. למרות כל המתחים האדירים, ר' אהבת האכילה והשתיה, הוא מת בן כמעט 91 שנה. ואת, בבשורה על־פי קאמפבל, משום שהיה ישן אחרי־הצהרים.

תיק תיירות / זוהר בלומנקרנץ

משרד התיירות בשנת 87/8'

היועצים שפקדו את צמרת משרד התיירות, עם מעצרו של סמנכ"ל המשרד לאמרכלות, אהרון טייטלמן, ישפיעו כנראה על תיפקודו הסדיר של משרד ממשלתי זה.

אמנם באסיפת העובדים הכללית, למרות מעצרו של הסמנכ"ל לאמרכלות עמדו הדוברים כולם, וביניהם יו"ר הוועד, חיים אילת, מחזיק תיק עובדי משרד התיירות בהסתדרות, עובדי הפרקליטות, אהרון הרלמן ולמנכ"ל המשרד רפאל פרבר, על הצורך לחזור במהירות האפשרית לעבודה תקינה ולהרגיע את הרוחות. אולם הדי הסערה עוד ישפיעו בוודאי על תיפקודו השוטף של משרד התיירות. התקציב הרגיל של משרד התיירות בשנת 87/8 יהיה בסך 26 מיליון ו־805 אלף ש"ח. תקציב הפיתוח של המשרד לשנה־תקופה יסתכם ב־19 מיליון ו־70 אלף ש"ח. תקציב זה נמוך בכ־8 מיליון דולר מהתקציב המקורי לשנת 86' בשל הירידה בהיקף הלוואות הפיתוח שהוסדרו במענקים. כ־68 אחוז מתקציב המשרד מיועד לעידוד התיירות לישראל. על פי הצעת התקציב ודברי ההסבר שהגיש המשרד לכנסת יתרכז משרד התיירות ב"בניה מחדש של התשתית השיווקית באה"ב וכהמשך פיתוח השוק האירופי". נוסף על כך, ימשיך המשרד בהחדרת המוצר התיירותי הישראלי למזרח הרחוק ולדרום אמריקה. היקף התמיכה שניתנה למגזר המלונאות בשנת 86', במסגרת ביטוח השער, נאמד בכ־23 מיליון דולר. בשנת 87' צפויה תמיכה מוגדלת המבוססת על ערך מוסף תושיבי שהוגדל בשנת 86' מ־75 ל־82 אחוז.

ההיקף הצפוי של התמיכה הוא כ־27.5 מיליון דולר. משרד התיירות מתכוון להמשיך השנה בביצוע תוכנית המוקדים שהוחל בהם בשנת 86'. במסגרת זו יוחל בביצוע שלבים המשך של תוכנית האב לתיירות, שנועדה לנתח את ענף התיירות, ולהתוות קווים למדיניות בתחומים השונים־מדיניות שיווק, מדיניות מוצרים, מדיניות תעופה וכו'. כן יבוצעו מספר מחקרי שיווק בארצות יעד כמו־ארה"ב, צרפת, בריטניה, ואה"ב. המשרד באמצעות החברה הממשלתית לתיירות, ישקיע בפיתוח תשתית תיירותית במוקדי תיירות שונים ובהמשכם, סובב כנרת, חוף עין גדי וחוף זיקים. לאור המשבר בתיירות בשנת 86' יגביר המשרד בשנת 87' את פעולותיו בהזמנת מנהיגי ומעצבי דעת קהל ואנשי תקשורת לארץ. מטרת פעולות אלה יהיה לשפר את תדמיתה של ישראל כיעד תיירותי. בעקבות הירידה בתיירות ועיף הגדול המשרד השנה שעברה את פעולות עידוד תיירות הפנים. בשנת 87' מתכנן להמשיך בפעילות זו.

בשנת 86' אף החל משרד התיירות בפעולות של דירוג מחדש של בתי מלון. הדירוג החדש מתבסס בעיקר על רמת השירות ללקוח. הפעילות על פי התכנון תימשך בשנת 87', כשהמטרה היא להתאים את "היעד" לזה המקובל בעולם. יעשה מאמץ להוציא לפועל את החוק "ממשלה אחת" הכתב, הצעת החלטה להקמת רשות תיירות במטרה לאחד שורה של גופים הפועלים בענף התיירות, כדי לצמצם מנגנונים ולחסוך בכסף. אלה מקורי הפעילות והארגונים המתוכננים במשרד התיירות לשנה הקרובה. אך האם יוכל משרד התיירות למלא כמלואם מטלות אלה אשר הצהיר עליהן לפני הכנסת?

עירום בנתב"ג

שלטונות התעופה של יוון ביקשו למנוע בשבוע האחרון את כניסתם של זוג תיירים מאנגליה ואיטליה אשר שלטונות נמל התעופה בן גוריון בלוד סירבו להכניסם לישראל לאחר שהאשה התפשטה ופסעה עירומה כביום היוולדה לאולם הנוסעים הנכנסים בנתב"ג. משטרת נתב"ג הבהירה לשלטונות נמל התעופה באתונה, כי לא תרשה את כניסתם של השניים לתחומה. משטרת הנמל גם הציעה לשלטונות יוון לשלוח את זוג התיירים לארצות מוצאם. הזוג המוזר הגיע לישראל בסוף השבוע שעבר (ו') בטיסת שכר מיוון. בדרכה מבכש המטוס בנתב"ג הולכה התיירת מאנגליה (27) שלוותה בחברה מאיטליה (30), לפשוט את בגדיה. היא פסעה לאולם הנוסעים הנכנסים עירומה לחלוטין אל מול עיניהם הנדהמות של הנוכחים במקום. אנשי המשטרה עטו עליה, כיסו את מערומיה ועצרו אותה יחד עם חברה לחקירה. בחקירה סיפרה כי חברה נגוע במחלת האיידס. היא מסרה ואף מפרט על סימנים באזורים האינטימיים של חברה שאשרד למראית עין את טענתה. בקרב אנשי המשטרה קמה בהלה והנוסע הועבר לבדיקה רפואית בבית החולים "אסף הרופא" בצריפין. שם התברר כי הוא בריא לגמרי. התיירת שהתפשטה הועברה לבדיקה פסיכולוגית בבית החולים למחלות נפש ב"באר יעקב". שם ניקבע, כי מדובר באשה פסיכוטית. משטרת נתב"ג, בעצה אחת עם משרד הפנים, החליטה למנוע את כניסתם של בני הזוג לארץ. הזוג נישלח בתחילת השבוע שעבר (א') בטיסה חזרה ליוון משם הגיע. שלטונות נמל התעופה של יוון ביקשו משלטונות משטרת נתב"ג פרטים על הסירוב להכניסם וביקשו לשלוח אותם שוב לישראל. רק לאחר שהובהר להם בצורה חד משמעית, כי לא תורשה בשום כניסתם של השניים, חזרו בהם היוונים מכוונתם וקיבלו את עצת שלטונות נתב"ג לשלוח את זוג התיירים חזרה לארצות מוצאם.

העלאות מחירים ב"אל על"

חברת "אל על" ייקרה את תוספת התשלום על כרטיסי הטיסה במחלקת העסקים לארה"ב. על פי המחירים החדשים תוספת התשלום לכרטיסי טיסה במחלקת העסקים תהיה 225 דולר (במקום 197 דולר) בכיוון אחד לבוסטון, שיקגו מיאמי וניו יורק. תוספת התשלום החדשה בכיוון אחד ללוס אנג'לס במחלקת העסקים תהיה 245 דולר (במקום 207 דולר). המחירים החדשים יכנסו לתוקפם בראשון באפריל. כרטיסי "אל על" עסקים אינו משנה את התנאים והמגבלות החלים על הכרטיס עצמו, וניתן לרכשו כתוספת לכל כרטיס טיסה מכל סוג, לבד משלושה סוגי כרטיסים "מיוחדים", בכיוון אחד. לעומת זאת, חברת "אל על" הוזילה את עלות התשלום עבור ביצוע שינויים בתאריכי החזרה מארה"ב לישראל מ־100 ל־50 דולר, במסגרת תוקף הכרטיס. שינוי זה חל על כרטיסים קבוצתיים בלבד מישראל. לגבי כרטיס טיסה רגיל ("איפקס אינדיוידואל"), ניתן לשנות את תאריכי החזרה על ידי השוואת מחירו למחיר כרטיס טיסה מלא ("אקסקורשן"), שפירושו תוספת תשלום של 175 דולר. חברת "אל על" אף הוזילה את תעריפי כרטיסי הטיסה הישירה מישראל לשיקגו בכיוון אחד. התעריפים החדשים של כרטיס הטיסה הרגיל ("איפקס") ינועו בין 603—663—713 דולר, בהתאם לעונות התיירות השונות.

עובדים זרים במלונות

שמונים בעלי רשיונות זרים מועסקים במגזר המלונאות בארץ. כך נמסר למנכ"ל משרד העבודה והרווחה, יהושע דוידוביץ, שהיה בסוף השבוע שעבר אורח התאחדות המלונות. בתשובה לשאלת המנכ"ל בנושא זה נמסר לו, כי רובם של בעלי הרשיונות הזרים במגזר המלונאות הם מומחים בתחום הבישול (טבחים) ואחרים מנהלים וסגני מנהלי בתי מלון. כך לדוגמה נמצים על בעלי רישיונות העבודה הזרים מנהלי בתי המלון הילטון, שרתון ואינטרקונטיננטל. בתשובה לשאלה דווח למנכ"ל, כי כח העבודה של הערבים מהשטחים מהווה כחמישה אחוזים מכלל כח האדם במגזר המלונאות בישראל. עובדים אלה נהנים, על פי הדיווח, מתנאי עבודה שווים לעמיתיהם. לגבי העסקת עובדים ארעיים בבתי המלון, דוגמת תיירים וצעירים מחו"ל, המועסקים על בסיס עבודה מזדמנת, נמסר למנכ"ל, כי התופעה נפוצה בעיקר בבתי המלון באילת. אולם גם שם מדווחים בתי המלון על עובדים אלה לשירות התעסוקה ומקבלים אישור להעסקתם, זאת כיוון ששירות התעסוקה אינו יכול תמיד לעמוד בדרישות התעסוקה של בתי המלון באילת.

מנכ"ל משרד העבודה ביקר "בחצר האחורית" של מלון "הילטון" בתל־אביב ובבית הספר למלונאות במלון "תדמור" בהרצליה. נציגי המגזר הציגו בפניו את הבעיות עימן מתמודד כיום מגזר המלונאות, אולם לא סוכם על כל סיוע או תמיכה אופרטיביים.

הבריגדות האדומות חיות ופועלות באיטליה

מאת חולדה ליברנומה

פירנצה

ליציו ג'ורג'ירי, בן 62, הגנרל הממונה על משרד הרכש והפיתוח על ייצור נשק ומטוסים בחיל האוויר האיטלקי, נרצח על־ידי פלג של הבריגדות האדומות ביום שישי בערב, 20 במרס. רוכב אופנוע שניסה לעקוף את מכונית הפיאט 131 הלא משוריינת שבה נסע הגנרל, ירה בו שישה כדורים מטווח קצר. הגנרל נפצע במקום, על המושב האחורי ליד גופתו נשאר תיק עם מסמכים סודיים. הנהג, חייל בשירות חובה בן 20 שלא נפגע, הזעיק עזרה בעוד האופנוע נעלם בזרם המכוניות שנעו לאטן באותה שעה בחזרה הביתה. שלוש שעות לאחר מכן נמצא האופנוע במרחק קטן ממקום הרצח.

שר הפנים, אוסקר סקאלפארו, אמר למחרת בתום ישיבת חירום של מומחי המשטרה והמשרד הביטחון לענייני טרור, שהרצח בוצע בידי אנשים מאומנים היטב, וכי הוא תוכנן מחוץ לגבולות איטליה. המבצעים היו אנשי "איחוד הקומוניסטים הלוחמים", פלג של הבריגדות האדומות (שכינו עצמם בשלבים שונים המפלגה הקומוניסטית הלוחמת) אשר הוקם על־ידי חלק משרידי הבריגדות, שנתפסו ושוחררו באחרונה הודות לחוקים מקלים שהתקבלו בהצעה שהשפעת המורד הפוליטי חסלה. ואליהם הצטרפו, בעיקר ברומא, פעילים חדשים. הארגון הזה פועל בקשר הדוק עם כמה ממנהיגי הבריגדות שנמלטו מגונה, בעיקר לצרפת המסרבת להסגירם לאיטליה.

קשרים עם ארגוני טרור באירופה

בראשונה עלה "איחוד הקומוניסטים הלוחמים" לכותרות העיתונים לפני שנתיים, כשנכשל ניסיון להתנקש בחייו של היועץ לענייני כלכלה של ראש הממשלה בטינו קראקסי, אנטוניו די אמפולי. זה ארגון או פלג של הבריגדות שלמעשה מעולם לא הפסיק את מאבקו והרואה עצמו בוולץ המהפכה. קצב פעילותם של ארגונים כאלה צומצם תחת מהלומות של כוחות הביטחון עד כדי כך, שלמעט מומחים מעטים, היתה הדעה הרווחת שאיטליה ניצחה סופית במערכה. למעשה, אחת לשנה ביצעו הארגונים — קטנים ככל שהיו — לפחות פעולה אחת. בפברואר 1984 נרצח ברומא, במסגרת הסכם עם קבוצות בלבנון, הגנרל האמריקאי האנט, מפקד הכוח הבינלאומי בסיני. הרצח הצביע על התחזקות המגמה לפגוע באנשי צבא ובתעשייה הצבאית הקשורים לנאט"ו, וכן על אופיו הבינלאומי המודגש של הטרור הפוליטי.

זאת מבלי להתעלם מבעיות פנימיות. כך, למשל, נרצח ברומא במרס 1985 הפרופסור לכלכלה אציו טראנטאלי, ממומחי השינויים בחישובי מדד היוקר והצמדתם לשכר. שנה לאחר מכן, בראשית פברואר, נרצח בבאותו מביתו ראש עיריית פירנצה, חבר המפלגה הרפובליקאית לנדו קונטי, מבעלי המניות של חברה לייצור מכ"ם וידיד אישי של שר ההגנה ג'ובני ספאדוליני. חוגי המשטרה אומרים כי הסלמה היתה ממשית, אף שלא עוררה תשומת לב בחוגים פוליטיים.

במפעלים ברומא, בגנואה ובטורינו שוב הופיע חומר־הסברה של הבריגדות. אשתקד גדל ב־60% מספר מקרי השוד, ובחודשיים הראשונים גדל מספרם ב־40% נוספים. זאת על רקע מאמצי הבריגדות לממן את פעילותן. כך נרצחו ב־14 בפברואר השנה שני שוטרים ושלישי נפצע קשה, כשאנשי "איחוד הקומוניסטים הלוחמים" שודדו משאית משוריינת של הדואר.

"איחוד הקומוניסטים הלוחמים" מקיים קשרים עם "אקסיון דירקט" הצרפתי ו"סיעת הצבא האדום המערב־גרמנית" המשתפים ביניהם פעולה. על מהות הקשר עם האיטלקים למדו לפני ימים אחדים מומחים צרפתיים ואיטלקים ממסמכים שנתפסו בפאריס. הם מדברים על פעולה מתוכננת באיטליה, ושר הפנים האיטלקי הסביר למחרת רצח ג'ורג'ירי שהמדובר היה בניסיון, שסוכל על־ידי המשטרה, לחטוף אישיות פוליטית ברומא. בחירת הגנרל כקורבן מעידה כשלעצמה על תוכנית־פעולה משותפת. האיש הנרצח היה ממונה על חיל האוויר האיטלקי לנשק אווירי ולבעיות צבאיות הקשורות בחלל. שמו קשור בתכנון מטוס הקרב האירופי אי־אי, במסוק האימונים האיטלקי החדש, בתכנון מטוס הקרב האירופי שיתבצע בשיתוף עם בריטניה וגרמניה. ג'ורג'ירי, מהנדס במקצועו, שימש עד ליום הירצחו כמועמד כבקולטה להנדסה אווירית באוניברסיטת טריאסטה עיר מולדתו.

שורת הקורבנות

על התכנון הבינלאומי מעידה שורת הקורבנות: בינואר 1985 נרצח בפאריס הגנרל רנה אודראן, סגן מנהל מחלקת יחסי חוץ של משרד ההגנה הצרפתי, שתפקידיו היו זהים בחלקם לאלה של הגנרל האיטלקי. סיעת הצבא האדום הרגה ב־1 בפברואר 1985 את ארנסט צימרמן, נשיא חברה המייצרת בין השאר מנועים למטוסים צבאיים. ב־9 ביולי 1986 נרצח על־ידי אותו ארגון קארל היינץ בקרץ, חבר מועצת המנהלים של החברה הגרמנית סימנס. ושלושה חודשים אחר כך נרצח במינכן גרולד פון בראונמיל, ראש המחלקה הפוליטית במשרד החוץ הגרמני.

ברומא חוששים עכשיו מפני הסלמה של הטרור המערב־אירופי, שיעודו המרכזי יהיה נאט"ו, למרות האופי הבינלאומי בעיקרו של פעילות "איחוד הקומוניסטים הלוחמים" באיטליה, שמטהו הראשי נמצא כנראה ברומא, הוא לא ויתר, כאמור, על מטרות פנימיות. רצח ג'ורג'ירי בעיצומו של משבר ממשלתי מורכב למדי, נועד לדעת כמה משקיפים להצביע על נוכחות ולהשפיע על המאבק הפוליטי ברוח תוכניות הפעולה המסורתית של הבריגדות. מומחי לוחמה בטרור ששכחו בשנים האחרונות ביוזמות ללוחמה במאפיה, נקראים עכשיו בחזרה לתפקידיהם הקודמים. לאשה מדארצות שוב איטליה הרשמית לקראת המערכה.

هكذا من الاصل

בארץ חלם

הרמזור החכם והאצבע הארכאית

ביום חמישי בשבוע שעבר, בין 8.45 ל–9.30 לערך, הותקנתי בשיטת "קפיצת הזמן" אל ארץ חלם. זה נעשה בלחיצת אצבע על כפתור. האצבע היתה של מישהו חבוש כובע־שוטרים, שלוחץ על כפתור ויסות של פעולת הרמזור בכביש גהה.

למעשה, ויסות הרמזור נעשה בשני צמתים על כביש גהה, זה בצומת תל־השומר וזה בצומת גבעת־שמואל. שתי לחיצות כפתור במחיר של שלושת רבעי השעה, ואנחנו בארץ חלם.

הרמזור בן ימינו, אומרים המהנדסים המומחים לעניין, הוא כלי מתוחכם עד למאוד. הוא יודע לקלוט את עומסי התנועה מכיוונים שונים, גם כאשר אלה עומסים משתנים. הוא יודע לשנות את זמני הפיגור שלו עצמו בהתאם לכך. ובכלל — הוא "יצור יודע". ובהתאם לכך, הוא גם פועל.

אבל הוא אינו יודע יותר ממה שלימדו אותו בניו. ואלה יודעים בוודאי כי מחזור זמן־רמזור בצומת (כלומר: מתחילת ירוק ברמזור ועד לגמר ה"סיבוב" (התחלת ירוק שני באותו רמזור), ולו העמוס ביותר, אינו צריך להתארך מעבר ל–120 שניות. מדוע? מפני שיותר מזה גורם לפינוי של פחות מכוניות ליחידת זמן, ומביא גם ללחצים קשים על הרמזורים הסמוכים, הנאלצים לקלוט רכב למעלה ממה שתוכנן בעבורם.

בכביש גהה, בצומת תל־השומר, מוצבים בשעות הלחץ אנשי משטרה, או לפחות מי שלבושים משטרתית, ומעניקים זמן־רמזור במחזור של 7 דקות. כן: 420 שניות, פי שלושה וחצי מן המקסימום הרצוי. מי שממתין בשיירה מרתקת לכיוון כביש גהה, ועובר רק ברמזור החמישי, ממתין שם יותר מחצי שעה. עכשיו אתם גם יודעים למה.

אבל זה עדיין לא הכל. מי שכבר ראה עצמו ביום חמישי האחרון על כביש גהה, וביקש להיכנס לבני־ברק בצומת גבעת־שמואל, נקלע לחוויה חוזרת בנוסח חדש: 20 דקות מחזור זמן־רמזור. למה? ככה. כלומר, אחר כך התברר כי היה שם קשיש אחד חבוש כובע־שוטרים, שקיבל סמכויות לחיצה על הכפתור ההוא. והוא לחץ. אבל זה קרה לו רק כאשר לא פיספס, או לא קרא עיתון, או משהו כזה. כי מרבית הזמן הוא שכח ללחוץ, או לחץ בכיוונים בלתי מזוהים. כי לפתע הרמזור לבני־ברק הורה ירוק בתכיפות של 20 שניות "מחזור".

לפתע נראה קצין משטרה, שרץ מהביקתה של בעל־הכובע, והרמזור חזר לעבוד כפי שתיכנתו אותו. כלומר נכון.

הוא חכם, הרמזור ההוא. אז מדוע מפקידים עליו אנשים שתחושת הזמן שלהם תואמת למהירויות המאה הקודמת? חידה זו יש בכוונתי לפתור בשבועות הקרובים. בינתיים קיבלתי ממומחי הרמזורים רק תשובה אחת, בלתי מספקת: "אבן שורק טיפש אחד לבאר, שבעה חכמים לא יוציאוה". הם רוצים שיניחו לרמזורים החכמים שלהם לעבוד נכון, ושאצבעות ארכאיות יפסיקו לשבש לבני אדם את חייהם.

יש להם נקודה.

המהירות וחומרת הפגיעה

לפי התפלגות הסיבות לתאונות כפי שהיא מוצגת על ידי משטרת ישראל, פחות מ־0.4% של תאונות הדרכים בארץ נגרמות בגלל נסיעה במהירות שלא כחוק. אבל תוצאות התאונה — חומרת הפגיעה ומידת הנזק — מושפעות מאד ממהירות הנסיעה. לדוגמה: אם במהירות 50 קמ"ש, בכביש אספלט יבש, יעבור הרכב כ־14 מ' עד שייעצר בבלימת חירום, במהירות כפולה — 100 קמ"ש — יעבור כ־56 מ' (פי ארבעה) עד שייעצר. כמו כן עוצמת התאונה גדלה פי כמה מגדול המהירות ומשפיעה על חומרת הפגיעה בנוסעי הרכב.

התומכים מטילים באירופה נוהגים להביא כדוגמה את הכבישים המהירים בגרמניה, אשר ב־80% מהם אין הגבלת מהירות וב־20% מהם מוגבלת המהירות ל־100 קמ"ש. בארה"ב, לעומת גרמניה, מוגבלת מהירות הנסיעה ל־55 מייל לשעה שהם כ־88 קמ"ש.

השוואה של מספר ההרוגים ל־160 מיליון ק"מ של נסיעת כלי רכב בכבישים המהירים בגרמניה לעומת כבישיה המהירים של ארה"ב, במשך 10 שנות מדידה (1984–1975), מראה כי מספר ההרוגים בגרמניה גדול ב־28% ממספר ההרוגים בארה"ב (על פי השוואה שפורסמה בדו"ח התקופתי של מכון הביטוח לבטיחות בדרכים בארה"ב).

יש להביא בחשבון שבגרמניה החלו להנהיג חגורות בטיחות כבר בשנת 1976, ובארה"ב כמעט ולא הנהיגו באותן שנים. גיל קבלת רשיון הנהיגה בארה"ב נמוך מהגיל הנדרש בגרמניה. החוקים למניעת שכרות בגרמניה בשנים אלה היו נוקשים מאלה של ארה"ב. אף על פי כן נהרגו יותר בני אדם בכבישי גרמניה המהירים.

(מתוך "דף לנהג" של "נתיבים")

נסיעת מבחן

פיז'ו 309: רחפת על ארבע

פיז'ו יצאה לשווקים עם סדרת ה־309 שלה (הכוללת שבעה דגמים: הבסיסי בעל 1,118 סמ"ק והמשופר יותר GL — 1,118 סמ"ק, ה־GL "פרופיל" בעל 1,294 סמ"ק, ה־GR בעל 1,118 סמ"ק ו־1,294 סמ"ק, ה־SR בעל 1,294 סמ"ק וה־GTI בעל 1,580 סמ"ק). המסר העיקרי הוא: מכונית בעלת מראה וביצועים ספורטיביים ומבנה ההולם טיול משפחתי, בתצרוכת דלק מועטת.

ה"פרופיל" התבקשה להוכיח את כישוריה אלה בנסיעה הררית ארוכה וקשה, כמו בכביש מהיר ופתוח. היא נסעה מתל־אביב לנהריה, טיפסה אל אתר החרמון, וגלשה דרך הכביש המפותל העוקף את הכינרת וחזרה לתל־אביב. אחר כך נבחנה בכביש המהיר לאשדוד. בסך הכל — 571 ק"מ.

בכביש הפתוח הפגינה ה"פרופיל", כבר מהתחלה, את יכולתה לפתח מהירות גבוהה בקלות רבה. למי שאינו מורגל בנהיגה ברכב כזה, קלות הנהיגה היא הפתעה של ממש. אלא שלמחמאה יש פן נוסף: הסיכון.

אחד המאפיינים של מכונית זו הוא המעבר מהילוך שני לשלישי. בהילוך השני ניתן לחוש בעוצמת כוח המנוע. המעבר להילוך השלישי כאילו מכניס את הרכב ל"ריחוף". הנהיגה שקטה מאוד ותחושת הקרקע מעורפלת. כל תזוזת־הגה קלילה נענית מיד. רגישות־תגובה זו עולה עם העלייה בהילוכים. בהילוך החמישי נהפכת ה"פרופיל" לרחפת על ארבעה גלגלים.

ההיענות המעודנת לתנועות הנהג חייבה נהיגה בהילוך שני בקטעים ארוכים של הכבישים ההרריים. בכבישים האחרים היא פשוט תרומה לנהיגה־תענוג־מנוחה. הבעיה מתחילה בכבישים המהירים. הריחוף גורם לאובדן תחושה לגבי המהירות המותרת. נהיגה בהילוך חמישי ב־90 קמ"ש גרמה ל"פרופיל" להגיע, בדרכה שלה, ועם עצור. וברגע של נינוחות היא הוכיחה כי גם היא זכאית ליהנות מן הנסיעה, וזינקה ל־120 ואף ל־130 קמ"ש. נדרשה רק תוספת לחיצה קלה על דוושת הבנזין, שהמכונית תפגין הזדרזות־צהלה של 145 קמ"ש.

יש לה מה לומר, ל"פרופיל", בתחום המהירויות. והיא אומרת זאת באופן עצמאי. לעתים, עצמאי מדי. וכאן התעוררה בעיית הסיכון. בכל שהמהירות עולה, כך עולה רגישות התגובה של ההגה, עד כדי תגובתיות יתר, שהרי לא נסיעה רגילה כבר נסיעת־מבחן. בנסיעה רגילה נוספות: מכוניות מימין ומשמאל, והיא מתבצעת בידיים שאינן תמיד רגישות.

כך, תגובה גולמנית מעט של ההגה גוררת כניסה להתפתלות סלאלום, שהשליטה בה מחייבת מיד מנות רבה. אם נקלעים למצב זה בכביש עמוס, עלול הדבר לגרום לתאונה שתסווג אחר כך ברישום הסטטיסטי כ"אובדן שליטה בהגה".

אך "טסייה בלתי מבוקרת מתחייב" מאחר שה"פרופיל" נוטה לפתח מהירויות כאלה כמעט מעצמה, כדאי להביא זאת בחשבון.

כאמור, נוחות הנהיגה ב"פרופיל" גורמת לנהג להתמכר. הישיבה הנוחה, הגישה לתאים, לדיה, למאפרה, למראות — הכל עשוי כדי שירגיש נוח. אפילו ההרגשה נעשית בטוחה ונוחה, גם לנמוכי־קומה כמוני. דווקא בעניין זה העיר נהג פיז'ו ותיק, כי תחושת המצמד מוכה מדי לרגליו הכבדות. זה גרם לו, יותר מפעם, למצוא את רגלו לוחצת גם על הבלם בעוד מתכוון למצמד בלבד, והתוצאה היתה עצירה בלתי רצונית, עם כל אי־הנעימות והסיכון של התנגשות ממכונית הנוסעת מאחור, כשזו סמוכה מדי.

לצורכי נסיעה עירונית יכולה ה"פרופיל" להיחשב למכונית ארוכה למדי: מעט יותר מ־4 מ'. עם זאת, רדיוס סיבוב ההגה קלה מאפשר לה כניסה נוחה באזור לחניה. גם ברחוב צר שבו חונות מכוניות משני הצדדים.

היבט נוסף, השייך גם הוא ל"דירותיות" של ה"פרופיל", הוא הנסיעה בכבישים משובשים, ובאלה ניקרו בדרכנו בשפע באזור צפון. גשמי הברכה עקרו מכבישי קריית־שמונה ומהכביש המוליך לאתר החרמון גושים שלמים, בעומק של 10 ו־20 ס"מ ויותר. חלקם היו מוצפים מים ולפיכך קשה היה להעריך את עומקם. ה"צניחה" לתוך הבורות האלה, פעם אחר פעם, כמעט שלא הורגשה במושבים. מקצה הצמיג ועד למגע עם גוף הנוסע נבלמה המכה וכל שנותר היה תחושה של הפלגה בים גלי. כאמור, רחפת.

מחישובי צריכת הדלק עולה כי המכונית צרכה כ־7 ליטר ל־100 ק"מ. כשמדובר בנהיגה במהירות מאוד לא אחידות, חלק לא מבוטל בהילוך שני או במהירויות גבוהות ממש ההולך האחר בכבישים אטיים — המכונית צורכת אף פחות ממה שטוען היצרן לגבי הצריכה בנסיעה עירונית, 7.7 ליטר ל־100 ק"מ.

מיפרט ל"פרופיל"

* לפי נתוני יצרן

נפח מנוע — 1,294 סמ"ק;
הספק מרבי — 65 כ"ס;
הצתה — אלקטרונית;
הילוכים — 5 קדמיים;
אורך — 4.051 מ';
רוחב — 1.628 מ';
גובה — 1.380 מ';
משקל עצמי — 870 ק"ג;
משקל כולל מורשה — 2.090 ק"ג;
מכל דלק — 55 ליטר;
מקדם גרר אוירודינמי — 0.30;
מהירות מרבית — 165 קמ"ש;
תאוצה מ־0 ל־100 קמ"ש — 14.8 שניות;
תאוצה מ־0 ל־400 מ' — 19.2 שניות;
תאוצה מ־0 ל־1,000 מ' — 36 שניות;
דלק — 96 אוקטן;
תצרוכת דלק במהירות קבועה של 90 קמ"ש — 4.8 ל' ל־100 ק"מ;
תצרוכת דלק בנסיעה עירונית — 7.7 ל' ל־100 ק"מ;
צמיגים — רדיאליים;
מחיר — 31,948 ש"ח, כולל מע"מ, הספקה ואביזרי חובה.

חדשות בתקנות התעבורה

החל מה־1.4.87 יחוייב כל בעל רכב כבד בהצגת אישור מוסך מורשה, לפני המבחן השנתי, כי המערכת הפניאומטית (בלמי־אוויר) המותקנת בו נבדקה ונמצאה תקינה. על תיקון זה ואחרים לתקנות התעבורה ולפקודת התעבורה חתם לאחרונה שר התחבורה, מר חיים קורפו.

דובר משרד התחבורה, שמסר על כך, מציין כי אגף הרכב במשרד התחבורה יזם מחקרים שמגמתם בדיקת הסיבות למעורבות רכב כבד בתאונות־דרכים. ממצאי המחקרים יושמו בתקנות החדשות, שבאות להבטיח בדיקה יסודית של מערכת הבילום הפניאומטית ברכב כבד. זאת, מתוך מגמה לצמצם את תאונות־הדרכים בהם מעורבים רכבים כבדים.

התקנות קובעות עוד, כי רכב כבד בן למעלה מ־15 שנה יחוייב בבדיקה כזו פעמיים בשנה. רכבים בהם מותקנת מערכת בלמי־אוויר על־פי התקן האמריקאי יחוייבו בבדיקה האמורה החל מיום 1.10.87.

לשם יישום התקנות החדשות הכשיר אגף הרכב, בסדרת השתלמויות, כ־600 אנשי מוסכים, מבחני רישוי ובוחני משרד הרישוי. כמו־כן יחולקו לכל הנוגעים בדבר הנחיות ספציפיות של היצרן לגבי כל רכב ורכב.

● תיקון שהוכנס לתקנות, בעקבות פסיקת בג"צ, מעניק למשרד התחבורה סמכות להתלות (לקחת באופן זמני) רשיונות ותעודות, שהוענקו לבעלי מכוני רישוי, מורי ביה"ס לנהיגה, נהגי מוניות, מנהלים מקצועיים במוסכים, גרירה הילוך, שמאי רכב וכדומה. זאת, אם יוגש נגד בעל הרשיון (או התעודה) כתב אישום בשל עבירה שיש בה כדי לפגוע ביכולתו לעסוק בתחום שלגביו ניתן לו הרשיון. עד כה היתה סמכות כזו בידי הרשויות רק לאחר סיום ההליך המשפטי.

● לנוכח ריבוי מקרים בהם נתפסו נהגים כשהם נוהגים תוך שיכרות, ניתנה ביוזמת שר התחבורה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, סמכות לקצין משטרה לפסול מינהלית רישיון נהיגה ל־30 יום לנהג במצב של שיכרות. זאת, בנוסף לסמכויות המוענקות לו כיום לפסול רשיון נהיגה על מעבר באור אדום, אי ציות להנהרור ועקיפה בפס־לבן.

● בהתאם לתיקונים השונים אסור לאוטובוס, או לכל כלי־רכב אחר המסיע 11 נוסעים או יותר, לעבור במפגש רכבת שאינו מלול, גם כשהם ללא נוסעים. כמו־כן, חייבים אוטובוסים המסיעים מטיילים להיות מצוידים באלונקה אחת לפחות.

● לפי בקשת נוסע במונית בנסיעה ביחידות יותר לנהג שלא להפעיל מונה, בתנאי שמחיר הנסיעה ייגבה בהתאם לנקוב במחירון, שאושר על־ידי המפקח על התעבורה, והמחירון יהיה בכל עת במונית.

● מעתה מותר לנהג ברכב, שחלונותיו מוסתרים ע"י וילון או כדומה, כאשר ברכב מותקנות 2 מראות־תקיף מ־2 צדדיו.

● מעתה מותרת הרכבת פנסי בלימה ברכב, בתנאי שאלה לא יהבהבו בעת הבלימה.

זהירות

הצפצפן המסוכן

חברה מסחרית מציעה מכשיר המשמיע צפצוף התרעה לנהגים מנומנמים. מתקינים מכשיר זעיר מאחורי האוזן, כשמנמנמים נוטה הראש, קדימה כמובן, והפלא הזעיר פוצה בצפצוף ישר לתוך האוזן. פטנט זה מומלץ לנשים שבעליהן נוהגים לנמנם באירועים חברתיים.

בנהיגה: חם והלילה? עייף קצת? עצור, שתה מים, לכס איזה חטיף. עייף יותר? תפוס תנומה באוטו: 10 דקות יעשו אותך חדש. עייף מאוד? למה יצאת לדרך? עכשיו יהיה לך תירוץ, יש מכשיר שמצפצף ישר לתוך האוזן.

נהיגה אינה עניין לעייפים: מכשיר מצפצף בוודאי יגרום למנמנם שיפקח את עיניו וירים את ראשו. הוא בהחלט עלול להספיק לראות במי הוא מתנגש חזיתית. נכון כי די בשנייה אחת כדי לפקוח את העיניים ולהרים את הראש, אבל בשנייה אחת של נסיעה עוברים כמה עשרות מטרים.

* מתוך "דף לנהג" של "נתיבים"

הצדק מאחורי המשפט

הפרכה משפטית למארב המשטרתי

בהכרעת דין מנומקת מוכיח השופט חיים לחוביצקי, כי כאשר המשטרה מפגינה שיכרון־כוח, יכול בית־המשפט לעמוד לימינו של נאשם, גם אם מדובר בעבירה חמורה כמו מעבר באור אדום

עופר לנדאו נאשם כי ביום 31.5.83, סמוך לשעה 11.54, חצה במכוניתו הפרטית את צומת הרחובות הדר־הורשת־הנשיאים בבאר־שבע כאשר הרמזור היה אדום. לנדאו החליט שלא להיעזר בעורך־דין, והגן על עצמו. המשטרה הביאה כעדים שלושה שוטרים, שעסקו אותה עת בתפיסת נהגים בשיטת ה"אמבוש" המקובלת עליהם. שילוב זה, של היעדר עורך־דין ושיטת העבודה המשטרתית, נפל לידיו של שופט בית־המשפט לתעבורה בבאר־שבע השופט חיים לחוביצקי. בהכרעת דין מנומקת, בנוטלו את מלאכת ההגנה על הנאשם, הוכיח השופט לחוביצקי כי אין למעשה הבדל בין עשיית צדק לעשיית משפט.

הכרעת הדין, המתפרסמת בחוברת "פסקי דין — תעבורה", בעריכת עו"ד עמיקם לוינזון ובהוצאת לשכת עורכי־הדין, נבחרה ללקט זה בשל חשיבותה העקרונית והחברתית.

הצומת שבו מדובר הוא מסוג T, ולנדאו פנה שמאלה. בהשלימו את הפנייה נעצר על־ידי השוטרת אסתר שטרן, שערכה לו דו"ח על אי ציות לאור אדום.

כאן החל מעין סיפור ראשומון, שכן לנאשם היתה גירסה אחת ולמשטרה גירסה אחרת. ומה שעשה מה השופט לחוביצקי הארהוא הסיפור האמיתי.

השוטרת שטרן מסרה בעדותה, כי לא ראתה את המקרה עצמו. כיצד, אם כן, רשמה על כך דו"ח? על־פי הוראה שקיבלה במכשיר האלחוט משוטר אחר, סמ"ר יצחק זוהן. זוהן לא ערך כל תרשומת של האירוע, ואף לא נגבתה ממנו עדות מיד לאחר מכן, כפי שמחייב החוק — קובע השופט בהכרעת הדין. "ספק רב בעיני אם יכול היה עד זה לזכור את פרטי המקרה, שאירע כשישה חודשים קודם למועד בו הופיע בפני. אלמלא עיין בראיות אחרות המצויות בתיק המשטרתי, אותם ערכו עדים אחרים, ולא הוא", כותב השופט. אך הוא לא הסתפק בכך. מאחר שלא נגבתה עדות מן העד זוהן, לא יכול היה הנאשם לעיין בה. כאן קם השופט להגן על זכויותיו של הנאשם.

בהכרעת הדין קובע השופט, כי על־פי חוק סדר הדין הפלילי, "לא יגיש תובע לבית־המשפט ראיה, ולא ישמיע עד, אם לנאשם או לסניגורו לא ניתנה הזדמנות סבירה לעיין בראיה או בהודעת העד בחקירה, וכן להעתיקם, אלא אם ויתרו על כך". השופט הגיע למסקנה שהנאשם, שלא יוצג על־ידי עורך־דין, לא היה מודע לזכותו זו ומשום כך גם לא יכול היה לוותר עליה. זכות שעקרונית זו אמורה היתה להיות מוקנית לבירור האשמה, היא לא ניתנה בהתאם לחוק, החליט השופט לחוביצקי למחוק אותה כליל מן הפרוטוקול.

עד כאן הצד המשפטי הטהור. אבל השופט לחוביצקי לא הסתפק בכך. בהכרעת הדין הוא מצא לנכון להתייחס גם להיבט "הצדק", שהוא הנותן למשפט את זכות קיומו. "לא נותר לי אלא להביע פליאתי ותרעומתי לנוכח תעוזת התובע, שהעיד בפני עד, ביודעו כי הוראת הסעיף האמור בחוק אינה מאפשרת לו לעשות כן. אני רואה במעשה זה משום הכשלת בית־המשפט ומעשה בלתי הוגן, ויש להצטער שהוא בא דווקא מצד התביעה המשטרתית, אשר כגוף המייצג בפני את המדינה, מוטלת עליה, בראש ובראשונה, החובה לסייע בידי בית־המשפט להביא לבירור האמת, תוך הקפדה יתירה על שמירת החוק, ולאו דווקא להביא להרשעת האנשים המובאים על־ידיה לדין, ואפילו יעלה הדבר במחיר אי מילוי אחר הוראותיה. מן הדין שהממונים על כך במשטרה יתנו דעתם למקרה זה ויפעלו מעולתם על מנת למנוע הישנותו של מקרה כזה בעתיד", כתב השופט.

וכאן מגיע תורו של העד הנוסף לישי, רס"ל חן יצחק. הוא ציין, כי בשעת האירוע עמד הן יחד עם זוהן ליד ה"קיוסק", במרחק של כ־15 מטר מהמקום שבו נסע הנאשם לעבר הצומת. בעדותו, כך כתב השופט, סיפר עד זה על הדרך שבה נהגו הוא וזוהן להודיע לשוטרת שטרן על כלי הרכב שעברו בצומת באור אדום. העד ציין, כי אין הוא זוכר את המקרה של לנדאו באופן ספציפי, כשם שאינו זוכר ספציפית את שאר המקרים שעליהם דיווחו לשטרן באותו יום. כיצד מעיד הוא על מקרה ספציפי שאינו זוכר אותו? ובכן, הוא זוכר את "השיטה". על־פי שיטה זו, נוכח חן בזמן עמד הוא ריווח על הרכב של לנדאו, אלא זוהן. הוא גם לא היה זה שזיהה את רכב הנאשם באלחוט, לשוטרת שרשמה את הדו"ח. אבל — מציין השופט בהכרעת הדין — עד זה הוא שערך את הדו"ח הפנימי ביום המקרה. "אלא שאין הוא זוכר אם רשם את מספר רכב הנאשם בדו"ח זה מתוך שראה את מספרו, או אם העתיקו מהדו"ח אותו ערכה שטרן", כותב השופט. האם לא די בכך, הרי שרס"ל חן אף לא זכר מתי ערך את הדו"ח הפנימי.

"היעוד הכיוהי" המופלג של עד זה לא יצא נקי מלפני השופט לחוביצקי. בהכרעת הדין כותב השופט, כי לאחר ששקל היטב, נותר בלבו ספק רב אם חן ראה בכלל את המקרה, האם מה שהעלה על הכתב בדו"ח הפנימי נעשה על־פי מה שראו עיניו, או שמדובר ב"רישום שבלוני המתאים לכל מקרה". לפי מסקנת השופט, נראה כי הפרטים הרלוונטיים — בשיטה המשטרתית — הוספו ברישום השבלוני מתוך הדו"ח שערכה השוטרת. מאחר שהשוטר הזה לא זכר דברים כה רבים, ניעור בלבו הספק "שמא גם את יתר הפרטים רשם מאוחר יותר, מתוך מה שאמרו לו השוטרים האחרים, ואולי גם במקום אחר — אולי בתחנת המשטרה". השופט העלה את השאלה, מה היה בכלל חלקו של עד זה באירוע כולו, ואם תשומת לבו היתה בכלל נתונה לרכב הנאשם, שעה שזה חצה את הצומת. שאלה חשובה נוספת שהעלה השופט היא, האם ממקום עמדו, המרוחק כ־10 עד 15 מטרים מן הצומת ואחוריו, יכול היה חן להבחין בבירור בזווית רכבו של הנאשם. נקודה זו חשובה — מדגיש השופט — מאחר שקו הצומת הוא למעשה קו דמיוני, המקשר את שפות המדרכות משני עברי הצומת, ואין בו קו עצירה.

הספק כירסם עוד יותר, לנוכח עדותו של הנאשם והעדים מטעמו. וכאן המקום לציין את "ההבדל הקטן" בתרשומת שערכה השוטרת שטרן מתגובתו של הנאשם בזמן האירוע לבין עדותו שלו בבית־המשפט. השוטרת רשמה, לדבריה — מפי הנאשם — כי "אני לא עברתי באור אדום, אני עברתי באור צהוב". הנאשם, לפי גירסתו בבית־המשפט, אמר כי הוא נכנס לצומת באור ירוק והשלים את החציה באור צהוב.

למי להאמין, לנאשם או למשטרה? השופט לחוביצקי החליט להיעזר בעובדות, בנתונים מיוסים מן השטח. אלה לא היו שנויים במחלוקת. מסתבר, כי במטר עד מטר וחצי לאחר קו הצומת והנתגם, היה בכביש בור שנוצר עקב שיפוצים שבוצעו אותה עת בצומת. הבור היה כה עמוק, עד שאילץ את כלי הרכב הנוצים להאט כדי שלא להיפגע. הנאשם העיד, כי עמד והמתין ברמזור אדום יחד עם שני כלי רכב לפניו. לפי עדותו, הוא החל להתגות אחרי השניים האחרים, כאשר האור ברמזור היה ירוק, אלא שנאלץ להאט בגלל הבור ואז התחלף האור לצהוב והוא סיים לחצות את הצומת בצהוב.

ובכן, לא "אני לא עברתי באור אדום, אני עברתי באור צהוב", כגירסת השוטרת, אלא עדות הפוכה לגמרי. לנאשם לא היו השגות כי היא סילפה את הדברים בזדון. היא רשמה את דבריו בהיפוך עובדות, תוך שינוי צבעי רמזור, משום שכנראה לא הבינה היטב או לא שמעה היטב את דבריו. כך אמר בבית־המשפט.

השופט ציין, כי עדותו של הנאשם נתמכת בעדותם של אשתו שהיתה עמו במכונית ובעדותו של עד נוסף. הוא העלה את החשש, כי עדויותיהם תואמו מראש, אבל למרות זאת מצא לנכון להדגיש כי אין בכך כדי לסייע לתביעה.

ברובם המכריע של המקרים הנדונים בבתי־המשפט לתעבורה, כי אשר מלתו של נאשם מעומתת עם מלה של שוטר, ההכרעה היא לטובת מלת השוטר. זאת, על־פי הנוהג המוטר שלפיו מאמין השופט לשוטר, משום שלזה אין כביכול מניע אישי כנגד נאשם זה או אחר. אלא שכאשר מדובר במארב משטרתי, קיים ספק אם אמנם אין לשוטר מניע למלא מיכסה של דוחות, כדי להצדיק את יום העבודה שלו בכביש. השופט לחוביצקי, מכל מקום, חשף במשפט זה מניע משטרתי אחר לפחות, והוא הרצון להרשיע אנשים המובאים על־ידיהם לדין. ועל כך הוא גם מותח ביקורת נוקבת.

כאן החליט השופט ללמד פרק בהילכות צדק דווקא במשפט זה. "ניתן היה לראות בעצם תיאום הגירסאות סיוע לגירסת התביעה, אילו הרימה זו את הנטל המוטל עליה. אלא שכאמור לעיל, נותר בלבי ספק כבד בנכונות גירסת התביעה. התביעה לא הצליחה במקרה שלפני להרים את נטל השכנוע המוטל על כתפיה", כותב השופט בהכרעת הדין, שבה החליט לזכות את הנאשם. השופט לא הסתפק בכך וציווה להעביר העתק מפסק־הדין לידי מפקד מחוז הנגב.

למה? — ככה!

המקום — צומת כפר הירוק, רמת־גן. לבאים מרחוב ביאליק אין פניה שמאלה לרחוב ארלוזורוב. למעשה, הנוהגים ברחוב ביאליק מופנים על ידי היציבור ימינה, לרחוב קריניצי. מה יעשה נהג שצריך, למרות זאת, להגיע לארלוזורוב? הצילומים מדגימים זאת היטב.

בצילום הראשון רואים את המכונית הפונה ימינה, כמצווה, לקריניצי.

בצילום השני רואים את רחוב קריניצי, מיד לאחר אותו רמזור. מהצומת ועד לנקודה הנראית בצילום, יש קו לבן המצה את קריניצי. מיד לאחר הקו הלבן, מתחילות המכוניות הרוצות לפנות לארלוזורוב לבצע "סיבוב פרסה" של 180 מעלות, על רחוב קריניצי הצר, שם, משני צדדיו, חונות מכוניות רבות.

על ידי כביית הפניה שמאלה, כנראה התכוונו המתכננים לחסוך זמן, ולאפשר זרימה חופשית של התנועה. אלא שבמציאות יוצא שכרם בהפסדם, כי על ידי כך, ודו בזמן, נוצרים פקקים ועיכובי תנועה ברחוב קריניצי, ומה שיותר גרוע — בדרך זו נאלצים אנשים הגונים לבצע עבירות תנועה. לשם מה? ככה. הצילומים: רחל זהרי.

סיטרואן — דו"ח רווחים

מאזני חברת סיטרואן הצביעו רווחים לשנת 1986, לאחר שש שנים של הפסדים. הרווחים נבעו [illegible] כביקוש [illegible] של העלויות [illegible] הייצור [illegible].

בצרפת נרשמה עלייה של 6.4 אחוזים במכירות כלי הרכב הפרטיים, ובשוק המכוניות האירופאי בכללו (16 ארצות) נרשמה עלייה של 13.4 אחוזים.

הבראת החברה התאפשרה בעקבות מדיניות [illegible] זה בשנתיים האחרונות [illegible] הספקים והעובדים בתהליך [illegible] החברה. העובדים הסכימו לעמוד על רמת משכורות קבועה [illegible] הספקים קבעו מחירים [illegible] לוכים נמוכים.

התוצאה: התפוקה עלתה בשיעור של 10 אחוזים.

ההשקעות הכספיות [illegible] ביותר ב־17 אחוז.

ההשקעות אלו איפשרו [illegible] הדגמים החדשים ובהם ה־AX [illegible].

57.5 אחוז מהייצור של סיטרואן הופנו לשווקים השונים באירופה. ה־BX היוותה 53 אחוז בכלל המכירות.

התאחדות האיכרים
מודיעה
ישיבת המרכז
עם שר האוצר משה ניסים
שנועדה למחר יום חמישי 26.3.87
נדחית למועד חדש.
על המועד החדש תבוא הודעה.
התאחדות האיכרים בישראל

i מרכז ההדרכה
יום עיון עם אנשים ומחשבים
דחיסת תמונה
מנחה ד"ר אריה היימן
ת"א, יום ד' 8.4.87
בשיתוף עם חברת קונוס
לפרטים, נא לפנות עוד היום למרכז ההדרכה של אנשים ומחשבים טל. 287560, 03–295148

עיריית רמלה

הודעה מס. 3/87

חוק עזר לרמלה (סלילת רחובות), תשכ"ו – 1966

א. בהתאם לסעיף 3 מחוק עזר לרמלה (סלילת רחובות), תשכ"ו – 1966, נמסרת בזה הודעה לבעלי הנכסים, כי מועצת העירייה בישיבתה מיום 11.2.1987 החליטה לסלול כבישים [illegible]

[illegible]

י' רפאל
ראש העירייה

יש חדש בטייסט אוף סצ'ואן
טעמים נוספים... מחווה חדשה
מעשה ידיו של צוות סיני אמיתי
והכל בסגנון סיני מקורי
תענוג לחיך ולעין
כאן בכפר שמריהו.
בוא טעם והווכח
המרצים שלנו מוכנים להנות אותך
לבד הם חגיגי
ארוחה בצימה אחר · טעמים מעולם אחר
יש חדש בטייסט אוף סצ'ואן
מרכז מסחרי כפר שמריהו טל: 052-70448
הוכן בקוסמת מראש
יש המון סינים אבל רק טייסט אוף סצ'ואן אחד!

מגם · מפעלי גומי מאוחדים בע"מ
הכן רכבך לאביב
מבצע
25%-30% הנחה
על כל חגורות ההנעה לרכב
מתוצרת מ.ג.מ.
לקראת טיולי האביב, דאג לחגורת הנעה חדשה במכוניתך. מ.ג.מ. מכריזה על מבצע הנחות ענק על חגורות הנעה לכל סוגי הרכב.
החגורות של מ.ג.מ. מיוצרות באיכות יצוא, תוך עמידה בסטנדרטים המחמירים ביותר, והן היחידות בארץ עם תו תקן של מכון התקנים.
אל תתפתה ליבוא זול. הקפד לדרוש את חגורות מ.ג.מ. מקבוצת כלל תעשיות.

כל מסעות שריר

השר החובק עולם מכריז כי נסיעותיו המרובות חיוניות וחשובות. גורמי תיירות ועובדי משרדו סבורים אחרת. ובכלל, האם המדינה יכולה להרשות זאת לעצמה?

מאת זוהר בלומנקרנץ

הביקורת הציבורית אשר נמתחה על שר התיירות והמשפטים, אברהם שריר, שיצא ב־12 בינואר '87 למסעו הראשון בשנה האחרונה התרשה לאיטליה, לא כוונה לעצם נסיעתו הנוספת לחו"ל. הפעם הזאת, נוסף על אשתו רבקה צירף למסע שלושה עוזרים. זאת בניגוד לעמדתה של ועדת הנסיעות הבין־משרדית שליד נציבות שירות המדינה, אשר לא אישרה את יציאתם של השלושה.

הסטת הביקורת הציבורית מעצם נסיעתו של השר לעובדה כי החליט בתוקף שיקול־דעתו לצרף לנסיעה שלושה עוזרים, נותנת משנה תוקף לביקורת הציבורית אשר הושמעה בכל הפעמים הקודמות כלפי ריבוי נסיעותיו של השר לחו"ל. שיאה של ביקורת זו היה עוד בסוף חודש נובמבר '85, לאחר שהשר בלווית רעייתו שבו לישראל ממסע בן כחודש ימים בארה"ב. היה זה לאחר שהשר האריך את ביקורו בחו"ל בשבועיים נוספים, מעבר לזמן שהוקצב לו על־ידי הממשלה.

ממשלת האחדות הלאומית הוקמה ב־13 בספטמבר '84. כשבועיים אחר כך, בתחילת חודש אוקטובר כבר יצא שר התיירות לארה"ב מטעם המגבית היהודית המאוחדת. את דברי הביקורת על השר, "המאריך את ביקורו בחו"ל בתקופה שבה מתקבלות מדי יום החלטות גורליות על הענף שהוא מופקד עליו", השמיע אז מי שהיה נשיא התאחדות המלונות בישראל, מוריס קסטנר. הוא קרא לשר להפסיק לאלתר את ביקורו בארה"ב ולשוב ארצה, כדי להשתתף בישיבות הקבינט הכלכלי שבו הוא חבר. למיטב ידיעתו, כך אמר, שריר היה השר הכלכלי היחיד ששהה אותם ימים בחו"ל. לא עבר כחודש מאז ושר התיירות יצא פעם נוספת לחו"ל — לצרפת. במסעו זה חתם על הסכם לשיתוף פעולה בתחומי התיירות עם עמיתו הצרפתי מישל קרפו.

"לעמוד מקרוב על תנועת התיירות"

שנה אזרחית חדשה באה — 1985 — ועמה מסעות חדשים של שר התיירות לחו"ל. כבר ב־16 בינואר יצא שר התיירות לארה"ב למשך תקופה של שבועיים. בנסיעה זו הזמין השר את הכרטיסים לו ולאשתו תחת השם ש. אברהם. הוגג שריר אף לא יצא לחו"ל באותה טיסה בחברת "אל על" אלא בטיסה של חברת התעופה האמריקאית "טי־דבליו־איי". אנשי משרדו הסבירו, כי השר לא טס באמצעות חברת התעופה הלאומית מכיוון שנקבעה לו פגישה במאיאמי עם עובדי משרדו שם. אנשי לשכת התיירות, שאותה הוא אמור לקיים בחנוכת הבניין במאיאמי. בדרכו בחזרה מארה"ב כעבור שבועיים, אמור היה שר התיירות לבקר בספרד. על־פי התכנון, אמור היה השר לטוס מספרד לישראל ב־8 בפברואר בטיסה של חברת התעופה הלאומית של ספרד "איבריה", אף כי חברת "אל על" מקיימת שתי טיסות שבועיות מספרד לישראל.

לא חלפו אלא כחודשיים ושר התיירות יצא שוב לארה"ב. הפעם טס במיוחד בסוף השבוע, כדי "לעמוד מקרוב על תנועת התיירות הנוכחית מארה"ב".

ממצרים עד סינגפור

כאן אולי המקום לציין, כי באותה תקופה ויתר שר התיירות פעם אחת על נסיעה לחו"ל — לוועידת התיירות בסופיה. שריר ביטל את השתתפותו בוועידה הבין־לאומית של שרי תיירות שהתקיימה ב־17 בספטמבר בבולגריה. דוברת משרד התיירות דבורה נגבי הסבירה אז כי "שר התיירות החליט שלא להשתתף בוועידה על רקע החלטת הממשלה בנושא נסיעות שרים לחו"ל, ולאחר שהגיע למסקנה כי למדינת ישראל לא תצמח תועלת מעשית בתחום התיירות בוועידה". האמנם באותה תקופה של שלהי שנת '85 "התאפקו" השרים ובכללם שר התיירות ולא הירבו לצאת לחו"ל. זאת עד לחודש נובמבר '85, שבו יצא שריר בלווית רעייתו לאותו מסע ארוך בארה"ב שעורר עליו את הביקורת הציבורית הנוקבת והביא את הנושא לדיון בישיבת הממשלה.

המגמה של חידוש נסיעות שרים לחו"ל שהסתמנה בסוף שנת '85, לאחר תקופה ארוכה יחסית של הפסקה בנושא זה, פרצה את הסכרים בשנת 1986. האות לנסיעות אלו של שר התיירות לחו"ל באותה שנה ניתן עם יציאתו של שריר ב־19 במרס למצרים. שר התיירות נשא עמו איגרת אישית מראש הממשלה שמעון פרס אל הנשיא חוסני מובארק. אל השר התלוותה אז משלחת של עשרה סוכני נסיעות ותיירות שהוזמנו על־ידי המצרים.

שריר חזר מארץ הנילוס וכעבור שבוע, ב־24 במרס, יצא שוב לחו"ל, פעם נוספת לארה"ב. גם הפעם שהה שר התיירות שבועיים מחוץ לגבולות המדינה. מטרת הנסיעה היתה, בדומה לנסיעות אחרות לחו"ל, "מסע הסברה לעידוד תנועת התיירות לישראל". בדרכו חזרה ארצה ביקר שר התיירות בגרמניה.

חודש נוסף חולף ושר התיירות יוצא ב־18 במאי לביקור ממלכתי בן חמישה ימים ביוון. גם במסעו זה נשא עמו שר התיירות שדר מדיני למארחיו מאת ראש הממשלה דאז שמעון פרס. הוא אינו טס באמצעות חברת התעופה הלאומית של ישראל אלא באמצעות חברת התעופה הלאומית של יוון, "אולימפיק". הוסבר אז, כי חברת "אל על" לא טסה בימי ראשון מישראל ליוון. באותו ביקור חתם שר התיירות על הסכם חדש לשיתוף פעולה בתחומי התיירות עם יוון, במרכזו: שיווק חבילות סיור משותפות עם יוון בארה"ב ובאוסטרליה.

שלושה ימים בלבד לאחר שיבתו לישראל יצא שריר פעם נוספת, ב־29 במאי, לארה"ב. במרכז הביקור הפעם — חתימת הסכם תיירות בין ארה"ב לישראל. שריר נפגש עם סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש וסיכם אתו עקרונית נושא זה.

חולף חודש ימים ושר התיירות יוצא ב־7 ביולי לבריטניה. נסיעתו זו עוררה ביקורת אצל גורמי תיירות ותעופה בישראל. הם תמהו על כך ששריר בחר לצאת לבריטניה דווקא כאשר תנועת התיירות בין שתי המדינות מתאוששת. בריטניה היתה המדינה שנפגעה פחות מכל האחרות מהשפל שפקד את תנועת התיירות מאירופה לישראל בשל גל מעשי הטרור.

נסיעה ממושכת אחרת של שר התיירות בשנה האחרונה אשר עוררה ביקורת ציבורית חריפה, היתה למזרח הרחוק. ב־10 בספטמבר יצא שריר בלווית רעייתו לסינגפור, דרך הונג־קונג, קנדה, יפן והפיליפינים. העילה הרשמית למסע היתה השתתפותו של שר התיירות בכינוס השנתי של ארגון סוכני הנסיעות והתיירות של ארה"ב שנערך בסינגפור. כן נשא אתו שריר איגרות אישיות לנשיאת הפיליפינים מנשיא המדינה ומראש הממשלה.

אין עם מי לדבר

לאחר כל מסע ומסע לחו"ל דוחה שר התיירות את הביקורת הציבורית שנמתחה עליו בכלי התקשורת. את תמצית עמדתו בנושא זה אפשר למצוא בהודעתו האישית בישיבת הממשלה מה־27 בנובמבר '85, לאחר מסעו הממושך בארה"ב. בהודעה האישית פתח שריר ואמר, כי הודעתו אינה נוגעת רק לו או למשרד שהוא מופקד עליו. לדבריו, נסיעות שרים לחו"ל זכו תמיד לביקורת חריפה, והאחרונה ביתר שאת גם בעקבות החלטת הממשלה להגביל. אף אחד ממבקריו לא טרח להתייחס לתוכן פעילותו ולמעשיו בנסיעה זו, כמו גם באחרות, ולחשיבות הרבה שיש לעודת הפגישות שהוא מקיים במסעותיו. הפתרון לבעיות שהמשק מתמודד בהן מבוסס, לדברי שריר, בעיקר על הגדלת ההכנסות של מטבע חוץ וכן על תעסוקה במשק. "לענף התיירות הישגים נכבדים בתחומים אלה, ולא במקרה. הישגי המשרד והענף מבוססים על פעולות אינטנסיביות בחו"ל ולא על הצהרות מבית", אמר.

אלא שהביקורת על ריבוי נסיעותיו והספק לגבי מידת נחיצותן, יעילותן ותרומתן לענף התיירות, באה דווקא מפי גורמי תיירות ותעופה. עובדי משרד התיירות אף הם אינם חוסכים בשיחות שלא לייחוס את ביקורתם מהשר בגין נסיעותיו המרובות לחו"ל. לא אחת התלוננו פקידים בכירים, במהלך שהותו של שריר בחו"ל באחד ממסעותיו, כי "אין עם מי לדבר במשרד ואין לפני מי להעלות בעיות שמתעוררות". לדבריהם, השר אמנם שומר על קשר טלפוני, אולם לא תמיד אפשר למצוא פתרונות בשיחות טלפון קצרה מעבר לאוקיאנוס.

יומן מסעות

זו רשימת התאריכים ויעדי הנסיעה לחו"ל של שר התיירות, אברהם שריר, בשנתיים האחרונות למן יום הקמתה של ממשלת האחדות הלאומית ב־13 בספטמבר '84:

4.10.84 — לארה"ב, למשך כשבועיים מטעם המגבית היהודית המאוחדת.
27.11.84 — לצרפת, למשך כשבוע בנושאי משרדו.
16.01.85 — לארה"ב, למשך כשבועיים בנושאי המגבית ומשרדו.
29.03.85 — לארה"ב, לסוף שבוע ארוך בענייני משרדו.
26.11.85 — חוזר ממסע בן חודש ימים בארה"ב, דרך בריטניה. מסע שעורר ביקורת ציבורית חריפה ביותר בשל הארכתו בשבועיים נוספים על אלה שאישרה הממשלה.
19.03.86 — למצרים, תוכנן לחמישה ימים וקוצר.
24.03.86 — לארה"ב, למסע הסברה בן שבועיים לעידוד תנועת התיירות לישראל.
18.05.86 — ליוון, למשך חמישה ימים.
29.05.86 — לארה"ב, למשך כשבוע ימים.
7.07.86 — לבריטניה, למשך כשבוע ימים.
10.09.86 — לסינגפור, דרך הונג־קונג, קנדה, יפן והפיליפינים, למשך תקופה של כשבועיים.
12.01.87 — לאיטליה ולגרמניה למשך כשבוע, בלווית רעייתו ושני עוזרים.
15.03.87 — לארה"ב, עם רעייתו במחלקה ראשונה בטיסה, לענייני המגבית היהודית. בשעת כתיבת שורות אלה שוהה עדיין שריר בחו"ל.

השיא הישראלי

אברהם שריר מחזיק בלא עוררין במקום הראשון ברשימת השרים המשוטטים בתבל. מאז הוקמה ממשלת האחדות, שהה שריר ב־18 ארצות, במהלך 15 נסיעות. בסך הכל, נעדר מן הארץ 207 ימים, משהו כמו שמונה חודשי עבודה.

לצורך ההשוואה: אחרי שריר במקום ברשימה השר גדעון פת, עם 14 נסיעות, 16 ארצות ו־147 ימים.

בתחתית הרשימה נמצא, אגב, שר האוצר, משה נסים: הוא יצא למסע אחד בלבד, ל־18 יום, וטס במחלקת תיירים. כשר האוצר, הוא מסוגל כנראה להבין את הצורך בהדוק החגורה.

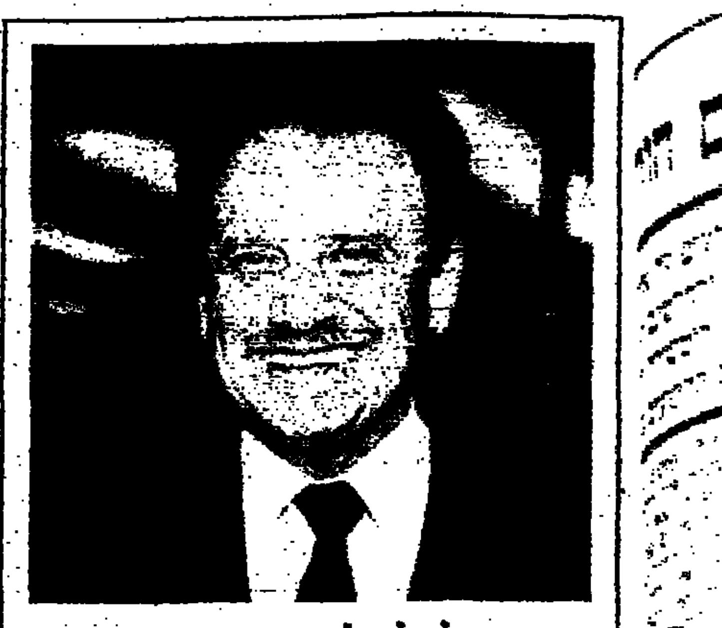

המסלול לתייר הממוצע — כמה זה היה עולה לך

"מסלול סיורו של שר התיירות, אברהם שריר ברחבי העולם מאפיין את התנהגותו והחזרת היעדים של התייר הישראלי הממוצע", אמר איש תיירות מוסמך, שעבר, על פי בקשת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ", על רשימת יעדי הביקורים של השר למן הקמת ממשלת האחדות הלאומית.

לדברי אותו גורם תיירות, לאחר שהתייר הישראלי הממוצע מבקר ביעדים קלאסיים באירופה, דוגמת צרפת, בריטניה, יוון ואיטליה הוא פונה לסייר בארה"ב. לאחר שביקר שם הוא ממשיך ומחפש יעדים חדשים לסיורים. אחת האפשרויות היותר מבוקשות במקרה כזה הם באמת מדינות המזרח הרחוק. לאחר חתימת הסכם השלום עם מצרים ופתיחת תנועת תיירות בין שתי המדינות היתה נהירה גדולה של מבקרים מישראל. נוצרה כעין מוסכמה, לפיה יש לבקר בארץ הנילוס. שר התיירות לא החמיץ את ההזדמנות, ויצא באוטובוס לביקור בקהיר.

נניח, אנו שואלים עכשיו, שאתה או אני מעוניינים במסעות שכאלה. כמה יעלה התענוג? התשובה לגבי אורח מן השורה, שאינו נוסע על חשבון המדינה, הבנק או מקורות אחרים של הכיס הציבורי, מורכבת. יש להבחין בין מחירים לתייר הבודד לבין מחירון של חבילות סיור מאורגנות קבוצתיות לאותם יעדים.

מחירו של כרטיס טיסה לאחד היעדים בהם ביקר השר באירופה הוא בממוצע כ־350 דולר. סכום משולש מזה הוא מחיר כרטיס טיסה לארה"ב. מחירו של כרטיס טיסה ליחיד במסלול שעשה שריר ורעייתו למזרח הרחוק לאדם מהשורה הוא כשלושת אלפים דולר. נזכיר כאן, כי כל המחירים האלה אמורים במחלקת תיירים. השר שריר, צריך להזכיר, מתרגל לא פעם במושבי המחלקה הראשונה. מחיר ממוצע לחדר בבית מלון באירופה הוא כ־60 דולר ללילה. בארה"ב — תשעים. מחיר ארוחה בממוצע הוא כ־15 דולר.

עכשיו — למתמטיקה עצמה. תחילה למחירי כרטיסי הנסיעה בלבד:

שמונה נסיעות לארה"ב: 8,400 דולרים.
חמישה ביקורים ביעדים אירופיים: 1,750 דולר.
מסע אחד לסינגפור דרך הונג־קונג, קנדה, יפן והפיליפינים: 3,000 דולר.
נסיעה אחת באוטובוס למצרים: 70 דולר.

לאלה יש להוסיף את עלות שהייתו של השר בחו"ל: 207 ימים בסך הכל, אותם נחשב — לצורך הנוחיות — על פי תעריף ממוצע ביותר של 110 דולר ליום (בארה"ב, נניח, נכון יותר לחשב 150 דולר ליום שהייה). סך הכל בסעיף זה: 22,770 דולרים.

ההוצאות המצטברות של מסעות שריר על פי תחשיב מינימליסטי זה עומדות אם כן על 35,990 דולרים. לאלה צריך להוסיף — אם אכן מדובר באורח מן השורה — הטלים כמוב, וכמובן מס נסיעות, בכל יציאה.

ועדיין לא נגענו בסעיף התשלום עבור הגברת שריר, הנלווית לשר התיירות, בעיקר במסעותיו היותר ארוכים והיותר יקרים. ועדיין לא חישבנו כמה עלו המלונות המאגנים, רובם מפוארים, בהם הוא מעדיף להתארח בדרך כלל בגובה של 10,000 דגל או במלונות בחו"ל.

הוא גם ידיד

אברהם בריר הוא ידידו של אברהם שריר. בעבר היה שותפו במשרד עורכי דין. ב־28.10.8? מונה בריר לעמוד בראש ועדה מייעצת לתיירות. בוועדה לא נכללו נציגי לופטהנזה, אייר פראנס ובריטיש איירווייס בארץ, "משום שאינם ישראלים". כיום, מוכר שמו של בריר כ"מועמד" למשרת מנכ"ל משרד המשפטים. היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, מתנגד למינוי.

בראשית נובמבר '85 מינה שריר את מקורבו, אהרון טייטלמן למשרת יועץ במשרד התיירות. ועד העובדים טען כי טייטלמן הוצנח, וניסה לפעול נגד המינוי. אלא ששנה אחר כך מונה כבר טייטלמן למשרת סמנכ"ל למינהל במשרד התיירות. בימים אלה מתנהלת נגד טייטלמן חקירה בחשד לסחיטה מינית.

עוזרו של שריר, ויקטור ברנס, מונה בפברואר אשתקד לסגן מנהל הענף לשירותי תיירות. גם הפעם, ועד העובדים מחה — והמינוי אושר.

תיק אלבין: נושא בטיפול

שמו של שריר נקשר פעמים אחדות בפרשת מיכאל אלבין. ב־20.12.85 תושאל השר על ידי חוקרי המשטרה. השר התבקש להסביר תנועות מסוימות בחשבון הבנק שלו ושל אשתו. לאחר שהתעורר חשד כי תמורת מניות שהולקו על ידי אחת מהחברות שבבעלות אלבין נכנסה לחשבונות אלה. בחקירות המשטרה לא נמצאו ממצאים פליליים.

באותו עניין אמר שריר "הייתי ידידו של אלבין, אבל האיש לא האשם בשום דבר ולא יצא נגדו שום פסק דין". ח"כ רן כהן טען החודש במכתבים לשמיר ולפרס, כי שמיר מעכב הגשת כתבי אישום בפרשת אלבין. שר המשטרה, חיים בר לב, אמר בכנסת כי המשטרה העבירה את חומר החקירה לפרקליטות.

משה ברש, בעל מפעל "פיקנטי" שהורשע בזיוף דולרים, סיפר בבית המשפט, כי חוקרי שאלוהו אם נתן דולרים מזויפים לשריר. חוקרי המשטרה הכחישו.

בעקבות הפרסומים שקשרו את שמו בפרשה, מסר שריר הודעה אישית בממשלה "קם אדם בבוקר ומוצא ששמו הוכפש...האם חופש העיתונות פירושו חופש לרצוח את אזרחי המדינה בעטים מורעלים?...הצער הכאב למשפחתי ולי אינו ניתן לתיקון".

שריר היה מיוזמי ומתומכי של חוק איסור פרסום שמות חשודים, שאושר בממשלה והתקבל בקריאה ראשונה בכנסת.

עגמת נפש לאשתי וילדי

לאברהם שריר, דומה, יש חשבון ארוך עם התקשורת. הוא מנהל אותו בקול רם מאז שב ב־27.11.85 מלונדון בתום מסע ארוך בארה"ב, שזכה לביקורת ציבורית שלילית בארץ. בנמל התעופה בן גוריון אמר אז שריר כי שיקולי המשרד וטובת התיירות חייבו אותו להעדיף פעולה לקידום התיירות היהודית מארה"ב על פני השתתפות בקונגרס התיירות העולמי "סקול", בירושלים. עם שובו, הגישו אנשי עיתון "הארץ" זר בורך הבא לשר, שהתקומם על המעשה באומרו "להגיש לשר החוזר משליחות ציבורית זר של בית העלמין. יש בכך משום פגיעה באושיות המדינה".

בהודעה אישית שמסר בממשלה ב־28.11.85, בעקבות הביקורת על נסיעותיו, אמר: "השאלה בפני המבקרים אינה מדוע שר נוסע או צריך לנסוע, אלא הביקורת מתמקדת רק בעצם הנסיעות ומגמתה למינויים סנסציוניים...אני מקווה כי הנזק הציבורי ועגמת הנפש שנגרמה לאשתי וילדי ימנעו בעתיד תופעות דומות".

הוא מקשקש בעיתונים

קשה ביותר למצוא בחוגי ענף התיירות מי שיהיה מוכן להתבטא בגנאי תפקודו של השר. לפיכך, כדאי להביא ציטוט אחד, אליו היה מי שדאג להפנות את תשומת ליבנו גם השבוע: באוקטובר 85 אמר אלי מפורש, יו"ר הנהלת התאחדות המלונות, בעקבות ההחלטה על הקפאת מחירי האירוח: "החלטותיו של שריר הן פוליטיות. הוא מקשקש בעיתונים ולא יודע על מה הוא מדבר". תגובת שריר אז היתה: "לא אירתע מגידופים גסים".

עוד על מערכת יחסיו עם אנשי המקצוע בענף עליו הוא מופקד, ניתן ללמוד מפרשיה שהתרחשה בראשית השנה שעברה. שריר ביטל פגישה עם הנהלת התאחדות סוכני הנסיעות, בשל השתתפותו הצפויה של סגן יו"ר ההתאחדות, יעקב קרני. חטאו של קרני היה, כי מתח קודם לכן ביקורת חריפה על המשרד והשר.

שר צבעוני

לאברהם שריר יש, מסתבר, חיבה לצבעים עזים. בעקבות אחד המיבצעים בירושלים, כשהתמלאה העיר שוטרים ואנשי ביטחון, ביקש השר שריר להלביש את השוטרים בבגדים צבעוניים, על מנת שלא להכביד על עיניהם של התיירים.

בטבריה, ביקש שריר להחליף אבני שפה שחורות ואפורות מאבן בזלת, בטיילת החדשה. מנכ"ל משרדו, רפי פרבר, הסביר, כי השר "שונא לראות דברים שחורים ואפורים במקומות עליהם ולדעתו האבנים האלה נראות כמו מצבות".

שריר חובק עולם

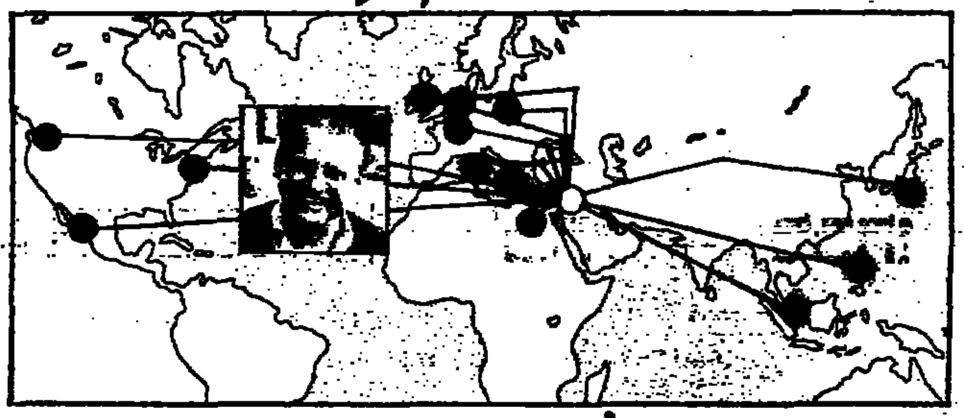

האיש שאין לו עניין בתיק המשפטים

ב־30.7.86 נכנס אברהם שריר לתפקידו במשרד המשפטים. ח"כ פרופסור דוד ליבאי הצביע נגד המינוי, בנימוק כי המשרד זקוק בדחיפות לשר עם עתיד, במשרה מלאה. ליבאי אמר אז, כי על שר המשפטים להיות ראוי לייצג בכנסת את מערכת בתי המשפט ואת התביעה הכללית. שריר מצידו הבטיח עם כניסתו לתפקיד: "אין לי כל עניין בתיק המשפטים אך אמלא את התפקיד עד להרוטציה".

חוסר העניין שלו לא מנע ממנו להחליט כחודש לאחר מכן, על נוהל חדש, לפיו יראיין כל מועמד לכהונת שופט בראיון אישי. מאז עם נוהל זה, הוא מקדיש כרבע שעה לראיון עם כל מועמד, תוך שהוא מתלונן כי הלחצים המופעלים עליו בנושא זה הם כאלה שאינו זוכר כמותם בכל תפקיד אחר בו כיהן.

בשלב מסוים, הקפיא שריר את עבודת הוועדה למינוי שופטים, עד שהוצעה משנה שמנעה לעניין תגבש קריטריונים למינויים. נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, יצא נגד ההקפאה, ושריר הפשירה.

אחד הנושאים הראשונים שהובאו בפניו היה עניין החנינה לאנשי השב"כ. שריר המליץ בפני הנשיא הרצוג לחון את המעורבים בפרשת קו 300, והמלצתו נענתה. סביב פרשה זו התעורר משבר בין פרקליטות המדינה ובין השב"כ, ושריר הפעיל לחצים על הפרקליטות להסלה.

סמוך לכניסתו לתפקיד, הגיע לטיפולו גם עניינו של וויליאם נקש. שריר נעתר לפניות שהיו אליו בנושא, והחליט לסטות מעמדת קודמו בתפקיד, משה נסים, ולא להסגיר את נקש. חיים צדוק, מי שהיה שר המשפטים הגדיר את ההחלטה כהפקרות. החלטתו של שריר לא עמדה במבחן בג"צ.

משה בן זאב, שהיה היועץ המשפטי לממשלה, כתב בעניין הזה כי צורת פעילותו של שריר מסכנת את האיזון העדין שהושג במשך השנים במערכת המשפטית ומגבירה את סכנת הפוליטיזציה שלה.

בסוף דצמבר '86, פנה שריר אל ראש הממשלה יצחק שמיר, בבקשה לשחררו מתפקידו במשרד המשפטים. תפקיד זה, נזכיר, נמסר לו באורח זמני בעקבות משבר מודעי־פרס. מודעי היה אמור לקבל תיק ביטחוני עם קיום הרוטציה, ושריר היה אמור להשתחרר מתיק המשפטים — אלא שהרוטציה בוצעה, ושריר נותר בכפל תיקיו. בעקבות אי החזרתו לתפקיד שר המשפטים אמר מודעי על חבריו בליבראלים — בהם שריר, כי הם "שפנים, זבובים, שקרנים וצבועים". שריר הגיב ואמר כי הוא מרחם על מודעי.

עידן שריר במשרד המשפטים לווה בגל פרישות. המנכ"ל, מאיר גבאי, עומד לפרוש בראשית החודש הבא. המשנה לפרקליט המדינה דורית ביניש עומדת לפרוש עם מינויה הצפוי לשופטת, המשנה ליועץ המשפטי, יורם בר סלע, שוקל לפנות לעסקים פרטיים, המשנה ליועץ המשפטי, יהודית קרפ, שוהה בחופשה ארוכה באוסטרליה, וספק אם תשוב לתפקידה. גם פרקליטות המדינה ידעה גל עזיבות. איילה פרוקצ'יה מונתה לשופטת, מנהל מחלקת הבג"צים, ראובן יאראק, פרקליט מחוז ירושלים אשר פלגי ועו"ד חיים לירן פנו לעסקים פרטיים.

פרופ' אוריאל רייכמן על שריר כשר משפטים:

"לזכותו ייאמר שביקש לפרוש"

פרופ' אוריאל רייכמן, דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב אומר, כי הוא מתקשה להאמין שהשר שריר מכהן כבר חצי שנה ויותר בתפקיד כשר המשפטים.

"הדבר הבולט ביותר", אומר רייכמן, "שהוא עצמו ביקש להשתחרר מהתפקיד".

"יש לי סימפטיה לאיש. הוטל עליו תפקיד רציני מאד, שהוא אינו רוצה בו והאחריות מוטלת על הממשלה לשחרר אותו. אי אפשר למלא תפקיד כזה כשאדם לא מעוניין בו ולא מרגיש שהוא מסוגל לבצע אותו. לכן האשמה היא לא בו אלא במערכת שמשאירה אותו בתפקיד לשרות רצונו".

לשבחו של האיש, מבקש רייכמן לציין את העובדה, שהוא ביקש כבר פעמים לתת לו להצטמצם בתחומי משרד התיירות. "בתפקיד מרכזי, דוגמת שר המשפטים, צריך להיות אדם שמקדיש עצמו רק לתפקיד ורואה בזה שליחות חשובה מאד כפי שהתפקיד מחייב".

לשאלה על השפעת תקופת כהונתו של אברהם שריר במשרד המשפטים על המערכת, כפי שתיראה בעוד זמן במבט לאחור, משיב רייכמן כי על פי מה שבוצע עד היום קשה לומר שאפשר יהיה להרגיש בטביעת ידו של שריר במערכת המשפטית של מדינת ישראל בעוד עשר שנים. רייכמן מרגיש, כי המערכת סבוכה במיוחד וקשה במיוחד, גם בשל העובדה שבתפקיד היועץ המשפטי — שהוא לעיתים בעל חשיבות גדולה מזאת של השר עצמו — נמצא אדם שהשר אינו מעוניין בו, ושמערך היחסים ביניהם קשה.

משכונת הפועלים לעסקנות הליברלית

דרך ארוכה עשה אברהם שריר משכונת בורוכוב הפועלית בה נולד, מתנועת הנוער העובד בה היה חניך ומבית ספר תיכון חדש, אותו סיים, אל המחלקה הראשונה בטיסות טראנס־אטלנטיות.

עם תום שירותו הצבאי, בחיל האוויר, פנה שריר ללימודי משפטים באוניברסיטה העברית, שם היה תלמידו של הפרופסור האגס קלינגר־הופר, לימים ח"כ מטעם הליברלים. בשנים 1954־1964, תחילה כמזכיר הנה ואחר כך במשרה מלאה, היה מזכיר סיעת הציונים הכלליים בכנסת. אותה תקופה, קשר קשרים הדוקים עם שמחה ארליך, הוא שהביאותו ב־1964 לעמוד בראש המחלקה הכלכלית של הסוכנות היהודית בארה"ב — שנוהלה על ידי הליברלים — שם ישב שלוש שנים. משם שב לארץ, ב־1967, פנה לפרקטיקה פרטית כעורך דין, והיה גם המנכ"ל הראשון של לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים.

ב־1970־73 היה קונסול כלכלי של ישראל בדרום מזרח ארה"ב, וישב באטלנטה, ג'ורג'יה.

ב־1974 מונה מזכיר המפלגה הליברלית, ובשלוש השנים הבאות גיבש לעצמו בסיס כוח. עבודת השטח שלו נשאה פירות ב־1977, כאשר זינק ממעמד עסקן אלמוני כמעט אל המקום החמישי ברשימת הליברלים ולמקום ה־12 ברשימת הליכוד לכנסת, עם המהפך הפוליטי.

הממשלה שהקים הליכוד ביקשה תחילה לצמצם במספר השרים, ומשרד התיירות בוטל ואוחד עם משרד התעשיה, אלא שארבע שנים אחר כך, לאחר הבחירות של 1981, נולד המשרד מחדש — כשאברהם שריר בראשו. הקמת ממשלת האחדות הלאומית הותירה אותו במקומו — ומשבר מודעי השני הביא לידיו גם את תיק המשפטים.

שריר, נשוי ואב לארבעה, מתגורר בנווה אביבים, בתל אביב.

ועדה מקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי

רח' לוחמי הגטאות 10 — עכו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 — מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה, בבניה בתיק מספק 1739/86ב"ו ע"י מר עבד יוסף אברהים. במקום: כבול, בגוש 19607 חלקה 100.

מהות ההקלה: בנית קומה שלישית במקום שמותר לבנות 2 קומות בלבד.

מהות ההקלה: בנית קומה שלישית במקום שמותר לבנות 2 קומות בלבד.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות, למשרדי הועדה המקומית ברח' לוחמי הגטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה סלע
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי — עכו

עזבון המנוחה שולמית גל ז"ל

שנפטרה ביום 7.12.86

הוגשה לנושים לפי סעיף 99 לחוק הירושה תשכ"ה —1965 הח"מ נתמנו על ידי בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק עזבונות 1351/86 למנהלי עזבון של המנוחה הנ"ל.

כל נושה של העזבון מתבקש להמציא לח"מ תוך 3 חודשים מיום פרסום הודעה זו הודעה בכתב על תביעתו.

דוד. ג. שמרון, עו"ד
אברהם מירון
אצל: שמרון, מלכו, פרוסקי, יצחקי
רח' חובבי ציון 8
ירושלים, 92226

ביום שישי כ"ז באדר תשמ"ז 27.3.87
בשעה 11.30 בבוקר
יום השלושים לפטירתה של
פולה רכטר ז"ל
נקיים אזכרה וגילוי מצבה בבית העלמין בנחלת־יצחק
משפחות:
רכטר, זרחי, פרי

בכאב ובצער עמוק אנו מודיעים על
פטירתו ללא עת של יקירנו
אריה איזנוורג ז"ל
ההלויה התקיימה ביום שני כ"ב באדר תשמ"ז 23.3.87
המשפחה המתאבלת

במלאת שנה לפטירת יקירתנו
רוחל'ה שלוש ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום ו', כ"ז באדר תשמ"ז,
27.3.87, בשעה 11.00 בבית העלמין ברמת השרון (צומת מורשה)
המשפחה

למר גדעון אופיר
איתך באבלך
על פטירת
האם ז"ל
הנהלת אמקור בע"מ

חברי ועד הר הכרמל
(כולל אחוזה)
משתתפים בצערה של משפחת ביין בהילקח יקירם
שלמה ביין ז"ל
יקיר העיר חיפה
מותיקי הכרמל ועסקן רב פעלים
ושולחים תנחומינו הכנים

לחיים בן דב
משתתפים באבלך הכבד במות
אביך ז"ל
חבריך לעבודה

למשפחת עברי
אתכם באבלכם הכבד
במות הרעיה — האם
אורה עברי ז"ל
צים חברת השיט הישראלית

לבנימין וארז עברי
משתתפים בצערכם הכבד
במות הרעיה — האם
אורה עברי ז"ל
אודי צוקרמן
יו"ר מועצת עובדי "צים"

לבית גוזמן
משתתפים בצערכם
על מות
עודד גוזמן ז"ל
מחלבת נהריה שטראוס בע"מ
גלידות שטראוס בע"מ
גלידות ויטמן (1979) בע"מ

מכתבים למערכת הארץ

לא את ההסברה יש לתקן אלא את מעשינו

חברי כנסת, שלא פורשו בשמם, הציעו, לפי ידיעה בדריה, למנות את חבר הכנסת אבא אבן לשגריר ישראל בוואשינגטון, שכן אין לדעתם מי שיוכל לשקם כמוהו את יחסינו הפגו־עים עם ממשלת ארה"ב וקהילתה היהודית.

אף־על־פי שאבן מיהר להתנ־ער מן ההצעה, ראוי להקדיש לה מלים אחדות. אין זאת כי סבורים בעליה, שממשלת ארה"ב תבוא את צעדיה כלפינו לא לפי מעשינו אלא לפי טיב הסברתנו, שכל מעשה נלוז וכל איוולת אפשר לבאר ולטהר בקי־ן טעמים ובלבד שהמסביר יהיה בקי בשתנות, ששמו הולך לפניו בקהילת העמים.

לא, רבותי חברי הכנסת. לא את הסברתנו יש לתקן אלא את מעשינו. אנשים ראויים, ברי־לבב ונקיי־דעת, משכילים ומוכשרים, יש להציב לא בוואשינגטון אלא בירושלים.

אלכסנדר ברזירא
רמת השרון

אין כפרה לפרשת פולארד

אני מבקש להצטרף לקוראנו של "הארץ" חיים חפץ ("מכתבים למער־כת", 15.3) להתפטרותו של שר הביטחון לאלתר, בתוקף היותו ממונה על הלק"ם בתקופת פולארד. רק צעד דרמאטי כזה עשוי לשכך את זעמם של "האדם ברחוב" האמריקאי והן של מעצבי דעת הקהל.

האמריקאי הממוצע נוטה לתמימות (ולהתנשאות). אך ברגע שהוא חש עצמו מרומה, הוא "מתפוצץ" ותובע בעקשנות את מלוא ליטרת הבשר. ואין שנוי אם המדובר באמריקאי או באישיות זרה.

הזעם על רייגן הוא חלק מהמשול הכעס על תומכיו בפרשת בני־העיסקה בתקופת קארטר... הנשיא לשעבר ניקסון הוא עדות לחוסר משוא־הפנים של דעת הקהל האמ־ריקאי בעניינים של "מוסר ציבורי". כל ישלו עצמם בעלי השררה בישראל: פרשת פולארד תיזכר לש־מצה גם בעוד עשר שנים אין לה כפרה זולת הפקת מסקנות ברוח המוסר ומיצוי הדין עם המעורבים מבצעית בפרשה.

ברוך מרגלית
חיפה

*

מאז נחשפה פרשת הריגול של פולארד עשתה ממשלת ישראל את כל הטעויות האפשריות והחריפה בכך את הנזק שנגרם למערכת היח־סים עם הממשל האמריקאי על כל שלוחותיו.

ישראל אינה משופעת בעורף של מדינות ידידותיות לה. לכן אל לה לממשלה להקל ראש בתלותנו במעצמת־העל. יהיה זה משגה להפריז בהתרפקותנו על המיתוס שעל־פיו אנחנו מהווים "נכס אסטרטגי".

יש לשלוח משלחת של רצון טוב למסע הסברה אינטנסיבי בארצות־הברית, במגמה להיפגש עם נציגי הממשל של ארצות־הברית על כל רבדיו, והקהילות היהודיות.

אליהו מילמקין
רמת־אביב

היכן הן מפ"ם ורצ

מפ"ם ורצ, האמורות לייצג את השמאל השפוי במיטבו, מתנגדות בתוקף לתיקון האחרון לחוק למניעת טרור, הנועד למנוע מתנועות השלום בישראל הידברות ישירה עם הפלשתינאים.

למרות עמדתן המוצהרת, הן דנו את משלחת השלום לרומניה ברוח־חין, בטיעונים מלאי פלפול שכלתני־פוליטי.

ראש הממשלה תוקף את אנשי המשלחת בגלוי ומכנה אותם "אוהדי אש"ף והבוגדים". בריוני כהנא מטרידים זה ארבעה חודשים את אנשי המשלחת ומאיימים עליהם ברצח. ב־9 בפברואר נפתח ברמלה המשפט נגד חברי המשלחת שנבחרו על־ידי המשטרה והיועץ המשפטי לממשלה לשמש כשפני ניסיון לחוק. יחידת "צבא כהנא" מאורגנת ומתורגלת,

תוקפת במשך שעות את המשלחת בקריאות גנאי גסות ובאיומי רצח. ואנשיה מנופפים בעניבת חבל לעבר קבוצת אנשי שמאל נאמנים שבאו להזדהות עם הנשפטים, וקוראים בקול גדול: "חבל תלייה לבוגדים".

בין אנשי השמאל אין איש מחברי מפ"ם ורצ. הם כנראה נאמנים בכך להנהגותיהם.

דב ירמיה
נהריה

לא להיכנע לדעה קדומה

במכתב למערכת "כניעה שאינה מבשרת טובות" ("הארץ", 22.3) מותח מ. שטנר ביקורת על עו"ד מאיר גבאי, מנכ"ל משרד המש־פטים, על מילוי תפקידו כעובד מדינה.

איסוף חומר בפרשת נקש הוא תפקיד מינהלי, ומן הדין כי יוטל על מנכ"ל המשרד ולא על היועץ המשפטי. והרי מדובר בחומר שאינו בהכרח משפטי. אם אכן נשקפת סכנה לחייו של נקש במקרה שיוסגר לצרפת, מה הקשר בין החלטת שר המשפטים שאינה לטעמו של שטנר לבין החשש כי גבאי לא יוכל לעמוד בלחצים כב־דים בתפקידו החדש.

גבאי מילא את תפקידיו תמיד על־פי שיקולים מקצועיים וללא משוא־פנים. מדוע לשפוט ולהביע דעה קדומה עוד בטרם החל בעבודתו כיו"ר הרשות לניירות ערך? עם הטלת תפקיד יו"ר הרשות לניירות ערך על גבאי, יש לברכו ולאחל לו הצלחה.

יצחק ארמוני
רמת חן

הארץ ממליץ

תל־אביב

סרטים מיוחדים

קיץ (לב 1) — סרט רגיש של אריק רוהמר ("ירח מלא בפריז") המתעד את חופשת הקיץ של נערה פריזאית הסובלת מבדידות. הרבה שיחות, דמויות אמיתיות ומשחק מצוין.

שיחות מלובלבות (דיזנגוף 2) — סאטירה קנדית שנונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, והפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

סרטים טובים

פלאטון (שחף) — סרט מלחמה אמריקאי עשוי היטב, המתרחש בג'ונגלים של וייטנאם, על חוסר הטעם וחוסר הענין שבמלחמה. נכתב ובוים ע"י אוליבר סטון, שלחם בוייטנאם ואף זכה בעיטור גבורה.

שתי אצבעות מצידון (התחויה הישראלית) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתקופה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהיא משתקפת בעיני החייל הפשוט. בבימויו של אלי כהן.

מונה ליזה (דיזנגוף 2) — בגנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורת עור, בסרט אפל של ניל ג'ורדאן. משחק מצוין של בוב הוסקינס.

בטי בלו (פריז) — סיפור אהבה המתחיל בקומדיה ומסתיים באופן טראגי, בבימויו של ז'אן ז'ק ביינקס ("דיווה"), מסוגנן ולפעמים מצועצע.

סרטי בידור

קרוקודייל דנדי (זיקל) — קומדיה קופתית לכל המשפחה, על צייד תנינים קשוח המגיע ממעמקי הערבה האוסטרלית, הב־תמורה זוכה בביקור ב"ג'ונגל" הניו־יורקי, ואהבתה.

ג'ק פלאש המקפץ (גת) — עובדת מחשבים בבנק נקלעת לעלילת ריגול מסתורית ומשעשעת. בכיכובה של ווּפי גולדברג המלאה חיוניות.

מלקולם (חן 4) — סרט אוסטרלי חביב, על גאון־מכונאי המבצע שוד בנק באמצעות שלט־רחוק ומאפרות. משחק טוב.

ג'ושוע אתמול היום (חן 2) — סיפור חייו של בחור יהודי טוב, שאביו גנגסטר ואמו ערכה סטריפטיז במסיבת הבר־מצווה שלו. סרט קברי של טד קוצ'ף.

ירושלים

קיץ (תיאטרון ירושלים) — ראה לב ת"א.

קרוקודייל דנדי (אור 1) — ראה זיקל ת"א.

ג'ק פלאש המקפץ (אור 3) — ראה גת ת"א

פלאטון (כפיר) — ראה שחף ת"א

חיפה

פלאטון (אורה) — ראה שחף ת"א

קרוקודייל דנדי (פאר) — ראה זיקל ת"א

מלקולם (חן) — ראה חן 3 ת"א

המוסד לביטוח לאומי

הודעה למעסיק

בדבר תשלום קצבה בעד הילד הראשון לעובד השכיר בחודש מרס 1987

1. ההכנסה המזכה בקצבה בעד הילד הראשון בחודש מרס 1987 — 995 ש"ח (ההכנסה החייבת במס הכנסה).
2. סכום הקצבה בעד הילד הראשון בחודש מרס — 39 ש"ח.

המטה להסברה וליחסי ציבור

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 25.3

תיאטרון הבימה: הדוד וניה: 20.30

מירלה אפרת — בחולון

התיאטרון הקאמרי: קידוש — בקאמרי; אמא מאבודי — בצוותא; אני לא רפפורט — בת"י חיפה 16.30, 20.30

התיאטרון העירוני חיפה: אני לא רפפורט — בת"י חיפה ב־16.30 (18) ב־20.30 (15)

האוטוסטופיסט — מ. חיפה (12)

סוויה להצגות — נצרת בהבנתה —

נצרת מ. תרבות: 10.00; 12.00

ספר חדש / מיכאל הנדלזלץ

ציפיות נמוכות

עדית נעמן: "כביסה אחורית (לשותקים בלבד)", הוצאת עדנים / ספרי ידיעות אחרונות. 135 עמ'.

אחד מסוגי הספרים הנוסרים מאוד על המדף הישראלי הוא הספרים העוסקים בחזות, שלא נכתבו על ידי אנשי צבא או מדינה ועיתונאי החצר שלהם. אין ספק שאלה יהיו ספרים הגובלים ברכילות, אבל מה רע ברכילות, בעצמה אם היא נעשית ברשעות הראויה על ידי רכלן שהוא אישיות בפני עצמה, זה יכול להיות רק תענוג לקורא. ספרים מסוג כזה יכולים אולי להאיר את העובדה שיש חיים מעבר לבטחון ולכלכלה, וגם שם מעצבים הסיפורים האנושיים הקטנים את האירועים המשמעותיים הגדולים יותר.

רכילות לא חייבת להיות מסופרת על ידי מי שחווה את הדברים על בשרו, אם כי זה, כמובן, עדיף. סרדות מחדר ההיפות או מחדר ההלבשה עדיף לשמוע מפה ראשון. אם אין מדובר בפה ראשון, לפחות רצוי שכל סיפור ייבדק לגופו (או לגופו) וגם רצוי היה שהרכלן ינסה לפחות למצוא מסגרת של משמעות בסיפורים שלו.

אחרי פתיחה כזאת מובן כבר שהיו לי ציפיות מספרה של עדית נעמן "כביסה אחורית (לשותקים בלבד)" שהוא תוצאה מבטיחה הקצר כאשת יחסי הציבור בתיאטרון "הבימה". העולם עליו היא כותבת מוכר לי היטב, ובחלק מן האירועים שהיא מתארת היה לי חלק זה או אחר. לנעמן היו ציפיות מן העבודה "בפנים", שקצת קשה להבין את מקורם בהתחשב בכך שהיתה במשך שנים ארוכות כתבת תרבות ובידור. היא התאכזבה כשראתה שהשחקנים זה בעיקר "אגו", והתיאטרון זה הרבה לכלוך ומעט זוהר. ב"אחרית דבר" היא כותבת: "התאם נא את הציפיות למה שהמציאות מסוגלת לתת לך". גם לי היו ציפיות מספר על "הבימה" מבפנים. כגודל הציפיות (ראה כותרת) כך גודל האכזבה.

איגוד העוסקים ביחסי ציבור יצא בגינוי לנעמן, בטענה שהיא הפרה את האמנה של העוסקים ביחסי ציבור והשתמשה בחומר שנפל לידה בתוקף תפקידה לצורך תפקידה העיתונאי. אני יכול להרגיע אותם: היא לא ראויה לגינוי זה, בעיקר משום שלרוב לא השתמשה בחומר שנפל לידיה בעת מילוי תפקידה. הלוואי שהיתה משתמשת בקצת יותר. סיפורים על חיים גמזו ז"ל, חנה רובינא ז"ל, אהרן מסקין ז"ל, ישראל בקר או שמעון פינקל יבדל"א לא התגלגלו לידה כשהיתה אשת יחסי הציבור של "הבימה". אלה אנקדוטות ישנות ושבלונות. לגבי חלקן קיים ספק כבד אם התרחשו. וחלקן האחר הוא לא כל כך לעניין. כך, למשל, מובא סיפור על מריבה כמעט אלימה בין שמעון פינקל לישראל בקר בהצגת "שאר־סה", בפרק "שחקנים — עם קשה", בו מספרת נעמן איך בעטו שחקנים עליה ועל עיתונאים על אי הזכרת שמם, ואיך הערכנו והוגש כשהשם הופיע "בגדול". בכלל, הספר ערוך ברשלנות, כשקטעים חוזרים על עצמם, ומובאים לא תמיד בהקשר הנכון.

הספר הזה הוא מעין כתב הגנה על הזמן הקצר שבילתה נעמן בתפקידה כפוי הטובה. מקובלים עליי הדיבורים שמובאים מפיו של הלל מיטלפונקט, שבעיניו יחסי הציבור "מה שלא תעשי, ואפילו תעשי רק את הכי טוב, תמיד יהיה מישהו שיבוא אליך בטענות". יחסי ציבור של תיאטרון זה תפקיד קשה וכפוי טובה לא רק בגלל אופים האגוצנטרי של אנשי התיאטרון ואטימותה של הטלוויזיה לתרבות, להם מקדישה נעמן הרבה מילים.

אבל השאלה המרכזית היא איך תופסים את תפקיד איש יחסי הציבור. נעמן מספרת שרצתה להפוך כל שחקן "הבימה" לכוכב בעיני התקשורת, וזה לא הלך לה.

מה הפלא, אם יחסי ציבור נתפסים בעיניה כ"לצעוק בקול רם את הדברים הכי טובים והכי נפלאים על הסחורה" שמציע התיאטרון לקהל". כשהיא מספרת על הרעיון שלה לגבי יחסי ציבור מוצלחים להצגת "טירונות", אתה מבין שהיא לא ניתנה בתוכנית: הבאת קצינים בכירים בתוספת מחלקת טירונים לבכורה, ועיצוב המזנון כקנטינה של שק"ם, ובתוספת פיקנטית סיד של תה עם שלט "תה עם סודה, מיוחד לטירונים, שלא יתחשק". הקצינים לא באו, הטירונים היו עסוקים, ומכל "מבצע יחסי הציבור" נשאר רק התה. אכן, לא מתחשק. גם מי שאישר לה מבצע יחסי ציבור כזה לא ראוי לשבחים.

היא מבכירה שהמציאות עושה יחסי ציבור טובים יותר: להצגת "אהבתו הראשונה של המורה לסר בע"ו (הפקה של המרכז לתיאטרון ביטורי, עיבוד ובימוי של יורם פורת, ההצגה התארחה ב"הבימה") היו יחסי ציבור בגלל העידוד שבה, שהדריך את שלוחתה של הנרעצה לביקורת סרטים ומחזות. לזכותה ייאמר שהיא מודה כי "כמה מעמיתי בעיתונים האשימו אותי בוולגאריזציה של ההצגה העיכית החרושית הזו בכך שמכרתי אותה לעיתונאים כ"עיסקת חבילה של ציצים ועדרות". אחד העמיתים האלה הוא אני, ולמרות שאיני סבור שהיתה זו הצגה חרושית או ערכית במיוחד, אני יכול להעיד שלי הציגה נעמן את ההצגה כ"ציצים ועדרות". נעמן בהולם עשתה וולגאריזציה של תחומי יחסי הציבור ועיתונות התרבות והבידור.

בפרק "הבלוף" שמאחורי יחסי הציבור" היא כותבת ש"איש יחסי הציבור הוא, במקרה המקובל, רק אישיבינים, שמוכר לאמצעי התקשורת את הסחורה הכי מבוקשת ומקובלת; אמצעי התקשורת מצירים משווקים הלאה את הסחורה". מכאן המסקנה היא פשוטה, מפי כתבת הבידור והתרבות שהיתה לרגע לא ארוך אשת יחסי ציבור: "בתחום התרבות פרחות התופעות של כתבי־שסה שאין להם לא ידע, לא השכלה ולא תרבות; רק מטען אדיר של חוצפה ובורות אישית."

אחר כך היא מזכירה כיצא דופן כתב תרבות ש"כתופעה נדירה וחד פעמית למד באופן מסודר בחוג לתיאטרון" (היא לא מזכירה כאן שמות, אבל מדובר בעמוס אורן מ"ידיעות אחרונות" שהפסיק בינתיים את לימודיו). כנגד זה היא מזכירה כדוגמה שלילית כתבת שראיינה את המנהלת המיוסרת של להקת "מאזושה" מפולין, שלא ידעה דבר על הלהקה (גם כאן היא לא מזכירה שמות, אך מדובר בתוהיה אדר מ"ידיעות אחרונות"). אינני בא לטעון שנעמן היא רחוקה הדוגמה השלילית, אבל כתיבתה וספרה מעידים על כך שהיא מתייחסת לתקצוע עיתונאות התרבות והבידור בכזה עמוק, הדבר ניכר היטב גם בעבודתה כאשת יחסי הציבור של "הבימה".

רק פעם אחת בספר מספרת נעמן כי ניסתה לבדוק עובדה כלשהי, והיא מידת ידיעתו או אי ידיעתו של יו"ר מועצת הנאמנים של התיאטרון את גובה השכר של השחקנים. היא מספרת שלא הצליחה בכך. חלק גדול מן הסיפורים הוא העוברות הן הערכות או שירים מפה שלישי. מיעוטם הוא ראויות, שהולקם לא כל כך לעניין. כשרנים ביחסי השחקנים והביקורת, מה הטעם להאיין עוד פעם את המבקרים שוש אביגל ואמיר אוריין. הרי את זה עושה כל כתבת מתחילה ועצלה. איפה משהו על הצורה בה הביקורת משפיעה או אינה משפיעה בתוך התיאטרון. הרי נעמן היתה בתוך התיאטרון ונכנסה דרך המטבח, לא המבקרים.

מעבר לעובדות כלכליות על מבנו של השוקן ומצבו של התיאטרון, שמובאות ללא יכולת של ממש להראות ממה הן נובעות ולמה הן גורמות על הבימה, יש בהצגה הזאת באשם אחד (מלבד השחקנים בעלי האגו, שעל קיומו אי אפשר להאשים אותם). זהו עמרי ניצן שלמענו באה לתיאטרון ובגללו עזבה אותו. לטענת נעמן הוא אמנם "חיית תיאטרון" אבל יש בו גם "משהו בפיוזי רודנסי המשתלט על כל סביבתו הקרובה, מקומם ומעצבן את אלה שצריכים לשתף פעולה אתו בעבודה היום־יומית...כל מה שעומרי ניצן עושה...הוא מבקש לראות את זה מתורגם באופן מיידי לכותרות בעיתונות". עיקר המחלוקת נבעה מכך שהוא טען כי "מנהל אמנותי ראשי יכול להתערב בכל שטחי העשייה של התיאטרון, וזה כולל גם את שטח יחסי הציבור".

לא אני אסנגר על ניצן, אך נימה לי שעשייתו של מנהל אמנותי נבחנת במה שעולה על הבימה, ולאו דווקא בהתנהגותו מאחורי הקלעים. גם התחשבותו או אי התחשבותו במודלים של שחקנים ותיקים צריכה להיות כפופה למטרה זו. בעניין זה ניתן לטעון כלפיו שאין הוא מתעיב מספיק בעשוה על בימת התיאטרון. מכל מקום, לא נראה לי שהתערבותו ביחסי ציבור, או אפילו רדיפתו אחרי הכותרות (למען עצמו, או למען התיאטרון — ואולי היחס שהוא עושה ביניהם הוא נושא לספר, או פרק בתוך ספרו) היא טענה שתוקפי לחובתו במאזן תיפקודו כמנהל אמנותי ב"הבימה".

כשאתה שובר את הקוד לפיו "לא מכבסים כביסה מלוכלכת בחוץ" (ונעמן טוענת ש"בהבימה" אין גאוות יחידה וכולם משמיצים, אם כי בעילום שם) כפי שעשתה נעמן, אתה מצפה שאו שהכביסה תהיה מלוכלכת במיוחד (והיא לא), או שלכובסת יהיה חן מיוחד בסגנון הכביסה. ספר כזה אמור לגלות הרבה על העיסה, אבל עוד יותר על הנותנת, שבאיכותו תלוי ערכו של הספר. הסיפור על "הבימה", מבפנים, מבוזק או מחכר עדיין מחכה לכותב המרושע והמוכשר שלו.

הבימה התיאטרון הלאומי
הארץ עיתון לאנשים חושבים

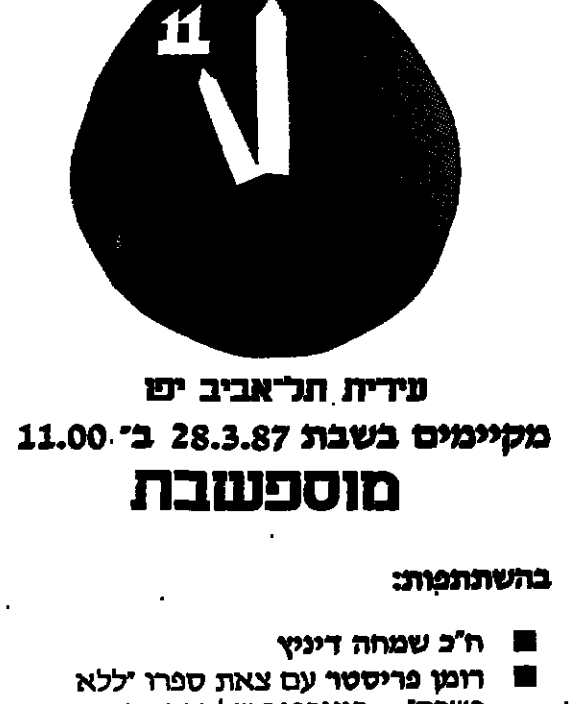

עדית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 28.3.87 ב־11.00
מוספשבת

בהשתתפות:
- ח"כ שמחה דיניץ
- רומן פריסטר עם צאת ספרו "ללא פשרה" — ביוגרפיה של יצחק גרינבוים.
- גבריאל שטרסמן עם צאת ספרו "המערוך" על רצח מלה מלבסקי.
- שחקני הצגת "בדרך לברודווי" — שלמה בר־שביט, נתן דטנר, שמעון כהן, אברהם מור ולאה קניג.
- שמואליק סגל — חתן פרס אשמן
- הזמר ג'ק גוטליב — על גילגולי מנגינות יהודית לבימת ברודוי, עם הדגמות
- אראלה תלמי — חליל, ויונית וייס — צ'מבלו — יום הולדת 302 לבאך והנדל

מנחה: מיכאל הנדלזלץ

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ה'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: 8 ש"ח.
הנחה 50% למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.

האירוח באדיבות
בית היוצר לספר הטוב
חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגן רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד לשחרת ב־7 בבוקר בחוגת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
[illegible] 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 8.00—20.00
בימי ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433380, 03־433500

שיר"ן — שירות רפואי נייד (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 681011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבן כ"ד
שקמ"י — שירות רפואי לקט
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19—24: טל' 03־7549111 "שקמי" קוד מנוי 222

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03—285822

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתיאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

חיפה:
רח' הנמל 26, קומה ג', טל' מס' 04־521245. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00—23.00

קשב לבית —
שרות מומחים לרפואה, שיקום ושיעור בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
איתורית 1590 7549111

שי"ן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 261111
ילדים ונוער 261115
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958

מרכז מידע לקרובי אנוש (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611

מרכז מידע למצבי לחץ מטעם "מקלט":
א' רח' 11.00—13.00
ב' רד' 16.00—18.00
טל: 220031
רח' מאזה 13 תל־אביב

יד ביד — אוזן קשבת לילד ולהורים תל אביב — 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00 223732
ירושלים — 243558

חיפה והצפון — 229488 מ־20.00 עד 11.00.
הגליל המערבי — 04־922222

תורנות בתי־חולים

תל אביב: איכילוב — (ילדים, פנימית, כירורגיה)
ירושלים: הדסה ע"כ — (פנימית, נשים, עיניים, אא"ג)
בקור חולים — (ילדים)
הדסה ה"צ — (אורטופדיה, כירורגיה)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: פרישמן 66 257526
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 225142
ירושלים: רמת אשכול פרנק 15 ב. מסוף 810552
חיפה: יבנה אבן סינא 7 672288
חולון: אהרון הפרין 52 889153
בת ים: בני בת ים הנביאים 3 5515671
נתניה: נתניה הרצל 11 22842
רמת גן: מרכזי חיבת ציון 43 782821
פתח תקוה: קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות: היסוד קרן היסוד 73, ק. ביאליק 704185
חדרה: קופ"ח כללית השילד 60 322204
רחובות: טל הרצל 134 451228

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00—19.00.
רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' — 16.00—19.00 רח' הסמדר 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02־528231—2 03־432777 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
08.03 שעת כושר
08.15 ארץ מולדת — מעפילים ולוחמים (ב)
08.40 אנגלית ר'.
09.00 מדעי הטבע (יסודי) — איך גדלים הזרעים
09.20 אנגלית ר'
10.10 מדעי הטבע הד"ר — לנוח ולהירגע מבלי להיפגע
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ר' — מלבן הקסם
11.15 אנגלית ("א'־ב'")
11.30 מושגים ביהדות — מצה זו
12.00 טלטקסט — אתמול במשפט דמיאניוק (ב)
12.25 אנגלית ר'
13.00 מדעי הטבע עיליתי יסודי — פיזיקה — רדיואקטיביות
13.30 גיאוגרפיה — נהר הקולורדו
14.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: שנות חיינו הראשונות; תור הברזל הודיש; מאגר מזון
15.00 מועדון הפיקוקים
15.30 פרפר נחמד
16.00 פיצוחים — שעשועון
16.30 משפט ג'ון (איוון) דמיאניוק
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שמיניות באוויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) על ספרות ותרבות
19.00 (ע) בקו הבריאות — יום ברהט
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 יוסף ביגון — מוגבל מוכרז תיו — לרגל שיחרורו
20.30 תצפית — מדע, טבע ורפואה
21.00 מבט לחדשות
21.30 שידור ישיר של המחצית השניה במשחק הכדורגל ישראל־גרמניה
22.05 אחרון המאהבים הלוהטים — סרט קולנוע
23.40 פסוקו של יום וחדשות

■ ירדן ערוץ 6

18.00 מספר האות (ירדן)
18.30 מבצר כשרונות צעירים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן כיום
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים 20.00 חדשות בערבית
20.30 שלושה בדירה אחת (קומי)
21.10 לבנה את הגדרן לא בדרך הקונבנציונלית
22.00 חדשות באנגלית
22.20 רב מכר: מהגרים ומלכים (דרמה)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 "סנטיגיל" (פרק 9)
17.00 סופרבוק (מצויר)
17.30 הוכבות עם דזי גילספי
18.00 זהר הליהוד
18.30 משפחת קבגל (סדרה) 19.00 חדשות
20.00 סיימון את סיימון (בלש)
21.00 רמינגטון סטיל (בלש) 22.00 קגני ולייסי (בלש) 23.00 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 מגישים שיר
12.00 אמנים באולפן — תמי כרניץ — פסנתר — מנדלסון: רונדו קפריצ'יוזו,
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה ויחה
16.00 מהקלטות התזמורת הסימפונית ים רשה"ש — היידן: סימפוניה מס' 83, בסול מינור "התרנגולת"
17.30 מן העבר הרחוק
18.00 דיוקן
19.00 מוסיקה אהובה עליכם
20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי

רשת א'

19.05 שאול כעניין
19.30 שידורים לעולים
22.05 חבר מאותו כוכב

רשת ב'

18.06 יש שאלות — מנחה איתן אלמוג
18.45 היום במשפט
19.00 היום הזה
19.35 מוסף לענייני צבא וביטחון
20.15 שידור משחק כדורגל בין נבחרת ישראל לבין נבחרת מערב־גרמניה — העברה מאיצטדיון רמת־גן
22.05 מחפשים את ה □ מטמון
00.05 יומן חדשות
00.15 בימה ומסך

20.30 אופרה של יום רביעי
23.00 מזמורי יצירות

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה
20.05 לי ולך — שיר ושירה
21.05 צליל מכוון
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 יעד משודר — צבא וביטחון
18.45 משולש — עיתון יומי
19.05 שירים מכאן — שירים עבריים
19.05 משפט ג'ון דמיאניוק
20.05 שאלות אישיות — עם הד"ר לספרות ניסים קלדרון
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — קיום מצוות
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים וארבע — היום שהיה
23.55 שיחות חצות — עם המשפטנית רות גביזון
00.50 ציפורי לילה קלאסיות — עם ארי פרנקל

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל — עברית קלה
08.05 תורה
08.30 משפט דמיאניוק — שידור חי
14.06 בראש צעיר — מגאזין לילדים
15.30 השכלה ודעת לכל
16.05 משפט דמיאניוק — שידור חי

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הרשת [illegible] יומי
11.30 סעו לשלום
12.10 אלף־אלף בב'
13.00 מוקד החדשות ומוספים
14.00 בת צחוק — הדי הזמן
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים ושיעורים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בחזרה לאושר־להיטים
07.05 שיר בבוקר בבוקר־פזמונים
09.05 מה, כבר תשע?
10.05 שבעים מי יודע
11.05 אהבה יומיומית
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בימי חול
14.05 פזמון ופזר
15.05 חדש, חדיש ומחודש
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פקוחים עין—מידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נבון לעכשיו
13.05 אחד אחד פזמונים ישראליים
14.05 דו־רה־יומי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחר הצהרים—שירים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 סאבאבה בבסיס
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — סגור לרגל השיפוצים. סרט הפתיחה: ילדים חורגים לאלוהים
סיק — הבעיה השלישית שלי 5.00, 7.30, 9.40
אסתר — שומר במשרה חלקית 5.00, 7.15, 9.40
בית לסין — רני רנו האיש מבוחרי 11.15 בלילה
בן יהודה — ניפגש בחוף 4.30 7.15 9.30
גורדון — הסבב 4.30, 7.15, 9.30
גת — ג'ק פלאש המקפץ 5.00, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1 — שיחות מלובלבות 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2 — תבונות אהבה מפירנצה 11.00, 1.30, 4.45, מונה ליזה 7.15, 9.40
דיזנגוף 3 — המשימה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.30
זיקל — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
הדרייב אין — ניפגש בחוף 7.15, כלא הנשים 9.30, סרט סקס 12.00 חצות
הוד — מחר מתכנר 4.30, 7.15, 9.30
הקולנוע — אין הקרנות
רב חן:
חן 1 — צבע הכסף 4.45, 7.15, 9.45
חן 2 — ג'ושוע אתמול היום 7.30, 9.45 בבכר 4.45, 6.15
חן 3 — אל תקרא לי לבן 5.00, 7.35, 9.45
חן 4 — מלקולם 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
חן 5 — המשימה 11.00, 2.30, 5.00, 7.30, 9.40
לימור — שכרון חושים 2.00, להמונן שניה 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — מפרץ מסקיטו 2.00, 5, 7.15, 9.40
לב 2 — קיץ 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 3 — בטר בי 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 4 — הקשר הנורבגי 2, 5, 7.40, 9.40
מוזיאון ת"א — שואה 1.00
מקסים — ביגלה איש העם 4.30, 7.15, חמים ושקים 9.30
מרכז התחויה הישראלית — שתי אצבעות מצידון 10.00
סינמה 1 — האוצר מארץ האש 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — חנה ואחותיה 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק — הרוקר מרייטנם 7.00, ערב סרטים ישראלים קצרים: א. אמנות של הנרייק, ב. התנתה של גליה, ג. הקסם האחרון של סבא — 9.30
פאר — ללא רחמים 4.30, 7.15, 9.30
פריז — בטי בלו 11.45, 2.00, 4.15, 7.00, 9.30, הילד ושד 11.30
צפון — סגור לרגל שיפוצים סרט הפתיחה שם הורד
שחף — פלאטון 4.15, 7.00, 9.30
תמוז — ואיפה העריכות לעצמי... 7.30, 9.40
תכלת — רקה לתבנה 4.30, 7.00, 9.35
תל־אביב — כלא הנשים 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — נעורים במלכודת 4.30, 7.00, 9.00
אוריגיל — צבע הכסף 4.15, 6.45, 9.15
אור 1 — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.00
אור 3 — ג'ק פלאש המקפץ 4.30, 7.00, 9.00
אור 4 — סיגליות הן כחולות 4.30, 7.00, 9.00
אור 5 — מנורה חנה 4.30, 7.00, 9.00
אורגע — שומר במשרה חלקית 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — האחים מרקס בברודוס 4.00, מלחמה האהבה 6.00, ויוה 7.30, שיער 9.45
כפיר — פלאטון 4.30, 7.00, 9.15
הבירה — הקשר הנורבגי 7.15, 9.15
סינשל — משחק מסוכן 7.00, 9.00
עדן — ניפגש בחוף 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — סיד ונגסי 7.00, 9.15
סינמטק 1 — יצרים 19.00, ורנה מלוד נשואה לצבים 21.30
סינמטק 2 — הרפתקאות של מגרה מן קאגם 19.00, Z — 21.15
רון — מפרץ מוסקיטו 4.30, 7.00, 9.15
תיאטרון ירושלים — קיץ 6.45, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — כלא הנשים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — האוצר מארץ האש 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — פלאטון 4.15, 7.00, 9.30

רמת־גן גבעתיים

אואזיס — צבע הכסף 4.30, 7.00, 9.40
אורדע — ניפגש בחוף 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — שומר במשרה חלקית 7.15, 9.40
הדר — כלא הנשים 4.30, 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — אל תקרא לי לבן 7.30, 9.45, 5.00
גן 2 — ג'ק פלאש המקפץ 5.00, 7.25, 9.45
גן 3 — כולם נגלו על הראש 5.00, 7.20, 9.40
גנא — ג'ושוע אתמול היום 5, 7.10, 9.40
שביט — קטיפה כחולה 7.15, 9.30

נתניה

מגדיר — שטס כהיר 5.00, זכרונות אהבה מפירנצה 7.00, 9.30
שרון — ניפגש בחוף 5.00, 7.00, 9.15

רחובות

בית העם — הפסקה
הוד — חזרה לנעורים 5.15, 7.15 רק בין הכרים 9.15
חן — ניפגש בחוף 5.15, 7.15, 9.15

חולון

מגדל — צבע הכסף 7.15, 9.40
ארמון — שודדי השוקים 7.15, 9.30
מכבי — פלאטון 4.30, 7.00, 9.30
רינה — ניפגש בחוף 4.30, 7.15, 9.30

טבריה

יד שפירא — משפט השרים 9.15

חיפה והסביבה

אורה — פלאטון 4.00, 6.30, 9.00
אורלי — שבט דב המערות 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — גינגה איש העם 4.30
ארמון — בלאנג מאורגן 4.30, 6.45, 9.00
חן — צבע הכסף 4.15, 6.45, 9.15
סינמטק — מופע הקולנוע של רוקי בצעד האהבה 7.00, 9.30
עצמון 1 — ניפגש בחוף 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — הפים הטפים 4.45, 7.00, 9.30
קדן אור המחודש — אהבה נדירה 4.30, 7.15, 9.15
פאר — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.15
רון — כלא הנשים 4.30, 6.45, 9.00
שביט — כן הרמים 7.00, 9.15
רב בת 1 — צבע הכסף 4.30, 6.45, 9.15
רב בת 2 — אל תקרא לי לבן 4.30, 7.00, 9.15
אחוזה — ניפגש בחוף 7.00, 9.15
בית העם — מכבסה יפהפיה שלי 9.15
היכל — חזרה לנעורים 7.15, 9.15
ציון — האוצר מארץ האש 5.00, 7.00
סביון — אל תקרא לי לבן 7.00, 9.15
ספיר — להתחתן שנית 7.00, 9.15

נצרת עילית

סינה"ם — הבינג'ה האמריקאי מס' 2, 7.30

בת־ים

אורנים — ניפגש בחוף 4.30, 7.15, 9.30
עממאות — חזרה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — ניפגש בחוף 4.30, 7.15, 9.30
היכל — מבה 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — הסבב 7.15, 9.15
כוכן דניאל — חגי יחה 6.30, 9.00, אל השמש 7.15, 9.30
חן אביבה — מעורן קולנוע — כולם נגלו על הראש 7.00, 9.30

חדרה

חדרה — האוצר מארץ האש 7.00, 9.15
חוף — הכמיסה האחרונה 7.00, 9.15

קרית אונו

מרכז קהילתי — מחזרים באשה 4.30
הרוזן של אתמול בלילה 6.30, 9.00

עפולה

היכל התרבות — ניפגש בחוף 7.00, 9.00

רמלה

היכל התרבות — גבירתי הנאה 7.30, 9.30

כפר סבא

חן — חזרה לנעורים 7.00, 9.15
עמל — הנבל הבוחמי 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — היוחן מבכירי הילס 7.00, ורנה מלוד נשואה לצבים 9.30

הקאמרי
עיריית תל-אביב-יפו
החברה למוסדות חינוך ותרבות בת"א
המחזמר הנודע
המלך ואני
עפ"י הספר "אנה ומלך סיאם" מאת מרגרט לנדון
98 משתתפים, זמרים, רקדנים ותזמורת
מוסיקה: ריצ'רד רוג'רס
תמליל: אוסקר המרשטיין
נוסח עברי: דן אלמגור
במאי: יוסי אלפי
תפאורה: אריק סמית
ניהול מוסיקלי: מישה בלכרוביץ
כוריאוגרפיה: ג'רום רובינס
ביצוע הכוריאוגרפיה: אברהם צורי
תאורה: אבי צברי
משתתפים: רבקה רז, יוסי גרבר, אורי לוי, דפנה ארמוני, נתן כוגן, גבי שושן, סימה עמיאל, יהויכין פרידלנדר, ישראל טרייסמן, דוד שמול, לאה אברהם, סדנת להקת "ענבלי", סדנאות תיאטרון שכונת התקווה.
30-4 באפריל בלבד (חופשת הפסח), הצגות ערב ואחה"צ.
בבית דני - אודיטוריום דוהל
הצגות הערב מתחילות בשעה 20.00
הצגות אחה"צ מתחילות בשעה 16.30.
הפצה ראשית "ילאקי", דיזנגוף 101, טל. 231189, 230898 ו"לאן הערבי", אחוזה 110, טל. 052-22816
הנחה ב"ילאקי" לעובדי עובדים ולמחזיקי כרטיס "ויזה"
כרטיסים ניתן להשיג גם בקופת התיאטרון הקאמרי טל. 233335.

هكذا من الأصل